

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

IZREDNA
SEJA

28

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 28. IZREDNA SEJA

(22. februar 2016)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV, KI TERJEJETA NA TRAJNI IN NEODTUJBLJIVI PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRŠILNO IN SODNO.
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 28. izredna seja (22. februar 2016)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 28. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z NAČRTI VLADE ZA REŠEVANJE MIGRANTSKE KRIZE, EPA 1039-VII
2. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O IZVAJANJU POOBLASTIL SLOVENSKE VOJSKE PRI ŠIRŠEM VAROVANJU DRŽAVNE MEJE, EPA 1048-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z NAČRTI VLADE ZA REŠEVANJE MIGRANTSKE KRIZE, EPA 1039-VII.....	6
MAG. BRANKO GRIMS	6
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	8
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	9
JANEZ (IVAN) JANŠA	11
BENEDIKT KOPMAJER.....	13
MATJAŽ NEMEC	13
DR. MATEJ T. VATOVEC	14
MAG. MATEJ TONIN.....	15
DR. BOJAN DOBOVŠEK	16
MAG. BRANKO GRIMS	17
KARL VIKTOR ERJAVEC	20
MAG. BRANKO GRIMS	21
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	22
MAG. BRANKO GRIMS	25
MATJAŽ HAN	26
MARJAN DOLINŠEK	27
ŽAN MAHNIČ.....	28
FRANC LAJ	29
DR. JASNA MURGEL	30
JANKO VEBER.....	30
MAG. ALEKSANDER KAVČIČ	31
FRANC BREZNIK	31
DR. MITJA HORVAT	32
ANDREJ ČUŠ	32
UROŠ PRIKL	32
DR. MATEJ T. VATOVEC	33
MAG. BRANKO GRIMS	34
FRANC JURŠA.....	35
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	35
MAG. BRANKO GRIMS	37
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	41
MAG. BRANKO GRIMS	42
2. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O IZVAJANJU POOBLASTIL SLOVENSKE VOJSKE PRI ŠIRŠEM VAROVANJU DRŽAVNE MEJE, EPA 1048-VII.....	42
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	42
MAG. BRANKO GRIMS	43
ŽAN MAHNIČ.....	43
ŽAN MAHNIČ.....	44
FRANC JURŠA.....	47
MATJAŽ HAN	48
MIHA KORDIŠ	49
MAG. MATEJ TONIN.....	52
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	53
MATJAŽ HAN	54
JERNEJ VRTOVEC	55
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	56
ANDREJA KATIČ	57
FRANC BREZNIK	58

JANKO VEBER.....	60
MARJAN DOLINŠEK	60
JOŽEF HORVAT	62
IGOR ZORČIČ.....	62
DUŠAN RADIČ	63
SAŠA TABAKOVIĆ	64
ANDREJ ČUŠ	65
MATJAŽ NEMEC	66
LJUBO ŽNIDAR.....	67
MARKO FERLUGA	68
BOJAN PODKRAJŠEK.....	68
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	69
DR. VINKO GORENAK	70
SAŠA TABAKOVIĆ	72
IVAN ŠKODNIK	73
ANDREJA KATIČ	73
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	74
ŽAN MAHNIČ.....	74
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	74
MIHA KORDIŠ	74
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	75
MAG. BRANKO GRIMS	75
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	75
MAG. BRANKO GRIMS	75
MAG. BRANKO GRIMS	76

Državni zbor VII. mandat

28. izredna seja
22. februar 2016

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 22. februarja 2016 ob 14.03.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslance in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 28. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Jelka Godec, gospa Erika Dekleva, gospa Anja Bah Žibert, dr. Franc Trček, gospod Jan Škoberne, dr. Laszlo Göncz in dr. Bojan Dobovšek od 16.15 dalje.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade.

Lepo pozdravljam tudi ostale prisotne.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 28. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda seje ste prejeli v petek, 19. februarja 2016, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 28. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI Z NAČRTI VLADE ZA REŠEVANJE MIGRANTSKE KRIZE.**

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

Besedo dajem predsedniku komisije mag. Branku Grimsu za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani! Vsem zbranim prav lep pozdrav v imenu celotne Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb!

Varnost, ki je temeljno področje našega dela, je tista dobrina, ki se je zavemo takrat, kot zdravja – ko ga izgubimo. Varnost je temeljna dobrina, ki bi jo morala zagotavljati vsaka državna in meddržavna skupnost vsem, ki živijo na njenem ozemlju. Predvsem pa je varnost kompleksno vprašanje, ki ga ni mogoče zagotavljati samo s pomočjo posameznih delov oziroma institucij ali s sodelovanjem samo nekaterih delov družbe, ampak zahteva celovit pristop. Zahteva to, da pri tem sodelujejo vse veje oblasti – tako izvršilna, ki je tu temeljni nosilec, kot seveda tudi parlamentarna, torej zakonodajna, in sodna veja oblasti. Samo na ta način se doseže varnost kot celoto. Vedno se je treba izogniti tisti pasti, da se pomešajo različni koncepti, da se poskuša omejiti vprašanje varnosti samo na nekatere institucije, ker je to nevarno, ker se prepleta koncept varnosti in koncept moči. In to smo v zgodovini velikokrat videli kot vzvod za uveljavljanje parcialnih interesov posameznih elit in zagotovo si nihče ne želi, da bi se v Sloveniji tudi to zgodilo.

Razlog za današnjo točko dnevnega reda, za današnji naš predlog za sejo je nastal v dveh delih. Prvi je bil, da smo na eni od prejšnjih sej komisije sprejeli na predlog dr. Trčka sklep, da bi na naslednji seji obravnavali tisto, kar je takrat napovedal zunanji minister, torej, da ima Vlada štiri scenarije za soočanje z migrantsko krizo. Zakaj je to tako pomembno za naše delo? Iz preprostega razloga, ker komisija v okviru svojih pristojnosti preučuje varnostne vidike, ocenjuje možnosti in nujnost za sodelovanje in nadzor za to pristojnih služb in v okviru svojih pristojnosti daje Vladi tudi ustrezna priporočila in predloge. To smo na tem državnem zboru pred nekaj meseci tudi udeležili; na naš predlog je bil sprejet sklep, ki je v bistvu pomenil, da je treba bistveno več pozornosti in tudi več materialnih sredstev, torej denarja nameniti varnosti, zaradi modernih soočanj, predvsem seveda migrantske

krize, ki danes kot izziv stojijo pred državo Slovenijo.

Toda ko smo sklicali sejo za to točko, smo zadnji popoldan, nekje ob peti uri popoldne dobili v Državni zbor dopis Ministrstva za notranje zadeve, v katerem nas je ministrica seznanila, da se ne ona ne predstavniki policije te seje ne bodo udeležili, in sicer zaradi njihove ocene, da obravnava omenjenega poročila, citiram: "presega pristojnosti komisije v odnosu do policije kot varnostne službe"; zato in zaradi drugih obveznosti pač opravičujejo in napovedujejo odsotnost predstavnikov. To v praksi bi pomenilo, če bi na to pristali, da komisija lahko zaključi s svojim delom. Kajti če je kaj danes varnostni izziv najvišje kategorije, ki je pred to državo – ne samo pred njenimi formalnimi institucijami, ampak pred vsemi državljanke in državljani –, je to varnostni izziv ilegalnih migracij, ki smo jim priče v zadnjih mesecih, žal v zadnjih mesecih tudi na ta način, da gredo praktično vse migracije v Evropo preko naših tal. To seveda odpira številna vprašanja in zdaj, ko so se stvari spremenile tudi v ciljnih državah, predvsem se je spremenil odnos v severnih državah, delno se je tudi že v Nemčiji, zelo močno se je spremenil v Avstriji, to postavlja vprašanje, kaj bo s Slovenijo? Odločitev, da se je postavilo razmere, ko gre celoten ta tok preko Slovenije, je odprl vprašanje, kaj bo, ko se pojavi povratni tok? In s tem se v tem trenutku že srečujemo. Zato je še kako pomembno tudi tu vprašanje sodelovanja za to pristojnih služb: varnostnih, obveščevalnih in seveda policije, ki je tisti prvi temelj, ki v tem trenutku brani varnost države Slovenije. Treba pa bo braniti še drugače. Za vse, ki ste imeli izkušnje z migranti, dobro veste, da zanje obstaja samo ena realna avtoriteta, in to je vojska. Šele takrat, ko se pojavi vojak, se začne situacija umirjati, šele takrat ljudje zares prisluhnejo, šele takrat je mogoče vzpostaviti in obvladovati razmere in s tem seveda zagotoviti tisto temeljno vrednoto, ki jo vsi državljani in državljanke od svoje države upravičeno pričakujejo – to je varnost.

Parlamentarna demokracija sama po sebi je vrednota, iz katere tako Evropa, moderna Evropa kot Svet Evrope črpa razloge za čim večjo enotnost. In že dolgo opozarjajo, predvsem institucije Sveta Evrope pa tudi Evropske unije, da tam, kjer je pomanjkanje parlamentarnega nadzora, kjer se poskuša kakorkoli parlamentarni nadzor omejevati, nastopi prej ali slej demokratični deficit in zavračanje parlamentarne demokracije s strani javnosti, ki se potem odraža v abstinenci pri volitvah, pri referendumih in na koncu se to izrodi praviloma v politični ekstremizem in v najslabšem primeru celo v nasilje. Zato je zelo pomembno, da se stvari pravočasno osvetlijo. Zato tudi dostikrat naša komisija ravna drugače. In ravno na tej seji, ki se je žal ne predstavniki policije ne notranjega ministrstva niso želeli udeležiti, smo želeli tudi informacije, kako je s

provokacijami, ki smo jim bili priče. Veste, kaj se je dogajalo na gradbišču džamije in pa tudi s požigom oziroma poškodovanjem vozil pred Pop TV. Tudi na to takrat nismo mogli dobiti odgovorov, zaradi tega, ker pač pristojnih ni bilo. Samo kot dodaten detajl, kako odsotnost oziroma neizvrševanje svoje vloge s strani izvršilne veje oblasti lahko okrni nadzorno vlogo parlamenta, ki ga v danem primeru opravlja Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ki je postavljena z absolutno večino, torej z nekim posebnim zaupanjem v imenu parlamenta kot celote. Naša prednost je, da delamo na zaprtih sejah, da se torej tam lahko pogovarjamo odkrito in da nam je tudi dostopen ves zaupen material, saj samo na ta način lahko svoje delo tvorno opravljamo. Brez tega kontrolne funkcije ni. Ravno zaradi tega nas po drugi strani zavezuje molčečnost in zaradi tega je kakršnokoli odrekanje dajanja informacij toliko bolj neodgovorno dejanje izvršilne veje oblasti. To je bilo enotno mnenje vseh, ki smo bili takrat na seji. In lahko samo obžalujemo, da je do te situacije prišlo. Zaradi tega smo želeli predvsem opozoriti, da pri tako pomembnem varnostnem vprašanju, kot je migrantska kriza, je treba iskati načelo konsenza. Načelo konsenza, ki pa ga je možno seveda iskati samo na osnovi verodostojnih in celovito dostopnih informacij, ki morajo biti dostopne tako poziciji, ki je zastopana v Vladi, kot tudi opoziciji, ki ima svoje zastopnike samo v parlamentu. Pri teh temeljnih državnih vprašanjih, kot je recimo vprašanje varnosti, zlasti ob takem izzivu, kot je migrantska kriza, bi bilo najbolje, če bi dosegali o vseh temeljnih vprašanjih lahko konsenz. Kadar pa to ni mogoče, pa je zagotovo v interesu vseh – v interesu javnosti, v interesu odgovorne izvršilne veje oblasti, če je odgovorna, kot tudi v interesu parlamenta, da se poskuša doseči kar največja stopnja soglasja. Samo na ta način in ob predstavitvi vseh argumentov in pomembnih dejstev, tudi javnosti, se pač doseže tisti konsenz v družbi, ki je pomemben za njeno optimalno delovanje. Vsi vemo, da če je prisoten strah, to ne vpliva slabo samo na morebitno ravnanje posameznika, ampak zato trpi tudi ekonomija. Če je prisoten strah, če je prisotna zavest o nekem nesorazmernem tveganju, podjetniki ne bodo investirali, ne bo novih produktivnih delovnih mest. In navadni ljudje, državljanke in državljani bodo hranili denar doma ali v najboljšem primeru v bankah. Denar ne bo krožil, ne bo poganjal ekonomije. In zato ekonomija ostane v nekem vrtincu, v spirali, ki vodi samo še navzdol. In ni slučaj, da se zdaj, odkar gre toliko migrantov preko Slovenije, napovedi, ki so bile že nekoliko optimistične na področju ekonomije, na področju podjetništva, gospodarstva spreminjajo, žal, v zelo, zelo negativno smer, ker pač strah naredi svoje.

Zaradi vsega tega smo predlagali, da se skliče ta seja, da se torej na seji predstavijo vsi tisti podatki, do katerih, smo trdno prepričani,

imate vsi poslanke in poslanci pravico. In v tisti meri, kolikor je le mogoče, smo dolžni dati te informacije tudi javnosti, zato ker ne sme nastati vtis pri katerikoli veji oblasti, da se nekaj skriva. Ljudje hočejo vedeti, kaj jih čaka, hočejo vedeti vse temeljne podatke za svoje odločitve, hočejo vedeti, kako bodo živeli in kaj naj storijo, da bodo kar najbolj pripomogli k skupni blaginji, in kaj morajo storiti za svojo lastno varnost. Predvsem pa pričakujejo – in jaz upam, da se zavedamo tega vsi –, da storimo vsi, vsaka komisija, parlament kot celota in vsaka veja oblasti zase in skupaj vse, da zagotovimo tiste temeljne dobrine, ki smo jih dolžni ljudem zagotavljati, torej pravico do varnosti, pravico do doslednega spoštovanja osebne integritete, še posebej žensk in otrok, da smo dolžni storiti vse za to, da poženemo ekonomijo, da smo dolžni storiti vse za blaginjo in varnost ljudi.

Iz tega razloga naj končam samo z dogodkom, ki je zagotovo na nek način prelomen v Sloveniji. Samo dva dni nazaj, v soboto ste lahko videli, kako izgleda ljudska vstaja pred poslopjem nekdanjega Baumaxa v Kranju, natančneje v občini Šenčur, za tiste, ki Gorenjske ne poznate tako dobro. Sporočilo je bilo eno samo: V Sloveniji ne potrebujemo prav nobenega ilegalnega migranta. Kdor tega sporočila ni hotel razumeti do zdaj, jaz upam, da ga bo. In zaradi tega – kajti tu ni šlo za prav nič nasilnega, za prav nič slabega, ampak je šlo za izraz zavesti, da želimo živeti varno, da želimo živeti za svojo domovino – je treba storiti vse, da se temu tudi prisluhne. Ljudje imajo pravico imeti oblast, ki jim prisluhne. Dolžnost te oblasti pa je, da posluša, kaj ljudje od nje pričakujejo, in da se ne obnaša kot kukavica, ki polaga neka kukavičja jajca naokrog, ampak da ljudem predstavi jasno sliko, da jim pokaže točne rešitve in da se potem tistega, kar ljudem ponudi, tudi drži. Danes je za to priložnost. V imenu celotne komisije tudi izražam pričakovanje, da bo izvršilna veja oblasti predstavila vse, kar pripravlja na tem področju in kar je treba vedeti, danes, tu, zato da seznanijo Državni zbor kot parlamentarno telo, kot nosilca parlamentarne veje oblasti, in ker je seja odprta, da s tem seznanijo tudi javnost. Trdno sem prepričan, da se vsi zavedate, da ne samo pravica, ampak tudi dolžnost poslank in poslancev je, da se o tako pomembni temi seznanijo, naša skupna dolžnost pa je, da damo ustrezno, celovito in pošteno informacijo tudi slovenski javnosti. Samo na ta način bo predlog komisije upoštevan in samo na ta način bo cilj komisije, ki je zajet v dveh sklepih – o doslednem in korektnem informiranju in pa o iskanju konsenza, tudi dosežen. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, poslanci!

Kot veste, se stanje v migracijskem toku iz dneva v dan spreminja. Odprto azilno politiko vodita le še Nemčija in Avstrija. Slednja v zadnjem času bistveno zaostrejuje pogoje za vstop migrantov na njeno ozemlje. Slovenski varnostni organi in vse pristojne službe sproti spremljajo dogajanja v zvezi z migracijskim tokom na zahodnobalkanski poti in se tako sproti in hitro odzivajo na novo nastalo situacijo in posledično tudi zaostrejujejo vstop v Slovenijo. Cilj vseh ukrepov, ki jih tudi Vlada sprejema, je upočasniti oziroma zaustaviti migrantski tok čez Slovenijo in preprečiti, da bi se na ozemlju Slovenije zadrževalo večje število migrantov. Kot smo že povedali na tiskovni konferenci prejšnji teden, najava poostrenih avstrijskih ukrepov in kvot za Slovenijo ni presenečenje, saj je to tudi rezultat usklajevanja in izmenjave mnenj z avstrijsko stranjo na najvišji ravni. Slovenska vlada je zato prejšnji teden sprejela dodatne oziroma aktivirala že predvidene nadaljnje ukrepe za zavarovanje schengenske oziroma slovenske meje za zmanjševanje migrantskega toka in za bolj učinkovito in humano omogočanje postopkov za tiste, ki so do mednarodne zaščite resnično upravičeni. Slovenski varnostni organi bodo tako v državo spuščali samo tiste, ki bodo izpolnjevali formalne in dejanske pogoje za vstop oziroma izkazali namero, da zaprosijo za azil v naši državi. V okviru tega se bo Slovenija v konkretnih postopkih prilagajala številu migrantov, ki ga je najavila in bo sprejemala tudi Avstrija. To hkrati tudi pomeni dosledno vračanje vseh tistih, ki prihajajo iz varnih držav. Slovenija v skladu z navodilom Državnega zbora in torej v skladu s 5. členom schengenskega zakonika, pa tudi druge države članice so do sedaj uporabljale možnost, ki jo daje schengenska zakonodaja, da na svoje ozemlje spuščajo migrante iz humanitarnih razlogov, kar Slovenija sedaj radikalno zaostrejuje. Gre za izjemo, ki jo zakonodaja omogoča, pri čemer pa je v praksi ob množičnih prihodih tudi težko oceniti, kdo je do takšne izjeme upravičen in kdo ne. Zato je tudi v Evropsko unijo v zadnjem času prišlo veliko ekonomskih migrantov, ki do mednarodne zaščite niso upravičeni, kar bodo pokazali ustrezno izvedeni postopki obravnave prošenj za azil, in bodo posledično vrnjeni v države izvora. V petek je tudi Evropski svet, torej vrh EU sprejel dogovor, da je treba množičnemu, skupinskemu prehajanju kopenskih meja migrantov iz humanitarnih razlogov narediti konec in skrb za begunce, ki dejansko potrebujejo zatočišče, izvajati prek relokacij neposredno iz centrov za registracijo, hotspots na grških in italijanskih otokih, ter s programi preseljevanja beguncev neposredno iz Turčije. Slovenija kot država na zunanji schengenski meji je dolžna v celoti spoštovati sklepe Evropskega sveta in tak režim tudi izvajati. Enako obveznost imata na migrantski poti tudi

Hrvaška, ki ima zunanjo mejo Evropske unije, in pa Grčija, ki ima tudi zunanjo Schengensko mejo. Vsi vladni ukrepi se že izvajajo, čakamo le še odobritev Državnega zbora o aktivaciji 37.a člena Zakona o obrambi, ki bo začasno in izjemno omogočil dodelitev nekaterih izjemnih pooblastil pripadnikom Slovenske vojske. Lahko trdim, da je migrantski tok čez Slovenijo še vedno pod nadzorom in da Vlada deluje v smeri, da tako tudi ostane, zato se bo z ustreznimi ukrepi kot doslej ustrezno odzivala glede situacije, ki se tudi dnevno spreminja. Pri varovanju schengenske meje ne bomo popuščali, pri čemer izhajamo tudi iz naše suverenosti.

Kar se tiče priporočil Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb; Vlada je organ izvršilne oblasti in Vlada v skladu z ustavo, zakoni in drugimi splošnimi akti Državnega zbora določa, usmerja in usklajuje izvajanje politike države. V ta namen izdaja predpise in sprejema druge ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev razvoja države in za urejenost razmer na vseh področjih iz pristojnosti države. Za usklajevanje ukrepov na področju varnosti ima Vlada ustanovljen Svet za nacionalno varnost kot svoj posvetovalni in usklajevalni organ za področje obrambe, varnostnega sistema, sistema zaščite in reševanja ter za druga vprašanja nacionalne varnosti. Predsednik SNAV na sejo vabi tudi predstavnika največje opozicijske stranke v Državnem zboru Republike Slovenije, poleg vseh ostalih, in tako je tudi bilo v primeru zadnjega sklica omenjene seje. Glede na jasno prikazano pravna razmerja in pooblastila med izvršilno in zakonodajno vejo oblasti ter pristojnosti komisije Vlada Republike Slovenije meni, da obravnavana točka, kakor je bila uvrščena na sejo KNOVS, ne sodi v okvir nalog komisije, ki je pristojna za nadzor nad izvajanjem prikritih preiskovalnih ukrepov policije po Zakonu o kazenskem postopku, in torej ne za splošna varnostna vprašanja. Ta komisija nadzoruje le del policijske dejavnosti, ki se nanaša na izvajanje prikritih preiskovalnih ukrepov. Nadzor v pristojnosti komisije dejansko je podeljen zato, ker policija za saniranje dometa klasičnih preiskovalnih ukrepov uporablja prikrite preiskovalne ukrepe, in v zvezi s temi prikritimi preiskovalnimi ukrepi zato, ker pomenijo občuten poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine. To ne nazadnje je izjemnega pomena tudi za legitimnost dela te komisije, ki po svoji imanentni naravi nekako temelji na predpostavki, da je treba zaupanje glede dela policije pri poseganju v človekove pravice znova in znova potrjevati. Nadzor državne meje tudi v delu, ki je schengenska meja, ne predstavlja prikritega preiskovalnega ukrepa.

Iz razlogov, navedenih ravnokar oziroma v celotni predstavitvi Vlada ne more podpreti prvopredlaganega priporočila, saj od Vlade zahteva, da tekoče sproti seznanja Državni zbor z vsemi potezami in načrti. To bi

dejansko v praksi pomenilo, da po vseh sejah SNAV ali Vlade, kjer se obravnavajo načrti in usklajujejo ukrepi, se predlaga še izredne sklice zasedanj Državnega zbora, kar v praksi zaradi časovne dinamike bi bilo praktično nemogoče.

Vlada se pa strinja z drugim priporočilom, da si pri oblikovanju rešitev za temeljna varnostna vprašanja prizadeva iskati najširši konsenz v vseh političnih institucijah že v času oblikovanja možnih rešitev. V zvezi z zahtevo komisije, da se poslanke in poslanci Državnega zbora seznanijo z ugotovitvami policije glede preiskave na gradbišču džamije in glede preiskave požiga vozil POP TV, vas obveščamo, da glede svinjskih glav, odvrženih na gradbišču džamije v Ljubljani, policija v sklopu predkazenskega postopka nadaljuje z zbiranjem obvestil in dokazov v zvezi z dejanjem po 297. členu Kazenskega zakonika – kaznivo dejanje javnega spodbujanja sovraštva, nasilja in nestrpnosti. Glede požiga vozil POP TV pa je do sedaj znano, da so dne 1. februarja v ranih jutranjih urah najmanj trije neznani storilci z osebnim vozilom pripeljali po Kranjčevi ulici v bližino zgradbe POP TV. Dva zamaskirana neznanca sta se napotila proti nadstrešku, kjer so bila parkirana reportažna vozila. Na več vozilih sta razbila steklo ter vozila v notranjosti polila z neznanom vnetljivo tekočino, ki sta jo prinesla s seboj. Ko sta zanetila ogenj, sta s kraja pobegnili. Požar je opazila varnostnica varnostne službe, ki je z gasilnim aparatom delno pogasila požar na enem kombiniranem vozilu, nato pa je obveščala RCO. Požar so do konca pogasili gasilci, poškodovana so bila štiri reportažna kombinirana vozila. Na enem je škoda po prvih ocenah za približno 50 tisoč evrov, na ostalih treh pa je škoda manjša. Z opisanim dejanjem so bili izpolnjeni elementi kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari in povzročitve splošne nevarnosti.

Obe zadevi intenzivno preiskujejo kriminalisti Sektorja kriminalistične policije PO Ljubljana, seveda ob strokovni pomoči UKP Generalne policijske uprave. Zaradi interesa preiskave bolj podrobnih informacij v temu trenutku ne moremo posredovati.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana ministra, spoštovana predstavnika Vlade, kolegice in kolegi!

Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb je letos v začetku februarja na podlagi sklepa, ki ga je sprejela konec meseca januarja tega istega leta, opravila obravnavo točke dnevnega reda: Poročilo o štirih načrtih Vlade Republike Slovenije za reševanje

migrantske krize (varnostni vidik – realizacija sklepa KNOVS).

V okviru obravnave navedene točke je izoblikovala predlog priporočil, za katere je želela, da jih obravnava Državni zbor na plenarni seji. Na podlagi tega bi Državni zbor pozval Vlado, da ga o migracijskih vprašanjih dosledno seznanja in da si pri oblikovanju rešitev za temeljna varnostna vprašanja prizadeva iskati najširši možni politični konsenz že v času oblikovanja možnih rešitev. Kot je bilo moč razumeti ravnanje komisije, se je ta za oblikovanje priporočil Vladi odločila, ker se predstavniki enega od pozvanih ministrstev, Ministrstva za notranje zadeve in policije seje komisije niso udeležili. Iz omenjenega razloga so člani komisije večinsko odločili, da o varnostnih načrtih Vlade za obvladovanje migrantske krize niso bili ustrezno informirani.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra smo se odločili, da bomo kljub temu, da gre za priporočila, ki so sicer v parlamentarnih demokracijah nekaj povsem običajnega in so del političnega vsakdanjika, sklicali izredno sejo Državnega zbora, in to zato, da bomo v okviru pristojnosti in pooblastil, ki jih imamo kot parlamentarno telo, seznanjeni s spreminjajočimi se razmerami v zvezi z aktualno migrantsko problematiko ter z načrtovanimi ukrepi. Nesporno dejstvo je, da je migracijska kriza danes največji tako civilizacijsko-humanitarni kot varnostni izziv za Slovenijo in celotno Evropo, in da iskanje skupnih odgovorov na migracijska vprašanja ostaja glavni izziv Evropske unije ter njenih držav članic. Slovenija spada med tiste države članice Evropske unije, ki se zavzemajo za skupni evropski odziv in sodelovanje pri čim bolj učinkovitemu upravljanju z migrantskimi tokovi na način, ki bo ta tok nadzoroval glede na razpoložljive kapacitete države, kar vključuje v primerih zapiranja meja s strani ostalih držav tudi zagotavljanje ustreznega nadzora in varovanja na zunanji meji Evropske unije. Ker do bistvenih sprememb v teh pogledih vse od začetka migracijskih tokov ni prišlo, je Slovenija na eni strani na pobudo predsednika Vlade dr. Mira Cerarja izjemno proaktivno začela sodelovati s podajanjem in iskanjem predlogov rešitev z drugimi državami članicami Evropske unije ter samimi političnimi institucijami Evropske unije. Po drugi strani pa je bila primorana v okviru ustavnih in zakonskih omejitev sama pripravljati oziroma načrtovati in izvajati vse potrebne ukrepe za upravljanje z migrantskim izzivom znotraj države. V obeh od omenjenih primerov ima Državni zbor kot institucija parlamentarne veje oblasti tako ustavne pravice kot tudi dolžnosti, da se v okviru svojih pristojnosti seznanja in v nekaterih primerih o tovrstnih ukrepih tudi končno zakonsko odloči. Prav takšen je primer naslednje točke dnevnega reda današnje izredne seje Državnega zbora, to je odločanja Državnega zbora o aktivaciji vladnega predloga sklepa za aktiviranje 37.a člena Zakona o obrambi.

Vprašanje, ki je pri seznanjanju Državnega zbora v zvezi z migrantsko problematiko ključnega pomena, pa je v tem, kdaj, v katerih primerih, na kakšen način in v kakšnem obsegu Vlada o načrtovanih aktualnih ukrepih, ki imajo visoko stopnjo varnosti, seznanja Državni zbor in nadalje tudi drugo javnost. V primeru upravljanja z migracijskimi tokovi je vse navedeno še dodatno posebej pomembno zato ker, pričakovano, že od vsega začetka v javnosti obstajata dva med seboj nasprotujoča, celo izključujoča si pogleda na odzive oziroma ukrepe države, ki so po eni strani povezani z zagotavljanjem solidarne in humanitarne pomoči beguncem ter migrantom, po drugi pa tudi zagotavljanju nemotenega življenja in varnosti lastnim državljanom in tudi beguncem ter migrantom, ki se nahajajo na ozemlju naše države. Ko so bile z namenom zagotavljanja varnosti lastnih državljanov in usmerjenega prehoda beguncev oziroma migrantov skozi našo državo postavljene tehnične ovire na neprehodnih in težje obvladljivih delih zelene meje, se je na raznolike, bolj ali manj razumljive in strpne načine od tega varnostnega ukrepa oglasil en del domače javnosti. Tako, da so omenjeni ukrep poskušali primerjati z razmerami v koncentracijskih taboriščih. Razmere v naši državi je ta skupina primerjala z eno največjih civilizacijskih ran evropskega in tudi slovenskega 20. stoletja. Zakaj tako, komu in s kakšnim namenom služijo takšni poskusi primerjave, razen netenju notranjega nemira in obračunavanj, me je sploh strah pomisliti. Isto se je in ni dvoma, da se zopet ne bo po današnjem dnevu zgodilo tudi v primeru obravnave 37.a člena Zakona o obrambi. Na drugem skrajnem polu bolj ali manj razumljivih in civilizacijsko strpnih odzivov javnosti pa opazujemo zavračanje kakršnekoli začasne institucionalne rešitve za nameščanje beguncev in migrantov v namestitvene centre v lokalnih okoljih. Kako bi pa lahko istočasno bila domačim državljanom in predvsem prebežnikom iz vojnih žarišč zagotovljena varna streha nad glavo v naši državi, naj nam povedo nasprotniki takšnega ukrepa, ki nam s svojim ravnanjem hote ali ne hote priključijo v spomin še en grozovit vidik civilizacijske rane evropskega in še posebej vojnega in povojnega slovenskega 20. stoletja. Smo mar res pozabili, kako brez sočloveškega razumevanja in solidarnostne pomoči drugih držav številni, tudi slovenski vojni prebežniki ne bi preživel v tistem času? In zato se tudi ob tem povsem drugačnem odnosu od prvega opisanega lahko vprašamo povsem isto vprašanje: Zakaj tako? Komu služi in je namenjen takšen odziv, razen netenju notranjega nemira in obračunavanju? Še enkrat, migrantska problematika je ključno civilizacijsko vprašanje današnjega evropskega in tudi slovenskega prostora. Nanj lahko na ustrezen način odgovorimo le ob predpogoju zagotovljene visoke stopnje varnosti, ki jo država zagotavlja tako slovenskim državljanom kot beguncem in

migrantom, ki se želijo zadržati ali zgolj preiti slovensko ozemlje.

Z vidika parlamentarnega dela in pristojnosti so poleg vsebinskih to tudi procesno izjemno kompleksna vprašanja, zato jih ni mogoče obravnavati zgolj v posameznih segmentih in prek poročanja zgolj dela vladnih resorjev oziroma celo služb Vlade, in tudi ne zgolj na enem od delovnih teles Državnega zbora. In zato je tudi prav, da jih v primeru, ko za to obstajajo utemeljeni razlogi, poleg Vlade in njene koordinacijske skupine ter seveda Sveta za nacionalno varnost obravnava tudi Državni zbor na plenumu, pa četudi večkrat zaporedoma.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra smo prepričani, da si tudi Vlada pri oblikovanju rešitev za temeljna varnostna vprašanja prizadeva iskati najširši konsenz, in sicer že v času oblikovanja in sprejemanja rešitev. Iz vsega navedenega bomo zato poslanke in poslanci Poslanske skupine Stranke modernega centra danes konstruktivno sodelovali pri sami razpravi in pri iskanju morebitnih priporočil komisije, čeprav se ta priporočila vsaj deloma zdijo zelo samoumevna. Pri tem pa upamo, da bo današnja seja pripomogla k temu, da do takšnih zapletov, ki smo jim bili priča na seji Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ne bo več prihajalo, in da bomo v dobrobit naše države in državljanov vsi skupaj postopali skladno z našimi pristojnostmi oziroma da bodo vse institucije, ki so pristojne za zagotavljanje delovanja sistema nacionalne varnosti, na demokratičen in državotvorno odgovoren način opravljale svoje poslanstvo tudi v prihodnje. Enako kot tudi vse druge v ta osrednji varnostni in humanitarni izziv današnjega obdobja vpletene skupine pa pričakujemo tudi od lokalnih skupnosti, civilnodruženih, nevladnih in humanitarnih organizacij, stroke, medijev ter seveda tudi mednarodne skupnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Janez Ivan Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Žal je ta točka dnevnega reda tukaj na zahtevo glasov poslancev opozicije v tej komisiji. Če bi se Vlada toliko resno ukvarjala s tem vprašanjem in če bi tako pravočasno predlagala ali opozarjala na dileme, kot to dela ta komisija, potem v Sloveniji danes ne bi bilo takšne panike zaradi migracij. Ampak to samo mimogrede. Od predstavnikov Vlade smo danes pričakovali, da bomo slišali nekaj več podatkov pa tudi pogledov na to, kako ta problem v prihodnje reševati. Nena zadnje so ta priporočila komisije, ki jih mi seveda podpiramo, namenjena temu. Čas za zgolj gasilske akcije je že zdavnaj minil. Migrantska problematika ne bo izginila z dnevnega reda, na teh klopeh jo bomo ali pa jo

boste spremljali še dolga leta. Situacija v Evropi, predvsem pa okrog Evrope se je drastično spremenila. Ni to neka nevihta, ki bo minila, potem bo pa spet sijalo sonce in se bomo ukvarjali z običajnimi zadevami. Problem migracije bo za Evropo v prihodnjem desetletju eden od ključnih problemov.

Če govorimo nasploh o migracijah in skušamo ločiti begunce in migrante, pogledjmo nekaj števil. Če govorimo beguncih, se pravi o tistih, ki bežijo pred vojno, pred smrtjo in pred uničenjem, je tukaj v fokusu Sirija. Po uradnih podatkih Združenih narodov je bilo sredi novembra lanskega leta, od takrat so zadnji podatki, v sirijem državljanskem in verskem konfliktu ubitih skoraj 300 tisoč ljudi, 7 milijonov ljudi je razseljenih po Siriji – to je bilo takrat, zdaj jih je že več razseljenih po Siriji, se pravi, so notranji begunci –, 4,2 milijona ljudi je bilo beguncev iz Sirije izven države, in 13 milijonov ljudi v nevarnosti, prikrajšanih za osnovne življenjske potrebe, kar pomeni, da so potencialni begunci. Od teh števil jih je v Evropo prišlo sicer veliko, ampak še vedno samo majhen delež. Poleg teh, ki so dejansko bežali pred smrtjo, predvsem ženske in otroci, se je v ta begunski oziroma migrantski val vključilo še na sto tisoče ljudi, ki so pač iskali boljši prostor za življenje, ki ga vidijo v Evropi. In Evropa, vključno s Slovenijo, je to vse nekritično sprejemala brez triaže. V lanskem letu je bilo tako sprejetih skoraj milijon in pol migrantov in beguncev. Recimo, da je bila od teh tretjina žensk in otrok iz Sirije ali pa iz Iraka, kjer se ljudje dejansko srečujejo z grožnjo s smrtjo in nevarnostjo nepreživetja. Dve tretjini pa je bilo ekonomske migracije ali pa so bili tudi, če govorimo o Siriji in Iraku, v tem valu mladi moški, ki bi se v bistvu morali boriti za svojo domovino in za svoje domove, pa so to prepuščali recimo kurdskim ženskim bojovnicam. Zato, ker je Evropa lani sprejela milijon in pol migrantov brez triaže, in Slovenija je sodelovala vsaj pri tretjini te številke, in so vsi begunski centri v Evropi polni in azilni formularji pravzaprav razprodani, če temu tako rečem, v prihodnosti enostavno ne bo prostora za tiste, ki bodo ponovno bežali pred smrtjo ali pa ki bodo na novo bežali pred smrtjo in bodo zaradi tega umrli. Zaradi tega ta politika, katere del je bila na žalost tudi Slovenija, ki ni izvajala schengenskega sporazuma v lanskem letu, ni bila politika solidarnosti, čeprav se je to tako razlagalo in čeprav je verjetno kdo imel tak dober namen, ampak je bila to lažna solidarnost. Od te lažne solidarnosti bo veliko ljudi umrlo v prihodnosti in to si tisti, ki ste, bom rekel, tukaj nekritično podpirali rušenje schengenskega reda, preprišite na svojo dušo.

Če govorimo o migrantskem valu, se ta krepí že zadnjih nekaj let. Tukaj je bolj kot bližnji vzhod seveda izhodišče Afrika. Na nedavni Münchenski varnostni konferenci je bil predstavljen zemljevid Afrike z povprečno starostjo prebivalstva v afriških državah. Povprečna starost prebivalstva v afriških

državah je tam nekje med 23 in 25 let. Se pravi, na stotine milijone mladih ljudi brez perspektive, brez službe, ki iščejo kruh, boljše mesto za življenje, šolanje, nenazadnje socialne transfere, kot so v Evropi. In seveda ta problem z nekaj sklepi Evropskega sveta ali pa z nekaj sestanki voditeljev ali pa policijskih ministrov ne bo rešen. Nekega strateškega pristopa, razen da se več ali manj na papirju ve, kaj je treba narediti, tukaj ni. Zaradi tega smo pač v kaosu, katerega del je sedaj tudi Slovenija.

Pod naslednjo točko dnevnega reda je predlog, da se Slovenski vojski podelijo dodatna pooblastila, nekaj, kar pravzaprav že imajo. Z njo igramo neko igro, ki ni ravno pomembna, mogoče zato, da Vlada skuša pomirjati javnost, čeprav je to več ali manj Sizifovo delo. V takšni situaciji ni problem to, da vojska nima pooblastil, problem je to, da Slovenija vojske skoraj nima. Problem je to, da nimate praktično komu dati pooblastilo, da je to zanemarljivo število. Najkasneje lansko leto, ko so bili nekateri trendi okoli nas takšni, da jih ne bi smeli spregledati in ko jih tudi večina naših partnerjev v Evropski uniji in Natu ni več spregledovala, bi morala tudi Slovenija začeti bistveno krepiti svoj obrambni in varnostni aparat. To je danes evidentno, tudi zadnjemu laiku v tej državi, Vladi pa ne. Namesto te točke ali pa poleg te točke glede pooblastil bi moral biti danes na dnevnem redu tudi rebalans proračuna, kjer bi obema ministrstvom zagotovili dodatna sredstva za to, da začneta krepiti obrambne in tudi policijske sile.

V Evropi se je – ne samo zaradi migrantske krize, v veliki meri pa tudi zaradi tega – pričel proces dezintegracije. Jaz sem velik zagovornik evropske integracije in sem bil do nedavnega tudi velik optimist. Evropa je šla čez vse mogoče viharje in glede na to, da poznam delovanje evropskih inštitucij v drobovje, vem, da se je velikokrat našlo rešitev, tudi takrat, ko nihče ni verjel, da je možna, pa je naslednje jutro pač nekdo to rešitev pogruntal in se je doseglo kompromis ali pa so se vsi zedinili okoli neke rešitve. Zdaj v tej situaciji čakamo na ta korak, čakamo, pa ga ni. Če bo junija britanski referendum negativen, bo Velika Britanija zapustila Evropsko unijo, se bo začel nek trend, za katerega še dve leti nazaj ni nihče verjel, da se sploh lahko začne.

Naslednja faza je lahko Evropa, kjer bo nekaj močnih – ekonomsko, vojaško in politično močnih držav, okoli pa večje število vezalnih držav, ki jih ne bo nihče nič vprašal za mnenje, tako kot smo zdaj vprašani oziroma lahko sodelujemo pri oblikovanju skupnih odločitev znotraj Evropske unije. Tudi meje, kot jih danes poznamo in mislimo, da so stalnica, ki se nikoli več ne bo spreminjala ali ne bo nikoli več ogrožena, ne bodo več imele takšnega statusa. Tega se je pač treba zavedati. Z dezintegracijo Evrope ali pa s šibitvijo Evrope bo enak proces zajel tudi severnoatlantsko zavezništvo, kjer smo itak na zadnjem mestu po naši kontribuciji

oziroma po našem prispevku, in ne verjamem, da bi nas resno vzeli, če bomo koga prosili za pomoč, glede na to, da tudi sami pravzaprav nismo sposobni niti poskrbeti zase, kaj šele dodatno prispevati k skupni varnosti, če odštejemo nekaj uspešnih sodelovanj v mednarodnih mirovnih operacijah, kar pa zdaj ni več v ospredju in pravzaprav nič več ne šteje.

Torej pozivam Vlado, da resno analizira položaj in predloži potrebne ukrepe. Spominjam se časa pred 25 leti – zdaj je veliko teh dogodkov pa spominskih obeleževanj časa, v katerem je po izglasovanem plebiscitu nastajala slovenska država –, takrat so bile te dileme, ali nameniti nekaj dodatnih sredstev za obrambo. Sicer je bila takrat vloga obrnjena; zdaj smo v paradoksalni situaciji, ko opozicija predlaga te ukrepe, Vlada pa jih zavrača ali pa jih presliži. Takrat je bilo vsaj obrnjeno, skratka, je Vlada predlagala te ukrepe, opozicija pa je to blokirala in smo obrambni proračun sprejeli šele tri mesece po plebiscitu oziroma konec marca in je imela potem Demosova vlada tri mesece časa, da improvizira z obrambnim sistemom, ki je bil potem hvala bogu zadosten. Zdaj situacija mogoče ni tako dramatična, mogoče je pa še bolj. Nič ne vemo, kaj bo letošnje leto prineslo, zato res predlagam, da se ta opozorila resno vzamejo in da se tudi k ukrepom pristopi pravočasno. Da ne bomo potem čez pol leta, ko bo že marsikaj zamujenega, poslušali predsednika Vlade, ki bo prišel s to idejo in jo prodajal kot svojo lastno, tako kot zdaj tisto o drugi obrambni črti na makedonski meji. Mi smo ta ukrep predlagali, mislim da 28. avgusta lani. Madžarska ga je predlagala večkrat uradno že v zgodnji jeseni, kasneje tudi Višegrajska skupina. Madžarska je tudi poslala Makedoniji izdatno finančno, policijsko in tudi materialno pomoč za to, da Makedonija krepiti to mejo. In potem se najde Slovenija, ki po 6 mesecih ponovi neki predlog, ki se že v veliki meri realizira, in to prodaja kot inovacijo. Ne bom tega komentiral, ker je to bolj tragikomično kot resno, vidite pa sami, da nekateri ukrepi, ki se jih izvede na hitro, brez premisleka, in ne pravočasno, bolj zaradi piara kot zaradi odziva na dejansko situacijo, dajejo dvorezne rezultate, kot je govorila predhodnica pred menoj. Ko se je postavljala žica na meji, se jo je postavilo tudi tam, kjer ni bilo nobene dejanske potrebe, samo problem ste naredili lokalnemu prebivalstvu. Vsak pameten zna izračunati, da nihče ne bo plaval čez Kolpo v Beli krajini preko zime, hkrati je pa nekaj sto kilometrov, kjer ni reke, brez te žice in brez te ograje. Ne vem, kaj boste storili tam.

Torej, pravočasno je treba zgraditi lastne odgovore na izzive, poslušati pametne nasvete, jih vsaj ne ignorirati in upoštevati tisti stari pregovor, da je zelo dobro če ti kdo pomaga, ampak najprej se moraš zanesti nase. Najprej se moraš zanesti nase.

Mogoče še eno opozorilo oziroma še ena informacija, ki bi morala marsikoga strezniti, pa je v našem javnem prostoru pravzaprav ne

slušimo. Nemčija ali pa nemška vlada, ki je v veliki meri kriva za to, da se je ta migrantska situacija v Evropi poslabšala in ki je kriva tudi za to, da se pravočasno ni začela graditi druga obrambna črta, in ki zdaj vse upe polaga v pojutrišnjem, ko naj bi Nato začel izvajati to pomorsko operacijo v Egejskem morju – pa mislim, da ne bo takšnega rezultata, kot se pričakuje – no, ta ista nemška vlada zdaj uradno pritiska na Evropsko komisijo, da po hitrem postopku spremeni 26. člen schengenskega zakonika, tako da bo omogočeno trajno vzpostavljanje notranjih meja v Evropi. Zdaj je to časovno omejeno. Nemčiji se glede na to, da je tečasne ukrepe uporabila in jih tudi podaljšala na nekaterih delih meje, ti roki iztekajo v sredini maja, in zdaj ravno Nemčija pričakuje, da bo Evropska komisija izpeljala ta postopek za spremembo 26. člena schengenskega zakonika, tako da bo ta ukrep možen kot trajen. Če greste danes v Avstrijo, boste tudi na majhnih mejnih prehodih na Koroškem srečali avstrijsko policijo in vojsko; vsak dan je več, stvari gredo v dramatično smer. Torej izkoriščamo to priložnost, da apeliramo na slovensko vlado, da čim prej pripravi neke celovite ukrepe za to, da se okrepi tudi slovenski varnostni in obrambni sistem, in da teh predlogov, ne glede na to, ali prihajajo s strani komisije, kjer ima opozicija večino, ne jemlje več z levo roko. V prihodnje pričakujemo, da se bodo predstavniki Vlade takrat, ko bo ta komisija o teh stvareh razpravljala, sej tudi udeleževali in da bomo tam dobili odgovore na številna vprašanja, kajti takšnih bralnih vaj, kot jih je prej uprizorila tu ministrica, nihče ne potrebuje in od tega nima nihče nič.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana ministrica, spoštovani minister, državna sekretarja, kolegice in kolegi, vsem prav lep pozdrav!

V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da je migrantski tok velik varnostni izziv za Slovenijo, kakor tudi za celotno Evropsko unijo. Prav zato je učinkovito zagotavljanje varnosti zelo pomembno. Učinkovitost pa dosežemo le tako, da se v organizacijo zagotavljanja varnosti vključijo vse institucije. Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb je na 15. nujni seji konec januarja letos sprejela sklep, s katerim se je zavezala, da bo pripravila posebno točko dnevnega reda, na kateri bodo predstavniki Vlade in pristojnih varnostnih in obveščevalnih služb komisiji predstavili scenarije oziroma načrte Vlade Republike Slovenije za reševanje migrantske krize. Tako je 5. 2. 2016 potekala nujna seja KNOVS, ki pa se je niso udeležili

vabljeni predstavniki Ministrstva za notranje zadeve, saj so svojo odsotnost opravičili z razlogom, da obravnava omenjenega poročila presega pristojnosti komisije v odnosu do policije kot varnostne službe. V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da imajo Državni zbor in pristojna delovna telesa pravico in dolžnost seznaniti se z ukrepi in rešitvami, ki jih pripravlja Vlada. Seveda se je pri tem treba držati okvirov in ne presegati pristojnosti posameznih delovnih teles in organov. V Poslanski skupini Desus menimo, da je pomembno, da v zvezi z varnostno problematiko, ki se je pojavila ob migrantski krizi, vsi sodelujemo in iščemo skupne rešitve. Podpiramo tudi vsako razpravo, ki bo privedla do ciljev, ki bodo zagotovili varnost tako našim državljanom in državljanom kot tudi vsem osebam, ki se v okviru migrantskega toka znajdejo na našem ozemlju. V Poslanski skupini Desus znova poudarjamo, da sta Vlada in Državni zbor dolžna poskrbeti tako za varnost kot za zaščito državne meje in o tem obveščati državljanke in državljane. Prepričani smo, da nas Vlada ustrezno seznanja z načrti v zvezi z migrantsko problematiko. Prav tako tudi vemo, da si Vlada ves čas prizadeva iskati najširši možni konsenz vseh političnih institucij v državi, seveda v okviru pristojnosti posameznih institucij, zato posebnih priporočil niti ne potrebuje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsednik. Spoštovana ministrica, spoštovani državni sekretarji, spoštovane kolegice, dragi kolegi!

Migrantska problematika nedvomno predstavlja največji humanitarni, versko-kulturni, ekonomski, predvsem pa varnostni izziv, s katerim se v tem času sooča Evropa. Vojne in nevzdržne življenjske razmere nemilostno vsakodnevno na negotovo pot izženejo na tisoče ljudi, ki iščejo boljše, predvsem pa varnejše življenje v tem delu sveta. Nedavno še kako živa ideja o skupni Evropi brez meja danes postaja njeno nasprotje, saj evropske države od severa proti jugu zapirajo svoje meje ter na njih vzpostavljajo močno okrepljene varnostne režime nadzora. Kljub mnogim prizadevanjem zlasti najvišje evropske politike žal še vedno nimamo zadovoljivih skupnih odgovorov za učinkovito reševanje migrantske problematike. Zato seveda ni presenetljivo, da se posamezne evropske države bodisi same ali kvečjemu v manjših skupinah držav iz svoje soseščine odločajo o tem, kako se bodo soočale z izzivom množičnih migracij. Slovenija kot ena izmed držav na tako imenovani balkanski poti pri tem seveda ni in ne more biti izjema. Preko naše države je doslej pot v ciljne države Evropske unije vodila nekaj manj kot pol milijona

migrantov. Zato smo še kako vsakodnevno vpeti v soočenje s to problematiko in tudi aktivni pri iskanju kar najbolj učinkovitih rešitev, ne le za našo državo, temveč tudi širše. Današnja točka dnevnega reda seje Državnega zbora torej ne more biti presenečenje, prej nasprotno, saj smo že kar nekaj ur razprav na predhodnih plenarnih zasedanjih Državnega zbora in na sejah delovnih teles namenili vprašanju reševanja migrantske problematike. Pa vendar, ta današnja točka dnevnega reda ni povsem običajna. Že zato ne, ker je njen predlagatelj Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ter predvsem zaradi dejstva, da komisija na nek način očita Vladi, da v nezadostni meri obvešča Državni zbor ter njegova delovna telesa o namerah in aktivnostih pri reševanju migrantske problematike. Da ne bo pomote – prav in legitimno je, da razpravljamo o varnostnih vprašanjih, ki jih prinaša množični val migrantov, razpravljati bi pa morali tudi o humanitarnih, ekonomskih in drugih vidikih te problematike. Kar nas Socialne demokrate moti, je to, da takšen način obravnave te tematike ne daje pravega signala javnosti. Ni dobro, če Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb Vlado javno opozarja, da ni v zadostni meri seznanjena z njenimi aktivnostmi pri zagotavljanju varnosti državljanov in državljanov ter njihovega premoženja. Enako ni dobro, da se posamezni predstavniki Vlade ne odzivajo v zadostni meri na vabila in sklice sej komisije, na katerih se za zaprtimi vrati podrobneje razpravlja ter informira poslanke in poslance o varnostni situaciji, posameznih strategijah, ukrepih in varnostnih politikah, ki jih načrtuje naša država.

Socialni demokrati smo že večkrat pozvali in ponovno pozivamo, naj se glede vsaj najpomembnejših varnostnih vprašanj v Sloveniji vzpostavi redna koordinacija vseh ključnih deležnikov, ki prispevajo k varnosti naše države. V mislih imam vse sodelujoče v Svetu za nacionalno varnost kakor tudi, in to je pomembno, predstavnike vseh parlamentarnih strank. V tej smeri bomo morali za to storiti kar največ, če bomo pri ključnih varnostnih vprašanjih želeli delovati po principu čim širšega političnega konsenza. Socialni demokrati smo prepričani, da je Slovenija varna država. Zavedamo se, da varnost ni dana sama po sebi in da še zdaleč ni samoumevna. Podobno kot velja za splošno javno prepričanje imamo tudi Socialni demokrati visoko stopnjo zaupanja v ključne deležnike, ki zagotavljajo varnost državljanov in državljanov ter njihovega premoženja. Ni mogoče spregledati dobrega, požrtvovalnega dela pripadnikov policije, Slovenske vojske, gasilcev in Civilne zaščite ter zdravstveno-reševalnih služb, pripadnikov vseh človekoljubnih organizacij ter tudi vseh tistih, ki opravljajo delo obveščevalno-varnostne narave. Delo slednjih je takšno, da ne sme biti na očeh javnosti, vendar tvorijo enega od ključnih členov zagotavljanja varnosti v Sloveniji. Na tem mestu zato velja vsem posameznicam in

posameznikom, ki po svojih močeh nesebično pomagajo pri reševanju migrantske problematike, iskrena zahvala. Po njihovi zaslugi lahko danes zatrdimo, da velika večina prebivalcev Slovenije na svoji koži ni čutila posledic soočenja z velikim migrantskim valom. Dejstvo je, da zgolj zahvala pa ne bo dovolj, zato je prav, da se v največji možni meri prisluhne tudi njihovim apelom ter potrebam. Zagotavljanje zadostne materialne spodbude vsem tistim, ki v največji meri pripomorejo k varnosti države, je izziv te vlade in najverjetneje tudi prihodnih vlad. Morda še večji kot finančni izziv povečanega vlaganja v varnost pa predstavlja izziv sodelovanje države z lokalnimi oblastmi in prebivalstvom. Socialni demokrati smo prepričani, da je naloga nas vseh, da po svojih najboljših močeh pomagamo pri ozaveščanju in obveščanju ljudi o migrantski problematiki. Lokalno prebivalstvo mora biti vključeno in vpeto v sodelovanje in iskanje optimalnih rešitev, saj je to najboljši možen način, da izkoreninimo nevednost in negotovost ljudi. Slednje neredko s seboj nosi strah, potem pa smo le še korak oddaljeni od tistega, česar si najmanj želimo, to pa je odpor do tujcev oziroma migrantov, nestrpnost in na koncu sovraštvo, čemur se moramo izogniti na vsak način.

Za konec bom zato še enkrat ponovil ključni usmeritvi, ki jih kot družba moramo slediti, če se želimo na učinkovit način soočiti z izzivom množičnih migracij. Prva usmeritev se nanaša na vzpostavitev učinkovite koordinacije vseh ključnih deležnikov, ki prispevajo k varnosti države. Druga usmeritev se nanaša na vzpostavitev čim boljših materialnih pogojev vsem, ki se dnevno nesebično žrtvujejo za zagotavljanje varnosti naše države, ter na ozaveščanje lokalnega prebivalstva ter njihovo dejansko vpletenost v sodelovanje in iskanje optimalnih rešitev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

Priporočila, ki jih obravnavamo danes, so nenadejana posledica predloga poslanskega kolega dr. Trčka. Na seji Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb je predlagal, naj se skliče posebna seja Državnega zbora, na kateri bo Vlada predstavila štiri scenarije za reševanje tako imenovane begunske krize, o katerih je javno govorila, Državni zbor pa o njih ni vedel prav ničesar. A kot je pri tej komisiji že v navadi, je iz takšnega predloga nastalo nekaj povsem drugega. Mi so želeli, da Vlada Državnemu zboru na zaprti seji predstavi štiri scenarije, ki naj bi jih imela pripravljene. Namesto tega pa danes ne bomo obravnavali nobenega vladnega dokumenta, bomo pa ponovno priča večurnemu strašenju javnosti in ustvarjanju občutka, da imamo v Sloveniji

izredne razmere. Najprej bodo predstavniki Vlade, koalicije in politične desnice več ur povem neupravičeno svarili pred kritičnimi varnostnimi razmerami ter strašili ljudi, da je pod vprašanjem celo obstoj in razvoj naše družbe. Malce zatem pa bodo vojski podelili policijska pooblastila. O tem, da bi bile kakšne posebnosti na področju zagotavljanja varnosti ali da bi bil celo na kakršenkoli način ogrožen obstoj države, ne govori prav noben podatek, nobena statistika, še manj pa razmere na terenu. Kot smo videli že večkrat, bodo argumenti za predlagana priporočila ponovno temeljili na izmišljotinah, polresnicah in spodbujanju sovraštva. Da je temu res tako, je v gradivu priznal celo predsednik komisije, saj je zapisal, citiram: "Nejasen koncept varnosti ustreza političnim elitam pri uveljavljanju njihovih parcialnih interesov na način, da se sklicujejo na nejasne in kaotične varnostne razmere." Konec citata. In ravno sklicevanje na namišljene in povsem neosnovane varnostne pomisleke je podlaga za vse popolnoma zgrešene rešitve Vlade. Politična desnica v javnosti na vse pretege poskuša ustvari občutek, da vladajo v Sloveniji izredne razmere, da je ogrožena varnost državljanov in državljanov ter obstoj naše države. Vlada pa se je v to politiko zastraševanja vključila še sama. Na mejo je postavila rezilno ograjo z izgovorom, da lahko le tako preprečimo najhujše. Pripravila je rigorozno zaostritev azilne zakonodaje z izgovorom, da je to nujno potrebno, saj si bo sicer kdo od beguncev drznil celo vložiti prošnjo za mednarodno zaščito. Vojski bo čez nekaj ur podelila policijska pooblastila z izgovorom, da nikakor ne bo dopustila, da Slovenija postane žep.

Ali obstaja za katerokoli od naštetih trditev kakšen utemeljen razlog? Nikakor. Ali bo kateri od predlaganih ukrepov rešil situacijo, s katero se soočamo? Nikakor. A Vlade in koalicije to ne zanima. Ujeta v strahu med grožnjami sosednjih držav in zahtevami politične desnice le sledi dogajanju in se odziva na njihove predloge. Ob prihodu prvih beguncev v Evropo se je ves čas izpostavljal pomen solidarnosti med državami, potreba po razporeditvi bremen. Evropska unija in Vlada sta celo izpostavili, da gre v prvi vrsti za humanitarno krizo. Danes o tem ne govori nihče več. Vsaka država zase išče vse možne rešitve, kako čim več beguncev pustiti pred svojo mejo in kako čim več beguncev čim prej izgnati iz svoje države. Begunci niso več begunci, kriza ni več humanitarna, označevanje beguncev za ilegalne migrante, kriminalce in ljudi, ki bodo uničili našo kulturo in narod, pa je postala povsem sprejemljiva dnevna retorika.

V Združeni levici na takšen diskurz ne nameravamo pristati. V Sloveniji ni nikakršnih izrednih razmer, v Sloveniji nikakor ni ogrožena varnost, še manj pa obstoj države. Še vedno gre v prvi vrsti za humanitarno krizo, humanitarno krizo, ki smo jo pomagali ustvariti, in namesto da bi pričeli reševati probleme pri njihovem izvoru,

pomagamo ustvarjati celo nove. Slovenija skupaj s svojimi partnerji v Natu že 10 let uničuje države od Afganistana do Sirije. Ljudje ne bežijo od doma kar tako. Od doma bežijo, ker nimajo nobene druge možnosti, in pričakovati, da bomo val beguncev zaustavili, ne da zaustavimo vojno, ki jih preganja, je nerealno. Gre za evropski problem in Evropa mora biti tudi rešitev. Meddržavno tekmovanje, kdo bo uspel največ beguncev ustaviti pred svojimi vrati, bo stvari le še poslabšalo. Humanitarno krizo pa lahko tako nekoordinirani in egoistični ukrepi zelo hitro spremenijo v humanitarno katastrofo.

Vlado in koalicijo zato pozivamo, naj prenehata s strašenjem ljudi in naj prenehata slepo slediti zahtevam desnice. Vaša glavna naloga v tem trenutku bi morala biti pomiritev javnosti, ne pa sodelovanje pri zastraševanju in vzbujanju sovraštva, ki kot poceni politični piar služi zgolj in samo skrajni desnici. To dokazuje sobotni Šenčur, kjer so vidni politični predstavniki desnice paradirali pred domobranskimi, nacionalističnimi, ksenofobnimi in drugimi simboli ali pa jih podprli prek twitterja. Razmislite.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, dober dan!

Taktika Slovenije je bila v zvezi z migrantsko krizo vse doslej, da Slovenija vse aktivnosti spremlja in se prilagaja. Ampak, kot vedno, tudi tokrat preseneča minister Erjavec, ki na televiziji mirnodušno prizna, da naj bi imela Slovenija štiri različne načrte, kako naj bi ravnala v migrantski krizi. Do teh štirih načrtov, o katerih je govoril minister Erjavec, je želela priti naša Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Ministrica za notranje zadeve nas hladnokrvno zavrne, češ da za to nismo pristojni. Zato naj mi dovoli, da ji preberem vsaj 17. člen Zakona o parlamentarnem nadzoru, ki govori, in sicer v drugem odstavku: "Vlada komisiji poroča o posameznih dejavnostih nadzorovane obveščevalne službe, ki so posebnega pomena za nacionalno varnost." V obrazložitvi tega člena in v komentarju govori točno o tem, o čemer je Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb spraševala, torej, da jo Vlada seznanj s temi aktivnostmi. Ker jih Vlada ne želi predstaviti, obstajata dve možnosti. Prvič, sploh ni teh štirih variant in se nam je minister Karl Erjavec ponovno debelo zlagal, ali drugič, da so te štiri rešitve tako šokantne, da jih niti Vlada ne upa predstaviti javnosti. V to drugo možnost ne verjamem in je malo verjetna.

Problem, ki ga imamo v Sloveniji, je zagotovo pomanjkanje informacij, in strinjam se s tistimi, ki trdijo, da pomanjkanje informacij širi strah. Če se ozrete po Evropi, če pogledate samo v našo severno sosedo, boste lahko opazili, da so tam razprave mnogo bolj odprte,

javne in nič kaj pretirano zaupne, ko zadeva migrantsko krizo. In Vlada bi morala jasno odpreti razpravo in se zelo odprto pogovarjati. Prvič, koliko migrantov je Slovenija sploh pripravljena sprejeti, kakšne so naše zmožnosti. Zmožnosti Slovenije zagotovo niso brezmejne. Drugič, jasno bi morala povedati ljudem, kakšne bodo posledice migrantskih centrov v posameznih krajih, kaj to pomeni za posamezni kraj, tako pa gospod Šefic odhaja na "tajne operacije" po slovenskih občinah in išče primerne lokacije. Jaz upam, da razumete, da to vzbuja še dodaten strah. In tretja stvar, o kateri bi se morali javno pogovarjati, je, kako bomo morebitne naše nove goste integrirali v našo družbo. O teh stvareh praktično ne teče debata. Vedno dobimo suhoparen odgovor: "Spremljamo dobro, na vse smo pripravljeni, vse je pod kontrolo." Ampak praksa to vedno ovrže. Kakšna je trenutna situacija? Bruseljski sestanki ves čas zagotavljajo, da je politike odprtih vrat konec, ampak v praksi se to dejansko ne zgodi. Ker nismo Združene države Evrope, tako kot morda katera druga država tam čez lužo, da bi lahko zvezna vlada ali pa v našem primeru Evropska komisija karkoli naredila, je vse na ramenih držav članic. V tem primeru se tudi v Bruslju govori o dolžnostih Grčije kot prve schengenske države in o dolžnostih Hrvaške kot zunanje meje Evropske unije, da poskrbita, da se ta tok na Balkanu ustavi. In veste, kaj je žalostna resnica? O teh stvareh vsi govorimo, ampak če bi mi vsi skupaj verjeli Grčiji in Hrvaški, potem danes ne bi aktivirali 37.a člena. 37.a člen govori o našem nezaupanju do Hrvaške in Grčije, da bosta dejansko migrantski tok ustavili na Balkanu. In s tem se tudi sam strinjam, ker ne verjamem, da bodo Hrvati karkoli postorili, da bi bistveno omejili migrantski tok, še manj pa Grki. Kakšni so trenutni trendi še bolj po poti navzdol? Podatki pravijo, da trenutno čaka 5.000 ljudi na grško-makedonski meji. To so ljudje na nikogaršnjem ozemlju, ki ne morejo ne naprej, nazaj pa nočejo, 4 tisoč ljudi čaka v grških pristaniščih; to je vse potencialna masa, ki bo šla tudi skozi Slovenijo. Nekateri ste izpostavljali Natovo operacijo. Jaz ne bi od Natove operacije preveč pričakoval; v tem trenutku so v Egejskem morju tri Natove ladje, ki pa imajo jasno misijo – zgolj nadzorovanje in opazovanje. Natove ladje nimajo pooblastil, da bi migrantske čolne zavračale oziroma blokirale pot med Turčijo in Grčijo. Prav tako so po naši oceni pričakovanja od Turčije prevelika in nerealna. Njihovi vodni predstavniki jasno govorijo, da s temi 3 milijardami, ki jim jih je Evropska unija obljubila, si ne morejo kaj veliko pomagati. Niti se ne ve, ali je to dolgoročni prispevek, ali je to enoletni prispevek. In nenazadnje, trenutna migrantska kriza je za Turčijo odličen biznis; po podatkih nevladnih organizacij samo s transportiranjem migrantov Turčija tako ali drugače obrne več kot 2 milijardi evrov letno, da ne izpostavljam tudi tega, da ima Turčija bistvene probleme s Kurdi in da se z migranti niti ne ukvarja toliko. V Siriji

se vojaške operacije še dodatno stopnjujejo z rusko ofenzivo, ki podpira sirskega predsednika Al-Asada. Z njihovo ofenzivo na Alep, ki je največje sirske mesto, kjer prebiva več kot 2 milijona ljudi, bodo še dodatne ljudi pognali v beg. In tudi če se bo vojna v Siriji končala, je to šele zgolj zelo zgoden začetek. Država bo takrat totalno uničena in notranje razdeljena in pred njimi bo še dolga pot.

Ko govorimo o vzrokih za nastanek islamskih radikalizmov in nastanek islamske države in kako jo odpraviti, se je seveda treba pogovarjati o vzrokih, kako to stvar odpraviti. Mislim, da je dober primer, kako se radikalizme odpravlja, druga svetovna vojna in čas po njej; kako so nazivem odpravljali zavezniki po drugi svetovni vojni z dolgotrajno okupacijo, pomagali so jim postaviti institucije, več generacij, šlo se je v Marshallov plan, kar jim je pomagalo obnoviti državo. Hipni in hitri posegi na Bližnjem vzhodu v zadnjih desetletjih pa so pravo nasprotje tega. Posredovanje Rusov v osemdesetih je ustvarilo Al Kaido, posredovanje ZDA leta 2003 pa Islamsko državo. Če se bo Slovenija že odločala za podpiranje prihodnjih vojaških operacij, se zavedajmo, da jih podprimo samo v primeru, če smo pripravljeni na dolgotrajno angažiranost.

Afrika; nemirna celina, večina ljudi je mlajših od 25 let, pravilno ste slišali – kar eno tretjino Afrike praktično obsega območja, ki niso pod nikakršnimi nadzorom oblasti oziroma so brez učinkovite oblasti. Vsi ti podatki govorijo v prid temu, da bodo ljudje tudi v prihodnje bežali pred vojno, to bodo begunci, in da bodo ljudje še naprej bežali pred brezperspektivnostjo, to pa so ekonomski migranti.

V Sloveniji se je še zelo dolgo časa varnost zdela kot samoumevna, nekaj, za kar nam ni treba skrbeti, ampak stvari se spreminjajo in varnost stane. Zaradi tega v Novi Sloveniji pričakujemo, da bomo čim prej, skupaj opozicija in koalicija dvignili obrambni proračun. Želimo pa si, da bi tudi današnji predlog Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb odprl neko razpravo o temeljnih vprašanjih, ki jih migrantska kriza zahteva. Če kje, potem se moramo vsaj v tej hiši odkrito in pošteno pogovarjati.

Vsekakor pa je svet kaotičen. Po svetu imamo 2 milijardi lačnih ljudi in vsem tem ljudem žal ne moremo pomagati s politiko odprtih vrat. Lahko povzročimo samo še več nesreč, lahko poženemo na pot še več ljudi, in to tistih najbolj izobraženih in najbolj usposobljenih, ki bi morali vzpostavljati njihove države v Afriki ali pa na Bližnjem vzhodu.

In, če bomo rekli bobu bob, potem bo tudi v Sloveniji marsikaj jasnejše.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Smo priča novi varnostni paradigmi. Migracije so del te paradigme in ogrožanja, ki so pred nami, so hibridna. Velika je razlika od ogrožanj v preteklosti, ki so bila vojaška. Zdaj gre za povsem druga ogrožanja: ogrožanja na varnostnem, gospodarskem, kulturnem, sociološkem in tudi ekološkem področju. Zato so odgovori na ta ogrožanja fuzija vseh institucij. Celotna družba, še več, v širši družbi moramo skleniti konsenz, kako bomo odgovarjali na ta ogrožanja. Ključ za vsa ogrožanja pa so pravočasne in točne informacije, in prav to je tema današnje seje. Informacij o ogrožanjih ni. Gre za to, da se najvišji veji oblasti prikrivajo informacije, kaj se v realnosti dogaja.

Gre za to, da če so predstavljeni štirje scenariji Vlade, kako in kaj ukrepati, pa teh scenarijev ne poznamo, po eni strani to pomeni, da jih tudi ne bomo mogli preveriti, ali jih je Vlada izvajala – ali jih je izvajala dobro ali jih je izvajala slabo. Ne vemo, ker ne vemo, kakšni ti scenariji so. Ne moremo doseči konsenza – ne konsenza v mednarodnem okolju, ne konsenza med koalicijo in opozicijo, ne konsenza med institucijami v družbi, in ne konsenza na lokalni ravni, kar je bilo videti v preteklih dneh. Če povzamem ta prvi del, da predstavniki Vlade sploh ne hodijo na seje delovnih teles in nam ne predstavijo informacij. Jaz sem pričakoval, da danes dobim ključne informacije, kaj in kako se z varnostjo dogaja v Sloveniji. Tu nastopi vloga medijev. Mediji so danes v zelo slabem položaju, kajti prevladuje več ali manj prekerna oblika dela, mediji nimajo denarja za preiskovalno novinarstvo in tako se informacije samo prenašajo od tistih, ki informacije imajo. Danes pa lahko ugotovljamo, da tisti, ki je na oblasti, se pravi Vlada, ima monopol nad informacijami. In česar ni v medijih, se ni zgodilo. In ker se ni zgodilo, nimamo pravih informacij, kaj se na varnostnem področju dogaja. Prav tako tega ne vejo niti ljudje, zato se vzbuja strah – kadar ne veš, kaj se dogaja, se vzbuja strah, in to ni dobro za Slovenijo. Pri tem moram pohvaliti tiste, ki na terenu oddelajo večji del posla. To so policisti, vojska, zdravniki, gasilci, Civilna zaščita in številni prostovoljci. Ne vemo točno, kaj vse delajo, vendar po informacijah, ki prikaplajo do nas, vidimo, da so vsak dan izpostavljeni največjim nevarnostim. In prav je, da bi izvedeli več, kako težko delo opravljajo. Vlada deluje reaktivno – glede na to, kaj se zgodi, potem sprejemamo neke ukrepe –, ne pa proaktivno, kot bi bilo treba. Omenil sem že, da vedno čakamo, kaj bo storila Avstrija, in potem tudi sami storimo podobno. Vendar se moramo zavedati, da ima Avstrija na jugu sosedo Slovenijo, mi pa imamo Hrvaško. In ukrepi, ki delujejo v eni državi, enostavno ne morejo delovati v drugi državi.

Ne vemo proaktivno, kaj se bo dogajalo in kakšni so predvideni ukrepi države v prihodnosti. Kaj bo z ljudmi, ki bodo ostali tukaj, kakšni ukrepi bodo sledili? Kakšni ukrepi so predvideni za preprečevanje trgovine z ljudmi –

kajti ob zaprtju meje se pojavi trgovina z ljudmi –, kakšni so ukrepi v tem primeru? Kakšni so ukrepi za preprečevanje kriminalitete, ki se je že začela pojavljati? Eden od ukrepov sledi v naslednji točki. Ob pripravi seje je bilo najprej predvideno, da bomo najprej odločali o aktiviranju pooblastil vojske, potem pa se bomo seznanili z varnostno situacijo. Menim, da je edino prav, da najprej razpravljamo o varnostni situaciji, se kvalitetno seznanimo s podatki in potem odločimo, ali so ti ukrepi potrebni. Sprašujem se, če predsednik Vlade meni, da je situacija normalna, da je država varna, da se nič ni spremenilo, zakaj moramo potem pri naslednji točki sprejeti ukrepe vojske? Pričakoval sem, da se mi predstavi varnostna situacija in zakaj so ti ukrepi potrebni. Menim, da je ključ vsega v ponovni postavitvi parlamenta tja, kjer mu je mesto. V parlamentu, kjer smo imenovali Vlado, pričakujemo odgovornost Vlade in da bo odgovorno prinesla informacije v parlament, da se bomo kvalitetno odločili. Nastajanje zakonov mora biti na podlagi informacij, ki nam jih da Vlada. Vendar teh informacij ne dobimo. Vloga izvršne veje oblasti se je pač spremenila in samo dirigira, kaj moramo in na kakšen način moramo sprejeti. Pomanjkanje informacij pomeni prav to, da parlament kot zakonodajna veja oblasti ne more opravljati svoje funkcije. Gre za to, da tudi nimamo prave zaščite tistih, ki bi prinesli prave informacije, se pravi whistleblowerjev, ali pa zaščite novinarjev, ki bi objavljali pod preiskovalnim novinarstvom prave informacije. Se pravi, transparentnost na vseh področjih je nekako zanemarjena. Prav tako nimamo informacij o drugih ogrožanjih, ki trenutno pestijo Evropo. Gre za to, da se na veliko govori o Ukrajini, o vplivu Rusije, o izhodu Velike Britanije in podobno. Se pravi, nimamo informacij, ki se tičejo nas, še manj pa informacij o drugih ogrožanjih v Evropi, kar pa je seveda naloga Vlade.

In za konec se sprašujem. Če je odgovor na vsa ogrožanja sodelovanje in sklepanje konsenzov, so podlaga temu pravilne, točne in pravočasne informacije. In na koncu se mi postavi vprašanje, ali Vlada teh informacij nima, ker danes nismo slišali teh štirih scenarijev, ali pa jih noče dati, oboje pa slabo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprav poslank in poslancev o predlogu priporočila. Besedo ima najprej predlagatelj mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo. Vsem še enkrat prav lep pozdrav!

Zdaj je vse, ki spremljajo to sejo Državnega zbora in jim je kaj za domovino Slovenijo, najbrž že ne samo strah, ampak pošteno groza. Kajti, kaj se dogaja? Vlada očitno noče dati informacij. Vlada torej

informacije zadržuje in s tem povzroča sama vzdušje strahu in povzroča radikalizacijo Slovenije. Točno tisto kar, paradoksalno, Vlada in njena koalicija pripisujeta nekemu drugemu. Sami isto delate. Zaradi tega, ker največ k temu pripomore nevednost in strah. Ljudje čutijo, da je nekaj narobe, ne vedo pa, kaj jih čaka. Če je bilo kaj namen te seje, je bilo to, da bi se tukaj na seji vendarle seznanili vsaj z okvirom načrta oziroma načrtov, ki jih ima Vlada za soočenje z migrantsko krizo. Očitno od tega ne bo nič. In to ni prav, gospe in gospodje, taka seja bi morala biti že zdavnaj, na predlog Vlade, ne na predlog moje komisije. Na predlog Vlade bi morala biti. Kajti dolžnost Vlade bi bila, da informira vsaj parlament – trdim pa, da v največji možni meri tudi javnost – s tem, kaj pripravlja, kaj ocenjuje, kako načrtuje nadaljnje poteze. Tukaj gre za najbolj odgovorno, za najbolj usodno zadevo od osamosvojitve naprej za državo Slovenijo. Sami ste rekli – za demokratično družbi bi bilo to, kar predlagamo v sklepih, samoumevno. Ampak paradoksalno, to, kar se je do zdaj zgodilo na tej seji, je najboljši dokaz, kako nujna sta ta dva sklepa, pa ne samo, da se sprejmeta, ampak da se tudi uresničita. In da se uresničujeta vedno znova, da je treba ljudem naliti čistega vina, da ste dolžni dati ljudem informacije in da ste dolžni dati informacije parlamentu. Gospodje in gospe z Vlade, to kar počnete, oprostite, je škandal in je tudi protiustavno, kajti v ustavi in v slovenskem pravnem redu, utemeljenem na ustavi jasno piše, da ima parlament kontrolno funkcijo, v okviru kontrolne funkcije pa ima pravico izvedeti vse, kar je pomembnega za katerokoli področje družbenega življenja, zato da pač lahko odloča. Vsako delovno telo ima po poslovniku in ustavi pravico, da pride do podatkov, ki jih potrebuje za svoje delo. To seveda velja tudi za Komisijo za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Izvršilna veja oblasti jim jih je dolžna dati, dolžna, gospe in gospodje. Vprašanje je samo, ali jih da javno ali jih pa da na neki zaprti seji, ob tem da seveda zahteva od vseh, ki so s podatki seznanjeni, da dosledno spoštujejo zvezo molčečnosti. Samo to je lahko razlika, ne pa, da kar reče, "nas na sejo ne bo, to ni naša pristojnost, baš nas briga". Oprostite, take oblasti nihče ne rabi. Slovenija pa prav zagotovo ne, ker to ni več demokracija, to je nekaj čisto drugega, to je zloraba demokratičnih institucij za pač neko oblast.

V čem je pravzaprav problem? Temeljni problem, sem trdno prepričan, je v tem, da taki načrti, kot jih je napovedal minister Erjavec, najbrž niti ne obstajajo, če pa obstajajo, gre pa kvečjemu za kakšnega, ki se počasi stopnjuje, in Vladi je rahlo nerodno to priznati. In zaradi tega s tem nikakor noče seznaniti Državnega zbora, kaj šele delovnih teles. In takoj uganem, v čem je ta temeljni problem. Če je kdo razumel sporočilo, ki so ga dali na ljudski vstaji v Šenčurju, je bilo jasno. Mi ne želimo nobenih ilegalnih migrantov, želimo živeti varno in s spoštovanjem človekovih pravic in osebne

integritete. Samo to, najmanjšega ekscesa ni bilo. Kdorkoli tem ljudem poskuša karkoli podtakniti ... Niti enega najmanjšega poziva k nasilju ali pa kaj šele kaj takega. Bilo je veličastno, ker je bilo tako lepo, ker je bilo na nek način veselo in ljudje niso zahtevali nič drugega kot spoštovanje ustave. Tiste, gospe in gospodje, ki jo vi tukaj kršite zaradi tega, ker ljudem nočete dati informacij in jih nočete dati na neki zaprti seji parlamenta oziroma njegovim delovnim telesom.

V čemu je torej problem? Ja v tem, da očitno se začnejo pričakovanja ljudi tam, kjer se najbrž tile načrti Vlade končajo. Kaj je treba narediti? To je jasno vsakemu državljanu, samo vladam z našo na čelu v Sloveniji očitno še ni jasno, pa evropskim institucijam, da je treba migrantski tok presekati, da je treba presejati to, kar je prišlo, pogledati, kaj je lahko varnostni problem, varnostne probleme razrešiti in omogočiti vsem, da ljudje spet varno živijo. Veste, kaj je Churchill rekel nekoč že zdavnaj? "Obstaja samo tista država in tista mednarodna skupnost, ki lahko obrani svoje meje." V tem trenutku, torej po tej maksimi Churchilla ne obstaja ne Evropska unija ne Slovenija, kajti ne ena ne druga ne brani svojih meja. Zdaj je samo vprašanje, kako, in tukaj se odpira naslednji problem. Treba je pravočasno, gospe in gospodje, predvideti stvari. Če bi poslušali vse tisto, kar sem vam govoril celo jesen ... In zato nočem niti slišati več izjave, ki smo jo parkirali slišati, tudi v zadnjih mesecih, "joj, smo presenečeni". Ja kaj ste presenečeni – po dnevih je bilo napovedano, kaj se bo dogajalo, ne se hecati!

Se pravi, gre za to, da se pravočasno pripraviš, kajti če se pravočasno pripraviš, ni treba poseči po manj dobrih, po bolj radikalnih, po bolj nasilnih, če hočete, ukrepih. Če bi se pravočasno začelo postavljati neko ograjo, če bi se pravočasno razglasilo zaporo, če bi se dosledno izvajalo schengen, potem ne bi preko Slovenije topotalo pol milijona ilegalnih migrantov, potem nam ne bi Avstriji ta trenutek postavljali 1500 vojakov na mejo, potem nam Avstriji ne bi ta hip gradili tam meje za ograjo. Jaz sem napovedal, da se bo to dogajalo, ste tukaj rekli, "ne, to pa ni res, saj so rekli, samo 3,7 kilometra bodo postavili tam zaradi te ..." Ja, seveda, dobro jutro. Koliko je nazaj to, ko smo o tem govorili? Dva meseca, nekaj takšnega? In ste spet presenečeni. Pa je bilo vse to objavljeno na njihovih spletnih straneh, vojska je že objavila, katere enote bodo prestavili. Ker pri njih to delajo kar zelo odprto. Zdaj pa se gledate, kako da se je to zgodilo. Slovenija se je znašla v nemogoči situaciji. A veste, s čim se mi v resnici soočamo? Da evropske institucije ne delujejo, ali pa vsaj ne delujejo trezno, če sem zelo diplomatski, pa sem zdaj na enega zelo konkretnega mislil. Ampak problem tega je, da se nanje ni mogoče zanesti in tudi ne slepo poslušati, kaj se tam govori. Mi se moramo pripraviti in vnaprej tako postaviti, da so stvari

takšne, da ni škodljivih posledic. Če bi tako ravnali že od začetka, potem se seveda danes niti slučajno ne bi znašli v takšni situaciji, in tudi te seje zanesljivo ne bi bilo. Ker če bi razglasili takrat, ko je bil čas, zaporo meje hkrati z Madžarsko, bi se tok obrnil nekam drugam, in vsaj Slovenija bi se rešila in s tem bi pridobila čas, da se pripravi. Pripravi pa za kaj? Ves čas poudarjam kako je slabo, če se ne daje informacij, pa to ni samo slovenski problem, s tem se sooča zdaj tudi Nemčija, Avstrija in še kdo, zadržuje informacije o kakšnih stvareh tudi za mesec in več. Problem je, ker to dodatno vzbuja strah, nezaupanje v ljudi, nezaupanje v institucije sistema, in potem ljudi radikalizira. In cela ta situacija z migrantsko krizo ne počne nič drugega kot radikalizira volilno telo v smeri skrajnosti, v smeri tistih sil, ki bodo raztrgale Evropsko unijo, če se bo to še nadaljevalo. In očitno se bo, ker se ne zbere dovolj poguma, da bi se stvari postavilo tako, kot se mora, da se obrani svoje zunanje meje, in če tega ne naredi Evropska unija kot celota, je treba postaviti dodatno linijo tam dol v Makedoniji. Kdaj smo že to predlagali, in sodelovanje z Višegrajsko skupino. Jaz sem to predlagal v okviru tiste seje tukaj, ki je bila. A verjamete, da ste vsi proti glasovali?! In kako se stvari zanimivo spremenijo, a ne? Z zadnje seje pač strateškega sveta za varnost je pa predsednik države letel že naravnost na Češko povezovat potem Slovenijo in Višegrajsko skupino. Točno tisto, kar ste vi tukaj ob glasovanju zavrnili, ker je bil en od predlaganih sklepov za izredno sejo. In tako se samo izgublja čas, pa se vse dela polovičarsko.

In tudi, mimogrede, to polovičarstvo je tudi danes na tej seji prisotno, ko je Vlada rekla, "ja, podpiramo ta drugi predlog iskanja konsenza, ne podpiramo pa prvega predloga, torej celovito in sprotno informiranje o varnosti in vprašanju reševanja migrantske krize". Ja kako pa boste iskali potem konsenz, dobro jutro gospe in gospodje, če ne boste dali najprej ustreznih informacij? Na osnovi česa pa? Na osnovi lepega nasmeha ali kako? In to polovičarstvo se ves čas vleče pri reševanju teh problemov. In zato ne pridemo nikamor, ker se zgublamo v praznih besedah, namesto da bi se pogovorili jasno, kaj je treba prej narediti. In če bi se pravočasno poslušalo, kaj se je reklo, bi vedeli, da res, ko govorimo o teh migracijah, prvič, begunec tukaj ni in jih fizično ne more biti. Begunec si po ženevski konvenciji, če jo je kdo sploh prebral, v prvi sosednji državi, celo znotraj države. In pogledajte, koliko je tukaj Evropska unija z Nemčijo na čelu, ki je, mimogrede, kriva za to situacijo, dvolična. Ko gre za Ukrajino – Ukrajina je brez dvoma žrtev agresije. Begunce iz Ukrajine je praktično vsa Evropska unija, skoraj 100 % zavrnila in jih vrnila nazaj, češ da je zahodni del Ukrajine varen. Ni problema. Ko pa gre za tiste, ki pridejo čez pet, šest varnih držav, se pa reče, "joj, pridite vsi, ejga, Evropa vas bo vse sprejela, bomo reševali

vaše probleme". To seveda ni nobeno reševanje problemov, to je lažen humanizem in lažna solidarnost, ki uvaža samo težave, varnostne probleme, na nek način, če hočete, tudi vojno na evropska tla. In s tem je treba prekiniti, ta tok je treba presekat do konca, enkrat za vselej, kajti sicer ne bo več Evropske unije, še enkrat povem. In potem bo problem, s katerim se soočamo, čisto drugače. Potem se ne bomo pogovarjali, kako bomo skupaj z Višegrajsko skupino vzpostavljali obrambno linijo na makedonski meji, pa bog daj, da bi uspela, ampak se bomo pogovarjali o tem, kako bomo samo še ščitili državo Slovenijo. Ampak, gospe in gospodje pa imamo za to kapacitete? Ali sploh obstajamo v smislu Churchillove maksime, da obstaja samo država, ki lahko uspešno obrani svoje meje? Ali imamo učinkovito vojsko? Ali imamo zadosti policije? Ali imamo usposobljene vse službe, tako da smo sami dejansko sposobni skrbeti zase in za svojo varnost? In če boste poštene, bo vaš odgovor ne. Ker je Slovenija dolga leta varčevala točno na tem področju, zasanjana v to, da je v Evropi mir in blaginja, tako kot celotna Evropa, ki se je zdaj, ko je iznenada postavljena pred kruto realnost modernega sveta, s tem nesposobna soočiti, in sploh ne najde varnostnih odgovorov, ki so v resnici čisto enostavni. Treba je poslati vojno ladjevje dol, zapreti meje, gotovo. Pa ne samo na opazovalno misijo, gospe in gospodje. To mora biti prestrezna misija. In Evropa ima za to kapacitete, samo volje nima. In potem se zgublja s popolnoma trapastimi predlogi, kot je recimo tisti, kako bomo reševali migrantsko krizo v sodelovanju s Turčijo. Turčija je vir problema, če kdo ne ve tega. Turčija s tem izsiljuje Evropsko unijo. Grčija jim pa štango drži, zato ker ima levičarsko vlado, ki se norca dela iz cele Evrope, zaradi zamer pa hoče še več denarja. In tega ne boš na noben tak način rešil. Treba je pač postaviti stvari realno, jih realno oceniti, postaviti neko linijo in tam stvari obraniti, z vojaško silo. Ker drugače ne gre. Tudi to, kar bomo danes naredili na naslednji točki dnevnega reda, je odraz te vaše zavesti, da to vsi veste, samo za javnost potem govorite drugače. Pa zato, ker je to mogoče nekaterim institucijam v Evropski uniji še vedno bolj všeč, če se malo tako zapakira. Ampak to ne vodi nikamor; če se ta tok ne bo prekinil – ne omejil, prekinil – v tej zimi, Evropske unije zelo verjetno čez pol leta ne bo več. Jaz ne vem, ali se tega res nihče ne zaveda, ali se noče zavedati ali kaj. Pogledajte, kaj se dogaja v Veliki Britaniji. V Veliki Britaniji je Cameron zdaj obrnil ploščo, pravi, da bi bil za obstoj Evropske unije, in so mu znotraj lastne stranke skočili v hrbet. On se je obrnil na londonskega župana, je rekel, "no, zdaj boš pa pomagal, da bova prepričala", on je rekel, "ne, jaz sem absolutno za to, da gre Velika Britanija iz Evropske unije". In če bo migrantski tok tekel naprej, in vse tako kaže pri taki silni neodločnosti, da ne bom še kaj hujšega rekel, se bo to nadaljevalo. In verjemite, to bo šlo kot

domine. V mnogih državah, tudi v sosednji Avstriji, če še niste seznanjeni s tem, razmišljajo, da bi razpisali referendum o odhodu iz Evropske unije. Višegrajska skupina se praktično na to pripravlja, ker skupina znotraj je pa učinkovita in to bi moral biti zgled Evropski uniji za sodelovanje na varnostnem področju, na ekonomskem, na vseh. In zato je bil tudi tisti predlog tako na mestu in vsaj nekaj se zdaj na tej smeri dela. Samo kaj je problem? Prepozno, prepočasno in prepozno. Treba je stvari predvidevati vnaprej. In zato, gospe in gospodje, je tako pomembno, da se pravočasno informira tudi Državni zbor, da na nek način se potem vsaj generalno določi, kako se bo šlo, in da se pri tem poišče v največji možni meri konsenz. Saj to je bil v resnici naš predlog.

Če se zavedamo, da gre tukaj za lažno humanitarnost, za lažno solidarnost pri uvozu migrantov, potem je treba iskati stvari, kako pomagati v resnici, in rešiti zadevo. In dokončna rešitev je samo ena – treba je vzpostaviti mirne cone tam, od koder ti ljudje prihajajo, in tja usmeriti vse kapacitete za morebitno pomoč. In to je tudi ekonomsko edino upravičeno. Dvakratno. Prvič zato, ker naredi mir in varnost v Evropi in se pač normalno investira, normalno ekonomija spet živi in imaš torej možnost sploh komu pomagati. Drugič pa zato, ker za tisti denar, ko ti enega samega migranta pripelješ sem v Evropo in ga tukaj probaš integrirati in ti seveda spodleti ... Kajti gre za vprašanje, kdo se lahko integrira, in ti ljudje sami sebi getoezirajo, ker so to pravoverni muslimani in je treba upoštevati, kaj jim vera narekuje. Oni se nočejo. Poznate vsi te tragične primere, jih ne bom spet razlagal; tudi po dve generaciji živijo v Evropi, pa njihova hčera hodi z nemuslimanom in jo ubijejo in s tem štejejo, da so sebe očistili, ker je pač taka njihova vera. In to, oprostite, z Evropo ni združljivo. In kdor pozna šeriatsko pravo, ve, da to z demokracijo nima najmanjše skupne točke. To je popolnoma nezdržljivo. Šeriatsko pravo pa je sestavni del njihove vere, neločljiv sestavni del. In enkrat bi morali vsi že to vedeti. S tem da tisti, ki je ključen v tem primeru, žal ga danes ni v dvorani, to je dr. Cerar, vse to pozna. Kajti, ne boste verjeli, da izpit iz primerjalnega ustavnega prava, vključno s šeriatskim pravom, celo knjigo sem naredil pri dr. Cerarju, tako da on ve o čem govori, on ve, v čem je problem. Samo vprašanje, zakaj se potem odločneje ne ukrepa, kajti uvoz tega v Evropo pomeni samo varnostni problem, ne rešuje ne osnovnega problema, ne rešuje problemov v Evropi, ustvarja pa nove. In kar je najhuje, ogroža obstoj celotne Evropske unije in vsake države znotraj nje, če se seveda tega ne upošteva. Zaradi tega, gospe in gospodje, bi bilo tako pomembno, da smo sproti in celovito obveščeni o vseh stvareh, povezanih z migrantsko krizo in reševanjem te krize, brez sprenevedanja in brez česarkoli, da se manipulira z informacijami, da nekateri nekaj več vedo kot drugi. Kajti tukaj ne gre več samo za

vprašanje, kot si morda kdo predstavlja, malo levo, malo desno ali pa reševanja tako ali drugače. Tukaj gre že dejansko za obstoj Evropske unije in s tem tudi za nadaljnjo usodo države Slovenije, ki bo v primeru, da se začnejo države odcepljati od Evropske unije in s tem dejansko pride do razpada, delno pa že soočena s tem – ker je schengen mrtev, pa se lahko tisočkrat reče, da ni, in smo odrezani s strani Avstrijcev iz schengenskega področja –, da bo Slovenija morala sama skrbeti zase. In še enkrat vas vprašam: ali je kdo v tej dvorani, ki verjame, da je ta trenutek Slovenija po svojih vojaških, policijskih, siceršnjih varnostnih kapacitetah sposobna preživeti v soočenju s takim izzivom, kot je migrantska kriza, sama zase? Naj tisti vzdigne roko.

Hvala, ker ni nihče dvignil. Po tem vsaj vidim, da ste realisti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik Vlade, minister za zunanje zadeve gospod Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav predsednik Državnega zbora, drage poslanke in poslanci!

Gotovo je soglasje v tem, da smo vsi zainteresirani in si želimo, da zavarujemo interese državljanov Slovenije, to pa je, da zagotovimo varnost vsem državljanom. Mislim, da o tem ni nobenega spora. In tudi vsi dosedanji ukrepi, ki so bili sprejeti s strani Vlade, so omogočili, da so naši državljani varni. Pa ne samo naši državljani, ampak tudi ti nesrečniki, med njimi so tudi nesrečniki, ki bežijo pred vojno v Siriji, v Iraku, v Afganistanu. Res pa je, da v okviru nekaterih kriminalnih združb pa se temu valu priključujejo tudi tisti, ki pravzaprav ne bežijo pred vojno, ampak si želijo neke ugodnosti, ki jih EU nudi. Gre pretežno za ekonomske migrante. Jaz lahko edino to zagotovim, da bo Vlada nadaljevala s takšnim delom, da bo zagotovila varnost za vse. Prepričan sem, da naša policija, tudi Slovenska vojska je tudi pri dosedanjem delu pokazala, da je to sposobna. In jaz menim, da situacija izpred 25 let je povsem drugačna kot današnja situacija. Takrat so nam grozili tanki, oklepniki, puškomitraljezi, ko pa pogledamo migrante, pa seveda ne vidimo tankov, oklepnikov in ta grožnja ni adekvatna tisti grožnji izpred 25 let. Prepričan sem, da naša policija, naša Slovenska vojska in tudi vse ostale službe so kos temu izzivu. To kažejo tudi rezultati doslej. Večkrat sem bil omenjen, da naj bi govoril o štirih načrtih. Naj povem, da v oddaji Tarča sem govoril o štirih scenarijih, ki jih imamo pripravljene, in ki v bistvu jih že izvajamo. Eden od teh je tudi, da bo danes Državni zbor, upam, sprejel odločitev, da se Slovenski vojski dajo dodatna pooblastila, zato da bo lahko bolj učinkovito opravljanje z migracijsko krizo. Jaz mislim, da je dejansko res to, kar je bilo rečeno tudi s strani predlagatelja, da je ogrožen obstoj EU. Je ogrožen, če bo

vsaka država po svoje reševala težave glede migracijske krize. Zato se Slovenija in tudi predsednik Vlade in tudi vsi ministri v Bruslju zavzemamo, da bi prišli do ene enotne evropske migracijske politike. Žal do tega ne pridemo. So različni interesi, so različna gledanja. Nemčija stavi na dogovor med EU in Turčijo. Mnogi ne verjamemo, da lahko ta dogovor reši migracijsko krizo. Nekateri vidijo rešitev v pobudi našega predsednika Vlade, vi sicer pravite, da ste že davnega lanskega leta nekaj podobnega predlagali. Sem vesel, da imamo v bistvu enak pogled, kako se soočiti z migracijsko krizo. Res pa je, da je tudi čas neka komponenta. In seveda posamezne ukrepe moramo prilagoditi glede na trenutno situacijo. Jaz sem prepričan, če bi lansko leto julija postavili tehnične ovire na južni meji, bi bila slovenska javnost in sploh vsi, strokovna javnost ogorčena. Rekla bi, kaj dela Slovenija, postavlja neke notranje meje, mi pa govorimo o EU, da ne sme propasti EU. In zato je treba tudi posamezne ukrepe prilagoditi glede na časovno situacijo in tudi glede na dogajanje. Žal vsi ugotavljamo, da vojna v Siriji ne bo kmalu končana. Vsi ugotavljamo, da bo to še dolgotrajen proces. Dejansko je tudi res, da v Afriki čaka mnogo mladih, da bi prišli v Evropo. Želijo si boljšo prihodnost in jo vidijo v Evropi. Lahko rečemo, da smo na nek način privilegirani, da živimo na tem kontinentu, kjer vsi želijo živeti in vidijo svojo prihodnost. Treba je pa tudi pošteno povedati – schengenski režim ni prilagojen takšnim situacijam, tako kot v času gospodarske, finančne, bančne krize smo ugotovili vrsto pomanjkljivosti v regulativi Evropske unije, to se pravi v pravnem redu Evropske unije. In zato je bilo treba nadgraditi z bančno unijo, monetarno unijo, da ne razlagam naprej. In prepričan sem, da če želimo močno Evropo, če želimo obstoj Evropske unije, bo treba nadgraditi tudi schengenski sistem.

Kar se tiče Slovenije; povedal sem, da smo že sprožili določene ukrepe, se izvajajo. Danes bomo sprejeli tako imenovani 37.a člen Zakona o obrambi. Ministrica je danes tukaj zelo jasno povedala, da dovoljen vstop bo samo za tiste migrante, ki dejansko bežijo pred vojno, ki izpolnjujejo pogoje za mednarodno zatočišče, tako da Slovenija v skladu s tistim, kar se dogovori tudi v Bruslju, izvaja ukrepe. Mi ne želimo prehitovati ukrepov in potem biti tarča kritike celotne Evropske unije. Vidimo, kakšna je bila razprava vizavi ukrepov Avstrije, in zagotavljam vam, da v temu trenutku ni nobene bojazni, da bi Slovenija postala migrantski žep. Vse številke, vsi podatki kažejo, da temu ni tako. Seveda pa ni odveč previdnost in zato na nek način smo lahko zadovoljni, da imamo danes to izredno sejo Državnega zbora, da se pogovorimo tudi o tem, kaj bodo nadaljnji koraki, če ne pridemo do neke skupne evropske rešitve, kaj bo storila Slovenija, ampak ne na škodo, da bi razgradili schengen in ogrožali obstoj Evropske unije, ker vemo, da Slovenija je del schengna. Spominjam se razprave s prejšnje

seje, izredne seje Državnega zbora, ko smo tuhtali, ali je Slovenija še v schengenu, ali se nam dogaja mini schengen ... Jaz sem vesel, da danes te razprave nimamo.

Zato še enkrat – lahko govorimo o lažni humanitarnosti, ampak gotovo v tem migracijskem valu so tudi ljudje, ki so humanitarno ogroženi, zato kjer prihajajo z območij, kjer divja vojna. In lahko vsak dan pogledate po televiziji, kaj se tam dogaja, kakšni spopadi, kako je to vse kruto in kako smo na nek način srečni, da se to ne dogaja v Evropi. To se je dogajalo v preteklosti in upam, da se ne bo v prihodnosti.

Jaz mislim, da je treba biti potrpežljiv, da je treba pametno sprožati posamezne ukrepe. Ker lahko je zapreti mejo, ampak vam povem, da gospodarstveniki, Gospodarska zbornica Slovenije bo takoj opozorila, kaj pomeni zapora meje. Jaz vam lahko povem iz razgovorov, ki jih imam z nekaterimi ministri za zunanje zadeve, mi pravijo, da recimo, ko je Danska zaprla za nekaj časa mejo z Nemčijo, se škoda šteje na dan v milijonskih zneskih. Zato je treba te ukrepe uravnovežiti glede na samo situacijo. Jaz sem prepričan, da gospodarstveniki in tudi mi državljani si ne želimo zapor meja in zato je treba s temi ukrepi dejansko ravnati zelo občutljivo in zelo preudarno. Ker če se tukaj naredi napaka, potem jo seveda bomo lahko samo obžalovali.

Še enkrat, jaz mislim, da bi bilo zelo neodgovorno s strani Vlade, da ne bi imela pripravljenih scenarijev, tako kot sem povedal. Ti so pripravljani. In tudi mislim, da je Svet za nacionalno varnost, tam kjer je tudi predstavnik opozicije, tisto pravo mesto, da se dogovorimo o tem, na kakšen način in kdaj s posameznimi ukrepi naprej.

Še enkrat bi pa rad poudaril – poglejte, situacija je pod kontrolo. Do danes se ni nikomur ni nič zgodilo, ne kakšnemu slovenskemu državljanu ne migrantu, nikomur. Prav pa je seveda, da smo pozorni, da se opozarja na morebitne pomanjkljivosti, ker gre za neke nove situacije, kjer nimamo še izkušenj, in zato je takšna razprava tudi v okviru parlamenta seveda dobrodošla. Jaz te razprave ne razumem v smislu nabiranja političnih točk, ker tukaj je naš skupni interes, in to je, kako zagotoviti varnost slovenskim državljanom in vsem, ki živijo ali se nahajajo na ozemlju Slovenije.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, predlagatelj, gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Tisto, kar se po temle nastopu ministra za zunanje zadeve gospoda Erjavca sprašujem, je, ali se Vlada zaveda trenutka, v katerem je. Kajti glede na razpravo, ki je bila dana, tale vlada neverjetno spominja na tistega, ki se ves nakresan spravi na streho hotela, ki ima 25 nadstropij, pade dol in potem pri 2. nadstropju, ko leti proti

betonskemu pločniku, pravi: "Saj do sem je bilo pa čisto vse super in varno, samo da bo tako še naprej." Kajti okoliščine, gospe in gospodje, so se drastično spremenile, če niste tega opazili. Tisto, kar je problem, je to, da se je val zataknil in se obrnil. Zdaj ne bo več "ilegalnega migrant ekspresa", kot je tekel čez Slovenijo par mesecev in pred katerim smo tako svarili, ker zdaj se bo vrnil kot bumerang, stvari se obračajo. In kaj se zgodi? K nam se bodo začeli vračati – in posamezni primeri so že, pa verjemite, da jih bo čedalje več – tisti, ki jih nihče drug ne bo hotel sprejeti. Morate pa vedeti, da se je v ta migrantski tok pomešalo vse živo. Tajne službe svarijo, da je v Evropo prišlo z migranti med 3 tisoč 500 in 10 tisoč bivših borcev ISIS in z Al Kaido povezanih teroristov. Tudi če je najnižja številka prava – 3 tisoč 500, je orjaška, je to varnostno tveganje, ki si ga verjetno nihče med vami niti ne predstavlja. Pri takem številu vse službe odpovedo, ker je tako število ciljev nemogoče slediti in je torej v takih okoliščinah nemogoče zagotavljati dejansko varnost. Ta greh je že storjen, to je že sedanje stanje, kaj šele bo. In kaj za Slovenijo to pomeni? Čedalje bomo nazaj dobivali tiste, ki jih drugje ne bodo hoteli sprejeti. In to se že dogaja. In to so seveda najbolj problematični primeri, to ni tisto, kar bi hoteli izbirati ali pa ne vem kaj. Ampak tisto, česar nihče ne bo hotel, to bo pa tu ostalo, pa nam bodo porinili, ali pa kakšen "dober" sosed – bom izpustil, koga imam v mislih –, ga bo spet zapeljal na sosednji ovinek, pa ga bo tam izpustil in rekel, "glej, tule pojdi čez cesto ali pa tu pojdi čez vodo, tamle čez je pa Slovenija". In na koncu bomo soočeni s strahovito veliko količino takih problemov, ki ne bodo želeli pri nas biti, ki jih ne bomo mogli vrniti državam, od koder so prišli, ker jih ne bodo hotele sprejeti, ki jih ne bomo mogli vrniti njihovim matičnim državam, ker jih ne bodo hotele sprejeti, in ki bodo predstavljali zelo hudo varnostno tveganje. Kajti to bodo ljudje, ki so užaljeni, ki so videli iz izkušnje migrantov, da v tej naivni Evropi z nasiljem neverjetno veliko dosežeš; malo vpiješ, "dajte, bo ne vem kaj", in se odprejo vsa vrata in ni nobene preverke več, se gre, kamor se hoče. To je njihova izkušnja in oni bodo še naprej to pričakovali in hoteli uveljaviti, tudi s silo, če bo treba. In zato zdaj govoriti, "do zdajle je bilo vse v redu, od tu naprej bo pa tudi", je seveda strahovito naivno ali pa zatiskanje oči pred realnim stanjem. Zdaj se začenjajo težave, ki pa niso nastale ta trenutek, ampak so povzročene z napačnim ravnanjem v minulih mesecih. S tistim, pred čemer sem tako svaril – da je treba pravočasno pogledati dogajanja, da se je treba prej zaščititi, da bi morali meje dosledno zapreti že zdavnaj in izvajati dosledno schengen brez izjem in zakon za vse enako na celotnem ozemlju države Slovenije, pa vseh teh problemov ne bi bilo. Zdaj se bodo začeli pa kopičiti, zdaj šele prihajajo tisti pravi problemi. In to vsi dobro veste. In tega se ne da preprečiti; tudi če se tok zdajle prekine, bo

še vedno ta povratni tok zaradi čiščenja, zaradi vseh zapletov, ki so bili. Pripravljenost za solidarnost in medsebojno pomoč sosednjih držav je pa seveda blizu ničle oziroma je že na ničli. Tu se ni treba zanašati na noben dogovor z nobenim sosedom več. Že zdaj ste bili nešteto krat presenečeni in razočarani. Ampak žal je situacija v Evropi taka, da se danes lahko zaneseš samo sam nase, to Avstriji zelo dobro vedo. Zakaj, mislite, se zdajle Avstriji požvižgajo na nemške grožnje in začenjajo na vse strani zapirati meje? Ker so ocenili, da imajo svojih problemov dovolj, ker so videli, da jim bo situacija eksplodirala. In ni nobene potrebe, da se Slovenija tudi spravlja v to situacijo.

Saj pravim, tisti osnovni grehi so že narejeni in težave, ki ste jih z napačnim ravnanjem povzročili, bodo zdaj tukaj prišle. Bil pa bi čas, da se stvari vendarle tako postavijo, skrajno skrajni čas, da se prepreči še dodatne zaplete. In zaradi tega bi bilo tako pomembno, da se o tem vendarle odkrito pogovorimo – kako zaščititi meje, kako presekati migrantski tok, kako doseči dosledno izvajanje vseh schengenskih in drugih določb na celotnem ozemlju države Slovenije in kako potem to uveljaviti proti svojim sosedom, na čelu z Avstrijo in Italijo, seveda, da se znova sprostijo meje in da znova lahko funkcioniramo kot nekoč, če je to sploh še možno. Kajti sami ste prej slišali opozorilo, ki je sicer manj javnosti znano, zato pa bi moralo vzbujati strah, da je Nemčija sama predlagala, da bi postale notranje meje in notranje kontrole znotraj schengenskega območja stalne. To praktično pomeni, da Evropske unije, kot smo jo poznali, ni več. Rezultat, če ne misliš tu naprej, kaj počneš, potem je pa seveda improvizacija. In v danem primeru ni prostora za improvizacijo, varnost nikoli ne bi smela biti prepuščena improvizaciji, ampak bi morala biti plod skupnega iskanja optimalnih rešitev in najširšega družbenega konsenza. Samo taka država lahko zagotavlja varnost in blaginjo in ima na dolgo roko možnost svojega obstoja in seveda napredovanja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve. Izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa za besedo.

Najprej, uvodoma je treba razjasniti nekaj stvari, ki so bile na današnji seji napačno povedane. In sicer, mi ne dobivamo nazaj nikogar, ki bi po besedah poslanca Grimsa bil v kategoriji, ki jih nihče ne mara; dejansko prihaja do zavračanja na avstrijski meji, kar pa naša policija sproti rešuje z avstrijskimi varnostnimi organi.

Prav tako se ne morem strinjati s trditvijo, da je pomanjkanje komunikacije med Vlado in Državnim zborom. Namreč, policija in

Ministrstvo za notranje zadeve sta v tem času odgovorila že na 39 poslanskih vprašanj na temo migracijskih tokov, ob vseh sejah Državnega zbora in tudi sejah Odbora za notranje zadeve, ki so na to temo bile izvedene. Mislim, da je Vlada tudi na te načine poročala Državnemu zboru, tako da pomanjkanje informacij zagotovo ni problem v tej trenutni situaciji.

Prav tako moram opozoriti na zgrešeno uporabo konceptov, ki se med sabo dejansko ne izključujejo oziroma služijo povsem drugačnemu namenu. Namreč, solidarnost nima povsem nobene veze s 5. členom schengenskega zakonika, ki ureja humanitarni vstop. Solidarnosti znotraj Evropske unije je namenjena relokacija, pri kateri bo Slovenija tudi sodelovala, relokacija pa, vemo, je namenjena prerazporeditvi proslincev za mednarodno zaščito iz najbolj obremenjenih držav, in verjamem, da ste s tem tudi dobro seznanjeni.

Mislim, da je prav, da nadaljujem tam, kjer je končal minister za zunanje zadeve, ki je zelo dobro povedal tudi v kontekstu ene širše dimenzije tega izjemno kompleksnega problema. O tem nenazadnje priča tudi veliko število sej, ki so opravljene na temo migrantske krize. Mislim, da je zelo jasno povedal v nadaljevanju enega pravzaprav brezplodnega diskurza v začetku današnje seje, ko smo govorili o načrtih, o scenarijih in tako naprej – pravzaprav je dejstvo, da Slovenija ves čas, torej od samega začetka sprejema stopnjevane ukrepe za obvladovanje migracijske krize, za varovanje schengenske meje in za obvladovanje migracijskega toka, česar namen vsekakor v vsakem primeru je odvratanje in obvladovanje nedovoljenih migracij. Kot ste obveščeni, v zadnjem času – pa da ne ponavljam, ker smo o tem že veliko govorili tudi na tiskovnih konferencah, pa tudi deloma v uvodu današnje predstavitve – Slovenija seveda pogloblja oziroma radikalno zožuje pogoje za humanitarni vstop, in s tem bomo nadaljevali. Seveda je treba poudariti tudi, da vzporedno potekajo naporu še na makedonski meji, kar je za Slovenijo tudi zelo bistveno, ker namreč Makedonija je nekako prvi selektor po kriterijih, ki so bili določeni. In Slovenija nikakor, kot sem že uvodoma povedala, ne bo popuščala pri izvajanju schengenskega pravnega reda, in če bo to potrebno, se bomo še močneje oprli tudi na svojo suverenost. Tudi ostale države kot Slovenija izvajajo ukrepe v smislu poostrovanja nadzora. Mislim, da je iz vsega tega, kar smo v preteklih mesecih izvedli, povsem jasno, da Slovenija zelo jasno drži svojo nit, stopnjuje ukrepe. Osnovni koncept pa je isti, torej spoštovanje schengenskega pravnega reda, zmanjševanje števila migrantov na zahodnobalkanski poti, varovanje državne meje, ki je v določenem delu tudi schengenska meja. Skratka, želimo doseči, tudi z naporu naše države, da se pride do koordiniranih ukrepov, torej vseh držav, Slovenija ni osamljena na

zahodnobalkanski poti, da pridemo tudi do delujočih hotspotov v Grčiji. Ker namreč, če bodo države, torej vse države na zahodnobalkanski poti prevzele svoj del odgovornosti in opravile tisto svoje delo, ki ga morajo opraviti v skladu tudi z evropsko zakonodajo, potem tudi Sloveniji ne bo treba posegati po najbolj radikalnih ukrepih, ki jih je v obrisih že opredelil zunanji minister.

Skratka, Vlada se tudi seznanja z načrti in aktivnostmi pristojnih resorjev. Mislim, da smo hitro in učinkovito se soočali z različnimi situacijami, ker namreč situacija se pravzaprav dnevno spreminja in s tem se zelo uspešno soočamo. Te situacije so nastale bodisi zaradi nedelovanja skupnih evropskih rešitev – ker nenazadnje mislim, da se strinjamo, da to je evropski problem, to ni problem samo Slovenije –, in pa na drugi strani v določeni meri zaradi enostranskih potez držav, ki jih migracijski tok kakorkoli tangira. Skratka, Vlada stopnjuje svoje ukrepe, kot je danes večkrat bilo poudarjeno. In kot rečeno, če bodo države opravile tudi tisto, kar morajo opraviti, ker nenazadnje, brez koordiniranega ravnanja in skupnega ravnanja držav na poti bo situacija mnogo težja ... V nasprotnem primeru seveda bomo izvedli vse tiste ukrepe, ki so potrebni, da situacijo obvladujemo v korist Slovenije. Je pa za nas bistvenega pomena tudi Hrvaška. Danes sem imela tudi sestanek s hrvaškim ministrom za notranje zadeve. V tem trenutku ocenjujem, da obstajajo pogoji, vsaj na podlagi tega, kar je danes bilo povedano, za dobro sodelovanje za Hrvaško. Jasno sem mu tudi povedala, da Hrvaška mora odigrati svojo vlogo, da mora izvajati evropsko zakonodajo in pa tudi prevzeti svoj del odgovornosti.

Nikakor se ne strinjam s tem, kar se ponavlja zadnje mesece, torej, da smo prepozni. Tudi minister za zunanje zadeve je nazorno opisal, kako kompleksna je dejansko ta situacija. In še enkrat, upam, da zadnjič – ograja na naši meji, torej, da bi se Slovenija okoli in okoli ogradila. Vemo, da bi to imelo zelo hude posledice za Slovenijo, še posebej, če bi to počeli na način, kot predlaga opozicija, torej v začetku lanskega leta. Ker nenazadnje, to bi bila izjemna škoda za našo državo v gospodarskem, kulturnem in v vseh drugih smislih, pretrgale bi se vezi s sosednjimi državami. Skratka, država bi se znašla v gospodarski izolaciji, kar nenazadnje mislim, da ni namen kogarkoli. Treba se je namreč tudi zavedati, kar je tudi minister za zunanje zadeve povedal v svojem uvodnem delu – dotok v Evropsko unijo ni odvisen od naše meje niti od ograje na naši meji, ampak od mnogo kompleksnejših razlogov, kot so: stanje v Turčiji, vojaška operacija v Siriji, ali bo Turčija omejila dotok, torej, ali bodo učinkovali vsi tisti dogovori, za katere si Evropska unija zelo prizadeva. Nenazadnje tudi od Natove operacije v Egejskem morju, Frontexa v Grčiji, nenazadnje tudi ravnanja tranzitnih držav, torej držav pred nami, ki morajo

kakovostno pričeti varovati svoje meje. In tudi na nek način je tukaj ključna tudi tista predstava, ki jo ti ljudje imajo, ko se odločijo za pot v Evropo. In namen vseh teh ukrepov, ki se sprejemajo tako v Sloveniji kot tudi širše, je tudi, da se na nek način zagotovi tudi odvračilni učinek, ker to je bistvenega pomena, ker mislim, da se vsi strinjamo, da število migrantov na zahodnobalkanski poti, pa tudi na drugih poteh, ker ta ni edina, se mora znižati.

Danes je tudi bilo govora o nastanitvenih centrih. Mislim, da smo v preteklih dneh že veliko pojasnjevali, vendar pa se mi zdi v tem trenutku izjemno pomembno, da se jasno pove oziroma da se ljudem tudi pojasni, posledica česa so dejansko potrebe po nastanitvenih kapacitetah. Posledice oziroma potrebe po teh kapacitetah so ravno v ukrepih, ki jih Vlada sprejema ravno za obvladovanje oziroma zmanjševanje migracijskega toka, zaradi omejevanja, zaustavljanja, uravnavanja migracijskega toka, zaradi nadzora na meji, zaradi odgovornosti, zaradi omejenih kapacitet, zaradi varnosti in nenazadnje tudi zaradi humanitarne obravnave. In mislim, da tukaj argumenti v tej zgodbi – vsak, ki vsaj malo spremlja to situacijo, ki je izjemno kompleksna, mislim, da razume –, da jih nočemo, da jih ne želimo, da ne sodijo k nam, "ustavite jih, izženite jih", to niso argumenti, ki lahko konstruktivno prispevajo k reševanju te situacije, ampak samo prispevajo k nestrpnosti, razdvajanju naših ljudi in pa dejansko k vznemirjanju naših ljudi. Sploh pa tukaj se ne mislim spuščati v analizo tudi poskusa osebne diskreditacije določenih ljudi na izjemno odgovornih mestih, ker mislim, da to sploh ne sodi v politični prostor.

Kar se tiče ukrepov; že uvodoma sem pojasnila osnovni princip. Torej, Slovenija je pristopila k strožjemu oziroma še bolj doslednemu izvajanju schengna, seveda ob zoženju kriterijev za humanitarni vstop. Torej, Slovenija radikalno znižuje kriterije za humanitarni vstop. Ta vstop se izvaja za vsakega individualno, torej individualna obravnava na podlagi zelo jasnih kriterijev, ki se dosledno tudi izvajajo. O tem smo tudi že veliko poročali v zadnjem času; skratka, ni množičnega vstopa. Tisti, ki ne izpolnjujejo pogojev, se zavračajo ob upoštevanju seveda vseh tistih mednarodnih obveznosti, ki Slovenijo kot civilizirano državo zavezujejo. Menim, da je to edini izhod, ne glede na to, da Nemčija še vedno napoveduje, da želi imeti odprta vrata, vendar pa je Slovenija tukaj v izjemno zahtevni poziciji, ker vmes so še avstrijska vrata, ki pa nekako niso več tako odprta, kot so bila v preteklem času. In tudi temu se primerno prilagajamo oziroma proaktivno nastopamo. Cilj v vsakem primeru je, kot je povedal že minister Erjavec in kot smo tudi že poročali na tiskovnih konferencah, kjer je dober oris stanja podajal državni sekretar Boštjan Šefic, da preprečimo nabiranje, torej žep. Dve poti sta dejansko: ali bomo uravnavali, in tukaj je potrebna

koordinirana akcija in sodelovanje vseh držav, ali pa bomo ponovno padli v situacijo, ko nam bodo države vozile na mejo, povečali se bodo ilegalni prehodi in tako naprej. Tako da prva alternativa vsekakor je sodelovanje Slovenije pri koordinaciji, in mislim, da so tudi odzivi nekaterih držav južneje od nas bistveno boljši, kot so bili v preteklih obdobjih, za kar je vsekakor zaslužna tudi Slovenija. Torej, bistven je dogovor, kako zagotoviti delovanje schengenskega prostora ob hkratnem omejevanju vstopa državljanom tretjih držav, ki ne potrebujejo mednarodne zaščite in izkoriščajo migracijski tok za druge namene. Do tega se je končno opredelila tudi Evropska komisija, tudi na našo pobudo, tudi mi smo zelo pritiskali, da se končno prične tudi v najvišjih političnih krogih v Evropski uniji odkrito govoriti tudi o teh stvareh. Skratka, cilj je, da se znižajo številke, skupni kriteriji, torej tisti na makedonski meji, ki je tudi prvi selektor, da potem ne bo prišlo do zavračanja na mejah po poti do Slovenije, glede na to, da to tudi spodbuja tenzije med državami. Skratka, kot sem tudi uvodoma že povedala, Slovenija pri izvajanju schengenske zakonodaje ne bo popuščala, nikakor ne. Še ostreje se bodo profilirali tisti, ki prihajajo in pa bo še ostrejši nadzor, kot je bil doslej.

Govorili smo tudi o Slovenski vojski. Seveda, Slovenska vojska je že vključena. Predlaga se tudi, in to bo tudi pod točko 2. današnje seje, da se aktivira 37. a člen. Primarna naloga Slovenske vojske bo seveda sodelovanje ob varovanju zelene meje zaradi pričakovanega povečanja klasičnih ilegalnih migracij na zeleni meji. S tem se bo tudi seveda razbremenila policija pri zavračanju na mejnih prehodih, in moram reči, da v preteklih obdobjih je bilo sodelovanje med Slovensko vojsko in slovensko policijo izjemno kvalitetno in prepričana sem, da bo tako tudi v bodoče.

Kar se tiče ukrepov Vlade; mislim, da je povsem jasno in tudi odgovorno, da se je Vlada v preteklih obdobjih odzivala razumno, da se je odzivala pravočasno in pa predvsem optimalno. Vsi ukrepi seveda gredo v smeri varovanja južne schengenske meje oziroma uravnavanja oziroma zaustavljanja migracijskega toka. Če se spomnite, Slovenija je pravzaprav bila ena prvih držav, ki so pričele kljub svoji majhnosti zaustavljati ta migracijski tok. Je pa res, kot je bilo že rečeno danes, ključni problem je tudi v tem, da pravila Evropske unije niso prilagojena masovnemu migracijskemu toku in tudi ne mešanemu migracijskemu toku, kar nenazadnje tudi najeda osnovni EU koncept, torej vprašanje solidarnosti in pa vprašanje humanitarnosti. Slovenija se je na področju humanitarnosti nedvomno dokazala, kar se tiče obravnave teh ljudi, ki so prihajali k nam, tudi odločitev o realokaciji je odraz evropske naravnosti naše države. Vendar pa je tukaj treba poudariti, da to ni odgovor na problem, s katerim se sooča zahodnobalkanska pot.

Odgovor na to vprašanje tudi ni nerealni idealizem. Namreč, treba se je zavedati, da Slovenija oziroma Evropa kot takšna ne moreta rešiti vseh problemov Bližjega vzhoda, Afrike in še mogoče katerega drugega kriznega območja. Tako kot nerealni idealizem ne pomaga, tudi ne pomaga oziroma je pa še konkretno škodljiva retorika skrajne desnice, ki se hrani s strahom, ki se hrani z dezinformacijami in ki tudi nekako straši ljudi in jim najeda temeljno strukturno prvino njihovega bivanja, to pa je občutek varnosti.

Kot že rečeno večkrat, in to je povedal tudi predsednik Vlade Republike Slovenije – skupine evropske rešitve še ni, zato so najboljši približek takšni rešitvi, ki je nujna glede na to, da gre za evropski problem, koordinirani ukrepi, ob upoštevanju seveda mednarodnih konvencij, ki urejajo področje begunskega prava. Po vzoru, ki sta ga na neki način že pokazali Slovenija in Avstrija, ko sva s kolegico ministrico za notranje zadeve tudi se pogovarjali in dogovarjali za časovno in vsebinsko koordinirane ukrepe, o tem smo tudi poročali na tiskovni konferenci, pri čemer je tudi Slovenija participirala pri določanju kriterijev, po katerih naj bi delovale tudi države južneje od nas, v prvi vrsti pa Makedonija.

Skratka, Slovenija ves čas tega migracijskega toka ni storila ničesar, kar bi lahko predstavljalo legitimno podlago za odločitev katere koli države severno od nas ali kjer koli glede odločitve, da se ponovno vzpostavi začasni nadzor na notranjih mejah, pravzaprav nasprotno. In to, da se te meje postavljajo oziroma da so notranje meje postavljajo znotraj prostora, ki bi naj bil brez meja, znan kot schengenski prostor, to je dejansko odraz frustracije teh držav zaradi neodzivnosti evropskih institucij, zaradi opustitev tudi na strani Grčije, ki je vstopna točka v Evropsko unijo. Dejstvo je, da Grčija ima težko pozicijo, je obremenjena, vendar pa do tega trenutka še ni naredila dovolj in bo morala v prihodnjih obdobjih narediti več, kar bo potem prispevalo tudi k temu, da bo problem za vse ostale manjši.

Dejstvo pa je, da notranje meje niso rešitev, kar dokazuje tudi dejstvo, da migranti še vedno prihajajo v ciljne države, kljub temu da so te notranje meje vzpostavljene, ceno za to pa plačuje prosti pretok oseb in blaga kot elementarna prvina evropske integracije, ki je za majhno državo, kot je Slovenija, še toliko večjega pomena.

Evropska unija že na nek način daje signal, da tisti, ki očitno potrebujejo mednarodno zaščito, ne morejo nekontrolirano v Evropsko unijo, da bodo zavrtnjeni. Ključno vprašanje v tem trenutku pa je, kje se bo to zgodilo oziroma kje se bodo pretežno izvajali vsi tisti ukrepi, da se doseže ta cilj. Seveda mislim, da se strinjamo, da idealno bi bilo, da se to dosledno izvaja na točkah vstopa v Evropsko unijo, to je tudi moje stališče od začetka, torej od prevzema mandata Italija-Grčija, kar tudi je logično. In ne nazadnje, na strani migrantov ne bi ustvarjalo

nelegitimnih pričakovanj, torej da so vrata odprta, po drugi strani pa se jih potem vrača v izvirne države in tako naprej.

Kot sem rekla, Grčija je v težki poziciji, a ni po mojem mnenju še opravila svojega dela, medtem ko pa Slovenija je svoje delo opravila in ga tudi v bodoče bo opravljala. Druga obrambna črta, če lahko povzamem tudi besede predsednika Vlade, je pa je pa makedonsko-grška meja, in tukaj izjemno pomembna pobuda ki jo je podal predsednik Vlade. Mislim, da je v temu trenutku ta rešitev ena tistih, ki je najbolj konkretna, najbolj otipljiva in to tudi prepoznavajo voditelji drugih evropskih držav. Kar pa je še bolj pomembno, je pa to, da je ta rešitev pravzaprav komplementarna, torej da ne nasprotuje poskusom najti evropsko rešitev s Turčijo, hkrati pa je tudi komplementarna s solidarnostnim mehanizmom znotraj EU, ki se mu reče uradno relokacija. Seveda pa je treba razmisliti še o eni meji, ki je dejansko pred našo zunanjo schengensko mejo. To je hrvaško-srbska meja. Hrvaška ima dolžnost varovati zunanjo mejo EU in to sem tudi mojemu kolegu, hrvaškemu ministru za notranje zadeve danes jasno povedala, in tudi večkrat. To je izjemno pomembno, ker to ni kar tako. Tu gre dejansko za politiko EU glede upravljanja z zunanjimi mejami EU, na katere se navezujejo nekateri ključni instrumenti, kot so schengenski informacijski sistem, kot je mejna agencija Frontex in tako naprej. In ravno ti instituti so danes pod velikim pritiskom zaradi migrantske krize. Bistveno je pa to, in je pomembno tudi na relaciji Slovenija-Hrvaška – varovanje zunanje meje oziroma skupno učinkovito upravljanje z zunanjimi mejami EU je pravzaprav predpogoj za normalno nemoteno delovanje schengenskega prostora. In to neučinkovito varovanje zunanjih meja je pravzaprav razlog, da je schengen danes na preizkušnji. Schengen ni na preizkušnji zaradi ravnanja Slovenije, kar sem tudi na preteklih sejah tudi večkrat že poudarila. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Branko Grims, predlagatelj.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Če je torej kaj nesprejemljivega v tem, kar ste rekli, je bil tisti začetni uvodni del, češ, kako naj bi to koga motilo in ne vem kaj. Počakajte, kdo pa to plača? To plačajo slovenski davkoplačevalci. Tudi če dobite polovico denarja, kot je bilo sedaj objavljeno, vrnjenega iz EU, je to še vedno polovica denarja iz žepa davkoplačevalcev. S tem da to ni največji strošek, to je treba zelo jasno povedati. Največji strošek sta posredna ekonomska in neposredna ekonomska gospodarska škoda. To je tisto, kar bremeni. To ne bremeni samo Slovenije, ampak seveda mi ne moremo reševati cele Evrope, moramo pa sami sebe zaščititi. To se pravi, če plačujejo nekaj slovenski davkoplačevalci, imajo

vse pravice, da izvedo vse relevantne podatke, kako se porablja njihov denar, in da na to tudi vplivajo.

Drugo, ko je bilo rečeno nekaj o solidarnosti. Z vsem dolžnim spoštovanjem, gospa ministrica, ampak nekateri, ki smo bili v soboto pred Baumaxom, smo v preteklosti zbirali sami denar in pomagali zbirati za pomoč beguncem na Bližnjem vzhodu. Ampak to je bila pomoč, kajti pomoč je učinkovita tam. Uvažanje tega sem je pa uvažanje varnostnih problemov in strahovito drago plačevanje neke lažne solidarnosti. Kajti strošek, še enkrat povem, za vsakega migranta tukaj, za njegovo socializacijo in tako naprej, v enem letu je tako velik, da bi za isti denar dve družini preživeli na vzhodu, ob tem ko nastanejo še vsi tisti posredni stroški, o katerih že ves čas govorim. To se pravi, še enkrat povem, ta lažna solidarnost bo imela velike posledice: posledice razpada možnega za EU, težav omejevanja, gospodarske škode in seveda varnostnega ogrožanja.

Drugo, ko ste rekli, kdo sedajle k nam prihaja. Ja, tudi nekatere zavrnejo in potem ostanejo tukaj in sprašujejo in sedaj iznenada vlagajo azilne prošnje. V mednarodnem pravu poznajo celo en izraz za to početje. Temu se reče "shopping azilantstvo". Če mi tam ne rata, bom šel pa tja. Ampak ne boste verjeli, da po mednarodnih predpisih ima potem država vso pravico, da tega sploh ne obravnava, ampak da lepo samo transportira naprej. In bi vas vljudno prosil, da se držite že enkrat mednarodnega prava vsaj takrat, ko je Sloveniji v korist.

Tretja stvar je pa, ko ste rekli, "vse dobro planiramo in načrtujemo vnaprej". Z vsem dolžnim spoštovanjem, gospa ministrica, ampak če bi bilo to res, potem ne bi sedajle Vlada spominjala na kukavico, ki hoče kukavičje jajce migrantov, enkrat greš tja, enkrat greš tja, enkrat tja ... In če hočete najnovejše – če bi imeli res vse vnaprej planirano, ne bi bil vaš državni sekretar gospod Šefic danes na Mestni občini Kranj in spraševal, če lahko v dijaški dom naselijo migrante. Specialno pa je tako početje, milo rečeno, čudno glede na jasno sporočilo, ki je bilo dano pred Baumaxom samo dva dni nazaj, da naj pač migrante rešujemo drugače, da v Sloveniji ne rabimo nobenega migranta in da če želimo pomagati, pomagajmo tam, kjer je pomoč dejanska in učinkovita, to pa je na izvoru težav. Vse ostalo pa mora iti v smeri zaščite, varnosti in blaginje slovenskih državljanek in državljanov. To je temeljna naloga Vlade, to je temeljna naloga države. In nad pravico ljudi do osebne varnosti, do doslednega spoštovanja osebnega dostojanstva, do spoštovanja človekovih pravic vsake državljanke in vsakega državljanca ni nobena pravica tujca in nobena pravica nobene tuje skupnosti, pa naj se Evropska unija na glavo postavi, če hoče.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Tisti politik, ki v tem času poskuša biti realen, odgovoren, je seveda z nekaterih strani poklican kot demagog. Vsaj tako sem bil jaz prejšnji petek, ko mi je nek kolega rekel, da zato, ker sem orisal po svojem videnju sliko te težave, sem bil poklican kot demagog, za razliko od nekaterih, ki pa vse vedo, kako bi zadevo rešili. Prej na začetku je Brane rekel, da je vesel, da je v tej dvorani še kdo realist politik, ker mu pač ni odkimal ali prikimal, kar ta trenutek tudi ni pomembno. Realna ocena je ta, da je Evropa v nekaj letih že drugič soočena z veliko krizo. Prvič je bila soočena s finančno krizo, zdaj je soočena z migrantsko krizo, ki je bistveno težja kot finančna kriza, iz dveh razlogov: finančno krizo se da rešiti s papirjem, z zakonom, s številkami, z izbrisi, medtem ko se migrantske krize pač ne da kar tako reševati, ker ljudi enostavno ne moreš izbrisati z obličja tega sveta, ampak je treba zadeve na nek način reševati. Edina skupna točka teh dveh kriz je ena – pa mi naj kolegi na desni strani ne zamerijo, to je pač moj pogled –, in sicer, da to Evropo že vrsto let vodi tako imenovana desnica. Prej je bil Barroso tisti šef komisije, ki enostavno ni imel rešitve za reševanje finančne krize, zdaj je gospod Juncker tisti, ki ima na nek način škarje in platno. Ampak vidimo, da je Evropa v tem primeru hendikepirana, ker karkoli se v tistih lepih konferenčnih dvoranah politika dogovori, ko se politiki usedejo na letalo in gredo proti domu, se srečujejo z realnimi in težkimi problemi in jih vsak posebej rešuje, zato ker enostavno rešitve ni. Zato si jaz ne delam utvar, da ne bo zdaj desnica v tem primeru izkoristila to migrantsko krizo, kljub temu, da je Karl Erjavec rekel, da temu ni tako, za nabiranje političnih točk. Ravno to dela. Evropska desnica, pa ne bom rekel skrajna, si pač na račun te migrantske krize dela še tršo podporo v svojih matičnih državah. Potem imamo pa še skrajno levico, ki pa svet vidi bolj rožnato in bolj idealno, kar je pa daleč od tega. Videli smo, kako se je reševala finančna kriza in idejni vodja Cipras ni mogel rešiti na svoj način finančne krize, zato je tudi to skrajno levico doletelo tako stanje.

Moram reči, da če kaj, ne bi bil rad Györköseva, Katičeva pa Erjavec v tem času, ker tako trdo nalogo ali pa tako težko nalogo, kot jo imajo ti trije ministri ob reševanju te migrantske krize, mislim da v zgodovini, razen na začetku osamosvajanja, niso imeli do zdaj ministri. Po eni strani bi Brane in njegova ekipa zaprla nepredušno vse meje in pri tem pozabila, da mora država še drugače funkcionirati, ne samo po varnostnem vprašanju – nenazadnje gospodarstvo, ekonomska politika, geostrateške zadeve morajo normalno funkcionirati –, po drugi strani pa imamo seveda drugo stran, kjer bi pa radi te zadeve na nek način odpirali, ne glede na rezultat, kakršenkoli bo.

Ponavljam to že kar en mesec dni. Jaz mislim, da je država Slovenija naredila veliko nalogo. V tem času nismo utrpeli nobene škode,

rozen, kot sem že rekel, treh, štirih občin, ki so bile na točkah, ko so ljudje prihajali v državo, in Šentilja, kjer so iz te države šli, drugače pa 99,9 % Slovenk in Slovencev, če ne bi bilo politike, ki bi to spodbujala, sploh ne bi vedeli, da migrantska kriza obstaja. In prav je, da država na takten način reagira. Če se spomnite, Avstrija pred mesecem in pol je bila zelo zelo humanitarno naravnana. Ampak ko je videla, da več ne gre, je svoje zadeve na nek način potegnila, tako kot jih je potegnila, in temu primerno delamo tudi danes mi isto. S tem, da mi nismo na tak način delali, kot so delali Avstrijci in kot delajo Nemci še kar danes, ko še kar vabijo na nek način, bom rekel, migrante, ne glede na to, ali prihajajo, bom rekel, s sirskega območja, iz Afganistana ali pa iz tistih območij, ki niso zasedena na nek način z vojno. In ne zameriti – pred letom dni, če bi kdo kaj rekel čez Angelo Merkel na tej strani, bi na desni strani na nek način, in Nova Slovenija in tudi SDS, ki je bila Angela Merkel za njih na nek način pojem, rekli, da smo nori, da ne poznamo evropske politike in tako naprej. Ampak situacija je enostavno zmešana, ne veš, kdo pije in kdo plača. In na tak način tudi Evropa odreagira.

Zato jaz mislim, ko imamo pred seboj ti dva priporočili, mislim samo eno stvar, da je država ali pa Vlada narobe naredila in to bi jaz naredil drugače. Predsednik Vlade, kljub vsej obilici dela bi lahko za moje pojme imel enkrat na mesec v tej krizi sestanek z vsemi parlamentarnimi strankami, predvsem s predsedniki parlamentarnih strank, kjer bi na nek način se poročalo, pogovarjalo, izmenjavalo stališča in ne bi bilo, bom rekel, tako kot zdaj, ker v bistvu desnica tudi zaradi te težave te vlade izkorišča to migrantsko krizo za to, da prihaja do političnih točk. Ampak ni to samo v Sloveniji, to je po celi Evropi. Jaz bom, ker smo vložili amandma k prvemu sklepu ... Ker edini problem je ta, da sta oba sklepa bila zdaj povezana, in je bilo tudi tako narejeno, da se lahko glasuje samo o obeh sklepih, smo mi dali amandma, kjer govorimo, da je treba, če bi želeli prvi sklep tako zapisan, kot je v vašem priporočilu, sprejeti, bi se morala spremeniti zakonodaja, zato smo to dali kot amandma. In s tem bomo prvi sklep lahko zavrnili in drugi sklep bomo absolutno, absolutno podprli.

Seveda pa kličemo predsedniku Vlade in predlagamo, in tudi sam predsednik, da mogoče se malo večkrat skličejo ti sestanki, na tem neformalnem delu s predsedniki vseh parlamentarnih strank. Ampak tudi če bo to predsednik naredil, in verjamem, da bo, se teh političnih preigravanj ne bomo izognili, ker demokracija je takšna, eden zmaga, eden izgubi. V tem primeru, seveda, vse, karkoli bomo naredili na tej strani Vlade, bo s strani opozicije seveda kritizirano.

Zdaj pa samo še stavek glede sobotnega, tega vašega političnega shoda. Zakaj sem rekel politični shod? Med ljudi posejati strah – to je najlažje. Nekateri smo že

tako dolgo v politiki, da vemo, da obstajajo avtobusi, da vemo, da obstajajo priprave, da pride do takšnega mitinga. Ta miting seveda ni nastal slučajno z nekim pozivom, nenazadnje je Andrej tudi v petek pozival na Odboru za obrambo, da se pride na ta shod. Še enkrat pravim, jaz nimam nobenih problemov, jaz nimam nobenih problemov, samo dajmo javno priznati, da je pač to izkoriščanje za politične namene, kar ni problem, problem je, da tudi verjetno vi se z nekaterimi plakati, vsaj ker verjamem v večino, poznam večino vas, z nekaterimi zapisi na teh plakatih ne morete strinjati. Ampak če si tam, prevzameš odgovornost tudi za besedilo na tistem plakatu. No jaz, Brane, mislim, da ti nisi tak, da bi se s temi zapisi strinjal. Ni problema, če rečeš, "Erjavec dol, Györkösevo dol, Katičevo dol" in tako naprej, to so te politične floskule. Kjer gre pa za pozivanje k nestrpnosti pa za linčanje, pa verjamem, da tudi ti si tako dobronameren, da se s takimi pozivi ne strinjaš. Ampak, ko ti spodbudiš med ljudmi, da je dovoljeno vse, potem je to nevarno. Kar se mene tiče, bom podprl drugi sklep, prvi sklep bom podprl amandmisan. In jaz mislim, da so vsi trije ministri – ne bom rekel, opravili odlično delo, tega ne morem reči – razumno in odgovorno ravnali v teh mesecih. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marjan Dolinšek, pripravi naj se gospod Žan Mahnič. Izvolite, gospod Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči, za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj, vsem prisotnim ministrom, ministricam in vsem tukaj.

Velikokrat poslušamo, smo slišali in velikokrat bomo še slišali, da varnost ni samoumevna. Ko govorimo o varnosti, običajno najprej pomislimo na policijo, potem pa še na Slovensko vojsko. Jaz moram reči, da ... Danes je bilo tudi že izrečeno in omenjena Slovenska vojska, pa bi rad povedal to, da predvsem v zadnjem obdobju toliko se govori, "policija ni sposobna, nič ni z njo, vojska" in tako naprej; mislim, da smo šli hudo predaleč, da pretiravamo. Jaz pa kot nekdanji pripadnik, sicer Teritorialne obrambe trdim, da le ni tako vse narobe. Ne, v Slovenski vojski so težave, vendar ne, da bi to vplivalo, kot smo včasih rekli, na usposobljenost in pripravljenost za izvajanje nalog, za kar je Slovenska vojska poklicana, ravno tako pa slovenska policija. Odkar se nam je od septembra lansko leto začela ta ljuba migracijska problematika vrteti, vsi smo soočeni, vsak dan beremo razne prispevke v medijih in dajmo, če je / nerazumljivo/, ali pa lahko nazaj tudi pogledamo, koliko je bilo opravljenega dela s strani policije seveda v prvi vrsti, in pa tudi že s strani Slovenske vojske. Jaz sem prepričan, da bomo danes še Slovenski vojski omogočili, da bo lahko še dodatna določena pooblastila

izvajala, da bo še večja pomoč slovenski policiji in da bo v stanju, kar je do zdaj bilo pokazano, kos tudi morebitnim raznim nepriljubljenim prijemom oziroma kos situaciji, ki se lahko bo zgodila.

Ko govorimo o migrantski problematiki in s tem povezanimi dejanji, je prav, da nas skrbi, kajti gre v prvi vrsti, za varnost naših državljanek in državljanov, za katere smo dolžni v prvi vrsti poskrbeti mi, država. Tudi mi, ki smo izvoljeni s strani državljanov. V vseh varnostnih vidikih zagotoviti največjo možno stopnjo varnosti ljudi in pa tudi premoženja. Z migrantsko problematiko se sooča Evropa in tudi širše, tako da bi si zatiskali oči, da ni nobenih problemov ... Ja, Slovenija je sestavni del Evrope, soočamo se mi v Sloveniji, sooča se Evropa. Vsakodnevno smo priča dogovarjanjem pogovarjanjem, reševanjem in tako naprej. Da gre za kompleksno vprašanje, mislim, da smo si vsi enotni, kajti ni ga mogoče zagotoviti, tudi če govorim za Slovenijo, s pomočjo posameznih segmentov oziroma ob sodelovanju le enega dela resorjev in služb izvršne oblasti.

Kar se pa tiče obveščeniosti; obveščeniost s strani medijev, ali je to realna obveščeniost, tu se pa postavlja drugo vprašanje. Vse preveč je tendencioznega pisanja, nerealnega, nekorektnega poročanja in tako naprej, in mislim, da smo dnevno priča ključnim sporočilom izvršne oblasti, ki se vsakodnevno in prva sooča s to problematiko. Namreč, obveščeniost bi jaz rekel takole – do tiste mere, ko ne pride do odkrivanja zaradi varovanja interesov države. Razumeti je treba, da prav vsega se pa res ne da obelodaniti. Samo če spomnim, če gremo nazaj v čas našega osamosvajanja, v leto 1991, pa bi rad šel še leto pa mogoče še malo prej nazaj, tudi predvsem pa v leto 1990, ko so potekale same priprave na našo osamosvojitveno vojno in proces zavarovanja naše osamosvojitve, in bi rad spomnil na projekt Manevske strukture narodne zaščite. Če bi takrat ta projekt Manevske strukture narodne zaščite vsak dan obveščal kogarkoli ... Tisti, ki smo v tem projektu bili udeleženi, vemo, v kakšni tajnosti se je to pripravilo, zato je tudi bil uspešen.

Hočem samo to reči, da je treba le ločiti tisti del, ki je za posredovati, od tistega, za katerega pa to ni primerno, in kar lahko edino narekuje zakon. Zato moram reči, da razumem skrb in pa težnjo, da se čim več posveča pozornosti varnosti s strani kolegov iz SDS, da ji še večjo pozornost namenjamo. Jaz sem prepričan, da današnji naš skup, izredna seja, da je dobro, da smo se dobili, da se o tem pogovarjamo, in da bo tudi en določen zaključek, bi rekel, tudi vsakemu pri sebi dal razmislek, da resnično varnosti ni nikoli dovolj.

Če grem na predloge priporočil, katera je komisija oziroma smo sprejeli, jaz sam sicer nisem podprl, ampak nimam nobenega problema. Bom obrazložil za prvi predlog priporočila to, kar sem prej v razpravi navedel,

da imam probleme, da ga podprem, preprosto zaradi tega, ker se priporoča Vladi v zvezi z načrti, da dosledno sproti seznanja Državni zbor z vsemi potezami in načrti. Tako kot sem prej rekel, čisto vse pa res ni primerno, kajti to bi lahko bilo edino naloženo z zakonom. Ker le vedeti moramo, da vso taktiko, sedaj bom imenoval taktiko, pa ni primerno ... Ker na drugi strani vemo – informacije so tekoče, pretočne, tudi če govorimo o tisočih kilometrih, kjer vse skupaj izvira.

Kar se tiče drugega dela priporočila, pa nimam nobenega problema in bom sam osebno podprl, da se oblikujejo rešitve za temeljna varnostna vprašanja v najširšem konsenzu vseh političnih institucij. Znotraj imamo odgovornost, da ravnamo pametno, kajti bodimo poštene, do sedaj nekih velikih problemov s to problematiko, hvala bogu ni bilo. Ne smemo si pa reči, da jih jutri ne bo. Mislim, da lahko državljanom sporočimo, da je ustrezno poskrbljeno za varnost vseh, in nobene potrebe ni, da bi strašili z nekimi manjšimi strahovi, da je ne vem kaj, ogroženost na ne vem kakšni stopnji. Na vseh nas pa je, da poskrbimo tudi v prihodnje še za večjo varnost ljudi in premoženja. Vsi ukrepi, ki so do sedaj se izvajali menim, da so imeli svoj pomen. Prepozno ... Na drugi strani te smo velikokrat slišali, da so brez smisla, da ni nič narobe. Vlada Mira Cerarja je pa ukrepala in izvajala tako kot je, kot smo bili priča. Je pa res, imeti moramo v vidu celoto, ne gledati ozko. Tako kot smo že prej slišali, pa mislim, da tudi moj predhodnik gospod Han je to omenil, se pravi, če bi že prej priprli vrata na mejah, bi gospodarstvo, če gremo v lansko poletje, bi gospodarstvo najprej zavpilo. Že tako je reklo, z določenimi ukrepi, ki so se v jeseni zgodili, da je utrpelo škodo. Eno pravo mero le moramo imeti. Vse v pravem času, bi jaz rekel. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Žan Mahnič, pripravi naj se gospod Franc Laj.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, ministri!

Najprej bi rad dopolnil oziroma popravil mojega cenenelega kolega Matjaža Hana. Treba je vendarle vedeti, Juncker je iz Evropske ljudske stranke, ni pa Evropska ljudska stranka tista, ki ima večino. Vemo, da smo v koaliciji s socialisti, to se pravi z vami na evropskem parketu, da imajo trenutno socialisti eno vlado več v Evropi kot jo imajo stranke Evropske ljudske stranke. Tudi Evropska komisija brez tega, da bi bili zraven socialisti in liberalci ... Evropska ljudska stranka nima ... Nimam pa nobenega problema izreči kritike na račun Angele Merkel, nimam nobenega problema izreči kritike na račun Junckerja. Tako kot je že predsednik Janša prej povedal, sem tudi jaz enakega mnenja. Sam sem zelo verjel v to EU, vendar pa postaja ravno tako neka invalidna

organizacija, kot so Združeni narodi. Skratka, leto in pol se že o tem pogovarja, ukrepov pa še ni. In potem je smešno, ko gledaš tiskovno konferenco predsednika Junckerja prejšnji teden in reče, da je ta kriza zaradi tega, ker primanjkuje ukrepov na evropski ravni. Očitno je pozabil, da on vodi EU.

Obregnil bi se mogoče ob komentarje zunanjega ministra, ki so me zaskrbeli, hkrati pa me niti ne čudijo, ker če je to koncept dojemanja te krize, kot je izrazil minister, potem me niti ne čudi, da je stanje takšno, kot je. In to krizo je primerjal nekako z letom 1991, da se je v tem smislu ne da primerjati, ker takrat so nas vojaško napadli, takrat so bili tanki, takrat so bila letala, in v tem delu se z ministrom strinjam. Tukaj ne gre za neko direktno vojskovanje, ampak je to po mojem mnenju hibridna vojna. Hibridna vojna na eni strani Putina, na drugi strani sedaj vidimo tudi čedalje bolj tudi turškega predsednika Erdoğan. In v tej hibridni vojni je težko določiti nasprotnika. Leta 1991 se je vedelo, kdo je nasprotnik, vedeli so, kakšna nevarnost nam preti, lahko smo se branili, uspešno smo se branili. Tukaj nam pa na sto tisoče, na milijone ljudi prehaja v Evropo, med njimi teroristi, pa jih spuščamo naprej. Skratka, gre za resno grožnjo, gre za grožnjo, ki je posledica nekega hibridnega vojskovanja, pa kljub temu nič ne ukrepamo. Minister je rekel, da če bi začeli, tako kot smo mi predlagali, skupaj z Madžarsko postavljati ograjo že v juliju, da bi bilo to prezgodaj, "kaj bi pa ljudje rekli". To samo dokazuje, da Vlada bolj sledi javnemu mnenju in se boji, "kaj bi pa ljudje rekli", kot pa da bi pravočasno začela uvajati tiste ukrepe, kot so bili takrat potrebni, za katere pa vidimo, da jih potem čez pol leta ali še več pa vendarle uvaja. Če vas je takrat skrbelo, kaj bodo ljudje rekli, naj vas še zdaj skrbi; ne, kaj bodo ljudje rekli, ampak rečejo – v Kidričevem, v Šenčurju. Mimogrede, to kar je Matjaž rekel, to ni bil noben politični shod. Poslanci SDS smo bili tam, štirje. Res je, da je marsikdo od poslancev naših pozival. Tudi jaz sem rekel, naj se ljudje udeležijo shoda, ni bilo pa nobenega političnega govora, ni bilo nič. Organizirala ga je Facebook skupina, za katero niti ne vem, kdo stoji, pa bi rad vedel, da mu čestitam, da so se ljudje končno organizirali. Ampak za vas so bile verjetno spontane samo vseslovenske ljudske vstaje, vse ostalo je pa organizirano. Kljub temu, da je bilo v Šenčurju med štiri in pet tisoč ljudi, verjamem, če bi bila to vseslovenska ljudska vstaja z istim številom, da bi mediji poročali, da je bilo v Ljubljani 15 tisoč ljudi; samo še Vlada bi morala biti prava, da bi rekli, proti kateri se protestira.

Tretja zadeva, ki me je ravno tako zmotila; je bilo rečeno, da če začnemo izvajati neke solo akcije, da bomo kritizirani s strani Evropske unije. Avstrija je začela izvajati solo akcije, mi jim sledimo, kar je pravilno, vendar prepozno, pa jih ravno tako kritizira Merklova, kritizira jih Juncker in še kdo drug. Najprej je

gospa migrante vabila v Evropo, zdaj si jih očitno še želi, vmes si je malo premislila, skratka, ko je pa Avstrija začela svoje ukrepe uvajati, je bilo pa seveda spet vse narobe. Jaz upam, da vsaj tukaj ne boste zadevi popustili.

Četrta zadeva, ki je pa jaz ne razumem, pa je, da schengen še vedno obstaja, da smo del schengna. Če me spomin ne vara, naj bi schengen bil to, prost pretok ljudi in blaga. Če moraš ti na vsaki meji pokazati dokumente, z izjemo, če potuješ z letalom znotraj Evropske unije, potem zame to, vsaj na teh mejah državnih ni več schengen. Skratka, Komisija za nadzor obveščevalnih služb je že večkrat sklicala sejo, že večkrat smo se pogovarjali, povod za to so bili omenjeni tisti štirje scenariji. Jaz ne takrat nisem nobenega slišal ne danes nisem nobenega slišal. Ravno to je problem; kadarkoli skličemo sejo, da bi se pogovarjali o prihodnosti, slišimo en kup ukrepov, ki ste jih izvedli v preteklosti, ki jih izvajate sedaj, kaj boste pa izvajali v prihodnosti, pa je odvisno, kakšna bo intenziteta ukrepov, ki jih bodo sprejemale druge države. To je napačen pristop in ne vem, kaj boste naredili. Prejle sem bral, da meja v Makedoniji že popušča. Da meja v Makedoniji popušča, pa se je samo štiri tisoč ljudi nabralo. Erdoğanu dajete tri milijarde evrov, liberalizacijo viz, vsak dan spuščata na tisoče migrantov kljub temu skozi, tako da tudi ta politika, ki ste jo začrtali, ne deluje. Meja v Makedoniji bo padla, junija oziroma v pomladnih mesecih se bo ta tok še okrepil in problemi bodo še večji. In s tako odsotnostjo pravih ukrepov, v strahu, češ, kaj bodo pa sosede rekli, kaj bodo pa ljudje rekli ... Mislím, da so ankete jasne, da si ljudje pač ne želijo – tu ni govora o beguncih, jaz bi begunce z veseljem sprejel, ampak zame so begunci to, kar je bilo takrat, ko je bila vojna v Jugoslaviji, če bi bilo kaj narobe v teh evropskih državah okrog nas. Na tisoče kilometrov stran, če pa ljudje prihajajo z listki v žepih, v kateri državi dobiš koliko socialne podpore, pa zame to niso begunci. To so ekonomski migranti, ki nimajo pravice živeti v Evropski uniji na tak način, na kakršnega zdaj prihajajo. Naj si uredijo vizo, naj pridejo z letalom, ne pa na ilegalen način. In Evropa razpada in bo razpadla točno zaradi tega.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Laj. Pripravi naj se dr. Jasna Murgel.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Se bom kar osredotočil konkretno na problematiko, ki je pred nami. In sicer, smatram, da če želimo ali ne sprizniti se z dejstvom, varnostno tveganje bo vse dotlej prisotno, dokler bo migrantski tok tekel čez Slovenijo. Koliko časa bo to trajalo, ne vemo. Vidimo le to, da stvari na evropski ravni potekajo izredno počasi

in, bom si upal trditi, počasi že neučinkovito, in se bojim, da bo prišlo do izčrpanosti predvsem tistih na balkanski poti, ki so najmanjši, ki so tudi gospodarsko šibki. Ja, tako, tu se pa že najdemo mi, Slovenija. Vprašanje je, in to se mi veskozi postavlja na novo: koliko časa smo sposobni zdržati glede na razpoložljive resurse, tako človeške kakor tudi finančne, materialne. Govoriti o tem, da je zagotovljena visoka varnost, bi rekel, da je rahlo pretirano, pa bom konkretiziral s primerom. Kot ste najverjetneje zasledili že iz medijev, da je bilo, se mi zdi, 15. 2. tega leta v namestitveni in sprejemni center v Lendavi nameščenih 55 migrantov, in to tistih, ki so bili zavrnjeni in čakajo na vstop v Hrvaško. Zavedati se moramo, da prav ti so tisti, po mojem, ki so najtežje tudi obvladljivi, ker so ranjeni, ker že imajo izkušnje, ker so že marsikaj spoznali na tej poti. In to se je tudi pokazalo v tem lendavskem primeru, ko so kljub temu, da je bila tam prisotna policija, uspeli uiti izpod nadzora iz tega centra, in se je že zgodila prva kriminaliteta. Kolikor sem jaz informiran, je prišlo tudi do kraje avtomobila, in ta avtomobil je bil uporabljen v ta namen, da so se odpeljali v Avstrijo. In, sreča v nesreči, ta primer je bil izsleden v Avstriji, medtem ko so ostala dva v Sloveniji naši varnostni organi uspeli izslediti, eden izmed migrantov se je pa vrnil sam. Si predstavljamo, da je ta center oddaljen od naselja 200 metrov, od osnovne šole 500 metrov. Kaj se vse lahko zgodi? Verjemite mi, da tudi sam in moji občani smo ugotovili, da več naša varnost ni takšna, kot je bila nekoč. Ampak kljub temu pa imamo neko upanje in zaupanje v našo policijo in seveda po novem tudi vojsko, da bo nam nudila primerno zaščito. Ampak še vedno pa se mi postavlja vprašanje, do kdaj bo obvladljiva takšna situacija? In ne mi zameriti, da bom povedal to kljub temu, da je ministrica govorila drugače – ne da občani niso dovolj informirani, tudi mi nismo kot poslanci zadosti informirani. In prav zaradi tega tudi podpiram ta predlog priporočil. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima dr. Jasna Murgel, pripravi naj se gospod Janko Veber.
Izvolite.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem!

Danes govorimo o predlogih priporočil, ki jih je Vladi predlagal KNOVS. Bila sem zraven, ker sem članica komisije, ko so bili ti predlogi priporočil sprejeti. Pa poglejmo 40. člen Poslovnika Državnega zbora, ki določa pristojnosti Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Ta komisija nadzira dejavnost obveščevalno-varnostne službe pri Vladi in obveščevalno-varnostne službe ministrstva, pristojnega za obrambo, nadzira z zakonom določene posebne oblike, metode in ukrepe pridobivanja podatkov obveščevalno-varnostnih služb in Državnemu zboru enkrat letno poroča o

nadzoru in predlaga potrebne ukrepe. Torej, v tej določbi in v določbah zakona, ki ureja to komisijo, ni določbe, norme, ki bi urejala pristojnost te komisije, da bi morala Vlada sproti oziroma periodično seznanjati KNOVS z vsemi načrti v zvezi z varnostnimi vprašanji v Republiki Sloveniji. To enostavno ni pristojnost KNOVS. Lahko seveda KNOVS kot eno izmed delovnih teles, in to stalnih teles Državnega zbora razpravlja o katerem koli vprašanju, ki se mu zdi pomembno kot zainteresirano telo, seveda. Tudi seveda Državni zbor lahko razpravlja o vsakem vprašanju, ki se mu zdi pomembno, in zahteva informacije o tem vprašanju od Vlade. Če bi člani koalicijskih strank lahko glasovali oziroma, če bi bilo omogočeno na seji KNOVS, da se glasuje posebej o teh dveh točkah priporočil, bi za 2. točko glasovali za, člani koalicije, ki smo bili prisotni, bili pa bi proti 1. točki. Ker pa ni bilo omogočeno glasovanje, bilo je samo paketno, smo glasovali proti. Torej, glasovala bom proti 1. točki predlaganega priporočila, ker mislim, da ni v pristojnosti KNOVS, da sploh daje takšna priporočila, ker to ne izhaja niti iz poslovnika niti iz zakona, in za 2. točko priporočila, ker menim, da se vse pristojnosti Vlade, ki se priporočajo Vladi s to točko, dejansko že izvajajo, in ni nobenega razloga, da tej točki ne bi pritrdili. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravi nas se mag. Aleksander Kavčič.
Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

No, mogoče bi bilo najučinkoviteje, če bi v tej fazi vendarle več razpravljali o tem, kako pravzaprav zagotoviti s strani politike, za katero smo zagotovo tudi odgovorni, več sredstev za delovanje naših varnostnih sistemov, tako obveščevalno-varnostnih služb kot tudi same policije in seveda tudi vojske. Mislim, da je to ena od ocen, ki bi bila nujno potrebna za to, da se lahko tudi ustrezno pripravimo na naslednje dogodke, ki se bodo pač dogajali. Ta hip se odzivamo na ta obseg, ki je ta hip prisoten, vendar vprašanje, koliko časa pravzaprav lahko s takšnim obsegom zdržimo. In to je eno od vprašanj, ki bi moralo biti zelo aktualno, tako na Vladi kot seveda tudi v Državnem zboru. In mislim, da je sicer izjemno dobro in potrebno, da se med seboj informiramo, kajti tudi ta pretok informacij je včasih preskromen, še posebej če imamo v mislih ljudi na terenu, ki ne vedo, kaj se dogaja, in potem se velikokrat srečujemo tudi s protesti in s spontanimi odzivi ljudi. Skratka, treba bo čim prej zagotoviti sredstva, tako za delovanje policije, vojske in predvsem obveščevalno-varnostnih služb, in seveda vse skupaj nadgraditi z ustrezno tehnologijo, kajti samo z ustrezno tehnologijo smo, lahko bi rekel, korak pred drugimi. Mogoče samo spomnim na eno od investicij, ki je bila planirana tudi znotraj

Ministrstva za obrambo in je v fazi izvajanja. Gre za brezpilotna letala. Tudi to je eden od tistih ukrepov, ki lahko pomaga pri nadzoru dogajanja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Aleksander Kavčič, pripravi naj se gospod Franc Breznik. Izvolite.

MAG. ALEKSANDER KAVČIČ (PS SMC): Najlepša hvala, spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi!

Na 39 poslanskih vprašanj je Vlada in pristojno ministrstvo že odgovorilo v luči migrantske krize, tako da očitki o tem, da nismo informirani, seveda ne držijo. Preko Slovenije je prišlo že preko 500 tisoč ljudi. 1,5 milijona jih je v Evropi in Slovenija ni ciljna država, to smo že večkrat poudarili in to je tudi splošno znano. Je pa pobuda predsednika Vlade, dana v Bruslju, edina, ki se je v praksi začela uresničevati na tej zahodnobalkanski poti. Stanje se seveda pa tudi spreminja zelo hitro, zato je Slovenija tudi hitro odzivna na vse te spremenjene razmere. Seveda ukrepi Avstrije niso presenečenje in Vlada bo kot sedaj tudi vnaprej delovala izključno v interesih Republike Slovenije. Šele sedaj se mogoče zavedajo evropski voditelji besed Junckerja o skupni vojski Evropske unije. Šele sedaj, ko je na pomoč poklicala zvezo Nato. Na vse to je vse te mesece opozarjal predsednik Vlade. In seveda dejstvo je, da Evropska unija potrebuje novo pogodbo, mogoče tudi nov predlog Pogodbe o Ustavi za Evropo. Nisem noben jugofil, ampak zdi se, da bodo bivše države Jugoslavije rešile to našo ljubo Evropsko unijo, da ne bo seveda razpadla. Tukaj je seveda vodilna Slovenija, tukaj je vodilna Vlada Republike Slovenije, ministri Erjavec, Katičeva in Žnidarjeva, ter seveda prvi minister, predsednik Vlade Miro Cerar. Naj pa samo poudarim, da je panika in kaos predvsem na neki spletnih medijih, kjer se anonimnost izraža v veliki meri, in bi samo dodal eno mnenje nekega avtorja, ki pravi takole: "Kam pa bi prišel pameten človek, če bi se spuščal v prerenke in ljudmi, ki bruhajo svoje manjvrednostne komplekse kot golobje svoj izmeček iz mestnih fasad. Golobji izmeček še nikomur ni omadeževal poštenosti."

Vsekakor bom v tej luči in v točki razprave podprl drugo točko priporočila in seveda podprl amandma k 1. točki priporočila, ki ga je vložila koalicijska skupina. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Breznik, pripravite se dr. Mitja Horvat.

Izvolite, gospod Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala gospod podpredsednik.

Kot veste, sem skoraj pred letom dni kar nekajkrat govoril o problemih, ki bodo

nastopili, in danes torej ti problemi so pred nami. Jaz mislim to, kar so tudi nekateri kolegi danes povedali pred menoj, da v bistvu pravi problemi komaj prihajajo.

Torej, danes bi moralo biti prvo vprašanje, kaj delajo danes predsednik Vlade ali ministri na Madžarskem. Ne pogovarjajo se v veliki meri o migrantski krizi, ker je nimajo. Ne pogovarjajo se, zato ker so se zavedali in so bili pragmatični, da že lani po poletju, ko se je ta tok nekako preusmerjal proti Madžarski in Sloveniji, so postavili ograjo, ker so zaščitili schengen, schengenska pravila, dublinski sporazum in tako naprej, ker so se zavedali nekaterih tipičnih zgodovinskih okoliščin, da Evropska unija nima mehanizma, da bi nekako zavarovala ta pritok teh beguncev ali migrantov, kakorkoli jih danes imenujete. Zgodovinski del – 20 let nazaj, vojne v naši sosesčini, genocida, ki se je zgodil, kjer je Evropska unija samo nekako gledala, bila pasivni gledalec pri tej veliki tragediji, ki se je dogajala v naši sosesčini. In to je bila prva zgodba že takrat, in po tisti se v Evropski uniji na varnostnem področju niso vzpostavili neki mehanizmi, ki bi nekako takoj reagirali. Kaj bi se zgodilo, če bi Slovenija takrat ravnala pragmatično in skupaj z Madžarsko zaprla to mejo? Po mojem mnenju bi tisti prvi vidik bil psihični vidik, da ne moreš v schengen vstopiti kar mimo nekih pravil. Da potrebuješ in imaš lahko določene pravice, ki ti jih zagotavlja predvsem Evropska konvencija in vsi ostali mednarodni akti, ampak to še ne pomeni, da se nekdo lahko sprehaja po Evropi, kot se nismo mi mogli sprehajati še nekaj let nazaj. In tukaj, poglejte, je bila osnovna napaka. Kolikor je imela Angela Merkel svoje poglede na migrantsko krizo, jaz sem nekajkrat že razlagal, da so jo ujeli, lahko rečem dobesedno, v neko sprego. Po eni strani pri reševanju grške krize je bila večkrat etiketirana, da pripravlja četrti rajh, tukaj je hotela pokazati neko, lahko rečemo neko človečnost, pokazati neko veliko solidarnost Nemčije. Še posebej Nemci, kot vemo, so hendikepirani po zločinih, ki so jih naredili med drugo svetovno vojno, in ravno zaradi tega so vedno nekako tudi v zunanjepolitičnem smislu ravnali izrazito, lahko rečemo pasivno. In tukaj je ta velik problem. V Slovenski demokratični stranki smo od vsega začetka, kljub temu da spadamo v Evropsko ljudsko stranko, nekako imeli odklonilno mnenje tudi do Angele Merkel. Če je želela te migrante dobiti v Nemčijo, ima avion, ima sredstva, lahko gre po njih in jih pripelje. Slovenijo in slovensko državo smo postavili v prvi fazi za Slovenke in Slovence, in od teh Slovencev in Slovenk kar nekaj ljudi v tej državi ne živi človeka dostojno življenje. In največkrat, ko prihaja do takšnih problemov, ki jih imamo zdaj, ki bodo nekoliko večji, pa potem rešuje to Slovenijo največkrat vzhodni del države. Sedaj Lendava, Šentilj, Lenart, Gornja Radgona in tako naprej. To so štiri točke, štiri mesta, štirje kraji, kjer se to rešuje. In prvi del sklepa, o katerem danes

odločamo, torej o priporočilih, da naj seznanj nas poslance ... Praktičen primer – v Lenartu v četrtak zvečer smo imeli sejo občinskega sveta; ne župan ne svetniki niso bili nikoli seznanjeni, da bo kakršenkoli center, kot niso bili seznanjeni niti meseca septembra, ko smo dobili prve begunce. Ampak prvi begunci, ki so prihajali meseca septembra, so bili še nekako polni optimizma. V bistvu niso rabili nobene pomoči, hoteli so nadaljevati pot v neko obljubljeni Nemčiji in tako naprej. Zdaj pa prihajajo ključni problemi. Prvič to, kar je gospod Janša danes govoril, torej, preslaba identifikacija na meji. Vsi množični prebegi teh beguncev preko državne meje. Torej, triaža, ki ni bila opravljena, niso bili postavljeni cilji, torej preverba teh ljudi, in v bistvu spustili smo skozi to območje več kot 400 tisoč beguncev, od katerih morda približno tretjina bi morda zadostovala vsem tistim standardom, v katerih bi lahko dobili status begunca. In to je ta ključni problem, koliko ljudi bo umrlo in vse ostalo, in drugi problem, ki bo nastopil, bo torej, da slovenska javnost o tem ni obveščena. In ravno zaradi tega še enkrat pozivam in bom podprl obe priporočili. Slovensko javnost je o tem treba obvestiti, in tudi poslance. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Mitja Horvat, pripravi naj se gospod Andrej Čuš.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanke in poslanci.

Točka dnevnega reda, s katero se ukvarjamo danes, je precej pravzaprav zmedena, na različne načine predstavljena kot varnostni problem. Ampak če pogledamo natančneje, sploh ne gre za to. Ukvarjamo se z načrti, kako se Vlada, kako se Ministrstvo za notranje zadeve, kako se tudi Ministrstvo za obrambo in Ministrstvo za zunanje zadeve pripravljajo na pojav, na katerega opozarjamo že dalj časa, to je na pojav množičnih migracij, ki ga iz relativno znanih razlogov nekateri predstavljate kot varnostni problem. Varnostni problem, odzivi nanj. Kolikor je meni znano se je Vlada odzvala, Ministrstvo za notranje zadeve je pripravilo varnostne načrte in deluje skladno s tem, kakšni pogoji so izpolnjeni za izvrševanje posameznega od predvidenih načrtov. Kolikor je meni znano in kolikor je bilo meni sporočeno, so varnostni problemi v zvezi s tem obvladani. Nobenega varnostnega problema ni, razen tistega, ki se pojavlja v zvezi z raznimi demonstracijami, kjer skupine nasprotujejo temu, da bi se lahko organizirano, po vnaprej načrtovanih ukrepih odzivali na izzive, ki jih sproti dobivamo. Ves čas Vlada zelo jasno obvladuje migracijske tokove. Govorimo o pol milijona migrantih, ki smo jih uspešno oskrbeli in napotili na zelene destinacije. Kar se tiče teh

načrtov, seveda, Vlada mimo sporoča in vsi smo seznanjeni z njimi, in iz seznanjenosti delati varnostni problem je seveda zelo tendenciozno. Zato naj seveda opozorimo, da je Vladi in Ministrstvu za notranje zadeve v kombinaciji tudi z Ministrstvom za zunanje zadeve in za obrambo treba zaupati, da nadalje opravljajo delo tako učinkovito, kot so ga tudi do sedaj, ko ljudje praktično niso / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospod ... Oprostite, gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa.

Teh 15 sekund, kar jih imam, bi rad povedal, da vse države, razen držav Višegradske skupine, danes živijo v strahu, negotovosti ter iz dneva v dan. Tako tudi prilagajajo in kopirajo neke ukrepe iz drugih držav, namesto da bi sami zaščitili pravočasno tudi našo državo, našo mejo. To, kar izvaja Ministrstvo za notranje zadeve, ko vsiljuje migrantske centre, pa je, po mojem mnenju, napad / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospa Iva Dimic.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Jaz moram uvodoma ugotoviti, da je na nek način nepojmljivo, predvsem pa zelo zelo žalostno, da se moramo leta 2016 ukvarjati s takšnimi vprašanji, z vprašanji dobresedno eksodus velikega dela prebivalstva posameznih držav na Bližnjem vzhodu, in posledično tudi z vprašanji in problemi, kako ob tej priložnosti seveda ukrepati. Kaj je prioriteta naloga oziroma prioritete naloge vsake države, tako tudi Slovenije? Seveda zagotavljati suverenost na svoji meji v okviru svoje lastne in samostojne države, predvsem pa zagotavljanje varnosti tako migrantov in še posebej varnosti državljanov in državljanek Republike Slovenije. Ob tej priložnosti sem trdno prepričan, da ni nobene potrebe, ampak resnično nobene potrebe, da se straši državljane, da se med ljudi seje paniko in strah, prav tako pa ni nobene potrebe, da se tem migrantom, tem nesrečnim ljudem, ki bežijo s svojih domov zaradi vojne, zaradi situacije takšne, kakršna je in jo imamo priložnost videti vsak dan na televiziji, obljubljata med in mleko in se jih vabi v neke tuje druge obljubljene države. Jaz seveda se ne morem strinjati z vsemi tistimi, ki razmišljajo na ta način, da je treba tako imenovani migrantski val presekat. Že, že, da se je treba s tako imenovanim migrantskim valom in z ljudmi, ki bežijo s svojih domov, ukvarjati, zanje poskrbeti, prav tako pa seveda za državljane držav, skozi katere gredo, ampak jaz mislim, da je prioritete pomena, in to vse premalokrat slišim, da je treba presekat, da je treba zatreti

oziroma pogasiti nasilje tam, kjer se je le-to začelo; Afganistan, Sirija, Irak, verjetno bi še kakšno državo lahko našli. Nismo se vprašali, kaj bomo storili, da bomo dejansko tam zadeve umirili, uredili. Jaz sem trdno prepričan, resnično sem trdno prepričan, da ti ljudje ne bežijo kar tako s svojih domov. Verjetno jim je to zadnja rešitev, da gredo v neskončnost, v tuje kraje samo zato, da si rešijo življenje in da več ne živijo tistega trpljenja tam, kjer sekajo bombe, tam, kjer ugašajo življenja in tako dalje. Zelo težko gledam po televiziji primere, ko ljudje umirajo, ko otroci umirajo, ko so razbite družine in tako dalje in tako naprej.

Še enkrat, reševati je treba tako kot pri požaru, pa upam, da ne bo to preveč plastična, preveč poenostavljena primerjava. Ampak, ko se naredi požar, ga je treba začeti gasiti tam, kjer se je vnelo, ne pa na koncu, ker tako ne bomo prišli nekoliko do rešitve. Ob tem se je seveda treba tudi vprašati, zakaj je do tega prišlo, kakšni so ti cilji, kdo je imel namen destabilizirati razmere – tako tam, kot verjetno posledično tudi v Evropi. Ali je ta, ki je to naredil, se aktivno vključil v reševanje tako imenovane migrantske krize? Mislim, ne mislim, prepričan sem, to dokazujejo vsakodnevne informacije, da ta država pa tega seveda ni naredila.

Jaz bi ob tej priložnosti pričakoval ... Seveda sem kritičen. Kritičen sem v končni fazi tudi do sebe, tudi do te države. In ob tej priložnosti ne vidim neke pretirane kritike do Slovenije, do naše države, kritičen pa moram seveda biti, in sem lahko upravičeno, do Evropske unije, ki enostavno ni poenotila svojih stališč, ni poenotila svojih ključnih politik, tako tudi azilne in migrantske, da bi vendarle uredila razmere na tem področju in zajezila te tako imenovane migrantske tokove.

Jaz v prihodnje seveda pričakujem, da se bo vse to, o čemer sem razmišljal in je v temu trenutku nedorečeno, da bo vendarle Evropa kot združba, kot združenje enakopravnih in suverenih narodov, suverenih držav vendarle zmogla toliko napora, da bo seveda te zadeve rešila na najboljši način in s tem omogočila prosperiteto tako sebi, Evropski uniji kot tudi vsem tem državam, od koder begunci, torej migranti bežijo. Dosti je že zamujenega, pa vendarle, treba se je zavedati dejanskega položaja in zadeve rešiti.

Treba se je zavedati tudi tega, da v temu primeru ne gre za, ne najdem boljšega izraza, za "fuclanje" z evri, z dolarji ali s katero drugo svetovno valuto, ampak gre za usodo in za življenje množice ljudi. Jaz iskreno upam, da je seveda rešitev tako imenovano aktiviranje 37.a člena Zakona o obrambi. Verjamem, da je to v temu primeru, v temu trenutku najmanj slaba rešitev in da bo vendarle prispevala, ob sodelovanju seveda vseh drugih deležnikov na temu področju k umiritvi razmer, in da bomo vendarle lahko v najkrajšem možnem času zaživel, ne samo v Evropi, ampak tudi v drugih

delih sveta mir in blaginjo. To so moje iskrene želje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec, pripravi naj se gospod Franc Jurša. Izvolite, gospod Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik.

Očitno ni šlo tako daleč od tega, kar sem uvodoma povedal v stališču Poslanske skupine Združena levica. Po eni strani seveda se soočamo s problematiko begunske krize, in seveda problematiko begunske krize je začel spremljati predvsem govor o varnosti, in iz tega sledi edina logična stvar, in to je strah prebivalc in prebivalcev te države. To sejanje panike in strahu prihaja na nek način s dveh strani. Po eni strani prihaja s tiste, od koder pričakujemo, če naj tako rečem, desne strani te dvorane pa podobnih gibanj, ki seveda v takšnih situacijah iščejo predvsem podporo za rast svojih političnih ratingov, ampak recimo, da to seveda je nesprejemljivo, ja pa razumljivo. Druga stvar pa je tista, ki je bolj zaskrbljujoča, in to je ta, da na nek način del tega strahu in te panike, ki nastajata v Sloveniji, prihajata pa z nasprotni strani, skratka iz koalicije in iz Vlade. Predstavniki desnice predvsem na nek način navijajo, da bi Slovenija šla po poti Višegradske skupine. Tam imajo svoj ideal oziroma formulo, kako postopati glede begunske problematike, in videli smo, kakšni so bili odzivi na Madžarskem, recimo, Poljskem in tako dalje. Skratka, zelo ostra, zelo trda retorika, ki je izrazito protimigrantska, protibegunska, in ki bi naj branila nekakšne vrednote Evropske unije, ki pa si jih očitno predstavljamo vsi po svoje in jih tudi definiramo na zelo različne načine. Kaj je naredila Vlada, zakaj tu gre kritika tudi Vladi in na nek način koaliciji v parlamentu? Čeprav smo na začetku govorili o solidarnosti, o humanitarnosti, o tem, da mora Evropa stopiti skupaj, najti neko skupno rešitev, te stvari so v roku teh nekaj mesecev dobesedno se razblinile in naša vlada je sledila ravno tistemu najslabšemu zgledu, najslabšemu primeru v praksi, in to je bila seveda Orbánova Madžarska. Postavili smo rezilno ograjo na južno mejo, se ogradili od Hrvaške in na nek način skušamo ves čas s potezami, ki jih ta vlada sprejema, potisniti to težavo, če jo naj tako karikirano poimenujem, na obrobje, skratka stran od naših vrat. In to je seveda nek ta domino efekt, ki se vrsti čez celo Evropo, skratka vsaka država članica skuša premakniti to svoje breme, za katero je seveda in tudi absolutno odgovorna, na eno državo južneje ali pa sploh na rob Evropske unije. Ustvarjamo novo trdnjavo Evropa, ustvarjamo novo skupnost držav članic, ki so predvsem zelo nečuteče do te problematike, in ki nočejo sprejeti odgovornosti. In seveda to za seboj prinaša nekaj, kar lahko mogoče počasi že

vidimo kot razkroj ravno tistih evropskih vrednot. In tukaj se seveda soočita dve različni definiciji. Če že moramo govoriti o evropskih vrednotah oziroma o tem, kako bi naj Evropska unija sploh delovala, bi morali v prvi vrsti imeti v mislih ravno to sodelovanje in solidarnost med državami, in to je tisto, kar bi moral biti cilj. Videli smo pa, da očitno zaradi različnih pritiskov, zaradi različnih računov v ozadju temu pač ni tako, in da je preprosto sedaj ta skupnost ali pa, tako kot jo zelo radi imenujemo, ta družina evropskih držav na nek način razpadla. In ravno na tej točki bi morali zdaj ta tok obrniti v drugo smer, ne nadaljevati s skrajnimi ukrepi, ne nadaljevati s potezami, kot so zaostritev azilne zakonodaje, katere cilj ne more biti nič drugega kot lažje zavračanje prosilcev za mednarodno zaščito ali pa odvracanje – in to so tudi predstavniki ministrstva jasno povedali, da gre za odvracalne ukrepe –, skratka, beguncev si v Sloveniji ne želimo. To je signal, ki ga pošiljamo ljudem, ki so v stiski.

Pravim, da ima vsaka država članica svojo odgovornost, in da je tudi prav, da to odgovornost sprejme. Spomnimo se, da čeprav morda nismo neposredno intervenirali v Siriji, je bila Slovenija zraven, ko smo intervenirali recimo v Iraku, pošiljali tudi enote v Afganistan, in to so poteze, ki so pripomogle tudi k destabilizaciji tega dela sveta. Destabilizirali oziroma pomagali smo destabilizirati tako ali drugače, če ne drugo, s tiho podporo ali pa z jasno podporo potezam, ki jih je vlekla zveza Nato k destabilizaciji tega območja, in še danes nadaljujemo s tem – ko v Turčiji vojaške sile pravzaprav izrabljajo boj proti terorizmu za to, da svojo lastno opozicijo doma dobesedno bombardirajo, smo ponovno tiho. In to je ta politika, ki seveda ne kaže na nič drugega, kot na dvoličnost in na to, da te težave ne bomo rešili. Ne bomo je rešili ne z rezilno ograjo, ne bomo je rešili s poostreno azilno zakonodajo in ne bomo je rešili niti z policijskimi pooblastili vojski in mislim, da bi to moralo biti še kako jasno. Na nek način iz te razprave danes sem razumel humanitarnost v tej situaciji, ki jo vidi naša Vlada na tak način, da dajmo prepustiti, da pridejo sicer begunci oziroma ljudje, ki bežijo pred vojnami, do ciljne države, in potem bomo svoj del bremena prevzeli s kvotami. To ni pravilni način postopanja. Če hočemo sprejeti del svoje odgovornosti, moramo to narediti brez kvot in že zdaj.

In tretja stvar – in to je verjetno najbolj problematično v tem trenutku, sploh glede na to, da smo prejšnji teden imeli sejo o sovražnem govoru – je ravno to, skratka, naraščajoč diskurz ksenofobije, islamofobije in vsakršnega strahu in nenazadnje tudi sovraštva do različnih. Videli smo stvari, ki so že nepojmljive; svinjske glave v islamskem centru, različna zborovanja in nenazadnje to, kar se je zgodilo v soboto v Šenčurju, ki peljejo po mojem mnenju že zelo daleč. Predaleč. To so stvari, na katere smo opozarjali, pred katerimi smo svarili nekateri ob nastopu te begunske krize, in sedaj se

uresničujejo. Ne govorim z neke pozicije profeta ali karkoli, ampak to so bile čisto logične posledice. Vemo, kako potekajo stvari, vemo, da se določene poteze stopnjujejo, in jasen in čisto razumski izid je sedaj danes tukaj. In po eni strani imamo, ponavljam, politično desnico, ki na valu te krize in ustvarjanja strahu jaha na javnomnenjskih anketah, po drugi strani pa imamo vladno koalicijo, ki se ni znala ali pa ni hotela ustrezno odzvati na to begunsko krizo. Tako da imamo, jaz mislim, veliko težavo sedaj v tej državi. Imamo težavo, ki kaže na neke mračne čase, in se seveda ti mračni časi kažejo po celotni Evropi. Jaz na tej točki bom zaključil, ker je težko moralizirati. Jaz upam samo, da bomo prej ali slej sprejeli to odgovornost, da bomo zbrali dovolj razuma – ker drugega nam pač v tem trenutku ne preostane – za to, da se morda malo ustavimo, pogledamo, kaj pravzaprav smo naredili v teh nekaj mesecih, in da kakšno stvar obrnemo v nasprotno smer in morda tudi deloma popravimo. Seveda bo pa za to nujno tudi, da se angažiramo v mednarodni skupnosti in ne predlagamo potez, kakršne so večji ukrepi na grško-makedonski meji, ampak bistveno drugačni ukrepi, ki bodo pomagali dejansko reševati – tako kot mislim, da vsaj nekateri v tej dvorani pozivajo – težave na izvoru, po drugi stvari pa reševati tiste težave, ki jih imamo sedaj tukaj na evropskih tleh, ampak na tak način, da bodo to dejansko humanitarne rešitve teh težav, ne pa zgolj izogibanje in odvracanje te težave na nek oddaljen kraj, kjer se pač nas ne bo tikalo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Replika predlagatelj.

Izvolite, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Že Orwell je vizionarsko zapisal, "v totalitarizmu se bo resnica razglasila za sovražni govor", Churchill pa je k temu dodal, "fašisti bodočnosti bodo sebe imenovali antifašisti". In kam pripelje tovrstna demagogija? Samo en podatek. Kolega je zdajle na ves glas razlagal, da zagovarjamo vključevanje v Višegrajsko skupino, kar je, mimogrede, zdaj že praktično uradna politika Republike Slovenije, po zadnji seji Sveta za nacionalno varnost in obisku predsednika države v Višegrajski skupini. Zato, ker da imamo tam svetle zglede in da gre vse v desno in ne vem kakšne neumnosti. Prvič, tam so nekatere vlade leve, če ne veste tega, drugič pa, ne boste verjeli, ampak če bi vedeli, o čem govorite – vključevanje v Višegrajsko skupino za Slovenijo je aktivno podpiral tudi Milan Kučan kot predsednik Republike Slovenije.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, nato bomo šli v sklepni del razprave, ko bodo dobili besedo predstavniki Vlade in predlagatelj.

Izvolite, gospod Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav obema ministricama, državnemu sekretarju, ministru za zunanje zadeve!

V tem parlamentu se je ogromno besed namenilo tej problematiki. Sam ocenjujem, da je to tudi prav, saj v temu trenutku imamo verjetno največje težave ravno z begunsko, migrantsko problematiko.

Zakaj ocena kolegov z leve in desne strani da se Vlada ni pravočasno odzvala na problematiko? Jaz bi rekel takole. Stališče skrajne levice je v tem, da se je Vlada odzvala in da zadeve pretrdo jemlje, medtem ko je stališče desne strani pa čisto drugačno, da bi morala ta vlada še prej odreagirati in bolj ekstremno odreagirati. Vlada je pač odreagirala tako kot je in po moji lastni presoji ocenjujem, da je pravočasno, dobro odreagirala in da do sedaj večjih problemov v zvezi s tem nismo imeli. Imeli smo takšne probleme, kot so jih imele vse druge države na tej balkanski poti. Če bi že v začetku odreagirali ekstremno, potem bi se seveda naši ljudje tudi negativno odzvali. S tem se popolnoma strinjam s Karlom Erjavcem.

Za mene in seveda za večino državljanov in državljanov je ključnega pomena, da nevarnost ogroža svobodo in da je svoboda tisto, kar nekaj velja. In zaradi tega seveda moramo v prvi vrsti odreagirati tako, da bomo zagotovili varnost državljanom in državljanom. Jaz se tu popolnoma strinjam. Seveda moram reči, da sem v zadnjem času, tako kot vsi poslanci verjetno in poslanke dobil kar precej pisem od državljanov in državljanek, in da mi je eden od teh poslal šestnajst vprašanj. Seveda ta vprašanja ti dajo razmisliti, in če vam povem samo tri vprašanja, katera bi vam dal v razmislek: Zakaj se ne poseže na izvor tragedije? Zakaj so ti migranti – v glavnem migranti in seveda begunci tudi med njimi – predvsem odlično kondicijsko in fizično pripravljene? Zakaj zahtevajo in ne prosijo? To so vprašanja, ki jih zastavlja državljan Republike Slovenije. Še več takšnih vprašanj sem dobil.

Ocenjujem, in verjetno večina nas tudi ocenjuje, da je ogromno, vsaj v samem začetku bilo med temi migranti ekonomskih emigrantov, bistveno manj pa beguncev kot takšnih. In seveda tu se postavlja vprašanje ali je zdaj Evropa pravočasno odreagirala? Veste pa, da je Angela Merkel seveda vabila v svojo državo migrante, predvsem zaradi tega, ker je verjetno tudi ocenila, da te ljudi rabi za delavce v nemškem gospodarstvu. Če ocenjujemo Angelo Merkel in njeno početje, sem danes pravkar slišal, da je nekdo iz one strani rekel, da Nemčija nosi posledice druge svetovne vojne ... Jaz se s tem globoko strinjam, ampak to je bilo prvič izrečeno do sedaj nihče ni kritično ocenil tistega poziva Angele Merkel, da naj pridejo v Nemčijo. Mogoče se je premalo razmislilo. To je bilo relativno zelo čudno početje in seveda pozneje, ko so migranti, begunci šli v smeri Nemčije, države na tej poti so nosile določene posledice.

Če bi jih rabili, begunce, migrante, bi verjetno bilo najbolj pametno, da bi jih iz izvora prepeljali prek zračne luke v Nemčijo.

Tukaj še moram povedati tudi eno zadevo. V parlamentu, našem Državnem zboru je pred kratkim bil na obisku predsednik parlamenta Madžarske. Zelo odkrito je govoril o vzrokih nastale težke situacije. In je seveda omenjal države, konkretno omenjal države, katere so povzročile dejansko to krizo, in seveda tudi omenil, da so izvažale demokracijo na tla, kjer je dejansko tudi žarišče in nastanek begunske problematike. Nisem pa dobro razumel predlagatelja, kako je mislil to, zakaj bi vsi tisti, katerih drugi ne bi želeli imeti kot migrante, begunce v svojih državah, da bi ti prišli v Slovenijo. Res je, da imamo mi začetek schengenske meje, ampak ne samo v Sloveniji, še nekje drugje na jugu je schengenska meja. Potemtakem pomeni, da bi na tisti jug potem tudi vozili, ali bi samo vozili v Slovenijo vse tiste, katerih drugje jih ne bi hoteli imeti. Boste mi verjetno, predlagatelj tudi na to vprašanje odgovoril.

Kar pa se tiče Šenčurja. Danes govoriti, da je to bila civilna iniciativa in da je to bil neki shod ... Ni, bil je politični shod, nekateri poslanci so organizirali tudi avtobuse tja, pa nič ni narobe, če so se tam pač izjasnili o težavah, za katere oni sami ocenjujejo, da so. Ampak moramo biti odkriti in odkrito o zadevi tudi govoriti.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Zdaj so na vrsti predstavniki Vlade. Izvolite, mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa ponovno za besedo.

Glede na mojo izčrpno predstavitev oziroma moj govor v začetku današnje seje mislim, da smo uspeli uspešno pojasniti celostno sliko obvladovanja migracijskega toka in tudi, da sem izpostavila vse tiste bistvene okoliščine, ki so pomembne za to, da se razume, da dejansko Slovenija sprejema vse tiste ukrepe, ki so nujni pri nas in tudi v regiji, da se tok upočasni, da se bistveno zmanjša. V čem je pomen koordiniranih ukrepov? Da je treba sočasno tudi posvetiti ustrezno pozornost nadzoru in varovanju zunanjih meja Evropske unije, ker to je tudi eden izmed pomembnih delov nastale problematične situacije. Verjamem, da ste tudi seznanjeni s tem, kar se dogaja na makedonski meji in dejansko, kakšen pomen ima dogovor o kriterijih za prehod meje, torej enotnih kriterijih glede kategorij migrantov, ki jih bodo ciljne države še sprejemale, ker te države še dejansko sprejemajo. Le tako bo migracijski tok usklajen, obvladljiv in države se bodo izognile konfliktom na svojih mejah. Torej izognile se bodo vračanju in kopičenju slednjih v državah na poti, seveda prvi selektor pa mora biti Makedonija.

Glede na to, da se v vseh teh razpravah dejansko nahajamo med dvema poloma – in ta dva pola sta se izrazila tudi danes, torej dva pola, ki si zelo nasprotujeta –, mislim, da je tudi na mestu, da se pojasni, da dejansko Evropska unija temelji na določenih specifičnih konceptih. Slovenija je tudi država članica Evropske unije. Kot veste, schengen se navezuje tudi na omejevanje nezakonitega priseljevanja, ker to nenazadnje je ena od predpostavk, da se lahko znotraj tega schengenskega območja odpravijo notranje meje. In oblika poostrelega nadzora, torej poostrena kontrola na zunanjih mejah je dejansko namenjena temu, da ne bi prišlo do zmanjšanja varnosti znotraj tega območja, kjer se te meje odpravljajo. In to je ta famozna trdnjava Evropa, o kateri zadnje čase zelo veliko poslušamo, ki pa tudi ima svoj ratio, ker namreč prost pretok v območju brez meja, pri čemer je treba odvracati tudi nezakonite migracije, seveda ta situacija, ki smo je deležni, ima tudi določene svoje specifikke, kot je danes že večkrat bilo poudarjeno, da pa pravila niso prilagojena za tako masovne prihode ljudi v Evropo, pri čemer pa se strinjam tudi s tem, kar je danes bilo povedano, da ustreza senzibilnost mora biti tudi usmerjena v dejstvo, da se tudi beg z vojnega območja večinoma pokriva z nezakonitim prehajanjem meje. Skratka, tudi čista sekuritizacija migrantskega toka je izjemno škodljiva in to sem danes tudi že večkrat že poudarila. Najbolj v čisti obliki se pa kaže pravzaprav pri vprašanju teh nastanitvenih centrov, ki dejansko so potrebni, da se premosti obdobje v času, ko država izvaja ukrepe, torej konkretno Slovenija na svoji severni in južni meji, da se tok uravnava in dejansko, da se doseže tako stanje, da bomo prišli do takšnega znižanja števil na zahodnobalkanski poti, da bomo lahko rekli, da se konkretno premikamo proti ponovnemu normalnemu delovanju schengenskega prostora.

Kar se tiče informiranja; danes je bilo večkrat poudarjeno, da je informiranje nezadostno. Jaz sem tudi že na začetku povedala, da se s tem ne strinjam, ker namreč razen vseh tistih načinov informiranja, o katerih sem govorila, tudi v odnosu Vlada – Državni zbor, mislim, da so tudi tiskovne konference izjemno izčrpne in da so dane vse informacije. Ne nazadnje pa smo tudi na Ministrstvu za notranje zadeve večkrat tudi neposredno poslanskim skupinam izkazali pripravljenost, da smo pripravljeni tudi pojasnjevati kadarkoli, da se lahko nas vedno obrnete, kadarkoli čutite, da obstaja po tem potreba. Skratka, mi smo vedno pripravljeni na vsakršna pojasnila. Tako da ne sprejemamo teh očitkov, da informiranje s strani ministrstva ali kogarkoli drugega ali Vlade je nezadostno.

Omenjena je bila tudi izjemna obremenitev vzhodne Slovenije. Seveda, naši ukrepi oziroma naši predlogu tudi gredo v smeri, da se ta regija razbremeni, ampak vendar veste, da smo tudi glede tega naleteli na kar precejšnjo

mero odpora, o katerem tudi ne nazadnje s ponosom govorijo predstavniki opozicije.

Omenjen je bil tudi dogodek v Lendavi, torej da naj bi pobeg štirih migrantov bil povezan z določenimi pojavnimi oblikami kriminalitete v obliki kraje oziroma tatvine avtomobila. Tu lahko povem, da tudi po zagotovilih direktorja Policijske uprave Murska Sobota ni povezave med pobegom teh ljudi in pa med kaznivim dejanjem, o katerem je bilo govora.

Mislim pa, da je tudi pomembno se dotakniti ene zelo ranljive kategorije, ki se nahaja v tem migrantskem toku, to so mladoletniki brez spremstva. Tu gre za otroke, ki potujejo sami iz različnih razlogov, bodisi zato, ker so njihovi starši umrli v vojni bodisi zato, ker starši potujejo sami. Tu gre za res izjemno občutljive kategorije in mislim, da ti otroci ne predstavljajo nikakršne grožnje in da je dolžnost in tudi naša človeška odgovornost, da za te otroke poskrbimo, ker namreč – tudi varuhinja in tudi UNHCR opozarjajo na ta problem – ni primerno, da se jih nastani v kriznem centru, ampak je treba za otroke najti druge primerne kapacitete glede na to, da so zagotovo travmatizirani in si ne želimo niti predstavljati, kaj vse so ti otroci dali skozi na tej svoji poti.

Danes je situacija bila predstavljena širše in se tudi deloma pokriva s tem, kar je bilo odločeno na Evropskem svetu. In tu se strinjam, vsekakor velja, da migracije so katalizator razvoja, so bile v zgodovini in tudi bodo v bodoče. Vendar pa je seveda treba nujno ohranjati razliko med beguncem in migrantom. Vemo, da sta to dve različni kategoriji. Gre za skupini z različno motivacijo, ki tudi imata različen status po mednarodnem in nacionalnem pravu. Seveda se strinjamo, da želja po boljšem življenju ni enakovredna potrebi po zavarovanju lastnega življenja ali svoboščine. Zato se tudi na nivoju EU sprejemajo določene odločitve, ki gredo v smeri, da se azilni sistemi držav razbremenijo teh oseb, torej da se čim prej iz migracijskega toka izločijo osebe, ki so bolj ekonomsko motivirane, in da se zagotovi več mest za tiste, ki dejansko prihajajo z vojnih območij, ki bežijo zaradi vojne in ki pravzaprav res potrebujejo našo pomoč.

Dogajanje v regiji in širše, tudi ta razprava danes potrjuje, da je problem tudi pravne narave, kar pomeni, da je ta civilizacijsko dosežena materija oziroma korpus mednarodnega prava, ki ureja begunsko problematiko, pod neverjetnim pritiskom, ker se že zelo nevarno navezuje tudi na različne koncepte, ki v nekaterih drugih obdobjih niso bili na prvi pogled povezljivi z begunsko problematiko. Torej, veže se na zaostrovanje mejne kontrole z namenom odvracanja različnih pojavov, med drugim tudi ilegalnih migracij. Seveda pa temeljno vprašanje oziroma jasna distinkcija, kdo pa je begunec in kdo je migrant, je pa izjemnega pomena, ker namreč ženevska konvencija nalaga dolžnost zaščite le prvih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Branko Grims, predlagatelj. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Moram reči, da je bilo tole prav zanimivo poslušati. Moram reči, da morda bolj za nekoga s strani kot pa za državljanko ali državljana, kajti tisti, ki smo v parlamentu in se zavedamo odgovornosti, pa tudi navadni ljudje – državljanke, državljani, ki se zavedajo odgovornosti – so sedajle zgroženi. Vsi smo upravičeno pričakovali danes pomembne informacije o tem, kako se namerava država Slovenija soočati z izzivom migrantstva. Dobili nismo nič. Informacije so zaprte, Vlada pravi, "to vas nič ne briga", vladajoča koalicija napoveduje, da bo zavrnila sklep o tem, da naj se ustrezno in sproti informira Državni zbor, čeprav je to ustavna kategorija, kajti prva od dveh kategorij, ki sta zapisani v ustavi za parlament, je pristojnost sprejemanja zakonodaje, druga pa je pristojnost kontrole, nadzora. Saj veste, Churchill je rekel, "zaupanje je dobro, ampak kontrola je pa še boljša" – v politiki vedno. In očitno se nekateri vnaprej sami odpovedujete temu, pa gre za vašo ustavno dolžnost, gospe in gospodje, ne samo pravico. Samo očitno vas ustava prav malo zanima. In potem se ne čudim, da je čez Slovenijo štiri mesece tekkel ilegalni "migrant ekspres", v katerem ste, kot ste sami povedali, spustili mimo že enih 200 tisoč ljudi, pa ste vzeli odtise 35 tisočim in rekli, "mi izvajamo schengen". Če bi izvajali schengen, bi vzeli seveda odtise vsem in preverili njihove izkaze, preverili njihove izjave, in potem se marsikaj od tega, kar se dogaja, ne bi zgodilo. Ampak takrat je bila važna samo pretočnost. To je bil edini fetiš, o katerem se je govorilo na vladni ravni in v tem parlamentu. In to se sedaj vrača kot bumerang. Če stvari ne premisliš malo naprej, če ne vidiš dlje od lastnega nosa, se seveda stvari vrnejo nazaj kot hud bumerang, in točno temu smo priče sedaj.

Preden grem na sedanjo situacijo, samo še o enem in drugem fetišu. "Migracije so katalizator razvoja." Ja. Če se iz zgodovine nič ne naučimo, potem res rečemo kaj takega, kot je sedajle rekla gospa ministrica. Če pa pogledamo zgodovino, pa bomo videli, da je rimski imperij padel točno zaradi nekontroliranih migracij, pa je imel zelo visoko raven razvoja kulture, da je grški imperij padel zaradi migracij, da je bizantinski imperij propadel zaradi migracij, da je Evropa skorajda propadla zaradi migracij – ne boste verjeli, turških oziroma islamskih – in da je v zadnjem hipu Evropo rešil Jan Sobieski leta 1683 pri Dunaju, ko je zadnji trenutek na dan, ko je že padlo obzidje Dunaja, prihital na pomoč. In zato se danes mi sploh tukaj pogovarjamo, drugače bi itak bila na steni mesec pa zvezda, pa bi verjetno govorili kaj o šeriatskem pravu, tako kot cela Evropa. Ampak če se iz zgodovine

nič ne naučimo, potem ne razumemo tudi tega, da to, kar se sedajle dogaja, ni po tristo letih prav nič bistveno drugačnega. Isti Turki pošiljajo te ljudi sem in jih spodbujajo, da gredo na pot, in jih celo organizirajo določeni, kar verjetno veste ali pa bi morali vedeti. In pri tem mastno služijo nekatere njihove službe, pri tem fantastično služijo njihovi kriminalci. In podobno se dogaja tudi v Grčiji, kjer imamo na oblasti levičarsko vlado, ki se sedajle dela norca iz cele Evrope in jo uničuje. Morda v dogovoru s kakšno velesilo, morda pa kar na svojo roko, ker jim to slučajno paše. Problem z Evropo pa je, da ne najde na to odgovora, da se obnaša tako kot, ne vem, ovce, ki gredo v klavnico. Ja oprostite, odgovorne vlade bi ravnale tako, kot je ravnal Orbán. Danes je on največji frajer v Evropi, če kdo slučajno tega ni opazil. Ga imajo za pojem še Nemci, ne samo njegovi Madžari. A je naredil kaj nezakonitega? Ne, on je naredil točno tisto, kar bi morala cela Evropa. Zaprl in zaščitil je mejo. In še danes, če pride nekdo na prag Madžarske, če pride na njihov mejni prehod in zaprosi za azil, se ga sprejme in se ga obravnava. In se preuči, ali je upravičen ali ni, kakorkoli že. Tako bi morala ravnati cela Evropa. Vse drugo je larifari, vse drugo, ne boste verjeli, je direktna kršitev evropskega prava. Vse to kar se je zdajle dogajalo, ta silni lažni humanizem, ne vem kaj, lažna solidarnost, to je vse nezakonito, to je v nasprotju z evropskimi akti, če ne veste tega. Pa ne glede na to, kaj govorijo evropske institucije, ker mimogrede, dostikrat ljudje govorijo, pa sploh ne vejo, o čem govorijo. Tako kot se je že parkrat pokazalo v tem parlamentu. In zato je Evropa zdaj v težavah. Ampak tukaj niso samo težave, ki bi bile nekega prehodnega pomena, ki bodo jutri morda že pozabljene. Te stvari lahko pomenijo zelo hitro konec Evrope, take, kot jo poznamo zdaj. Konec moderne združene Evrope. In za Slovenijo to pomeni strahovito velik varnostni in ekonomski izziv. In zaradi tega reči, da javnost ali pa parlament nič ne briga, kaj Vlada pripravlja, oprostite, je skrajno neodgovorno, protiustavno in popolnoma nesprejemljivo! Če kdo, bi moral parlament o tem sprotno odločati, biti obveščten. Jasno, da ni treba o vsaki taktični potezi, ampak o nekem generalnem načrtu, kako bo potekal, kako se bo stopnjeval, to bi pa morali biti brezpogojno seznanjeni. In tisti, ki se sami temu odrekate, preberite vendar ustavo, kaj vam narekuje. Morate pa vedeti, da vi tukaj predstavljate javnost in da ste njej odgovorni in da je vaše ravnanje neodgovorno do državljanov in državljanov.

Kaj pa Vlada s tem povzroča, ko zapira informacije? Trdno sem prepričan, da če bi generalno nekaj povedali, ne bi bilo nič narobe in nobene silne skrivnosti ne bi izdali, ampak najbrž je načrt tako slab, da si ga ne upajo predstaviti. Ampak v čem je problem? Če nekaj javnosti ne predstaviš, če rečeš, "to pa čisto nič ne bomo povedali", se ljudje upravičeno sprašujejo, kaj je, kaj je narobe, strah jih je. In

ljudi je itak upravičeno strah zaradi vsega, kar se v Evropi dogaja. Zgodil se je Pariz, zgodil se je Köln, pa ne samo v Kölnu, ampak v enih stotih mestih v Evropi, o čemer se skorajda ne piše in ne govori več. Ne boste verjeli, v Nemčiji so pred par dnevi oziroma zdaj že malo dlje prijeli par migrantov zaradi obtožbe skrajnega terorizma. Pripravljali so razstreliva in podobno. In to ljudi, ki so očitno šli čez Slovenijo. Po uradni izjavi, imate jo na spletni strani nemške vlade, so šli po balkanski poti in njihov vodja je šel čez mejo v Avstrijo 28. decembra. Kaj mislite, kje je šel? Čez Madžarsko? Probajte še enkrat. In če bi se pa kaj zgodilo, potem bi bil kdo odgovoren? Najbrž tisti, ki je tukaj organiziral ilegalni transport migrantov. Še enkrat povem, vse kar se tukaj dogaja v minulih mesecih, je bilo praktično nezakonito, v nasprotju z evropskimi predpisi, ki se jih zavestno ni izvajalo. In del Evrope si je to pravico kar vzel in za njim je to povzela še slovenska vlada. Ne da bi pomislila na tisto, kar smo opozarjali, da se bo to vrnilo kot bumerang. Zakaj? Zaradi tega, ker ... Prej je bilo postavljeno vprašanje, kako lahko rečemo, da nam vračajo tiste, ki jih drugje nočejo. Tukaj ostajajo tisti, ki so zavrnjeni zgoraj na meji ali pa tisti, ki jih počasi vračajo nazaj. In verjemite, da bo tega čedalje več. Kajti nekatere matične države –, to je ključen problem, jaz verjamem, da je Nemčija hotela vračati zdaj z avioni in podobno – so rekle, "ne bomo ljudi vzele nazaj". A pa veste zakaj ne? Zaradi tega, ker so nekatere matične države tam na Bližnjem vzhodu pa v severni Afriki veselo spraznile, tako kot nekoč Castro na Kubi vse zapore in so lepo poslale skupaj z migrantsko maso v Evropo še vse svoje probleme. In se nam veselo režijo, ker za njih je to štos. Evropa pa ima strahovit varnostni problem, tudi s kriminalom zdaj. Čudno, a ne, da jih nočejo nazaj vzeti. Le zakaj ne? Evropa pa, "pridite", in ne vem, kaj še vse. Saj, kako je že tisto: "Samo dve stvari sta neskončni, vesolje in človeška neumnost. In za vesolje nisem čisto prepričan." To je mimogrede Einstein že rekel.

Ta seja, naj še enkrat poudarim, je najboljši dokaz, kako nujno bi bilo sprejeti oba sklepa. Ker, če se ne da ljudem relevantne informacije, če se jo zamolči, če se jo blokira, se s tem manipulira, in to upravičeno zbuja strah. Strah povzroča radikalizacijo pri ljudeh, takšno ali drugačno, in s tem torej Vlada in vladajoča koalicija sami povzročata radikalizacijo državljanov in državljanov Republike Slovenije. Točno tisto, kar potem sprevrženo očitajte vsem drugim. Saj gre samo za to, da bi ljudem morali naliči čistega vina. Nihče ne zahteva, da bi napisali, katera enota bo kateri dan šla na mejo ali kaj podobnega, to se že razume, da se ne pove. Ampak da se generalno pove, kaj se misli narediti, je pa edino pošteno in tudi edino modro. In za to bi morali prej, preden se to javno predstavi, doseči čim širši konsenz in reči, "naš skupen cilj je, da vsi delamo v tej in tej smeri". In tako odgovorne demokratične države ravnajo

vedno, ko gre za ključne zadeve za obstoj same države, in zagotovo je varnost in varnostna politika tisto področje, kjer bi bilo to nujno potrebno, v soočenju z izzivom migrantske krize pa še toliko bolj. Problem, ko se to temo odpre, je, da se vedno znova očita, ne vem, sovražni govor in ne vem kaj vse. Samo še enkrat bom ponovil, gospe in gospodje, že Orwell je zapisal, "resnica v totalitarizmu se razglasi za sovražni govor". In točno to se v Evropi danes dogaja in samo sprašujem se. kam Evropa drsi. In če tega ne morem preprečiti, bom pa storil vse, da se vsaj v Sloveniji pravica do svobode javne besede ohrani, da ne bo nikogar strah, če se resnico pove, tudi če komu v tistem trenutku ni všeč. Da pa je Churchill vizionarsko pred več kot 70 leti rekel, da bodo fašisti bodočnosti imenovali sami sebe antifašisti, je pa najbrž tudi zelo jasno glede na radikalizacijo leveice, ki smo ji priča; ne samo tukaj, ampak tudi drugje po Evropi, morda še najbolj sosednji Avstriji. Kaj je rešitev? Prvo je resnica – naliči ljudem čistega vina, povedati točno, kaj se namerava, kaj jih čaka, katere ukrepe, koliko bo to stalo. Vsaj na načelni ravni je to nujno potrebno. Ljudje imajo do tega vso pravico. Kajti če je kdo v tej dvorani pozabil, ustava določa, da ima oblast ljudstvo. Vsi med nami smo samo oblika izvrševanja te oblasti, oblast pa je od ljudstva in od nikogar drugega. In ljudstvo je tisto, ki ima vso pravico vedeti resnico, naša dolžnost pa jim je to tudi povedati.

Kratkoročno je treba zagotovo presekat migrantski tok, drugače bo Evropa konec. Jaz upam, da je to zdaj jasno res že vsem. In časa za to ni veliko, časa za to je to zimo. Če se bo spomladi spet vsulo, kot se napoveduje, več milijonov migrantov v Evropo, potem bodo stvari šle v napačno smer. Verjemite, potem bodo Britanci prvi, ki bodo šli po svoje, in za njim se bodo usule kocke in domine, in Evropske unije ne bo več. Potem ne bomo samo soočeni s tem problemom, na koga se navezovati, kje iskati pomoč, podporo za skupne cilje, kot recimo z Višegrajsko skupino iti dol ustavljati na makedonsko mejo migracijski tok – kar, mimogrede, smo vam predlagali že pred pol leta, pa se je takrat to preslišalo, danes pa se prodaja kot veliko domislico te vlade. To je zagotovo poteza v pravi smeri, tudi povezovanje z Višegrajsko skupino je prava poteza. Samo to vse je prepozno in poleg tega je to še vedno samo polovičarski pristop, kajti ob tem je treba predvideti še drugo možnost, ki je slabša, veliko slabša in veliko bolj huda, da ostanemo čisto sami. Ampak tudi sami moramo biti sposobni zapreti svoje meje, sami moramo biti sposobni obraniti svoje meje, sami moramo biti sposobni obraniti svoj pravni red, obraniti varnost in človekove pravice in osebno integriteto vsakega državljanov in vsake državljanke, ki tukaj živi. Tega moramo biti sposobni. Zaenkrat smo to sposobni v okviru neke družbene skupnosti, neke meddržavne skupnosti, ki ji pripadamo. Kaj pa, če ta ne bo več delovala; že zdaj deluje tako

– malo ja, malo ne. Potem bo pa zadeva postala zelo huda. In o tem se bo treba pogovarjati in nato bi se bilo treba pripravljati. To bi moral biti en scenarij.

Drugi scenarij bi moral biti ta, ki se zdaj v praksi že uresničuje, čeprav kot zanimivost – povezovanje z Višegrajsko skupino, kar sem predlagal pred dobrim mesecem dni, se v temu parlamentu člani in članice vladajoče koalicije gladko zavrnili, tako kot vse druge sklepe, ki smo jih predlagali. Danes to vaša vlada v bistvu že izvaja, pa predsednik države, še bolj, ki je šel zdaj gor do Višegrajske skupine. Kar pomeni, da se na nek način odpirajo oči. Samo kaj je problem? Problem je to polovičarstvo, vse delate prepozno, prepočasi, na pol, s cmokom v grlu, saj mogoče pa ne bi ... Treba se je postaviti danes in tukaj in že zdavnaj prej bi se bilo treba, tako da se zaščitiš za kateri koli primer, da ti nihče ne more potem reči, "vi niste izvrševali schengena zaradi tega vam mi zapiramo mejo", kajti to v resnici je ... Pustimo tiste velike besede, kako Slovenija izvršuje schengen in podobne bedarije. Schengen je mrtev v Sloveniji že mesece in v Evropski uniji velja, da sta dve državi porušili Schengen, to sta Grčija in Slovenija. In to slišiš, če greš na katero od sosednjih vlad ali pa v evropske institucije, in isto slišiš, če greš tam na Koroškem v neko gostilno, ki je na avstrijski strani. Rečejo, "joj Slovenci, vi ste nam pa zrušili Schengen, pa tako lepo je bilo", in jim je žal zaradi tega.

To je problem. In vi imate lahko predstave, da je to vse drugače, da je to krivica, da ste se trudili, da ste vse delali v soglasju z Angelo Merkel pa z Avstrijci pa s Hrvati pa ne vem s kom ... Problem je, da danes vsak rešuje samega sebe. Avstrijci so ta trenutek najboljši primer tega. Oni so se zaprli, zdaj bodo poskusili sčistiti, kar se sčistiti da, branijo se nemškega pritiska povratnega toka, hkrati seveda je samo vprašanje časa, kdaj bodo začeli stvari zaostrovati naprej. Ampak tisto, kar je pa že problem, pa je, da smo že odrezani na severni strani. Danes ob avstrijski meji raste čedalje daljša ograja, množijo se oklepna vozila, na mejo poleg tisoč vojakov, ki so že tam, prihaja še 450 novih, pa verjemite, da jih je še precej v rezervi. Oni so že nekaj mesecev nazaj proti meji premaknili celi dve diviziji njihove vojske in to so objavili na internetu, to sem vam takrat povedal, ko se je to začelo. Pa še, mimogrede, nekaj vzklikov je bilo, da ni res. Danes pojdite. Pa ko sem povedal, da bodo ograjo podaljšali, da ne bo niti slučajno ostalo pri tistih 3,6 kilometrov, pa ste prav tako rekli, da to ni res, da je to laž. Pojdite zdaj pogledat, kaj se dogaja na avstrijski meji. Danes zavračajo tudi Slovenke in Slovence čez mejo. Vsi smo se pa navadili, da ne samo čez mejni prehod, da si mimo mejnega prehoda šel, kjer si hotel. To je bilo bistvo schengena, resnična svoboda gibanja, meja ni bilo več. Rekli smo, "končno smo vsi Slovenci združeni znotraj ene skupnosti, kako je to lepo;

vsii Slovenci, ki živimo v Italiji, Avstriji, Sloveniji, vsi smo znotraj ene skupnosti"; tega je že konec.

In za to je v največji meri kriva točno ta vlada in ta koalicija, ker se je narobe postavila. Če bi se postavila drugače, če bi začela že prej zaustavljati migrantski tok, bi stvari stekle lahko povsem v drugo smer. In danes ne bi bili soočeni s tem, kar ne povzroča samo strahu, in to upravičeno, povzroča tudi gospodarsko škodo. Gospodarsko škodo, ki je večkratna. Ko pravite, "saj to ni problema" ... Ja čakajte, res del sofinancira Evropska unija, ampak kdo pa financira Evropsko unijo? Tudi mi. To se pravi, okoli ovinka dobimo lastni denar nazaj za to, da ga dajemo za migrantsko krizo, migrantom. Poleg tega pa itak že polovico plačamo sami direktno kot davkoplačevalci. In to je samo en del stroška, še večji del stroška je vse tisto, kar je posreden strošek; več denarja bo treba za policijo dati, več denarja bo treba dati za vojsko, več denarja bo treba dati za vse službe, ki se s tem ukvarjajo. To bo drugi del stroška. In tretji del je posredni, ki je pa najhujši, je pa ekonomska škoda. Zaradi tega, ker se upravičeno podjetniki bojijo investirati; štejejo, da je nestabilno okolje, in dejansko je okolje popolnoma nepredvidljivo, če ste poštene sami do sebe, in za to je spet odgovorna ta vlada in ta koalicija. Kaj to pomeni? Ni novih delovnih mest, ni večjih investicij, nekateri se selijo v tujino. Še iz mnogih drugih razlogov, ki to selitev samo še posplošujejo. In to pomeni še več revščine v Sloveniji. Navadni ljudje pa hranijo denar v nogavicah, ker je to običajen refleks človeka, kjerkoli po svetu je ista zgodba. Ko se začnejo težave, ljudje začnejo varčevati, ker mislijo, še slabše prihaja in biti moram pripravljen na karkoli. Denar ne kroži, ekonomija neha delovati. In vse se zavije v spirali navzdol, spirali nazadovanja. In ni slučaj, da so zdaj vse napovedi za ekonomijo Slovenije, tako evropskih institucij, mednarodnih institucij kot slovenskih institucij postale mnogo slabše, kot so bile še pred nekaj meseci. Pa mimogrede, ni to samo slovenski problem, kajti isto je tudi problem Nemčije pa velikega dela Evrope. Prej je bilo rečeno, še enkrat povem, "migracije so katalizator razvoja". Ja, moj odgovor bi bil "malo morgen", da ga bodo razumeli še Nemci. Kajti kaj se je zgodilo? Res se je takrat flancalo vse mogoče neumnosti, ko se je začela ta zgodba. Kaj se je govorilo? Prihajajo, ne vem, inženirji astronomije, prihajajo kirurgi, prihaja nova delovna sila za Evropo in podobne bedarije. Kaj se je v praksi pokazalo? Ko je BMW hotel samo 16 v milijon in pol veliki množici migrantov jih poiskati in zaposliti, ni mogel dobiti niti enega. Potem je njihov minister za delo priznal, da 90 % teh, ki prihajajo, sploh niso združljivi z evropskim trgovim delovne sile. Jih nimajo v Nemčiji kam dati, kar pomeni, da vsi, ki pridejo, so samo breme sociale. To je pa resnica. Kar pomeni, da je to, kar se dogaja, radostna destrukcija in velikanska neumnost. Kajti če bi se hotelo res pomagati in bi se lahko, bi se pomagalo tam, od

koder ti ljudje prihajajo. Tam bi ta pomoč bila bistveno bolj učinkovita ob enako velikem strošku. Še enkrat povem – za to, ko enega migranta sem pripelješ pa ga tukaj živiš eno leto, bi lahko nekje na Bližnjem vzhodu živelo več družin celo leto dni. Isti strošek bi bil, pa ne bi bilo tukaj nobenih težav, nobenega strahu in ekonomija bi optimalno delovala. In kaj velja, če si v avionu, pa avion začne izgubljeni kisik? Vedno velja, da najprej moraš sebi dati masko gor, da najprej pomagáš sebi, zato ker samo potem boš lahko še drugim pomagal. In to je nekaj, česar Evropa ne razume. Ali pa tisti, ki govorijo o krščanskem izročilu. Seveda, krščansko je pomagati, ampak ni pa krščansko narediti samomor. In to, kar Evropa počenja, je samomorilsko pri tej zgodbi. In čas je, da se to konča, skrajni čas. Ker sicer bo samomor uspešen, Evropske unije ne bo več. Že zdaj je spremenjena, že zdaj. Bog ne daj, da bo sprejeto tisto, kar je prej povedal predsednik Janša tukaj – da Nemčija ob tem, ko seveda vpije, "pridite vsi", po drugi strani pritiska na Evropsko unijo, da bi sprejela, da bi postale zapore in kontrole na mejah spet trajne. To pomeni konec Evrope, take, kot jo poznamo. Komu to koristi? Evropski uniji ne in njenim prebivalcem ne. Koristi samo tistim, ki želijo šibko in ranljivo Evropo, kdorkoli že to je, lahko jih kar nekaj naštejemo. In ne razumem tistih, ki v imenu lažne humanitarnosti in lažne solidarnosti pri tem pomagajo, ker delajo v škodo lastne države.

Val se je zataknil in obrnil. To vsi dobro veste. To daje povsem drugačne izzive pred Slovenijo. Tukaj se bo, če se nekaj zelo resno ne spremeni v politiki Vlade, začelo nabirati večje število migrantov. Migranti bodo tisti, praviloma tisti, ki jih drugi zavrnejo. Kar pomeni, da bodo ljudje, ki so užaljeni, to pa so ljudje, verjemite, ki so navajeni komandirati in ni dobro, če so užaljeni. In taki ljudje predstavljajo potencialno zelo veliko varnostno tveganje že sami po sebi. Da ne govorim o vseh tistih okoliščinah, ki sem jih že našteval. Koga so pošiljale nekatere države iz Bližnjega vzhoda in severne Afrike na pot med migrante, kaj so sporočile službe v zvezi z njimi – da je med njimi najmanj 3 tisoč 500 dokazanih s teroristi povezanih ljudi, ali z ISIS ali z Al Kaido. Nekateri celo govorijo o številki 10 tisoč. Kaj to pomeni, da sta francoska in španska služba že pred pol leta javno razglasili, da pač je število teh, ki bi jih morali slediti, preveliko in da sta popolnoma nemočni, da sploh več nimata pojma, kaj se dogaja, pa kje je kdo. In da ne govorim o tem, kar se je dogajalo v Nemčiji. Taharrush gamea, ta ogaben način poniževanja žensk, množično posiljevanje, je bil dogovorjen prek javnih omrežij, če ne veste tega. In to od Švedske do Nemčije do Avstrije do Salzburga, če hočete. In to se je vedelo 14 dni vnaprej in vsa ta omrežja so pod nadzorom, pa se na to ni reagiralo. Kaj je narobe s to Evropo? Jaz se to sprašujem. Kaj se hoče narediti? Pa sem to vprašanje postavjal že

marsikomu, pa še do danes nisem bodil enega takšnega odgovora, da bi jaz vanj verjel. Me pa zelo skrbi. In to je samo dodaten argument za tisto, kar govorim že od začetka. Lahko se opremo samo sami nase in sami moramo delati vse tako, da omogočimo varnost svojim ljudem in smo jim to dolžni dati in da ljudje živijo na področju blaginje tako, kot je to bilo od osamosvojitve naprej. In tu ni nobenega prostora za nobeno naivnost več. Že zdavnaj za naivnost na področju mednarodne politike ne bi smelo biti najmanjšega prostora. Mednarodna politika je brezobzirno zagovarjanje interesov posameznih držav. Pustimo vse tiste velike besede, ki jo spremljajo ob strani, ampak to je v praksi. In kdor temu ne sledi, kdor ne deluje na tak način, vedno potegne kratko v mednarodnih odnosih. Tako pač to je. In zaradi tega je skrajni čas, da se začne tukaj stvari spreminjati. Prvi pogoj je, da se ljudem pove resnico. In v Vladi, gospe in gospodje, ste jim to dolžni. Posebej pa ste dolžni po ustavi zagotoviti dostop do vseh informacij parlamentu. In to parlamentu kot celoti in njegovim delovnim telesom. In vsako zapiranje informacij pomeni samo to, je signal, da Vlada nekaj skriva, nekaj slabega skriva in s tem povzroča dodatno radikalizacijo in strah v državi. In nobena vlada nima te pravice, da to počne. To je neodgovorno, to vodi do problemov, to lahko vodi še do marsičesa, česar si danes, upam, nihče ne želi. Zavedati se je treba Churchilllove maksime. Obstaja dejansko samo tista država, ki je sposobna vsak trenutek obraniti svoje meje. In Slovenija se bo morala začeti na to pripravljati. Sedaj je še čas, da poišče za to zaveznike, da nadaljuje to politiko, ki je sedaj začeta, sicer mnogo mesecev prepozno – in mimogrede, jo napadejo nekateri, tudi iz Nemčije, da je ne bi nadaljevali, pa je treba pri tem brezpogojno vztrajati –, da se postavi meja za migracijski tok in da se ga preseka na grško-makedonski meji. Če to ne bo uspelo, ga je treba zaustaviti na slovenski meji. In to z vsem, kar ta država premore. In za to se je treba pripraviti sedaj. Zakaj to tolikokrat ponovim? Zato, ker, gospe in gospodje, so uradne napovedi evropskih institucij in svetovnih institucij, da čaka na pot v Evropo več milijonov, po širših ocenah celo več deset milijonov ljudi. In se napoveduje samo v letošnji pomladi, če se nekaj bistveno ne spremeni, da bo prišlo nekje tri, štiri milijone ljudi naenkrat. To je bilo tudi objavljeno s strani evropskih institucij. Tega šoka EU ne bo več zdržala. Tega šoka Slovenija ne more preživeti, še najmanj pa v položaju, v katerega nas je tako brez potrebe spravila ta vlada, ker gre praktično ves migrantski promet zdaj čez Slovenijo. To je nevzdržno. Mi smo postali predpražnik za Evropo. Ali se zavedate tega? In to, da nas Avstrijci režejo stran od sebe, je samo dokaz za te besede. In bog ne daj, da se zgodi, da se še tok obrne v tej smeri, da bo zastoj v Sloveniji postal neobvladljiv, da ... Saj veste, Slovenija je majhna, nima vojaške moči, mi ne moremo nikogar prisiliti, da bi od

nas sprejemal tiste, ki se tukaj nahajajo, nazaj. Ne moremo prisiliti nobenega od sosedov, ne moremo v to prisiliti matičnih držav. Mi lahko samo prosimo. In zaradi tega, če se zavedaš tega, potem je treba stvari postaviti vnaprej tako, da sploh do takih zastojev ne more priti. Ampak potem je treba stvari radikalno drugače postaviti, kot so bile postavljene do sedaj. Tisto, kar je pa že zavoženo, vsi tisti sto tisoči, ki so šli čez Slovenijo, če nam jih kdo poskuša vrniti, se bo treba pa pač upirati z vsemi sredstvi in se pri tem ne meniti kaj za opozorila od tu in tam ali ne vem od kje. Mi preprosto nimamo sredstev, da bi vse to obvladovali. Mi nimamo finančnih sredstev, da bi skrbeli za vse te probleme. Mi imamo sami svojih varnostnih problemov in socialnih težav dovolj. In naj končam s tistim, kar to najlepše dokazuje – v proračunu za letošnje leto je vladajoča koalicija pod Vlado sprejela za migrante 123 milijonov evrov, in v istem paketu je sprejela, da ne bo povečanja penzij. Skratka, za tiste, ki so 40 let plačevali pošteno v penzijski fond, ne bo dodatnega denarja, čeprav bi po zakonu moral biti, za migrante 123 milijonov pa ni noben problem. Oprostite, take politike ni mogoče podpirati, nevzdržne.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila. Prehajamo na razpravo o točkah predloga priporočila in o vloženem amandmaju.

V razpravo dajem 1. točko predloga priporočila in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ministrica želi besedo.

Ministrica mag. Vesna Györköcs Žnidar, izvolite, beseda je vaša.

MAG. VESNA GYÖRKÖCS ŽNIDAR: Hvala.

Mislím, da je pomembno, da se še enkrat oglasim glede na to, da je v razpravi še vedno nekaj vprašanj, ki so bistvena, in ki nekako niso bila odgovorjena oziroma vsaj odgovori ne želijo biti slišani. Namreč, že na preteklih sejah sem večkrat pojasnjevala dejansko, kakšne ukrepe je Vlada Republike Slovenije sprejemala, pa kljub temu danes ponovno poslušamo, da so kršitve, da se krši Evropsko pravo, da se krši schengen itn. Še enkrat, Vlada Republike Slovenije je pri obvladovanju migrantskega toka ravnala v skladu z navodilom Državnega zbora, ki je Vladi 2. septembra 2015 naložil, da moramo migrantsko krizo obravnavati kot humanitarno vprašanje, kar se potem preslikava v prakso na način, da policija izvaja 5. člen schengenskega zakonika, ki določa, da v skladu z uredbo lahko država članica državljanom tretjih držav, ki ne izpolnjujejo enega ali več pogojev za vstop, vstop na svoje ozemlje, dovoli iz humanitarnih razlogov. Zato je tudi v praksi potem v preteklih mesecih, kar verjamem, da vsi zelo dobro poznate, bilo, da so se skladno z dogovori z

avstrijsko policijo, ki potekajo na operativnem nivoju, migranti prepeljali do vstopne točke, ki jih je uredila v te namene Republika Avstrija. Na ta način se je tako zagotavljal in izvrševal tudi sklep Državnega zbora, torej visok nivo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, saj se tujcev ni po nepotrebem zadrževalo, na drugi strani pa se je tudi na ta način zagotavljala varnost, tako tujcev kot tudi naših državljanov. In tudi če malo zasukamo čas nazaj, verjamem, da se vsi spomnimo, da v preteklosti Slovenija je že poskušala omejevati dotok migrantov. Deležni smo bili tudi nekaterih negativnih posledic, torej ravnanja s strani Hrvaške, ko jih je Hrvaška policija razpršeno pošiljala po delih meje, kjer niso bile predvidene vstopne točke. Vlada si torej z vsemi ukrepi, kar je tudi danes uvodoma pojasnil tudi iz širše zunanje-politične dimenzije minister Erjavec, prizadeva, da se najde vse tiste rešitve, ki so še možne, da do neželenih posledic ne pride oziroma da se tovrstne posledice minimizirajo. Vsekakor pa velja, kar smo tudi že večkrat povedali, da bo Slovenija izvedla vse tiste ukrepe, ki so potrebni za to, da Slovenija ne postane žep za migrante. Tudi v tem kontekstu je izjemno pomembna pobuda, ki jo je podal naš predsednik Vlade, torej za reševanje stanja v Makedoniji, ki bi prineslo razbremenitev na naši schengenski meji, ki bi tudi preprečilo dogodke, ki si jih nikakor ne želimo, torej ta tako imenovana druga obrambna linija Evropske unije. Tukaj pa moram spomniti tudi na sestanek generalnih direktorjev policij, ki dejansko je prinesel operativni dogovor v odsotnosti evropske rešitve. Na nek način je ta dogovor pravzaprav prinesel izjemen preboj, saj so dejansko vse države se zavezale spoštovati schengenski zakonik, torej tudi tiste, ki še niso v schengenskem območju, in pravzaprav delati tisto, kar bi Grčija morala delati na svoji meji s Turčijo. Skratka, tudi cilj tega dogovora je zmanjšanje migracijskega toka, kar je nujno, in to je pravzaprav ekvivalent tega, kar bi se moralo dogajati tudi v Grčiji v teh žariščnih točkah – hotspots –, seveda s poudarkom, da se nihče kasneje ne priključi v migracijski tok, ki gre skozi sito v Makedoniji. Seveda bo pa Slovenija glede na to, da je razen Grčije edina v schengenskem prostoru, še izvajala vse tiste dodatne ukrepe, ki jih mora izvajati glede profiliranja, glede preverjanja resničnosti podatkov, in pa da dejansko zagotovimo tako stanje, da v Slovenijo pridejo samo tisti ljudje, ki so pravzaprav res upravičeni do pomoči, torej do mednarodne zaščite, ker nenazadnje to so tudi sklepi Evropskega sveta, in da se izognemo neželenemu vračanju. Seveda pa moramo v kontekstu bilateralnih odnosov, ki z Avstrijo so izjemno dobri, tudi regulirati številke, torej upoštevati kvote, ki sta jih Avstrija in Nemčija postavili.

Danes smo tudi govorili o finančnih sredstvih za naš sistem nacionalne varnosti in se strinjam – Slovenska vojska in policija sta materialno, kadrovsko in finančno izčrpani.

Vendar pa tukaj moram konkretno kar se tiče policije, ki sodi v mojo domeno, dodati, da policije ni izčrpala sedanja vlada; mi jo pravzaprav regeneriramo, in to zelo uspešno. Lahko povem in to sem tudi večkrat že povedala, da v tem dobrem letu, torej od nastopa mandata do danes sem za ministrstvo pridobila dodatna sredstva v višini 87 milijonov evrov, kar je pravzaprav velik uspeh glede na pretekla leta, o čemer sem tudi jaz javno prvič spregovorila na enem od prvih odborov za notranje zadeve, kjer sem pravzaprav bila deležna tudi kritike opozicije, češ kaj sploh govorim o tem glede na to, da predstavljam Vlado, in upam, da si ne bo opozicija lastila še zasluge za te finančne preboje, ki smo jih naredili na področju policije. Seveda je dobrodošlo tudi to, da se ta uspeh pri zagotavljanju finančnih sredstev pogloblja. Ker namreč v preteklih letih je bilo sprejetih ogromno slabih odločitev, ki so izčrpavale sistem policije, nenazadnje tudi stavkovni sporazum izhaja tudi iz leta 2012, in tudi to rešujemo prek odprave ključnih anomalij pri plačah policistov in policistk v smislu podvrednotenosti. Seveda pa končni cilj je nekako celovito urediti karierni in plačni sistem, celovito urediti status policista. Idealna rešitev vsekakor bi bila, da policija tudi izstopi iz enotnega plačnega sistema, vendar pa vemo, da javni finančni okvir ni tako stabilen, ni tako trden in dejansko v tem trenutku tega ne omogoča. / oglašanje iz dvorane/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa, ministrica. Govorili smo o amandmaju k 1. točki priporočila, kakšno mnenje ima Vlada.

Proceduralni predlog pa mag. Branko Grims.

Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Tri stvari. Prvo, nismo slišali niti mnenja Vlade, to je zanimivo, bi želeli, da na to opozorite, kar ste že naredili. Drugo, ko gre za schengen; če lahko razložite ministrici za notranje zadeve, ko gredo ljudje iz Grčije ven, gredo spet iz schengenskega območja in vstopajo ponovno v schengen v Sloveniji. In to seveda Slovenijo daje v zelo neprijeten položaj. Tretje pa, drastično, ampak res drastično – in če prosim na to posebej opozorite ministrico – so se spremenile okoliščine v ciljnih državah, razporeženje in politika ciljnih držav. In zato sklicevanje na nekaj, kar je bilo sprejeto v parlamentu pred mnogo meseci v drugačnih okoliščinah, ne pije ravno preveč vode. Poglejte, čas bi bil, da Vlada to spregleda. Še Esmeralda je spregledala, bo pa ja prej ali slej tudi slovenska vlada.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 1. točki? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati,

zaključujem razpravo. Odločanje o amandmaju in o predlogu priporočila v celoti bomo opravili danes, po prekinjeni 2. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O IZVAJANJU POOBLASTIL SLOVENSKE VOJSKE PRI ŠIRŠEM VAROVANJU DRŽAVNE MEJE.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predstavnici Vlade, mag. Vesni Györkös Žnidar, ministrici za notranje zadeve.

Izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala z besedo.

Glede na to, da smo danes že pri 1. točki obravnavali tudi določene okoliščine, ki so pomembne tudi glede tega predloga sklepa, pa vendarle podajam nadaljnjo obrazložitev, glede predloga sklepa o izvajanju pooblastil Slovenske vojske pri širšem varovanju državne meje. Torej, da bi čim bolj razbremenili policijo in povečali učinkovitost varovanja meje, je Vlada prejšnji teden odločila, da parlamentu predlaga aktiviranje 37.a člena Zakona o obrambi, kar bo omogočilo, če bo to potrjeno, izjemno in začasno dodelitev nekaterih izjemnih pooblastil pripadnikom Slovenske vojske, torej za določen čas, kakor je to predvideno v predlogu sklepa. Pripadniki Slovenske vojske bodo v skladu z usklajenimi načrti in tudi usmeritvami policije razporejeni na izkušeni najbolj občutljive dele zelene meje. Slovenska vojska je že do zdaj sodelovala s policijo na podlagi obstoječega 37. člena Zakona o obrambi, po katerem Slovenska vojska lahko sodeluje s policijo pri širšem varovanju državne meje v notranjosti državnega ozemlja v skladu z načrti in po predhodni odločitvi Vlade. Pripadniki Slovenske vojske pri opravljanju teh nalog nimajo policijskih pooblastil. Glede na to, da je policija edina pristojna za varovanje državne meje, torej tudi po Zakonu o nadzoru državne meje in po schengenskem zakoniku, pa moram povedati, da kljub temu je sodelovanje s pripadniki Slovenske vojske pri izvajanju nalog varovanja državne meje zelo dobro. Ministrstvo za notranje zadeve je podalo predlog Vladi za aktivacijo 37.a člena zakona o obrambi, ki ga je posredovala v Državni zbor na podlagi varnostne ocene policije glede na razmere na terenu in tudi glede prognoze glede migracij v prihajajočem obdobju. Razlogi za uveljavitev teh ukrepov so tudi v nujnosti kadrovske in materialne podpore policiji. Obenem se bo z ukrepom razbremenilo policijo, da bo lažje opravljala vse zahtevne naloge tudi znotraj države.

Aktualna situacija, v kateri države na zahodnobalkanski poti migracij zaostrejujejo

pogoje za vstop oziroma tranzit, bo zagotovo povzročila vrsto varnostnih problemov, povezanih z migracijskimi tokovi, torej z masovnimi migracijami, kakršnih smo deležni. Tako so nekatere ciljne države migrantov v severni Evropi – Švedska, Danska – že izvedle ukrepe za omejitev vstopa migrantom. Zaradi zaostrenih kriterijev za vstop in upoštevanja pravil, ki jih določa Zakonik o schengenskih mejah, bo pričakovano zavrnjeno veliko število migrantov. Tudi na osnovi lastnih in preteklih izkušenj utemeljeno lahko pričakujemo kršitve javnega reda in miru in druge oblike nasilnega izražanja, nestrinjanja z ukrepom zavrnitve in ponovne obravnave. Pričakujemo, da bodo migranti, katerim bo preprečen prestop državne meje, poskušali mejo prestopati tudi na mestih, kjer bi sicer po njihovem mnenju morali prestopiti državno mejo, torej na mejnih prehodih, zlasti v primerih, ko se bo na določenem mestu zbralo večje število migrantov. Treba je upoštevati tudi izkušnje iz dogodkov, ko so hrvaški varnostni organi tudi pomagali tujcem pri prestopu državne meje z usmerjanjem na mesta, kjer je prestop meje lažji, čeprav verjamemo, da se glede na dogovore s predstavniki nove hrvaške vlade to ne bo več dogajalo. Zaradi vsega tega je nujno zagotoviti učinkovito varovanje oziroma fizični nadzor tudi nad začasnimi tehničnimi ovirami za varovanje schengenske meje s ciljem preprečevanja uničevanja slednjih in preprečevanja nedovoljenega prehajanja državne meje. Z aktivacijo 37.a člena Zakona o obrambi bo Slovenska vojska lahko učinkoviteje pomagala policiji pri širšem varovanju državne meje, s tem ko bo izvajala vsa tista izjemna pooblastila, ki jih Zakon o obrambi predvideva. Način izvajanja navedenih pooblastil je predmet podrobne določitve v načrtu delovanja med Slovensko vojsko in slovensko policijo in seveda tudi z ukazom o implementaciji tega načrta, vendar pa primarna naloga Slovenske vojske bo sodelovanje ob varovanju zelene meje zaradi pričakovanega povečanja klasičnih ilegalnih migracij na zeleno mejo, kar bo seveda prineslo razbremenitev policije pri zavračanju na mejnih prehodih, za obvladovanje množic pa bo seveda v prvi vrsti zadolžena policija.

Obenem pa želim v uvodu tudi podpreti dopolnilo predloga sklepa, ki ga je podala Slovenska demokratska stranka, to je o rednem poročanju Državnemu zboru prek pristojnih delovnih teles, vendar pa predlagamo, da se to poročanje tudi uzakoni, ko se bo pripravljalo naslednjo novelo Zakona o obrambi.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo. Za ... / oglašanje iz dvorane/ Ja, mag. Branko Grims, postopkovno.

Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Nočem kvariti idile, ampak eno vprašanje bi imel. Danes govorimo o Slovenski vojski, o njenih pooblastilih, o aktivaciji člena iz Zakona o obrambi. Pa me samo zanima, po mojih podatkih je ministrica za obrambo gospa Andreja Katič. Kako pa je potem to danes, pravzaprav?

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Proceduralno je vaš predlog, da bi ministrica za obrambo dala svoje mnenje. Jaz mislim, da se bo potem vključevala v razpravo. Zdjaj pa nadaljujemo.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Žanu Mahničju. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednica. Spoštovane poslanke in poslanci, cenjeni ministrici!

Odbor za obrambo je na 28. nujni seji 19. februarja kot matično delovno telo obravnaval predlog sklepa o izvajanju pooblastil Slovenske vojske pri širšem varovanju državne meje, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejem predložila Vlada Republike Slovenije.

Na seji odbora so sodelovali ministrica za obrambo in državni sekretar, načelnik Generalštaba ter generalni direktor vojaške obveščevalne službe, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve ter generalni direktor policije.

Vlada je na svoji seji 17. februarja določila predlog besedila predloga sklepa in ga na podlagi 37.a člena Zakona o obrambi in 112. člena Poslovnika Državnega zbora 18. februarja posredovala Državnemu zboru Republike Slovenije. Z obravnavo navedenega sklepa se je tako pričel postopek za aktiviranje 37.a člena Zakona o obrambi, ki omogoča dodelitev izjemnih pooblastil Slovenski vojski pri zagotavljanju in povečevanju učinkovitosti varovanja državne meje.

Ker sodi varovanje meje v pristojnost Ministrstva za notranje zadeve, je bilo ministrstvo tudi predlagatelj predloženih pooblastil. Zato sta razloge za sprejete odločitve na seji predstavila predstavnik Ministrstva za notranje zadeve in policije.

Odbor je v skladu s 171. členom Poslovnika prišel na obravnavo predloga sklepa. V uvodni dopolnitvi obrazložitve predloga sklepa je ministrica za obrambo ponovila, da Slovenska vojska na podlagi sklepa Vlade 17. oktobra 2015 že izvaja naloge pomoči policiji pri širšem varovanju državne meje ter pri varovanju določenih objektov ali območij v skladu s 37. členom Zakona o obrambi. Z dodelitvijo pooblastil po 37.a členu naloge Slovenske vojske ostajajo enake, dodajo se le nova pooblastila.

V okviru priprav za dodelitev izjemnih pooblastil po 37.a členu je bilo v okviru policije že organizirano in izvedeno usposabljanje ključnega kadra Slovenske vojske, katerega naloga je usposobiti vse pripadnike Slovenske vojske, ki bodo izvajali naloge v podporo organom policije. Prav tako je bila za pripadnike Slovenske vojske dokupljena določena količina zaščitne opreme.

V izogib različnim interpretacijam je ministrica na seji predstavila tudi predlog dovoljenih postopkov pripadnikov Slovenske vojske v zvezi s posameznimi pooblastili. Po besedah državnega sekretarja na MNZ so razlogi za aktiviranje 37.a člena Zakona o obrambi v nujnosti kadrovske in materialne podpore policiji sedaj in v nadaljevanju. Posamezne evropske države zaostrujejo pogoje za vstop oziroma tranzit migrantov, ciljne države pa so oziroma bodo začele izvajate ukrepe za omejitev vstopa migrantov. Napovedujejo se kvote, omejuje se struktura migrantov in zato se pričakuje zavrnitev večjega števila. Ob tem lahko pričakujemo tudi kršitve javnega reda in druge oblike nasilnega izražanja nestrinjanja z ukrepom zavrnitve in ponovne obravnave migrantov. Pričakuje se, da bodo migranti, katerim bo preprečen prestop državne meje, poskušali mejo prečkati izven mejnih prehodov in tudi nasilno.

Prav tako se v temu trenutku pojavlja potreba po varovanju začasnih tehničnih ovir s strani pripadnikov Slovenske vojske, zato je nujno, da se Slovenski vojski odobri izvajanje pooblastil iz prvega odstavka 37.a člena Zakona o obrambi, da bo na ta način učinkoviteje pomagala policiji pri širšem varovanju državne meje.

Načelnik generalštaba je odbor seznanil, da je Slovenska vojska skupaj s policijo v preteklih dneh opravila vsa usklajevanja. V tem trenutku na področju usklajenosti delovanja med policijo in Slovensko vojsko ni odprtih vprašanj.

Zakonodajno-pravna služba je predlog sklepa proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika. Opozicijski poslanec Andrej Čuš je v razpravi opozoril, da se o tem predlogu sklepa pogovarjamo absolutno prepozno; mineva namreč mesec dni, odkar je na Odboru za obrambo bil že podoben sklep, vendar je bil zavržen. Tako se po mesecu dni pogovarjamo ponovno.

Poslanec koalicije Marjan Dolinšek je izrazil zadovoljstvo, da se Slovenija uspešno sooča s spremljajočimi razmerami na terenu, povezanimi s problematiko migracij. Vlada je kot enega izmed stopnjevalnih ukrepov predlagala dopolnitev Zakona o obrambi z možnostjo podelitve izjemnih pooblastil pripadnikom Slovenske vojske. Državni zbor je tako z dvotretjinsko večino sprejel sklep in Vladi dal možnost, če bodo tako zahtevale varnostne razmere, da ta člen aktivira.

Odbor je upošteval vse pripombe ZPS in pripravil svoje amandmaje k naslovu ter k 1. in 2. točki predloga sklepa. Po koncu razprave je odbor na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora soglasno z 11 glasovi za in nobenim proti sprejel amandmaje k naslovu, k 1. točki dva amandmaja in k 2. točki en amandma.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga sklepa, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji, in odbor predlaga Državnemu zboru, da jih sprejme. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo podpredsednica, še enkrat. Poslanke, poslanci, ministrici!

Aktivacija 37.a člena prihaja, kot smo že slišali večkrat, absolutno prepozno. Prihaja v luči zaostrenih razmer in pa prihaja tudi kot jasna napoved, da se Vlada zaveda, da bo težko obvladovala migrantski val, da bo težko branila državno mejo in da bo za to potreben večji angažma Slovenske vojske. Kljub temu, da smo v Slovenski demokratski stranki skozi celotno obdobje – tam nekje od oktobra, ko so se prvič pojavili ilegalni migranti v Sloveniji – opozarjali na neustrezne odzive Vlade, na neustrezne in predvsem nepravčasno pripravljene ukrepe, pa bomo v tem primeru državotvorni in bomo sklep, za katerega je potrebna dvotretjinska večina, podprli. Tega ne delamo zato, da bi reševali koalicijo, pač pa delamo to zato, da bomo reševali in pripomogli k varnosti naših državljanek in državljanov, pri čemer v Slovenski demokratski stranki izražamo obžalovanje, da niste poslanke in poslanci koalicije takrat podprli še dodatne alineje k odstavku tega 37.a člena Zakona o obrambi, ko smo ga sprejemali, v katerem bi določili tudi ta razširjena pooblastila Slovenske vojske pri širšem varovanju državne meje ob izrednih dogodkih, da so pooblaščen tudi za varovanje premoženja državljanek in državljanov. Tudi o tem je bilo govora na odboru in prepričan sem, da se bo na koncu to izkazalo kot potrebno.

Aktivacijo 37.a člena v Slovenski demokratski stranki gledamo kot stopnjevanje nekaterih pritiskov, predvsem države in pa Evropske unije za omejitev tega migrantskega toka. Kljub temu da se je čez zimo migrantski tok umiril, pa prihajajo pomladni meseci, ki bodo formalno nastopili že čez en mesec, in kot smo tudi danes že slišali, se ponovno pričakuje val migrantov. Makedonija ob zaostrenih pogojih vstop v državo omogoča samo tistim ilegalnim ekonomskim migrantom, ki sicer so iz območij,

kjer so preganjani zaradi verskih, političnih ali drugačnih prepričanj, to se pravi iz Sirije in pa dela Iraka. Vidimo pa, da je bila sprejeta odločitev, da se tudi Afganistanev ne bo več sprejemalo, kar je seveda pravilno, saj je Afganistan trenutno stabilizirana regija. Pa vendar, kljub temu vidimo poročanje, da teh 4 tisoč migrantov, kolikor jih je zaradi teh ukrepov ostalo pred makedonsko mejo, praktično ne morejo več obvladati. Evropska unija se nikakor ne more zediniti, kakšni so pravi ukrepi, s katerimi bi morali postopati. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da so ukrepi, ki so se v neki meri zdaj začeli nakazovati s strani Avstrije, posledično tudi Slovenije in nekaterih ostalih držav na tej balkanski migrantski poti, pravilni. Pa vendar, pravilno bi bilo, da ko je oktobra pljusnil ta val čez našo državo, da bi takrat začeli to zadevo omejevati. Bodisi bi na ta način takrat poslali sporočilo, da je pot v Evropo po balkanski poti zaprta in bi tistim, ki želijo na vsak način priti – kljub temu, da so jim tudi takrat že v določenih časovnih obdobjih mejo zaprli, ko pa se je nabrala masa in ko so se začeli protesti, pa so države meje odprle, – sporočili, da je vstop v Evropo onemogočen. Tako bi se iskalo druge poti in države bi morale, tiste, katere bi potem te poti targetirale, na svoj način poskrbeti, da bi se te poti zaustavile. Žal Nemčija še vedno vztraja na svojem. V Slovenski demokratični stranki se tukaj ne strinjamo, ker vidimo, da kljub obljubi o 3-milijardni pomoči, kljub obljubi liberalizacije viz Turčija ne naredi nič, da bi zaustavila ta migrantski val. Še več; kljub vsej mornarici, ki jo ima Turčija, kljub vsej mornarici, ki jo ima Grčija, ti migranti še vedno neomejeno prečkajo morje med Turčijo in Grčijo. In da je ironija še večja, potem dve državi, ki sta članici zveze Nato, zvezo Nato zaprosita za pomoč, ta pa velikodušno pošlje tri ladje obalne straže. Kar je po eni strani logično. Nato ni poklican za to, da bo omejeval te migrantske poti, pač pa bi to morala narediti Grčija sama. Za primer, kako se Združene države obnašajo oziroma kako Združene države rešujejo ta problem; tam je pravilo, da ko stopiš na ameriška tla, so potem Združene države dolžne poskrbeti zate, in zaradi tega oni učinkovito že na morju preprečujejo vse te poti z Bahamov, Haitija, Portorika, Kube, da migrante ustavijo že na morju. Z vsemi državami imajo sklenjen sporazum in jih vračajo nazaj.

Tri tedne nazaj, ko smo z odborom Parlamentarne skupščine zveze Nato obiskali bazo obalne straže v Miamiu, so nam to tudi pokazali praktično. Pokazali so nam tudi številke in če kje, potem tam učinkovito ustavljajo ta val. Seveda pa so tam že zdavnaj prešli od besed k dejanjem. Vedo, kaj pomenijo migracije, ker se soočajo tudi z drugimi problemi, in to je edino učinkovito. Pri nas pa delamo ravno obratno. Mi se pa hvalimo, kako Triglav reši migrante iz morja, kar je seveda pravilno, ampak namesto da bi jih potem peljali na obale Libije, jih peljemo v Evropo. In s tem naša ladja Triglav pomaga

reševati migrante, ki predstavljajo problem v Evropi.

Pri takšnem vprašanju, kot je aktivacija člena, ko na mejo pošiljamo vojsko, se je vendarle treba ozreti tudi nazaj, pregledati nekatere ukrepe, tudi tiste, v katere je bila do sedaj že vključena Slovenska vojska, pregledati njihovo realizacijo. V Slovenski demokratični stranki smo v tem času konstruktivno sodelovali v Državnem zboru. Podpirali smo vse odločitve Vlade, ki so se nanašale na reševanje tega migrantskega vala, hkrati pa smo predlagali tudi svoje predloge, ki so bili večinoma v predlogih zakonov, v predlogih priporočil in katere ste seveda konsistentno zavračali, označevali kot nepotrebne in kot tratenje časa.

Ob tem bi rad opozoril: ko smo sprejemali novelo Zakona o obrambi, ko smo uveljavljali ta 37.a člen, je bilo takrat govora tudi o teh povratnikih, kaj z varnostnega vidika, ko se je takrat odprlo predvsem to vprašanje varnosti, storiti s temi povratniki, z Evropejci, katerih je šlo več kot 5 tisoč se borit v Daeš oziroma po naše v Islamsko državo in se sedaj vračajo. No, tukaj naj spomnim, da smo decembra 2014 – in ker ni bilo sprejeto, potem še marca 2015 – v Slovenski demokratični stranki predlagali dvakrat spremembo spremembo Kazenskega zakonika, torej vložili smo novelo Kazenskega zakonika z namenom, da preprečimo odhod Slovenk in Slovencev, naših državljanov in tudi tujih državljanov, ki prečkajo naše ozemlje, v Sirijo, Irak, dele Islamske države. Skratka, z novelo zakona smo hoteli preprečiti udeleževanje v terorističnih akcijah. Takrat smo bili zavrnjeni z besedami, da vse to že imamo inkriminirano in da ne potrebujemo spremembe Kazenskega zakonika v tej smeri. Če se ne motim, je ravno Odbor za pravosodje, ne vem, ali pretekli teden ali pred 14 dnevi dal soglasje Vladi, da je pa naenkrat treba spremeniti zakon in onemogočiti pot v Sirijo tistim, ki se želijo udeležiti spopadov ne samo v Siriji, tudi v tujini, in sodelovati v terorističnih akcijah. To se pravi, leto in pol nazaj, ko smo mi to predlagali enkrat, ko smo predlagali dvakrat, ste rekli, da ta dejanja že so inkriminirana, od prejšnjega tedna pa kar naenkrat niso več inkriminirana. Skratka, zopet gre za politični prestiž, da se določene zadeve ... Slišali smo očitno glede na to, kar je takrat sekretar Stare govoril in kaj se govori danes, celo z lažmi; samo da je ena stvar, ki jo predlaga Slovenska demokratična stranka, ni sprejeta, sedaj boste pa točno to sprejemali. Predlagali smo novelo Zakona o mednarodni zaščiti, ki bi bila samo še nadgradnja nekaterih ostalih ukrepov, tudi tega, da bi na tak način razbremenili Slovensko vojsko in da mogoče danes sploh ne bi bila potrebna ta aktivacija 37.a člena, ker bi tako zaostrili pogoje za vstop, za prejem in podelitev mednarodne zaščite, da bi praktično postali nezanimiva država ne samo za zaprositev za azil, ampak tudi za prečkanje. Zahtevali smo sklice izredne seje Državnega zbora, predlagali smo priporočila, vse zavrnjeno.

Večkrat smo predlagali in smo sklicali seje Odbora za obrambo, na notranje zadeve, zdravje, pravosodje in bili vedno z vsemi sklepi, z vsemi priporočili zavrtnjeni. Nenazadnje tudi če ne bi Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb imela večine zagotovljene s strani opozicijskih poslancev, bi, v to sem prepričan, bil zavrtnjen tudi sklep, da smo se prej kljub temu, da smo mislili, da se bomo seznanili s štirimi scenariji, smo se predvsem seznanili, kaj se je v preteklosti dogajalo, skratka nek povzetek klipinga domačih in tujih medijev, nič pa nismo slišali o tem, kaj se bo dogajalo v prihodnje. To kar se dogaja sedaj, ko ste predlagali, pošiljate več vojske na meje, to dela tudi Avstrija, to pošiljajo tudi drugje. Kljub temu smo v Slovenski demokratični stranki prepričani, da to ne bo dovolj, da Slovenija nima dovoljšnjih kapacitet ne s strani policije ne s strani vojske, da bi lahko zavarovala celotno južno mejo – 670 kilometrov –, smo že 25. oktobra 2015 predlagali, da se naj sprejme pomoč iz tujine. Takrat je bila zavrtnjena, potem se je govorilo o neki številki 400 policistov, sedaj se vidi, da bi za varovanje te žiletkaste žice, kakorkoli temu rečemo tehničnemu sredstvu, in pa za varovanje zelene meje potrebovali še 5-krat toliko pomoči iz tujine. Dobro, če ste se odločili za pošiljanje ljudi naših in pa za varovanje makedonsko-grške meje, naj povem, to je bil predlog predsednika Slovenske demokratične stranke Janeza Janše, 18. novembra 2015, naj takoj stečejo pogovori in da se naj takoj dogovorijo Hrvaška, Srbija, Makedonija skupaj z nami, Avstrijo in pa še Višegrajsko skupino držav, kako bomo zgradili ta drugi obrambni zid, kako bomo postavili mejo za Grčijo, ki ji je več kot očitno ni v interesu, da bi zaustavila ta migrantski val. Mediji takrat niso veliko poročali takrat, ko se je šlo za to 80-milijardno posojilo Grčiji, kako so ministri izsiljevali na sejah tako Evropskega parlamenta kot tudi drugje, da, "počakajte pomad, boste že videli, vse vam bomo vrnilo v obliki migrantov". In da so ti ukrepi, ki jih sedaj sprejemamo, pravi, dokazuje samo to, da Grčija skuša izvajati pritisk na Slovenijo, da naj ne sprejemamo takšnih odločitev, ker obstaja nevarnost, da bodo pa potem Grčijo preplavili migranti. To ni naš problem. To je problem Grčije. Ona ima eno izmed najmočnejših mornaric na svetu, imajo dovoljšnje kapacitete, da zaustavijo migrante, in če jih do sedaj niso, jih bodo očitno sedaj morali.

Hkrati je bila 18. novembra tudi predlagana pravočasna sprožitev diplomatskih aktivnosti za pridobitev dodatne pomoči bodisi Sloveniji bodisi tisti državi na balkanski poti, ki bi začela varovati svojo državno mejo kot zunanjo mejo EU. Vse to so predlogi, ki jih je naš predsednik Janez Janša pod zapisom "Konec Evrope" napisal 18. novembra. Označeni so bili kot destruktivni. Decembar, januar, februar; po treh mesecih te predloge predsednik Vlade Miro Cerar predstavlja kot ravnokar odkrito toplo vodo in jih prodaja kot svoje v Evropi. Mu ne

zamerimo, hvala bogu da jih, zamerimo mu samo to, da nima svojih idej.

Prav tako je bilo takrat, ko je potekala debata o tem 37.a členu Zakona o obrambi in ko ste zavrtnili tisti naš predlog, da se vključi še nekatera druga pooblastila, se je ravno takrat odvila tudi debata o postavitvi tehničnih sredstev. 28. oktobra je ravno tako bilo predlagano, da bi že avgusta oziroma julija, ko je Madžarska začela zapirati mejo, da bi morali graditi to ograjo tudi mi, ampak to se ne bom ponavljal, ker o tem smo govorili pri prejšnji točki.

Pospešeno bi morali tudi dopolniti prostovoljno rezervno sestavo Slovenske vojske, to smo opozarjali 28. oktobra, ko je Janez Janša pisal Cerarju, zakaj ga ne bo na SNAV. Takrat je že bilo govora – mislim, da 28. oktobra, pred nekaj dni prej je Državni zbor sprejel ta 37.a člen Zakona o obrambi – in bilo je jasno in glasno opozorjeno, kako je s številčnostjo vojakov, kako je s kadrovske sestavo Slovenske vojske, in takrat je bilo to označeno, kot da ne bo problem. No, ravno prejšnji teden pa je Vlada sprejela srednjeročni obrambni program republike, po katerem, predvidevam da tudi zaradi tega 37.a člena Zakona o obrambi, ki ga bomo danes aktivirali, verjamem da brez glasu proti, bo država do konca leta rezervno sestavo Slovenske vojske močno, močno povečala.

In zopet, če bi to naredili 28. oktobra, bi te vojake danes že imeli usposobljene. Tudi bi si bili na jasnem, za koliko od teh lahko računamo, da se bodo odzvali, ker vemo, kako je bilo ob zadnjemu vpoklicu rezerve; od 700 ljudi se jih je odzvalo 60 %. In če se bomo zdaj lovili, če bomo šele zdaj začeli iskati, ZObr še niti ni bil obravnavan na odboru, se bojim, da se bodo te težave še kopičile.

Kar se tiče in to je povezano tudi z begunskimi centri; ta 37.a člen Zakona o obrambi govori o tem, da se vojski daje pooblastila pri širšem varovanju državne meje. Če boste nadaljevali s tem, kar imate v načrtu, če boste gradili in odpirali nove migrantske centre, poleg tega da je jasno, da primanjkuje oziroma bo primanjkovalo, če bo ta problem eskaliral in če se države evropske zavedajo problema, kar mislim, da in verjamem, da Avstrija se ga, bo čedalje več teh ljudi prihajalo ... Ne bomo imeli niti sile niti tako številčno, da bi varovala državno mejo, me zanima, kako se bo varovalo te migrantske centre? Policije bo premalo, vojske bo premalo, vemo pa, da smo sprejeli pooblastila za varovanje, da dajemo vojski dodatna pooblastila samo v primeru meje. Kako bo v primeru migrantskih centrov? Kjer računate 4, 5, 6 tisoč in več ljudi. Tam bo tudi verjetno potrebna vojska, ampak po tem 37.a členu Zakona o obrambi pooblastil, razširjenih za notranjost države v primeru migrantskih centrov nima.

Jaz tukaj vas pozivam, da idejo o teh migrantskih centrov opustite. Jaz nenazadnje cenim gospoda Šefica, ki tako močno vlaga trud,

da bi nekje pa le podtaknil ta migrantski center. Ampak prepričan sem, da če bi gospod Šefic toliko naporov, kot jih vlaga v to, kam bo pripeljal legalne migrante – kjer jih nikjer nočejo, ne v Kidričevem, ne v Šenčurju, sedaj slišim, da se za petek pripravlja tudi protestni shod v Lenartu –, če bi toliko te svoje volje vložil v iskanje rešitev za zaporo meje, če ne pri nas pa na grško-makedonsko meji, verjamem, da se danes ne bi bilo treba pogovarjati o tem, kje bomo oziroma kje ne bomo odpirali migrantskih centrov.

Pospešeno bi bilo treba tudi zmanjševati razliko med številom migrantov, ki vstopajo v državo, in tistimi ki jo zapuščajo. To sedaj na nek način skušamo narediti, problem pa je, če bodo ti ljudje začeli ostajati tukaj. Te kvote, to so se že razblinile. Takrat smo se pogovarjali o 160 tisoč ljudeh, ki bi jih morala Evropska unija sprejeti. Takrat smo v Slovenski demokratiški stranki te kvote na nek način podprli, hkrati pa smo tudi jasno in glasno povedali – 160 tisoč ljudi je meja, za katere Evropa lahko poskrbi. Pa jih ni prišlo 160 tisoč, prišlo jih je 1 milijon 300 tisoč. In tako kot je prej povedal gospod Janša, ko bo pa čas, da sprejemamo tiste ... Mimogrede, poglejte si nekatere države, sosednje države Ukrajine, ki zavračajo Ukrajince, ki bežijo pred rusko agresijo, ti pa res so begunci, ampak se jih pač zavrača. In takrat, ko bo čas, bodo pa kapacitete v Evropi polne, in kapacitete v Evropi s temi 160 tisočimi bi že bile polne.

Skratka, predlagali smo številne rešitve, konkretne rešitve so bile predlagane: 28. oktobra, 18. novembra in pa 31. avgusta, vse v lanskem letu, vse so bile označene za nebodigatreba. Konkretne rešitve takrat, ko se predsednik SDS Janez Janša ni udeležil seje Sveta za nacionalno varnost in je predlagal vrsto točk, o katerih sem tudi zdaj govoril, so bile označene za nekonstruktivne, hkrati pa jih Vlada zdaj izvaja. To se pravi, da izvaja nekonstruktivne ukrepe in pričakujem, da boste tudi koalicijski poslanci na to kaj rekli. Skratka, v Slovenski demokratiški stranki bomo glasovali za in podprli aktivacijo 37.a člena, hkrati pa vas pozivamo, da so ukrepi, ki jih boste sprejemali v prihodnosti, če že ne pravočasni, pa vsaj učinkoviti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala. Vsem še enkrat prav lep pozdrav!

Oktobra lani smo sprejeli novelo Zakona o obrambi. S tem smo Državnemu zboru omogočili, da lahko na predlog Vlade z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev odloči, da pripadniki Slovenske vojske skupaj s policijo samo izjemoma pri širšem varovanju

državne meje izvajajo nekatera pooblastila. Pooblastila in naloge, ki jih je določil predlog zakona, bi pripadniki Slovenske vojske izvajali pod enakimi pogoji, kot to velja za policiste, vendar pa le, če bi bilo to nujno potrebno in ne več kot tri mesece. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev smo novelo zakona podprli, saj se zavedamo, da sprejem vseh možnih ukrepov, s katerimi bomo zavarovali mejo, naše državljane ter tudi vse migrante, ki se znajdejo na našem ozemlju ...

Varuh človekovih pravic je v začetku februarja vložil zahtevo za presojo ustavnosti nove določbe Zakona o obrambi, Ustavnemu sodišču pa je tudi predlagal, da do odločitve zadrži njeno izvajanje. Po mnenju Varuha bi namreč izvajanje zakona lahko povzročilo težko popravljive posledice. Za vložitev ustavne presoje so se pri Varuhu odločili zato, ker so po njihovi oceni pooblastila v noveli zakona premalo jasno in določno zapisana in so zato v nasprotju z vrsto ustavnih pravic. V naši poslanski skupini menimo, da za zadržanje izvajanja člena ni razlogov, varuhove ocene o težko popravljivih posledicah, pa so zelo pavšalne. Prav nasprotno, težko popravljive posledice bi lahko nastale, če omenjenega člena ne bi aktivirali. Ta člen namreč predstavlja nujen ukrep, ki bi omogočal učinkovito obvladovanje izjemnih varnostnih situacij. Odbor za obrambo je prejšnji teden obravnaval to zahtevo in odločil, da predlog za začasno zadržanje izvrševanja prvega odstavka 37.a člena Zakona o obrambi ni utemeljen. V Poslanski skupini Desus menimo, da je nujno treba pripadnikom Slovenske vojske čim prej omogočiti izvajanje pooblastila iz 37.a člena Zakona o obrambi. Vlada predlaga aktivacijo omenjenega člena, da bi lahko vojska policiji učinkoviteje pomagala pri obvladovanju migracijskega toka in jo na ta način razbremenila. Za aktivacijo je Vlada dobila tudi zeleno luč Sveta za nacionalno varnost.

Nekatere ciljne države v severni Evropi že izvajajo ukrepe za omejitev vstopa migrantov, kar bo posledično vodilo v to, da bo veliko migrantov zavrženih. Zato bo morala slovenska policija dodatno intenzivirati nadzor nad zunanjo schengensko mejo in sicer do te mere, da bo vsem tujcem, ki v Sloveniji, Avstriji ali Nemčiji ne želijo zaprositi za mednarodno zatočišče, zavržen vstop v Slovenijo. Pri tem je treba upoštevati tudi navedbe Avstrije, da bodo začeli zavračati vstop ekonomskim emigrantom, kakor tudi gornjo mejo za število prosilcev za mednarodno zaščito, ki jih Avstrija še lahko sprejme. Glede na dosedanje ravnanje Hrvaške in njeno pomanjkljivo sodelovanje pri reševanju migrantske problematike je utemeljeno pričakovati, da Hrvaška ne bo hotela sprejemati zavrženih tujcev oziroma jih bo na druge načine poskušala spraviti nazaj v Slovenijo. Takšno ravnanje pa lahko povzroči razpršeno, nedovoljeno prehajanje zunanje schengenske meje na številnih delih meje s Hrvaško. Sama policija pa nima dovolj kadrov, da bi lahko

takšen obseg ilegalnih migracij učinkovito obvladovala. Zato bi se lahko v Sloveniji v relativno kratkem času zbralo več tisoč migrantov, ki zaradi poostrenega varovanja in uvedbe začasne ponovne mejne kontrole s strani Avstrije ne bi mogli nadaljevati poti.

Glede na to, da nekatere države že omejujejo vstop migrantov, kar pomeni, da bi se lahko v relativno kratkem času v Sloveniji zbralo več tisoč migrantov, je nujno, da se pripadnikom Slovenske vojske dovoli izvajanje pooblastil iz prvega odstavka 37.a člena Zakona o obrambi. Zato bomo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokoјencev predlog sklepa podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, podpredsednica. Ministrici, kolegice in kolegi!

Smo pred potrditvijo sklepa o izvajanju pooblastil Slovenske vojske pri širšem varovanju državne meje oziroma pred t. i. aktivacijo 37.a člena Zakona o obrambi.

Do dopolnitve Zakona o obrambi je prišlo oktobra lani. V takratnih okoliščinah je Vlada predvidevala, da mora prav zaradi nepredvidljivih okoliščin nastavitvi mehanizme, ki bi se po potrebi lahko sprožili hitro in tudi učinkovito. Seveda pa o posebnem zadovoljstvu, da smo zakon takrat spremenili, ne moremo govoriti. Lahko pa imamo v teh zahtevnih časih skrb manj, ker bi v nasprotnem primeru bili danes v veliko večji zagati, kako učinkovito varovati naše meje. Razmere na teh so se ob začetku migrantske krize sprva spreminjale, predvsem zaradi nepričakovane intenzitete prehodov. Ta pritisk pa je seveda zahteval ukrepe. Na tem mestu moramo poudariti, da je od oktobra lani naše ozemlje prečkalo skoraj pol milijona ljudi. Da naše državljanke in državljani, in to sem že večkrat ponovil, v veliki meri tega ne občutijo, se gre seveda zahvaliti požrtvovalnosti naših policistov ki, ne boste verjeli, da stavgajo, vojakom, našim gasilcem, našim humanitarnim organizacijam, našim zdravstvenim organizacijam, prostovoljcem in ne nazadnje tudi našim lokalnim skupnostim in županom, predvsem obmejnih občin. In ne nazadnje pa je ta vlada, spoštovani, delovala usklajeno in je bila kos tem še pred pol leta nazaj nepredstavlјivim razmeram.

Pod črto, koordinacija vseh aktivnosti je bila izpeljana tako, da prehodi migrantov potekajo varno tako za migrante kot za naše državlјane in državljanke. To prvo fazo jaz upam, da vsi menimo, da smo opravili uspešno. Vsakodnevno dogajanje pa kaže, da ta prva faza, prva pomoč pa na dolgi ne bo primerna. Še posebej, ko smo videli, da realnost na terenu

prehiteva zanašanje na pričakovano skupno evropsko rešitev. V Bruslju se išče, a na letalu iz Bruslja voditelje držav doma čakajo problemi, ki jih je treba reševati danes in sedaj. Če je iskanje skupne evropske rešitve do sedaj obstalo nekje med željami, predlogi in iskanji kompromisov, pa so bile ta čas države, predvsem na balkanski poti bile prisiljene reagirati predvsem ad hoc, v prvi vrsti tako, da so zaščitile svoje interese. In ne gre jih obsojati, spoštovani. Velikopotezne evropske dileme, kako ustaviti tok beguncev, na katerih mejah postaviti strožji nadzor, kako zaščititi schengen, kako zaščititi Evropsko unijo, so kot take sicer na nek način na mestu, a tavanje med vsemi temi vprašanji ne pomaga posameznim državam. Te se še soočajo z velikimi obremenitvami tudi znotraj svojih meja. Odziv evropskih držav glede velikega dotoka migrantov, katerega intenzivnost glede na razmere ne bo pojenjala, so različne, in nemalokrat prav ta različnost na nek način gradi prepad, preko katerega je čedalje težje postaviti na nek način most zaupanja. Videli smo že vse; od humanitarnosti, politike odprtih vrat, na drugi strani pa do žuganja in zapiranja mej. Vse to se je nalagalo in danes smo priča nekemu tihemu pravilu, ki pravi, pomagaj si sam, ker Evropa ta trenutek ti ne more pomagati. Predvsem najbolj obremenjene države so spoznale, da je skupna evropska rešitev trenutno še ujetnica bruseljskih konferenčnih dvoran, realnost pa je vse kaj drugega. Z drugimi besedami, vsakodnevno se išče različne kombinacije, a kaj ko se zdi, da je teh neskončno veliko, a da vsak stavi le na svojo najboljšo kombinacijo. Države pa so vsakodnevno prisiljene reševati lastno enačbo te krize, ki bi dala pozitiven rezultat. Ta enačba pa ima veliko neznanck. Prvič, notranjepolitična trenja. Nemalo politikov spodbuja v ravnanje, ki morda niso uperjena zgolj v reševanje migrantske krize, temveč v dejanja lastne politične koristi. In drugič, predvidevanja o ravnanjih sosednjih držav. S temi se fokus težave, predvsem pa pozornost premakne na sosednjo mejo. Na sosednji meji v sosednji državi se zgodi podobna zgodba in tako naprej, tako imenovani domino efekt. Ta se dogaja toliko časa, dokler ne pridemo do zadnje, tretje faze, to je ukrepanje držav kot posledica dejanj sosednjih držav, skupaj z dejanji oziroma nedejanji vseh držav poprej. Torej se rešuje po vzorcu, rešitev mojega problema je problem več zate, to pa ravno zato, ker te skupne evropske rešitve še ni na vidiku.

In na koncu vprašanje, zakaj je treba dati zeleno luč vojski, da bi na nek način dobila dodatna pooblastila? Zaradi varnostnih razmer, zaradi zagotavljanja učinkovitega nadzora zunanje schengenske meje in interesov Republike Slovenije, kot piše v sklepu. V duhu že povedanega zato, ker se naša enačba zaradi kadrovske zmogljivosti policije, velikih naporov in specifičnosti naše zelene meje drugače, spoštovani, ne bo izšla. Oziroma na ta način lahko zagotovimo varovanje meje, s tem pa

varnost naših ljudi in njihovega premoženja. Nihče, prav nihče pa ne more danes zaradi tega ukrepa biti zadovoljen. Predvsem pa danes ni prostora ne časa, da se bomo ob tem vprašanju naslanjali na tisto točko pri reševanju tega vprašanja, ki pravi, da počnemo to, kar počnemo zaradi nekih političnih hotenj. Dejstvo je, da je naša soseda Avstrija te dni sprejela ukrepe, ki imajo lahko za nas brez aktiviranja tega mehanizma zelo slab izid. Odgovornost vseh nas danes pa je, da to preprečimo po načelih, pod katerimi se je spreminjal Zakon o obrambi. Socialni demokrati bomo ta predlog sklepa o izvajanju pooblastil Slovenske vojske pri širšem varovanju državne meje podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča.

Naloga Vlade je, da prepreči humanitarno katastrofo. To je izjavil predsednik Vlade 10. novembra lani in to mora biti ne nazadnje izhodišče za današnjo odločitev. Naloga Vlade in državnih organov je, da zagotovijo varen prevoz tistim beguncem, ki bodo samo prečkali naše ozemlje, in dostojno nastanitev tistim, ki bodo v Sloveniji zaprosili za mednarodno zaščito. Vlada trenutno dela vse, da bi beguncem preprečila prečkanje Slovenije in nastanitev v Sloveniji. Podelitev policijskih pooblastil vojaškim osebam je del tega načrta. Zato ta ukrep ovira izvrševanje naloge, ki je, ponavljam, preprečitev humanitarne katastrofe. Vlada se torej načeloma zaveda svoje dolžnosti, hkrati pa izvaja ukrepe, ki so z njo v nasprotju. Razlog za to je neutemeljen strah pred begunci, ki ima podlago v rasizmu. Že spomladi, pol leta preden je Slovenijo prečkal sploh en samcat begunec, je Vlada zavrnila predlog Evropske komisije zaradi menda varnostnih tveganj. Trenutno je v Sloveniji manj kot 340 beguncev. V zadnjem tednu je našo državo prečkalo v povprečju 550 beguncev, kar je najmanj od začetka begunske krize in manj kot petina avstrijske kvote. Kljub temu Vlada točno v tem trenutku zaostruje ukrepe proti beguncem in širi represivni aparat s pripadniki Slovenske vojske. Vlada je očitno popolnoma podlegla višegrajskemu sindromu. Manj ko je beguncev, večji je odpor pred temi begunci. Kaj nam to pove? Odpor ne izhaja iz slabih izkušenj večinskega prebivalstva z begunci, ampak je posledica rasističnih predsodkov in neodgovorne propagande, in isto velja tudi za Slovenijo. Kdo danes protestira proti beguncem? Ali protestira tistih več tisoč prostovoljcev, ki so neposredno delali z njimi? Ali protestirajo Dobovčani in Šentiljčani, kjer so sprejemni centri? Ali nemara protestirajo Postojnčani, kjer je dom za tujce? Poglejte, ne. Protesti se dogajajo v krajih, kjer do sedaj ni bilo niti enega begunca, kjer

praktično ni priseljencev. Protestirajo ljudje, ki z njimi nimajo nobenih izkušenj, kaj šele slabih izkušenj. Protestirajo na podlagi desničarske propagande, v kateri Vlada sodeluje in je sodelovala, še preden se je begunska kriza sploh začela.

V Združeni levici na drugi strani izhajamo iz dejstev. In dejstva kažejo naslednje. Sosednja Avstrija je po besedah predsednika Faymanna sprejela 100 tisoč beguncev. Ni jih samo prepeljala, ampak so jih tudi nastanili v Avstriji. V Sloveniji je do konca januarja zaradi begunske krize za azil zaprosilo 158 oseb. Mednarodno zaščito so podelili samo petim. Skupaj z njimi je danes na slovenskem ozemlju 341 tako imenovanih prebežnikov. Vlada je sklep o pooblastilih vojski predlagala zaradi zaostrenih varnostnih razmer. Mi odgovarjamo, da ne priznavamo te ocene, ker se ne čutimo ogrožene zaradi 341 beguncev, ki so stalno pod strogim policijskim nadzorom. Odkar se je začela begunska kriza, je racionalna razprava nemogoča ravno zato, ker popolnoma različno ocenjujemo ogroženost. Naloga Vlada po mednarodnem humanitarnem pravu in splošnih načelih splošne človečnosti je ta, da pomaga, kolikor je v njeni moči. V resnici je Vlada ves čas delala vse, da bi pomoč zmanjšala na minimum. Ja, je res, da je omogočila prevoz, ampak hkrati je pa naredila vse, da bi v Sloveniji ostalo čim manj beguncev. Predstavnik Ministrstva za notranje zadeve je na seji odbora v petek z zadovoljstvom povedal, da je Slovenija vrnila Hrvaški več oseb, kot jih je Avstrija vrnila Sloveniji. In to Vlada počne že ves čas. Namesto da bi Slovenija prispevala svoj delež, se je Vlada ukvarjala samo s tem, da ne bi postali ciljna država. Stališče nas socialistov je popolnoma nasprotno. V času največje begunske krize po drugi svetovni vojni je edino normalno, da tudi Slovenija postane ciljna država. Tudi Slovenija mora pomagati žrtvam vojne, čeprav je nismo zakrivali mi, ampak naši evroatlantski zavezniki od Washingtona in Londona pa do Ankare.

In Slovenija je to v resnici sposobna izpeljati. V času balkanskih vojn smo sprejeli 70 tisoč beguncev, zdaj pa poslušamo, da je takratna situacija neprimerljiva z današnjo. Zastavlja se vprašanje, zakaj bi bilo to neprimerljivo? Seveda, ljudje se bojijo, da jim bodo begunci zasedli delovna mesta in da se bo zaradi njih povečala revščina, ampak je treba vedeti, da tudi leta 1993 je bilo veliko revščine pri naših državljanih, prav tako je bilo leta 1993 veliko naših državljanov brezposelnih, ampak niti revščina niti brezposelnost se zaradi beguncev nista povečali. Potem bo kdo rekel, da so bili bosanski begunci drugačni, da so govorili podoben jezik in da so bili del iste kulture. Lepo, da imamo danes vsi takšno stališče, ampak leta 1993 so prav v temu parlamentu obravnavali predloge za revizijo 170 tisoč državljanstev po 40. členu. In državni organi so prav tako v temu času izvajali politiko izbrisa 25 tisočih zakonitih

prebivalcev. Naprej, ogromno bosanskih beguncev se je razselilo v države, kjer ne govorijo slovanskih jezikov. Sirski in iraški begunci bodo v resnici rabili dlje časa, da se bodo naučili slovenščine, rabili bodo dlje časa, da jim bomo razložili naša administrativna pravila, ampak v zadnji instanci se od bosanskih beguncev razlikujejo samo po rasi. In pod nobenim pogojem ne smemo dovoliti, da bi odločitve o sprejemu beguncev sprejemali na rasni osnovi.

Denar, ki ga je Vlada potrošila za bodočo žico in prisilna sredstva, bi bilo treba vložiti v pripravo begunskih centrov, kot smo jih imeli v 90. letih. Trenutno imamo po uradnih podatkih 8 tisoč 313 mest v namestitvenih centrih. No, tukaj bi lahko zasilno prebivali prisilci za azil. Potem imamo pa še tisoč mest za trajnejšo nastanitev beguncev s priznanim statusom. In imamo primere dobrih praks v zamejskih občinah, tako v Italiji kot v Avstriji. V Železni kapli je 4,5 % prebivalcev beguncev, pa nimajo nobenega varnostnega problema oziroma ne predstavljajo nobene varnostne grožnje preprosto zato, ker se tem ljudem dovoli in omogoča, da živijo normalno življenje kot ljudje.

Investicije v infrastrukturo, zdravstveno zavarovanje in kadre, ki delajo z begunci, so investicija v našo lastno infrastrukturo, v naš lasten zdravstveni sistem in v naše lastne ljudi. Zato ni nič bolj podlega od manipulacije o tem, koliko nas begunci menda košljajo. Nobeden od 450 tisoč beguncev, ki so se peljali skozi Slovenijo, ni dobil niti enega centa evra, samo prenočišče in hrano. Zaslužek od prevozov so imele državne Slovenske železnice. Tistih 158 prisilcev za azil je dobilo 18 evrov žepnine, ostali stroški so pa v resnici prihodki azilnega doma in uslužbencev MNZ. Tistih pet beguncev, ki pa jim je bil priznan status, pa je dobilo enkratno denarno pomoč in namestitev v azilnem domu, vsi ostali stroški grede za plačilo naših zdravstvenih delavcev in uradnikov. Poleg tega velik del teh stroškov itak krije evropska pomoč. Tako da se nehajmo sprenevedati, begunci niso nobeni paraziti, ki živijo na naš račun.

Za oceno varnostnih razmer je odgovorna Vlada, zato se mora odločiti; lahko posluša zrežirane proteste SDS, ki beguncev niso niti videli, ali pa lahko posluša izkušnje več tisoč prostovoljcev, policistov, vojakov in zdravstvenih delavcev, ki v praksi vsak dan dokazujejo, da Slovenija lahko izpolni svojo splošno človeško obveznost.

S tem prehajam na podrobnosti predlaganega sklepa. Če pustimo ob strani načelne zadržke, v Združeni levici temu sklepu nasprotujemo iz dveh razlogov. Prvič zato, ker varnostne razmere ne zahtevajo povečevanja represije, drugič pa zato, ker v Zakonu o obrambi ni določb, s katerimi bi se zaščitile temeljne svoboščine tako tujcev kot naših lastnih državljanov. Glede varnostnih razmer je naša

prva ugotovitev, da je vladna obrazložitev protislovna. Po eni strani naj bi vojska potrebovala policijska pooblastila za to, da zagotovi varnost nad begunci samimi. Seveda je jasno, zato ker se koncentrira veliko število ljudi, da bo prišlo do manjših incidentov. In prav zato govorimo, da je treba begunce čim prej namestiti v manjših objektih. Predvsem pa moramo pri oceni varnostnih razmer izhajati iz dejstev. Trenutno je v namestitvenih centrih 336 oseb, se pravi je zasedenih 4 % kapacitet. V zadnjem tednu je Slovenijo povprečno prečkalo 550 oseb, se pravi manj kot petina avstrijske kvote. In Slovenija je Hrvaški vrnila več beguncev, kot jih je Avstrija vrnila Sloveniji. Vsi ti podatki zelo plastično kažejo, da ni nobenih razlogov za povečanje varnostnih ukrepov v nastanitvenih centrih. Na eni strani imamo torej Vlado, ki trdi, da mora vojska dobiti policijska pooblastila za to, da bo varovala begunce, hkrati pa smo soočeni s situacijo, v kateri je beguncev vedno manj. Na drugi strani pa imamo policijo, ki opozarja, da se bo zaradi zaostrovanja pogojev za vstop v državo povečalo ilegalno prehajanje državne meje. Tukaj je policija vsekakor bistveno bolj odkrita in poštena od Vlade. To, kar namreč govori policija, pomeni, da vladne omejitve vstopa beguncev varnostnih razmer ne bodo izboljšale, ampak jih bodo poslabšale. Problem ukrepov, ki so jih sprejele Avstrija, Slovenija in druge države, ni samo v tem, da so v nasprotju z mednarodnim pravom. Pred to krizo je bil povprečen čas reševanja prošnje za mednarodno zaščito 79 dni. Toliko časa je bilo potrebnega, da se ugotovi, ali nekdo izpolnjuje pogoje. Danes policija zavrača ljudi samo zato, ker nimajo osebnih dokumentov ali pa zato, ker pač niso iz prave države, in na tak način seveda ni mogoče ugotoviti dejanskega stanja. Se pa povečuje število beguncev, ki so v popolnoma enakem položaju kot tisti, ki so bil spuščeni naprej. In namesto, da bi te ljudi legalno in organizirano sprejeli, jih Vlada prepušča tihotapcem z ljudmi. Verjetno se vsi spomnite otroških trupel v Egejskem morju ali pa 80 mrtvih beguncev v hladilniku avstrijskega tovornjaka. Take scenarije bi morali preprečiti in to lahko preprečimo samo z organiziranim sprejemanjem beguncev. Čas za ugotavljanje podrobnosti pride po tem, ko so enkrat te ljudje že nameščeni.

Vojaki torej ne bodo varovali beguncev v namestitvenih centrih, lovili bodo tako imenovane ilegalce, zato da se ne bi "razlili v notranjost države", kot pravi šef policije. In tukaj je treba odločno povedati, da smo bili v tej državi v letih 2002 in 2003 že priča nečemu podobnemu, ko je bilo zaznano tudi po 300 ilegalnih prehodov meje. In ti ljudje se niso razlili po državi, ti ljudje niso ogrožali varnosti državljanov, oni so preprosto hoteli čim bolj neopaženo prečkati naše ozemlje. Ilegalno prehajanje meje je varnostni problem za begunce ne pa za državljanke, seveda razen za tiste, ki jih ne zanima reševanje humanitarne

katastrofe, ampak bi se radi na tuj račun igrali varuha schengna. Leta 2002 je za to umazano delo zadostovala policija, sedaj pa bi radi zato izkoristili še Slovensko vojsko. Kot da se ni nihče nič naučil iz izkušenj Italije in drugih držav. Namesto da bi te ljudi organizirano sprejeli, trošimo denar in ljudi, da jih ustavljajo, Vlada pa se s tem še hvali kot z diplomatskim uspehom. Na koncu profitirajo samo kriminalci. Ti ilegalni prebežniki nimajo kam, na koncu pač zanje poskrbiš ali pa jih deportiraš. Zakaj si tega ne priznamo takoj, namesto da trošimo denar in sredstva za represivne ukrepe. Represivna begunska politika ni samo v nasprotju z mednarodnim pravom, ampak je v resnici del problema, ne del rešitve. S tega vidika je precej vseeno, ali jo izvajajo policisti ali pa vojaki. Ni pa vseeno z vidika dostojanstva in pravic beguncev. Tukaj se vendarle pogovarjamo o posegih v osebno svobodo in o posegih v pravico do gibanja. In vsi taki posegi bi morali imeti zakonsko podlago, morali bi biti zakonsko opredeljeni in za vse bi moral obstajati učinkovit nadzor in pritožbeni postopek. Ampak ko je Državni zbor sprejel novelo Zakona o obrambi, nič od tega ni bilo opredeljeno. To lahko preverite sami, če primerjate odgovora predsednika Vlade na takratni seji odbora z odgovori na tokratni seji. Šele zdaj, pet mesecev po tem ko smo ta zakon sprejeli, nam je bilo približno pojasnjeno, kaj pomeni obvladovanje množic, kaj pomeni začasna omejitev gibanja, in šele zdaj so predstavniki ministrstva povedali, da vojaki ne bodo smeli uporabiti prisile proti beguncem v nobenem primeru, razen seveda v silobranu. V zakonu je tudi klavzula, da mora vojska o uporabi pooblastil čim prej obvestiti policijo. Vlada sedaj zagotavlja, da bodo vojaki delovali samo v patroljah s policisti, ki bodo odredili delovanje patrolj, ampak teh omejitev v samem zakonu ni, obstaja zgolj 3. točka, ki dopušča samostojno delovanje vojske. Mi pa smo na tovrstne pomisleke dobili samo ustna pojasnila. Jutri boste režimske stranke vojake poslale na mejo, danes pa pač ni nobenega veljavnega predpisa, kaj šele zakona v tej državi, kjer bi bilo to opredeljeno, in to je nedvomno protiustavno ravnanje. Pooblastila za poseg v ustavno varovane pravice morajo biti opredeljene v zakonu in v naši zakonodaji tega ni. To, kar so poslancem povedali predstavniki ministrstev, bo menda zapisano v načrtu ravnanja policije in v pravilih delovanja Slovenske vojske. Trenutno, se pravi, te določbe obstajajo samo v osnutkih nekih internih aktov, ki jih nihče od nas v tem Državnem zboru ni niti videl. In tukaj ne gre samo za to, da se pooblastila in postopki določajo za nazaj. To pač samo govori nekaj o verodostojnosti poslancev, ki so sprejeli ustavno sporen zakon, preden je bilo sploh jasno, kaj se sprejema. Od Vlade, ki je na volitvah obljubljala etični preporod, bi pričakovali vsaj, da bi počakala na odločitev Ustavnega sodišča; če že ne na vsebinsko odločitev pa vsaj na odločitev o zadržanju.

Ampak to boste morali razčiščevati s svojimi volivci in z Ustavnim sodiščem.

Z vidika beguncev in državljanov, ki bodo podvrženi tem ukrepom, je jasno, da ti osnutki, ki jih še nismo videli, ne omogočajo ustreznega nadzora in pritožbenega postopka. Ustrezen pritožbeni postopek je predpisan v Zakonu o policiji, v Zakonu o obrambi pa ni niti elementov nadzornega postopka. Če danes kdo meni, da so policisti presegli svoja pooblastila, se lahko v roku 45 dni pritoži na Sektor za pritožbe zoper policijo. Senat potem odloča na podlagi pravil, ki so znana vnaprej. Omogočeno je sodno varstvo. Na naše izrecno vprašanje, kako bo pritožbeni postopek, če bo šlo za vojake v tej situaciji, potekal, smo dobili odgovor, da bo to pritožbo obravnaval nek ad hoc organ, sestavljen iz predstavnikov vojske in policije. To je popolnoma nesprejemljivo. Prvič je nesprejemljivo zato, ker ni jasno, komu se človek sploh lahko pritoži. Če se bo pritožil poveljujočemu častniku, je to približno tako, kot da bi se morali v primeru policije pritožiti komandirju policijske postaje. To ni poštena obravnava in zato imamo ravno v policiji ta posebni Sektor za pritožbe zoper policijo. Drugič, nikjer ni sploh pritožbeni rok opredeljen. In še tretjič, po katerih predpisih bo odločala mešana komisija? V zakonu pooblastila niso opredeljena. Kako naj se potem sploh presoja, ali so bila ta pooblastila prekoračena?

V Združeni levici bomo glasovali proti. Predlagani ukrep izhaja iz napačnih opredelitev problema, s katerim se soočamo. Število beguncev je najmanjše, odkar se je začela kriza. Postopki in kadri so utečeni, zato ogroženost beguncev ni povečana, varnost državljanov pa prav tako ne. Od nasilnega ustavljanja beguncev imajo koristi samo tihotapci z ljudmi. Sredstva je treba nameniti za organiziran sprejem in namestitve, ne pa za lovljenje ilegalnih prebežnikov, za katere bi bilo treba na koncu vseeno poskrbeti. In v Sloveniji praktično nimamo beguncev. V sedanjih razmerah to ni normalno. Normalno je pa, da Slovenija zagotovi zaščito ljudem, ki jo nedvoumno potrebujejo in ki so v stiski. In Vlada se mora odločiti, ali bo izhajala iz zahtev par sto nahujskanih protestnikov, ki beguncev niso niti videli, ali pa bo izhajala iz prakse več tisoč prostovoljcev in policistov, ki dnevno dokazujejo, da je Slovenija zmožna pomagati. Mi seveda ne bomo izhajali iz rasnih predsodkov, ampak iz pozitivnih praks, zato bomo glasovali proti.

Naj pa za zaključek še dodam, da se celoten politični razred, od SD do Nove Slovenije nad begunsko vprašanje spravlja z represijo in to počne v istem času, ko direktno in posredno podpira tuje bombe tuje vojske in okupacijo Bližnjega vzhoda. Poglejte, to je hinavščina na račun narodov med Marokom in Iranom. In to je hinavščina, ki za seboj ne nazadnje prinese krvave roke. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober večer.

Če poskušamo uporabljati statistične podatke – zaradi tega, da ne bo občutek, da politično manipuliramo oziroma da ustvarjamo strah v tej državi –, potem bi tudi najverjetneje moj predhodnik pritrdil temu, da imamo nekaj več kot 100 tisoč ljudi brezposelnih in da je 300 tisoč ljudi na pragu revščine. In to v dvomilijonski Sloveniji. Če k temu dejstvu dodate, da Avstrija krepi varnost na svojo meji oziroma se ograjuje, povečuje število vojakov, zmanjšuje število ljudi, ki so jih pripravljene sprejeti, in če imate na drugi strani podatek, da že danes v Grčiji čaka najmanj 10 tisoč ljudi, ki želijo svojo pot nadaljevati proti severu, potem vam je najverjetneje jasno, da se lahko zelo hitro dogodi, da se v Sloveniji znajde, pet, deset, morda dvajset, trideset, morda celo do sto tisoč migrantov. Ta številka ni namenjena strašenju, ampak ta številka je odvisna od tega, koliko jih bo prišlo od juga in koliko jih bo Avstrija pripravljena sprejeti. Glede na to, da pa se število ljudi, ki jih je Avstrija pripravljena sprejeti, bistveno zmanjšuje, je jasno, da mora na to Slovenija odreagirati. Zato bi morali, če se celoten parlament, tudi Združena levica iti malo iz svojih ideoloških okvirjev in morda poslušati tudi svojega ideologa Slavoj Žižka, ki jim pravi, da lažna humanitarnost škodi. Če vsem tem problemom, ki jih ima Slovenija, vsem brezposelnim, vsem revežem dodamo še par tisoč migrantov, kaj smo s tem storili za vse te ljudi? Kaj smo storili za državo? Ustvarili smo še več težav in še več revežev. Če je to humanitarnost, o kateri govori Združena levica, potem naj to jasno in glasno povedo. Da bomo humanitarni, da odprimo vse zapore na naši južni meji in sprejmimo popolnoma vse, ki želijo v Slovenijo priti. Kam bomo dali te ljudi? Koliko jih bo spalo pri gospodu Kordišu? Koliko jih bo spalo pri njegovih drugih kolegih? Bojim se, da če bi nekontrolirano počeli te stvari, potem bodo naše železniške postaje širom države polne ljudi, ki bodo se tam zadrževali preko noči, ker drugih zatočišč nimamo. Mi se o teh stvareh zelo neradi pogovarjamo, ampak mislim, da je bil celo podatek naše vlade, da imamo tam nekje kapaciteto med 5 tisoč in 6 tisoč prenočišč oziroma ležišč, da lahko toliko prenočišč ponudimo migrantom. Ampak o teh številkah je očitno neprijetno govoriti, ker smo mi seveda oziroma vsaj nekateri se pretvarjajo, da so strašni humanitarci in da bomo z odprtjem meje rešili vse probleme. Pošteno je treba povedati, da prav odprte meje povzročajo probleme in na pot celo spodbujajo številne, ki se morda celo ne bi odločili.

Ampak, začasna pika je tukaj, se bom vrnil na začetek, ampak moral sem na nek način

odreagirati, ker gospod Kordiš v svoji ideološki zagnanosti pride za govornico, nas vse popljuje, nas poduči, kako bi morali postoriti in potem odide, ampak to taktiko poznam. Če rečem tako na splošno bi rekel, da je migrantska kriza zagotovo pokazala realno sliko Evrope in da imamo v Evropski uniji 28 zelo različnih držav, ki imajo tudi zelo različne vrednote; nekatere države so celo same spodbujale migrante, naj kar pridejo, da so dobrodošli, druge smo postavljale ograje, ker smo se zavedale, da naše možnosti niso brezmejne. Ampak nimamo pa združenih držav Evrope, tako kot imajo tam čez lužo Združene države Amerike, in v primeru, če se dve državi ne moreta dogovoriti, potem lahko zadeve uredi in posreduje zvezna vlada. Ko pa se v Evropski uniji ne morejo države dogovoriti, pa Evropska komisija nima kaj ukrepati, ker glavne pristojnosti pri teh zadevah imajo države članice. In potem hodimo v začaranem krogu, ko premierji pozivajo, kako je neučinkovita Evropska komisija in s tem tudi Evropska unija, predsednik Evropske komisije pa hkrati spodbuja predsednike vlad, naj vendarle ukrepajo in izpolnijo tisto, kar so obljubili. Oziroma če sem zelo konkreten, naš predsednik Vlade z velikimi pričakovanji odhaja v Bruselj, kaj se bo tam zgodilo in storilo, češ kako bo Evropa poskrbela za naše težave, na drugi strani pa predsednik Evropske komisije od njega pričakuje, da naj ukrepa tako ali drugače. In tukaj se po moji oceni ustvarjajo določena lažna pričakovanja, krepki pa se evroskeptizem in negativna slika in podoba o Evropi. Ampak dejstvo je, da pri tej migrantski krizi se je pokazalo, da so bile države članice nesoglasne oziroma da so vse videle drugačen način reševanja te krize. Tudi države članice so imele različne absorpcijske zmožnosti; medtem ko za Nemčijo ni noben problem sprejeti pol milijona ljudi, je za Slovenijo oziroma Madžarsko velik problem že 5 tisoč ljudi.

Torej, ko potegnemo črto, na koncu lahko ugotovimo, da smo prišli do točke, če si sami ne bomo pomagali, nam drugi žal ne bodo. Če to osnovo vemo, potem se lahko na vse prihodnje dogodke primerno tudi pripravimo. Ali lahko ograja, ki smo jo postavili na naši južni meji, prepreči nekontroliran vstop ljudi v državo? Odgovor je seveda ne, sama ograja tega ne more. Potrebna je živa sila oziroma, če želite, moštvo, ki bo to ograjo tudi dejansko branila. Vemo pa, da imamo iztrošeno policijo in ne najbolj motivirano Slovensko vojsko, ampak to kar imamo, imamo in s tem moramo delati.

Danes bomo aktivirali 37. a člen Zakona o obrambi, ki vojski daje določena policijska pooblastila. Kaj ta aktivacija pove? Pove zagotovo to, da s strani naše južne meje pričakujemo dodaten pritisk, ker bi bilo nelogično, da bi mi pričakovali, da se bo dotok ljudi z juga bistveno zmanjšal, in hkrati dodatno angažirali vojsko. Očitno tudi Slovenija, čeprav Vlada tega jasno ne pove, pričakuje, da se bo pritisk na našo južno mejo v prihodnosti okreplil.

Tukaj nam zagotovo ne bo šla na roko naša južna sosedra Hrvaška, ki ima še večje probleme kot mi, in bo zagotovo iskala vse možnosti in poti, da na čim lažji in čim hitrejši način spravi v Slovenijo migrante. Tej informaciji pritrjujejo tudi dejstva, ki govorijo o tem, da tiste migrante, ki jih je Slovenija zavrnila in poslala nazaj na Hrvaško, Hrvatje enostavno prepeljejo v Zagreb in jih v Zagrebu izpustijo, da si potem ponovno iščejo poti proti Sloveniji.

Zagotovo obstajajo utemeljeni indici, ki govorijo o tem, da se bo pritisk na našo južno mejo stopnjeval. V prejšnjih točkah smo ogromno govorili o dogajanju na Bližnjem vzhodu, tudi v Turčiji in Grčiji. Zagotovo lahko pričakujemo neprijetne slike z naše južne meje. Zagotovo se bo zgodilo, da bo določena skupina migrantov želela prečiti ograjo in naše varnostne sile, v temu primeru policija in vojska bodo morale to preprečiti, in v tistem trenutku bodo z naše južne meje prihajale zelo neprijetne podobe, ampak tako pač je.

Pri angažiranju 37.a člena Zakona o obrambi se je treba vprašati tudi o tem, koliko je Slovenska vojska sploh sposobna zagotoviti vojakov na naši južni meji. Naša ocena je, da več kot 800 vojakov zagotovo ne. Glede na dolžino in intenzivnost te krize se lahko zgodi, da bo čez čas tudi to moštvo iztrošeno in takrat bo pa seveda Slovenija v težavah.

Na še eno stvar bi rad opozoril, in sicer na pretirano pričakovanje od tega 37.a člena Zakona o obrambi. Ta člen vendarle omogoča vojski, da opozarja in napotuje. Če povem nekoliko po domače – vojska bo smela, ko bo varovala našo južno mejo in tudi varovala ograjo, zgolj z besedami bo smela opozarjati in usmerjati. Fizično silo bo pa lahko uporabila zgolj v silobranu. Na moje konkretno vprašanje načelniku Generalštaba, kaj se bo zgodilo v primeru, da bo skupina migrantov uporabila posebne klešče, poškodovala ograjo in jo prosto prešla, je bil njegov odgovor, da če ne bo šlo za napad na slovenske vojake, kar dvomim, da se bo zgodilo, bo vojska lahko samo opozarjala in usmerjala. Ključni moment oziroma ključno ukrepanje bo pa še vedno na slovenski policiji. Tako da je treba tudi jasno ljudem povedati, da aktivacija 37.a člena Zakona o obrambi ni neka čudežna paličica, ki bo rešila vse naše probleme na južni meji.

Zaključil bom s tem, da je po naši oceni nujno, da zagotovo pomembno pa dosti visoko stopnjo varnosti v Sloveniji. To lahko zagotovimo le, če imamo natančen pregled, kdo v Slovenijo vstopa, da imamo neke vrste kontrolo nad tem. Žal nam v temu trenutku naši sosednje najbolj ne zaupajo, da bomo te stvari učinkovito počeli. Ker če bi naši severni sosedje Avstrijci verjeli, da bomo mi učinkovito nadzirali našo južno mejo, potem najverjetneje ne bi kopicili svojih sil na njihovi južni meji oziroma na naši severni meji.

Zakaj je ta stvar pomembna? Zaradi tega, ker je od tega odvisna prihodnost

schengna. Propad schengna oziroma izločitev Slovenije iz schengna lahko pomeni za naše gospodarstvo pravo katastrofo, zaradi tega moramo storiti vse, kar je v naši moči, da to preprečimo, in najmanj kar lahko storimo, je, da na naši južni meji angažiramo Slovensko vojsko. Zaradi tega bo Poslanska skupina Nove Slovenije glasovala za aktivacijo 37.a člena Zakona o obrambi oziroma da Slovenska vojska dobi policijska oziroma del policijskih pooblastil.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sledi stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC):
Hvala lepa, spoštovana predsedujoča. Ministrici, predstavnik Vlade, kolegice in kolegi!

Danes smo že kar nekaj časa namenili razpravam o tem, kako nujno in pomembno je, da je Državni zbor v okviru svojih pristojnosti seveda redno in ustrezno obveščen o načrtih in ukrepih izvršilne veje oblasti. Te namreč poslanci v Državnem zboru kot predstavniki zakonodajnega telesa oblasti potem ne le da lažje razumemo, ampak o njih nadalje v veliko primerih tudi dokončno odločimo. In zelo me veseli, da smo si bili v prevladujoči večini o pogledu na to naše poslanstvo danes enotni.

Odzivanje države na migracijske tokove je v zadnjem obdobju parlamentarnega, pa seveda tudi vladnega delovanja postalo ne le konstanta ampak tudi rdeča nit državotvornega delovanja naše oblasti, tako koalicijskega kot opozicijskega, tako v okviru lokalnega, nacionalnega kot tudi mednarodnega pojavljanja. Kot enega izmed možnih tako imenovanih stopnjevalnih ukrepov za obvladovanje migrantskih vprašanj v državi smo na 22. izredni seji Državnega zbora 21. oktobra 2015 s prepričljivo državotvorno čezkoalicijsko večino sprejeli dopolnitev Zakona o obrambi, ki nam jo je v obravnavo predložila Vlada. Zavedajoč se omejenih kadrovske kapacitete naše države pri odzivanju na vse bolj naraščajoče migracijske tokove, ter hkrati težkega spoznanja o prepočasnem in neučinkovitem, celo s strani nekaterih držav nerazumevajočem odnosu do enotnega odgovora Evropske skupnosti na omenjeno problematiko, smo z omenjeno novelo zakona uzakonili možnost aktiviranja začasnih izjemnih pooblastil Slovenski vojski v primerih in pod pogojem tesnejšega sodelovanja in pomoči policiji pri upravljanju z varnostnimi tveganji, ki so povezana z migracijskimi tokovi v naši državi. Vse do preteklega tedna je Vlada Republike Slovenije tako doma kot na mednarodnem parketu usmerjala vse napore v to, da omenjene spremembe zakona ni bilo treba tudi dejansko aktivirati. Vlada Republike Slovenije na čelu s predsednikom Vlade dr. Mirom Cerarjem se vseskozi proaktivno vključuje v iskanje skupnih

rešitev na ravni EU, in to kljub dejstvu, da mnogo zavez iz mednarodnega okolja na koncu tudi ni izpolnjenih v dogovorjenem roku in obsegu. Slovenska vlada še danes vztraja na potrebi po iskanju in podpori trajne evropske rešitve, ki ne bi ogrozila schengenskega reda in prostega pretoka oseb kot civilizacijskega dosežka, hkrati pa bi po načelu humanitarnosti in solidarnosti zagotovila pomoč in zaščito vsem, ki so do nje upravičeni. Ta trenutek takšne rešitve, na katero bi pristajale vse države EU, še ni videti. Še več. Zdi se celo, da smo od njenega sprejetja še zelo daleč. V vmesnem času so ob odsotnosti evropske rešitve ciljne države beguncev in migrantov na severu Evrope ter države na tako imenovani zahodnobalkanski migrantski poti začele zaostrovati pogoje, pod katerimi beguncem in migrantom dovoljujejo prehod čez svoja ozemlja ter dostop do mednarodne zaščite. Spričo teh zadnjih dogodkov v naši širši in ožji soseščini ter spričo napovedi novih močno okrepljenih tokov migracij po zahodnobalkanski poti v prihajajočem obdobju je položaj naše države pred novim izzivom. Realno gre pričakovati, da se bo zaradi teh novih okoliščin pojavil velik pritisk predvsem na našo južno zeleno mejo, s tem posledično pa seveda potreba, da država takšne nove razmere tudi z varnostnega vidika uspešno in učinkovito obvladuje še naprej.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra zaupamo oceni slovenskih varnostno-obveščevalnih organov, podrobno utemeljenih obrazložitvam aktualnih varnostnih razmer s strani Vlade Republike Slovenije ter soglasnemu mnenju Sveta za nacionalno varnost, da je na podlagi opisanih razmer treba narediti vse, da se še naprej zagotavlja nemoteno upravljanje z migrantskim tokom z vidika zagotavljanja varnostnih razmer v državi. Iz omenjenih razlogov zato ocenjujemo, daje upravičeno podpreti začasno aktivacijo izvajanja v zakonu natančno opredeljenih in zamejenih policijskih pooblastil Slovenski vojski pri širšem varovanju državne meje. Ob tem želimo še prav posebej spomniti, da je pri aktivaciji omenjenega člena Zakona o obrambi vgrajena vrsta varovalk, ki ta izjemna pooblastila Slovenski vojski omejujejo in njihovo izvajanje tudi skrbno nadzorujejo. Današnja aktivacijo 37.a člena Zakona o obrambi na predlog Vlade Republike Slovenije tako potrjujemo za obdobje treh mesecev in o njej odločamo z dvotretjinsko večino navzočih poslancev, kot je to določeno v skladu s 124. členom Ustave Republike Slovenije. Dodatno bomo s tem namenom v primeru prepričljive argumentacije podprli v Poslanski skupini SMC tudi danes predlagani amandma Poslanske skupine SDS, s katerim se Vladi v času aktivacije 37.a člena naloži sprotno seznanjanje pristojnih matičnih delovnih teles Državnega zbora v roku enega meseca po uveljavitvi sklepa, in z drugim poročilom po prenehanju veljavnosti tega sklepa. Poslanke in poslanci Poslanske skupine SMC bomo v luči

odgovorne, državotvorne skrbi za nadaljnje nemoteno delovanje naše države in zagotavljanje varnosti tako naših državljanov kot tudi beguncev in migrantov zato enotno podprli predlagani vladni sklep o izvajanju pooblastil Slovenski vojski pri širšem varovanju državne meje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu sklepa.

Besedo ima Matjaž Hanžek, pripravila naj se gospod Jernej Vrtovec in mag. Lilijana Kozlovič.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa predsednik.

Ker je tovariš Kordiš skoraj vse povedal, tudi kar jaz mislim o tem, kar Združena levica razmišlja o tem sklepu, o tem zakonu, bi jaz se ustavil samo pri nekaj svojih vtisih, ki sem jih dobil v teh dveh dneh pa še kakšno leto nazaj ali pa morda 15 let ukvarjanja z begunci, migranti, kot jim rečete, ampak begunci. 45 let svinčenih časov, kot jih nekateri imenujejo, sem preživel brez železne zaves. Zdaj, v obdobju demokracije, v svetu brez meja pa se z bodečo rezalno žico sami zapiramo. Zapiramo v svoj mali svet nestrpnosti, nehumanosti, brezbriznosti in egoizma. Zapiramo pred ljudmi, ki smo jih sami pomagali narediti begunce, ki bežijo pred bombami, ki jih Zahod, Evropa in naši Nato zavezniki pošiljajo že leta nad njihove domove, šole, bolnice, ceste in jim uničujejo možnost za preživetje. Ograja pa policija in vojska okoli nje niso zaradi beguncev. Vsak begunec, ki bo prestopil na primer pol mejne reke, bo v Sloveniji in bomo morali za njega poskrbeti ne glede na to, ali je tam ograja ali ni ograje. Popolnoma izmišljena in nepotrebna stvar. Jasno je, vsaka represija je predvsem zaradi lastnega prebivalstva in to radikaliziranje nekih izmišljenih varnostnih ukrepov na meji je zaradi Slovenije in slovenskih državljanov, ne zaradi beguncev, ki bodo prišli tako ali drugače h nam in šli naprej in vse ostalo, kar je bilo že povedano. Bistvo je tukaj ta črta, povzročati strah, povzročati ponižnost, povzročati obvladovanje ljudi in seveda potem vladanje. To je bistvo vsega in vsi izgovori, kako se moramo braniti pred begunci, so iz trte izviti, kot vidimo; jaz nisem slišal nobenega resnega argumenta. "V Sloveniji ne potrebujemo nobenega migranta", je bilo rečeno. In to govorijo ljudje, ki sejejo strah. Pa je kdo pred leti, ko je Slovenija pristopila k koalicij voljnih in s tem dala zeleno luč za napad na Irak, rekel, da ne podpira ubijanja ljudi? A je bil kdo od vas, ki tako govorite zdaj, kako se moramo zaščititi pred tistimi, takrat imel pogum, voljo ali pa sočutje pa demonstriral proti temu, da smo pomagali pošiljati bombe tja? Jaz se bolj malo spominjam, jaz mislim, da sem bil edini, ki sem takrat kot funkcionar pred parlamentom demonstriral proti napadu na Irak. Zdaj, ko pa

dobivamo posledice naših lastnih dejanj smo pa kar na enkrat postali blazno previdni. Je kdo protestiral proti napadu na Afganistan, pa na Sirijo, pa na Libijo in tako naprej? Je kdo z občutkom usmiljenja dvignil glas, da se ne sme metati bombe na ljudi, pa čeprav živijo tam nekje daleč? Je kdo od tistih, ki danes razglabljate o tem, kaj bojo prinesli sovražnega begunci takrat rekel ... Nisem slišal besede. Če je prisoten strah, ni ekonomije, demokracije in tako naprej, je bilo rečeno. In to govorijo prav tisti, ki neprestano sejejo strah po Sloveniji. Desna opozicija v okolju strahu očitno dobro deluje. Pri tem ji seveda pomaga Vlada in vladna koalicija, seje strah. Že samo s tem, da neprestano govori o varnosti, seje sovražstvo in strah. Predvsem o tistem strahu, ki naj bi ga utrujeni, premraženi in od posledic strahu prestrašeni begunci prinesli sem, tisti ki se bojijo za svoja življenja in nas prosijo, da jim pomagamo preživeti, mi pa se delamo mrtvo hladne in jih celo obmetavamo s tem, "poglejte, koliko imamo brezposelnih pa kakšna je revščina v Sloveniji". Oprostite, niso begunci krivi za brezposelnost, niso begunci krivi za revščino, temu bi lahko rekli v definiciji novi razizem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, pripravita naj se mag. Lilijana Kozlovič in gospod Franc Breznik.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, en lep dober večer vsem skupaj!

Okoliščine, Balkan, odlična v narekovajih ali kakorkoli poteza – zapora makedonsko-grške meje. Ob tem velja spomniti oziroma se povprašati, ali bo ta zapora, ta ograda zdržala, in drugič, kakšne so dodatne okoliščine ob tem. Na primer to, da recimo Nemčija ni kaj preveč zadovoljna s to našo pobudo, ki je postala uradna, ter seveda da se bodo potem lahko odpirale nove poti, ena tudi mogoča iz Albanije prek Jadranskega morja v Italijo. In takrat lahko pričakujemo, v tem primeru eno malo grobišče ali pa veliko grobišče v Jadranu glede na ta nov pritok, če bi šlo iz Albanije v Italijo. Nadalje, zaupanje v Slovenijo je ta trenutek, vsaj s strani Avstrije delno okrnjeno. Sicer Avstrija naj bi iz dneva v dan utrjevala svoje južne meje, na meji s Slovenijo torej. Nekako upravičeno obstajajo tudi bojazni, da gre za nek nov schengen, in napoved Nemčije, ko je dala Evropski komisiji roka samo 14 dni, da se stvari uredijo, sicer bo tudi ona sama začela zaostrovati, niso kaj preveč obetavne. No ampak kakorkoli, ob vsem tem je vsaj za Republiko Slovenijo mogoče zaznati dve bojazni, ki nam eventualno pretita. Prvič, vračanje migrantov iz Nemčije, Avstrije, Švedske in ostalih ciljnih držav. Bojazen, da v Sloveniji zaprosijo za azil, za status mednarodne zaščite. Če Avstrija vrne dol na tisoče ljudi, imajo ti ljudje tukaj pravico, da zaprosijo za azil. In apeliram na Vlado, da ustrezno "pritisne" na Avstrijo, da

svojih migrantov, ki ne izpolnjujejo statusa azilanta, v Slovenijo ne pošiljajo. Druga bojazen je, ciljna država lahko Slovenija tudi postane. Glede na to, da je dostop do ostalih severnih držav, ki so ciljne države za migrante, vedno bolj onemogočen, kmalu Slovenija lahko postane tista, ki bo zelena destinacija za migrante. In v tem primeru glede na našo širokogrudno azilno zakonodajo – še vedno širokogrudno, kljub spremembi zakonodaje – lahko nastanejo težave. In ob tem se odpirata dve vprašanji. To je varnostno vprašanje in seveda naprej zmožnosti, ekonomske zmožnosti Republike Slovenije, da je na tem ozemlju lahko več tisoč oseb. Prvič, varnostno vprašanje. Glejte, ljudi je strah, zaskrbljeni so. To Vlada tudi sama lahko opazi, ljudi je strah. In prvič, kar je, treba je začeti končno z ljudmi komunicirati. Ne igrati bunkerja na ministrstvu, ampak z ljudmi komunicirati, dajati prave in natančne informacije, ne pa odločitev vrat na nos. Kajti saj veste, spomin ljudi, ko so prek televizijskih ekranov gledali dogodke v Kölnu in drugih evropskih mestih, so zelo žive in pred očmi, in tudi Slovenci imamo varnost za eno izmed temeljnih vrednot. In drugič, ekonomski položaj Slovenije, zmožnosti. Upravičeno so ljudje jezni, ki prejemajo minimalno plačo, na drugi strani pa imajo informacijo, da država nameni – to je informacija Ministrstva za finance – 833 evrov za azilanta, za migranta 40 evrov na dan. In potem prihaja do teh napetosti, upravičenih napetosti v tem primeru, ko ljudje pač zahtevajo boljše pogoje za življenje napram migrantom, ki prihajajo na naše ozemlje.

Kar pa se tiče nadaljnjih korakov, moram počasi zaključiti. Glejte, v Novi Sloveniji, gospa ministrica, gospod državni sekretar, zahtevamo od Vlade odločnejše korake, odločnejše ukrepe proti migrantski krizi. Kajti kot kaže, ta, v tem primeru lahko govorimo tudi o sociološkem pojavu, na evropski ravni ne bo rešen, nič ne kaže na te obete, da bi bil rešen, in kljub temu, da pride v Siriji do premirja, bo ta migrantski tok še vedno tekkel. Sirija; do obnove države bo trajalo še več 10 let lahko, in ta migrantski tok, ko ljudje širom po svetu iščejo priložnosti na ozemlju Evrope, ne bo prenehal z vzpostavitvijo samo miru v Siriji, ampak bo to lahko 10-leten proces, sploh če pogledamo položaj Afrike in tudi glede na rast števila prebivalstva v Afriki.

En izmed odločnejših korakov je branjenje tako rekoč meje. In enkrat bo treba postaviti tudi z naše strani kvoto, enkrat boste ljudem morali sporočiti, koliko ljudi je ta država sposobna sprejeti medse. In reči, ali smo pripravljene na 100 tisoče. In zaradi tega ne moremo več ovinkariti, ampak ljudem govoriti resnico, dejstva. In branjenje meje, hvala policiji, potrebujemo še vojsko z dodatnimi pooblastili, ne policijskimi, da ne bo pomote, ampak dodatnimi pooblastili. In še je vprašanje, če bo to dovolj v primeru še množičnejših obetajočih se migracij v pomladnih mesecih. Zakaj to govorim?

Zaradi tega, ker sem malce v dvomih, prvič, da bi ta prva linija na Balkanu, se pravi Makedonija, Grčija bila učinkovita oziroma da bi to vzdržalo, tudi glede na pritiske nekaterih balkanskih držav, na pritiske tudi Nemčije, ki ima tudi ekonomski interes, da v Grčiji se ne nahaja 100 tisoč migrantov.

Tako da draga Vlada, odločnejši ukrepi pri branjenju varnostnega položaja Republike Slovenije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, pripravi naj se gospa Andreja Katič in gospod Franc Breznik.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Predsedujoči oziroma gospod predsednik, hvala za besedo.

Ključno, ko se pogovarjamo o aktivaciji vojske, je ocena varnostnih razmer, ki jo opravi Vlada. Danes je bilo veliko govora o teh varnostnih razmerah, ampak da ne bo ostal vtis, da so pri nas neke izredne razmere. Že pol leta se naša vlada srečuje z obvladovanjem migracijskega toka in njegovim upravljanjem, in lahko vidimo, da so ta proces do zdaj izjemno dobro obvladovali. Ne moremo reči, da ni bilo posameznih težav, seveda so bile na tistem območju, kjer je ta migracijski tok potekal. Večina ljudi se je s to migracijsko problematiko srečevala samo prek televizije, v zadnjem času pa tudi prek tega ne, ker se o tem ne poroča tako veliko. Nedvomno je psihološko dejstvo, ko imaš v bližini migracijski tok, pa govorimo o strahovih, ki se pojavljajo. Ampak zanimivo je s strani ankete Dela, ki je bila opravljena v teh dneh, česa se ljudje bojijo; najbolj se bojijo socialnega vprašanja, se pravi, ali so zaposleni, to je na prvem mestu. Na drugem mestu, trenutno res jih skrbi, če bi prišlo do velike količine beguncev oziroma migrantov na našem mestu. Zanimivo pa je, da se na tretjem mestu postavlja politični ekstremizem. Tega se izjemno bojijo in v našem parlamentu, tako kot poslušam, ga imamo na eni strani in na drugi kar veliko.

Naj povem in mislim, da vsi to vemo, samo nočemo priznati, da sta obe ministrici, tako ministrica Katičeva kot tudi Györköseva s svojimi tako s policijo kot tudi z vojsko in vsemi ostalimi akterji, s svojim konstruktivnim in odgovornim sodelovanjem zavarovali interese Republike Slovenije. Slovenija je varna. In prav tako gre vsa zahvala tudi zunanjemu ministru Erjavcu in da ne govorim o predsedniku Vlade, ki je verjetno eden od ključnih akterjev pri reševanju problematike na balkanski poti, čeprav smo prej slišali, da si želi medaljo pripeti nekdo drug.

In seveda ni razloga, da tudi sedaj ne bi naši vladi zaupali, kajti prav med tema dvema ekstremnima zahtevama, ki ju vseskozi poslušamo, želi naša vlada uresničiti oboje – na eni strani pomagati ljudem, ki so pomoči potrebni, seveda v skladu s svojimi resursi, ker je bilo vprašanje, koliko je teh, koliko smo zmožni. Vemo, da zgornje številke ne moremo

postaviti. Na drugi strani pa seveda stori vse za to, da naši državljani ne bili ogroženi in da se jim zagotovi vse tisto, kar jim pripada. Torej, na eni strani imamo humanitarni vidik in na drugi strani varnostni, in ta dva vidika lahko vedno sobivata. In to je tisto, kar ekstremne strani ne morejo razumeti. In prav stopnjevanje teh ukrepov vodi do tega, da se torej lahko zagotovi oba vidika. Ne sprejemanje ukrepov na zalogo, ampak odreagirati takrat, kadar je to potrebno.

Tisto, kar želi naša država doseči, je, da Slovenija ne bi postala žep, da torej se ne bi zgodilo, da bi bili v situaciji, ki jo doživljajo v nekaterih drugih državah, in ocena varnostnih razmer za aktivacijo vojske temelji prav na dogajanjih in na ukrepih, s katerimi se srečujejo naše severne države, in pa na drugi strani gre za ukrepe, ki se dogajajo zato, da se uresničijo sklepi Evropskega sveta, ki so bili sprejeti glede migracijskega toka 18. in 19. februarja. In ti sklepi so bili: hitra zavezitev migracijskih tokov, zaščita naših zunanjih meja, zmanjšanje nedovoljenih migracij in ohranitev integritete schengenskega območja.

Torej, če pogledamo, kaj je tisto, kar vpliva na našo varnostno oceno in razloge za aktivacijo 37.a člena; Nemčija vrača ekonomske migrante Avstriji in jih je januarja vrnila že okoli 4 tisoč, do konca leta predvideva 30 tisoč. Nemška koalicija tudi razmišlja o zaostitvi azilne zakonodaje. Švedska načrtuje izgon 80 tisoč prisilcev za azil in pa tudi zaostitve za azilno zakonodajo. Finska načrtuje izgon 20 tisoč prebežnikov, Nizozemska načrtuje direktno vračanje v Turčijo in pa dogovor z Albanijo, da tudi k njim. Ravno tako tudi Danska zaostitve.

Tisto kar na nas lahko neposredno vpliva, pa je dogajanje v sosednjih državah, torej Avstrija. Ne gre za to, da nam Avstrija ne zaupa, kot je bilo prej rečeno. Z Avstrijo izjemno lepo sodelujemo, vendar se je tudi sama znašla v situaciji, da so njene zmogljivosti omejene in uvaja dnevne kvote. Torej, Slovenija mora odreagirati na to in seveda slediti njihovim ukrepom, kajti v nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bi postali žep.

In prav zaradi tega, kar sprejema Avstrija, smo tudi mi že na mejo poslali sto vojakov. Ampak to ne pomeni, da mi Avstriji ne zaupamo, ampak želimo zaščititi naše interese. Seveda vse to, kar se dogaja pri severnih sosedah, sproža domino efekt. In tukaj seveda posledično na Hrvaški ... Srbija prav tako načrtuje zaprtje meje z Makedonijo, Madžarska je tudi zaprla tri mejne prehode, preko katerih jim je bila v preteklosti pošiljana velika količina beguncev. Tako da to so vsi ukrepi, ki se dogajajo nekako na severu in pa domino efekt, ki ga ima potem lahko in pa seveda nevarnost, da bi vsi zaradi spremenjenega načina pritiskali na zeleno mejo. Istočasno se pa dogajajo ukrepi na samem izvoru, se pravi na grški meji, na makedonski meji. Tam, kot vemo, se je že Nato odločil za izvidniške patrolje, zato da zajezi predvsem zlorabe s strani tihotapcev. Kajti

vedeti moramo, da ti begunci v veliko primerih so orodje v rokah tihotapcev, in sedaj, ko se meje že nekoliko zapirajo oziroma ta sproščeni tok, iščejo nove poti, kje bodo preko zelene meje ali pa preko morske meje lahko tihotapci tihotapili svoje v bistvu ljudstvo, s katerim trgujejo. Zato da se zajezi ta sedanji tok, je tudi Frontex v Grčiji; njegov namen je, da bi se tam vzpostavile žariščne točke. Deluje ena od teh, vendar bistveno je tudi to, da se je povečala registracija in z 8 % se je registracija migrantov povečala na 78, in seveda tudi selekcionira, kdo so tisti, ki so upravičeni do mednarodne zaščite in kdo so ekonomski migranti, za katere velja ustrezna zakonodaja s področja tujcev. Ti ukrepi, ki se dogajajo na balkanski poti, pa niso enostranski ukrepi naše države, kot skuša kdo povedati, ampak so to usklajeni ukrepi vseh držav, ki se s tem strinjajo. In pa bistveno je tudi to, da so se na tej balkanski poti začele države med seboj pogovarjati, si izmenjujejo informacije in tudi so se zavezale, da ne bodo spuščale ljudi preko meje, če ne bodo ustrezno preverjeni, in da bodo sodelovale med seboj. Ravno tako Frontex pomaga tudi na grško-makedonski meji in aktiviral se je tudi mehanizem Evropske unije za civilno zaščito, tudi pod okriljem naše države, in skupaj je 15 držav ponudilo pomoč, zato da lahko dobimo zaščitno opremo in vse ostale opreme, ki so potrebne za nastanitev oziroma za oskrbo tistih, ki prosijo za azil.

Tudi policije teh držav na tej balkanski poti, tako Avstrija, Slovenija, Hrvaška in Srbija so podpisale izjavo 18. 2. o sodelovanju v skupnem profiliranju in prevozu pribežnikov in pa so ta dogovor tudi začele tako izvajati. Tukaj se kažejo združene moči držav s pomočjo tudi v kadrovskega potencialu, tako da 83 policistov je že ponudilo in že sodeluje v pomoči do Madžarske, pričakuje se še dodatne, do Makedonije, pričakuje se pa še dodatnih, napovedala jih je Avstrija. Torej vsi ti pritiski oziroma vsa ta zamejevanja možnosti vstopa lahko pomenijo pritisk na zeleno mejo, in to je tisto, česar se naša vlada zaveda in želi prav z aktivacijo vojske, ki bi bila pomoč policiji, preprečiti, da bi prišlo do razpršenega prehoda preko meje. Vemo, kakšno konfiguracijo terena imamo in lahko to potem pomeni tudi izražanje določenega nezadovoljstva na našem območju, če ne bodo migranti dobili tega, kar si pravzaprav želijo. Seveda ima Vlada izjemno nehvaležno vlogo pri tem, pri migracijski problematiki in katera koli Vlada bi to opravljala, bi imela enak položaj, zato mislim, da smo poslanci tisti, ki tukaj odigramo ključno vlogo. Zato nikakor ne morem mimo tega, čemur smo bili priča prejšnji teden na Odboru za obrambo, pa tudi, kar se je potem eskaliralo v Šenčurju, pa še v kakšnem drugem mestu. Namreč, imeli smo aktivno pozivanje poslancev k nestrpnosti, kar ocenjujem kot izredno neprimerno, še posebej zato, ker ta ista stranka in pa njihovi poslanci vseskozi govorijo, kako delujejo v dobrobit državljanov in kako želijo pomagati Vladi, le da

Vlada tega ne razume. Dejstvo je, da ljudstvo med seboj verjetno nikoli ne bi bilo sprto in tudi vojn ne bi bilo, če ne bi prav politika to ustvarjala in to tudi izkoriščala.

Naj zaključim s tem, da je Slovenija varna država in da bo taka tudi ostala, saj bo naša vlada naredila vse, da bo zagotovila varnost tako svojim državljanom, migrantom in pa seveda ravnala tudi v korist sosednjih držav. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnica Vlade, ministrica za obrambo gospa Andreja Katič. Pripravita naj se gospoda Franc Breznik in Janko Veber.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Pristojnost varovanja meje in notranja varnost je v pristojnosti policije in Ministrstva za notranje zadeve. Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije, Slovenska vojska le sodeluje, pomaga na podlagi načrtov Ministrstva za notranje zadeve oziroma načrtov policije v skladu s pravili delovanja Slovenske vojske, ki jih je sprejela Vlada. To je mogoče tudi odgovor na očitek, zakaj je v začetku s strani Vlade ministrica za notranje zadeve predstavljala aktivacijo tega člena. Slovenska vojska na podlagi sklepa Vlade iz oktobra izvaja naloge pomoči policiji pri širšem varovanju meje ter varovanje določenih objektov ali območij v skladu s 37. členom Zakona o obrambi. In z dodelitvijo teh novih pooblastil, če bo danes sprejeta odločitev o aktivaciji 37.a člena, se naloge Slovenske vojske ne spreminjajo, ampak ostanejo enake, kot so bile že do sedaj, dodajo se le nova pooblastila pri izvajanju teh nalog. Mogoče bi še enkrat naštel naloge, ki jih Slovenska vojska izvaja že do sedaj. Gre za opravljanje prevozov policistov in opreme s tovornimi vozili ali avtobusi, gre za pomoč pri širšem varovanju meje s tehničnimi sredstvi, patruljami in opazovalnicami, gre za pomoč pri fizičnem globinskem varovanju meje, gre za pomoč pri širšem opazovanju meje s helikopterji, za logistično podporo z razpoložljivimi materialno-tehničnimi sredstvi, za opravljanje prevozov migrantov s tovornimi vozili in avtobusi, za pomoč policiji pri izvajanju spremstev pri prevozu migrantov ter pomoč policiji pri varovanju zbirnih in nastanitvenih centrov za migrante. Nova pooblastila in naloge, ki jih opredeljuje 37.a člen, so: opozarjanje, napotovanje, začasno omejevanje gibanja oseb in sodelovanje pri obvladovanju skupin in množic. Za izvajanje teh pooblastil niso predvideni pripadniki Slovenske vojske, ki bi bili angažirani posebej za izvajanje teh pooblastil. Število angažiranih pripadnikov bo tudi odvisno od zahtev policije, vse enako kot je delo na terenu potekalo tudi do sedaj. Ne gre torej za angažiranje pripadnikov za izvajanje teh pooblastil, ampak za uporabo teh pooblastil pri izvajanju nalog, ki se uporabljajo oziroma izvajajo že od jeseni.

Ko je bilo vprašanje kolikšno bo število pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske na terenu; nekako tako kot do sedaj, maksimum prisotnosti pripadnikov je bil okoli 800 krat tri, če štejemo rotacijo, ter seveda še vsa ostala logistična podpora, ki jo je Slovenska vojska izvajala in zagotavljala tako Civilni zaščiti kot policiji pri reševanju migrantske in begunske krize. Za izvajanje teh pooblastil, o katerih aktivaciji se odločate danes, je pripravljen predlog dopolnitve načrta sodelovanja s policijo in Slovensko vojsko, v katerem so upoštevana ta dodatna pooblastila. In ko bo Državni zbor, če bo sprejel odločitev o dodelitvi pooblastil po 37.a členu, bodo Vladi v potrditev posredovana tudi pravila delovanja Slovenske vojske pri izvajanju teh pooblastil. V okviru priprav za dodelitev teh izjemnih pooblastil po 37.a členu je bilo v okviru policije organizirano in izvedeno tudi usposabljanje ključnega kadra Slovenske vojske, katerega naloga je usposobiti vse pripadnike Slovenske vojske, ki bodo izvajali naloge v podporo policiji. In prav tako je bila za pripadnike Slovenske vojske dokupljena tudi določena količina zaščitne opreme, kakršno je do sedaj na terenu uporabljala že vojaška policija. Pravila delovanja Slovenske vojske – v vojaškem izrazoslovju temu pravimo rules of engagement – bo takoj po odločitvi Državnega zbora, kot sem rekla, sprejela Vlada. In po mojem mnenju gre za enega izmed ključnih dokumentov, v katerem bodo na podlagi načrta natančno določena dejanja, ki jih pripadniki in pripadnice Slovenske vojske skupaj s policijo lahko izvajajo na podlagi sprejetih pooblastil, ter v teh pravilih bodo tudi jasno določene omejitve. Predlog je pripravljen, usklajen s policijo, Ministrstvom za pravosodje, Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo in ta predlog bo nadomestil tudi dosedanja pravila o delovanju Slovenske vojske. Naj v izogib različnim interpretacijam predstavim, kakšen je predlog dovoljenih postopkov pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske v zvezi s posameznimi pooblastili.

Glede opozarjanja; dovoljeno je opozoriti osebe na okoliščine, ki ogrožajo ali bi lahko ogrožale javni red. Dovoljeno je opozoriti osebe na okoliščine, ki ogrožajo ali bi lahko ogrožale življenje ali osebno varnost. Dovoljeno je opozoriti osebe na okoliščine, ki ogrožajo ali bi lahko ogrožale premoženje. Dovoljena so tehnična sredstva za opozarjanje, zlasti megafon, table z opozorili, trak.

Glede pooblastilačasne omejitve gibanja oseb; dovoljeno je izprazniti in pregledovati območje, prostor ali objekt, ki ga odredi policija. Dovoljeno je opozarjati na prepoved dostopa do območja, prostora ali objekta, ki ga odredi policija. Dovoljena je označitev območja, kjer veljačasna omejitev gibanja z uporabo zaščitnih ograj, trakov ali drugih sredstev, ter dovoljeno je določiti smer gibanja.

Glede pooblastila napotovanja; Dovoljeno je napotovati osebe na za to določen prostor, ki ga določi policija.

In še četrto, sodelovanje pri obvladovanju skupin in množic; dovoljena je na podlagi navodil policije postavitve ograj ali drugih fizičnih ovir, vključujoč vojaška vozila, če se pričakuje, da bo potrebno sodelovanje pri obvladovanju skupin in množic. Ter, potiskanje ali kakršnokoli drugo premikanje vozil pri obvladovanju skupin in množic ni dovoljeno.

Vidi se iz tega, da so pooblastila zelo omejena in nekako ne razumem tistih, ki v istem stavku hvalijo Slovensko vojsko, slovensko policijo ter vse ostale, ki se na terenu uspešno soočajo z reševanjem begunske in migrantske krize, sočasno pa izražajo nezaupanje v njihovo delo s tem, da dvomijo oziroma napotujejo na možnost zlorabe pooblastil. O vsaki uporabi teh pooblastil mora Slovenska vojska tudi poročati policiji. Samostojno ustavljanje oseb s strani Slovenske vojske ne bo dovoljeno, razen v določenih primerih, ki so opredeljeni v pravilih delovanja, in sicer da pripadniki Slovenske vojske lahko začasno omejijo gibanje oseb na podlagi in v okviru odredbe policije. Kljub navedenemu pripadniki Slovenske vojske tudi v primeru neupoštevanja ali kršitev s strani teh oseb, se pravi beguncev ali migrantov, ne bodo izvajali postopkov z njimi, temveč bodo o tem obveščali policijo, ki ima vsa potrebna pooblastila za izvedbo zakonsko predpisanih postopkov in ukrepov. Zaradi vsega tega je tudi usklajeno s policijo, da bodo patrolje v največji možni meri mešane, torej v sestavi pripadnik Slovenske vojske in policist, ki bo imel pooblastila za ukrepanje. Prav tako je v predlogu pravila delovanja natančno predvideno, v katerih primerih in na kakšen način lahko pripadnik Slovenske vojske uporabi silo. Govorimo le o silobranu in o skrajni sili. Torej, poudarila bi, da gre za pooblastila, ki se izvajajo izključno v sodelovanju s policijo in pod njenim nadzorom.

Mogoče še glede predlaganega amandmaja. Tudi jaz se strinjam s predlaganim amandmajem. In kot je predlagala ministrica, ga bomo tudi vgradili v nov Zakon o obrambi, saj smo že do sedaj pri oblikovanju tega člena upoštevali vse njihove pripombe.

In na koncu bi dodala samo še to, da pripadniki Slovenske vojske prizadevno, odgovorno, profesionalno skupaj s policijo, Civilno zaščito, drugimi državnimi organi, prostovoljci opravljajo naloge v zvezi z reševanjem begunske oziroma migrantske krize že vse od meseca oktobra. In prepričana sem, da bodo te naloge tako odgovorno opravljali tudi z novimi pooblastili. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Breznik, pripravita naj se gospoda Janko Veber in Marjan Dolinšek.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik.

Jaz bom v tej drugi točki danes razpravljaj tam, kjer sem končal pri prvi, ker mi je nekako bil zelo kratko odmerjen čas.

Prvi del moje razprave bi moral iti k temi, to je 37.a člen reaktivacija tega člena, ki smo ga nekako novelirali nekaj časa nazaj. Moram priznati, da sva takrat s kolegom Gorenakom imela, on kot specialist, izraziti specialist na varstvoslovnem področju, celo vrsto zadržkov glede teh štirih pooblastil, ki bi jih naj imeli pripadniki Slovenske vojske, če se bo aktiviral ta člen, in so zelo dvoumna. Naj povem, da so policijska pooblastila, ki jih imajo policije večine evropskih in tudi svetovnih držav, preverjena, tudi zakonsko preverjena, ustavno preverjena skozi desetletja delovanja in so zelo podobna in za njimi stojijo številne konvencije. Naj povem, da je teh pooblastil, ki so vsa nekako omenjena v 33. členu Zakona o nalogah in pooblastilih policije, cela vrsta. Začne se z zbiranjem obvestil, torej vabiti, opozarjati, ukazovati, ugotavljati identiteto, iskati osebe, izvajati prikrito evidentiranje, izvajati prepoznavo oseb po fotografijah, izdelovati fotorobote, poligrafske postopke, postavljati cestne zapore z blokadami, opravljati varnostne preglede, preglede oseb, vstopati v tuja stanovanja, zasegati predmete, opravljati protiteroristične preglede, začasno omejevati gibanje oseb, privedi osebe in tako naprej. Teh je cela vrsta in ti postopki so znani desetletja, preverjeni in koordinirani. Torej, ta vlada, to kar je moj velik pomislek, je se zavedala, da če bo prišlo do večje nevarnosti za državljane in državljanke te države, bo potrebovala torej vstop vojske. Vojska več ne bo torej postopala kot neki podizvajalec, kot smo sedaj govorili, predvsem v logističnih nalogah, ampak vstopa v bistvu tudi z delom policijskih pooblastil. Vsi ti štirje členi, če pogledamo – opozarjajo, napotujejo, začasno omejujejo gibanje oseb in sodelujejo pri obvladovanju skupine množic –, so zelo dvoumni. Vsaj dva od teh sta zelo dvoumna. Predvsem napotujejo; kaj pomeni napotujejo? Napotujejo lahko, ne vem, predstavljajo lahko table, kam naj grejo begunci, kjer jim bo boljše ali kaj? Tega ni v policijskih pooblastilih, ki jih pozna Zakon o nalogah in pooblastilih policije. Prav tako ni diktacije, "sodeluje pri obvladovanju skupin in množic". Jaz ne razumem, kako bodo sodelovali, torej če ne bo policije ali pa bo zmanjšan tisti predstavnik policije notri, ko se bo neka množica dvignila. Bo to problem in tudi ne bo zakonskega pokritja za predstavnike Slovenske vojske. Kako bodo delali? Ali bo nekaj teh predstavnikov podčastnikov, častnikov, vojakov, ki bodo sodelovali ... Lahko pride do številnih, tudi civilnih tožb. Tu so zadeve, ki so odprte in ki me kot nekoč predstavnika Slovenske vojske motijo. Naj povem po drugi strani, da se Slovenska vojska v tem času, tudi ta stalna sestava kakor tudi rezerva torej ni izobraževala. Imeli smo več kot leto dni časa. Del teh pripadnikov ne samo, da je bil vpoklican, torej ni izvedla celo vrsto nekih

urjenj, kjer bi se lahko ti postopki nekako tudi s strani Ministrstva za notranje zadeve torej opravljali, pa bi se naredila cela vrsta nekih izobraževanj na to temo. To je zdaj v tem trenutku problem. Mi v tem trenutku dajemo zeleno luč za aktivacijo tega člena, ljudje iz Ministrstva za obrambo, ki niso specialisti torej za policijska pooblastila, pa teh izobraževanj v tem trenutku niso imeli. To je skregano z vsakršno logiko in ne gre v sfero, kjer bi vsaj pri meni aktivacija tega člena kazala na neke tiste učinke, ki bi bili preverjeni v skladu z temi zakonskimi normami.

Naslednja zadeva, ki je. Jaz sem prej govoril – breme teh centrov, ki nastajajo, gre torej proti vzhodu. Vedno je vzhod reševal Slovenijo. Zgodovinsko gledano, ko gre za neko pomoč potrebno od države, potem vzhod ostane sam, ko gre za varnost države, je vzhod tisti, ki rešuje, lahko rečemo, čast te države. In spet tukaj Lenart z Črnim lesom; ravno zdaj dobivam celo vrsto obvestil, da so ljudje razjarjeni, da se bodo ljudje že ta petek celo uprli z nekimi demonstracijami v Lenartu, po nekem vzoru iz Kranja. Torej, ljudje so prvič neosveščeni, imamo omejeno komunikacijo med Ministrstvom za notranje zadeve in lokalnimi skupnostmi, to je, lahko rečemo, resnica. Že takoj septembra, ko smo v Lenartu imeli ta Črni les, ko se je čez noč nekako aktiviral, o tem ni imel pojma ne župan ne občinski svetniki niti njihov poslanec. Jaz prihajam iz tega območja. Prav tako ne sedaj, ko je ponovno Črni les izbran za eno izmed lokacij, in to lokacij, kjer pa bo varnostno tveganje nekajkrat večje, kot je bilo septembra, torej lokacij, kjer bodo nastanjeni ljudje, ki niso ali pa so dobili negativno odločbo in bodo vrnjeni v neko matično državo. Lahko si samo predstavljamo. Logično, da ti ljudje po vsej verjetnosti ne bodo mirno prenašali te poti ali pa te nastanitve. In kombinacija torej nedefiniranega 37.a člena z omejeno definicijo teh štirih pooblastil, ki jih dajemo vojski, in povečana tudi varnostna situacija, ki se bo dogajala, meni daje neko skepso in tudi državljanom in državljanom in pa predvsem tudi občanom in občankam točno na teh področjih, ki ste jih zdaj nekako izbrali kot žrtvena jagnjeta, ki bodo morali reševati čast, jaz pravim, prepoznih ukrepov te migrantske krize.

In tukaj imam določene dvome. Seveda pa po drugi strani vidim neko državotvorno držo, zavedam se situacije in tudi, da te sklepe moramo aktivirati. Sem pa opozarjal nekaj mesecev prej, da je te sklepe treba proučiti, treba jih je resnično pogledati, tudi zakonsko in morajo biti nedvoumni. In to je problem, ki nastopi pri meni osebno.

Spoštovani predstavniki Vlade, še enkrat vas opozarjam, da ste vedno korak ali pa dva prepozni pri obvladovanju migrantske krize, tudi danes. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravita naj se gospoda Marjan Dolinšek in Jožef Horvat.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Mislim da lahko podam oceno, da se nekako uresničujejo opozorila, ki so bila dana lahko rečem še v prejšnjem letu, da lahko pričakujemo seveda omejitev števila sprejema migrantov tako v Nemčiji, Avstriji in da bo tistega trenutka seveda Slovenija postala izjemno, torej da bodo postale v Sloveniji izjemno zahtevne varnostne razmere. In iz opisa dogodkov, ki so zapisani v obrazložitvi sklepa, lahko vidimo, da se dejansko potrjujejo te napovedi.

Seveda gre za ukrep, ki bo veljal tri mesece in ga je možno potem po ponovni presoji varnostnih razmer seveda ponovno podaljšati. Ampak vendarle, če pogledamo varnostne razmere in oceno varnostnih razmer, se pravzaprav nanašajo zgolj na to dogajanje, torej pritek migrantov in na drugi strani seveda tudi zavračanje določenega števila migrantov. Zagotovo pa bomo v nekem trenutku se morali vprašati, kaj pa s tistimi, ki bodo dejansko v Sloveniji ostali, in ali smo pripravljeni na to vprašanje.

Mislim, da je to tisto vprašanje, ki bi ga morali že danes zelo skrbno načrtovati in obvladovati, predvsem v temu smislu, da seveda zaščitimo vso tisto svojo kritično infrastrukturo, ki je nujna in potrebna za normalno delovanje države, in da predvsem ne pride do kakšnih hujših poskusov napadov ali pa predvsem tudi prevzema nadzora nad kritično infrastrukturo.

V ta namen mislim, da bi morali že v tem trenutku se zelo resno pripravljati na način, da se ponovno organizirajo ljudje, tako v krajevnih skupnosti, občinah, skratka v vseh tistih lokalnih okoljih, kjer je to možno, predvidljivo, zato da se seveda tudi samoorganiziramo. Ves ta sistem smo seveda nekoč imeli izgrajen, ga opustili in se poskušamo zanašati zgolj na profesionalno izvajanje nalog tako policije kot seveda tudi pripadnikov Slovenske vojske.

Glede na razmere in glede na velikost problemov, ki lahko nastanejo, seveda mislim, da je zelo težko pričakovati, da bo samo profesionalna sestava – kljub temu, da se je tudi nekaj rezerve aktiviralo – obvladovala vse te razmere.

In nekajkrat sem že opozoril na to, da je ključno seveda pravočasno usposabljanje in informiranje ljudi, da se lahko tudi samoorganizirajo. Mislim da v tem trenutku, ko se pogovarjamo o tem sklepu, je zelo pomembno, da smo tudi pri spremembi oziroma dopolnitvi Zakona o obrambi s 37.a členom vendarle ohranili tudi zelo jasno strukturo poveljevanja. Zelo pomembno je, da je policija tista, ki bo imela nadzor nad izvajanjem aktivnosti in da Slovenska vojska pravzaprav nudi podporo pri teh aktivnostih. Namreč, razlika je seveda pri usposobljenosti policistov ali pa

pripadnikov Slovenske vojske. Slovenska vojska, če lahko uporabim ta izraz, je usposobljena bolj za grobo posredovanje, zato je seveda zelo pomembno, da so te aktivnosti izjemno dobro usklajene s policijo. In te dopolnitve, ki so se tudi zgodile pri sami proceduri oblikovanja tega sklepa, se mi zdi, da so zelo dobre, ker zelo jasno tudi napotujejo oziroma oblikujejo odgovornost, poveljevanje in tudi nadzor nad dogajanjem. Tudi ministrica za obrambo je predstavila, da se pripravljajo dodatna pravila, ki bodo seveda dodatna podlaga za to, da se tudi v poveljevanju lahko nadzira ves sistem in da ne prihaja do zlorab.

Ravno zloraba je bila tudi ena od tistih skrbi, ko se je dopolnjevalo Zakon o obrambi, in mogoče spregledano ali pa tudi ne, ampak dejansko se je takrat razmišljalo tudi o tem, da bi poveljevanje prevzela Slovenska vojska. To mislim da bi bil zelo grob poseg v zagotavljanje varnosti znotraj države in seveda mogoče v nekem trenutku lahko pride tudi do zlorabe tega pooblastila. Ta problem je odpravljen in mislim, da bomo resnično po teh treh mesecih, odkar bo veljal ta sklep, se morali ponovno uvesti in najbrž analizirati dogajanje tudi v trenutku, ko se bomo morali ukvarjati z ljudmi, ki bodo dlje časa kot seveda migranti, ki prihajajo v to območje, ostali v Sloveniji. Tega vprašanja pač še po mojih ocenah nimamo dobro izčiščenega in mislim, da bi bilo prav, da se čim prej seveda tudi pripravi program za obvladovanje takšnih razmer. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marjan Dolinšek, pripravita naj se gospoda Jožef Horvat in Igor Zorčič.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsednik.

Z dodelitvijo pooblastil po 37.a členu naloge Slovenske vojske ostajajo enake, dodajajo se le določena nova pooblastila pri izvajanju dosedanjih nalog, ki jih je Slovenska vojska iz 37. člena že izvajala do sedaj in pomagala slovenski policiji. Katere so te naloge, ki jih je do zdaj Slovenska vojska že opravljala in pomagala slovenski policiji? Naj naštejemo: opravljanje prevozov policistov in opreme s tovornimi vozili ter avtobusi, pomoč pri širšem varovanju meja s tehničnimi sredstvi, patroljami in opazovalnicami, pomoč pri fizičnem, globinskem varovanju meja, pomoč pri širšem opazovanju meje s helikopterji, logistična podpora z razpoložljivimi materialno-tehničnimi sredstvi, opravljanje prevozov migrantov s tovornimi vozili in avtobusi, pomoč policiji pri izvajanju spremstev pri prevozu migrantov ter pomoč pri varovanju zbirnih in nastanitvenih centrov za migrante. Nova pooblastila, ki jih dajemo z 37.a členom, ta člen pa govori naslednje ... Vsi, ki nas spremljajo, da bodo vedeli, zakaj, zakaj, še enkrat zakaj, kaj ta člen govori in zakaj pooblastila dodatna, izjemna Slovenski vojski. 37.a člen daje izjemno

pooblastila vojski in govori: Če to zahtevajo varnostne razmere, lahko Državni zbor na predlog Vlade z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev odloči, da pripadnike Slovenske vojske, skupaj s policijo, izjemoma, pri širšem varovanju državne meje, v skladu z načrti in po predhodni odločitvi Vlade iz četrtega odstavka prejšnjega člena, izvajajo tudi naslednja pooblastila: opozarjajo, napotujejo, začasno omejujejo gibanje, sodelujejo pri obvladovanju skupin in množic." Vse te štiri dodatne naloge je ministrica malo prej zelo nazorno, vsako posamezno točko pojasnila, tako da ne bi ponavljal.

Nadalje. "Pooblastila iz prejšnjega odstavka izvajajo pod pogoji, ki so predpisani za policiste. O opravljenih pooblastilih iz prvega odstavka tega člena nemudoma obvestijo policijo. Državni zbor v aktu iz prvega odstavka tega člena določi rok, v katerem lahko pripadniki Slovenske vojske izvajajo pooblastila iz prvega odstavka tega člena, in ki sme trajati le nujno potreben čas za izvedbo, vendar ne več kot tri mesece. Obdobje iz prejšnjega stavka se lahko pod istimi pogoji ponovno podaljša."

Razlogi, zakaj danes bomo aktivirali ta 37.a člen, ki narekujejo, da to naredimo, so naslednji: Vlada Republike Slovenije v svoji obrazložitvi predlog sklepa o podelitvi izjemnih pooblastil vojski utemeljuje z varnostnimi razmerami. Aktualna varnostna situacija je po mnenju Vlade zaostrena in se lahko naglo dodatno zaostri, in to zaradi zaostrenih pogojev za vstop in tranzit, ki jih določajo države na zahodnobalkanski poti ter omejevalnih ukrepov nekaterih ciljnih držav v severni Evropi, kot sta Švedska, Danska. Potem nadalje, zaostrenih kriterijev in doslednega upoštevanja zakonika o schengenskih mejah, skladno s katerimi se lahko pričakuje zavrnitev velikega števila migrantov, s tem pa kršitve javnega reda ter nasilno izražanje nestrinjanja. Potem, pričakovanega porasta poskusov prečkanja meje Republike Slovenije izven mejnih prehodov ter poskusov nasilnega prečkanja na mejnih prehodih. Možnosti uničevanja časasnih tehničnih ovir za varovanje schengenske meje. To se lahko prepreči zgolj z učinkovitim varovanjem, se pravi dodatno s fizičnim varovanjem, ki se bo izvajalo. Potem nadalje, ravnanje sosednjih držav, inter alia nedavna odločitve Nemčije in Avstrije glede kategorij tujcev, ki jih bosta sprejemali, ter navedbe Avstrije glede določitve zgornje meje števila prisilcev za mednarodno zaščito. Grožnje, da bi, kakor priča preteklo ravnanje sosednje Hrvaške, lahko bili priča razpršenemu, nedovoljenemu prehajanju meja, pri čemer pa policija sama nima zadostnih kadrov za obvladovanje takšnega obsega migracij. Možnosti, da bi se ob upoštevanju razpršenega nedovoljenega prehajanja meje Republike Slovenije ter na drugi strani uvedbe začasno ponovne mejne kontrole s strani Avstrije, na ozemlju Republike Slovenije znašlo večje število migrantov, več tisoč, ki ne

želijo ostati v Republiki Sloveniji, kar bi lahko eskaliralo v izražanju nezadovoljstva, množičnem izvrševanju kaznivih dejanj in prekrškov.

Naj še enkrat poudarim, da gre za pomoč Slovenske vojske slovenski policiji. In ko govorimo o aktivnosti in pomoči Slovenske vojske pri opravljanju dela slovenske policije, gre za zagotovitev varnosti in zaščite in države Republike Slovenije, državljanov, ljudi in premoženja. Za varnost je treba, vemo, nekaj narediti, postoriti in naloga države je tu, vključno naše vlade, da poskrbimo za to varnost in da zaščitimo naše meje, ker nam to narekuje naša dolžnost. Zato je vsak pomislek povsem odveč, ali je potrebno ali ni potrebno aktiviranje oziroma pomoč Slovenske vojske, da pomaga slovenski policiji pri varovanju in zavarovanju naših državljanov in državljanov. Rad bi spomnil – četrto stoletja nazaj, ko smo morali zavarovati naše osamosvojitvene procese, našo novonastalo državo Republiko Slovenijo, ko sta policija, takrat milica in naša Slovenska vojska, takrat Teritorialna obramba skupaj varovali, zavarovali in osamosvojili z orožjem našo domovino. Skupaj smo takrat rekli zeleno-modra linija; skupaj v vojni, skupaj v miru je bil en tak simpatičen slogan. Jaz sem prepričan, da to naši državljani in državljanke od vseh nas terjajo, pričakujejo maksimalno, kar je zapisano tudi v Ustavi Republike Slovenije. Ne pozabimo, da nas ščitijo in da nas bodo zaščitili naši pripadniki naše Slovenske vojske, kateri moramo zaupati in ji tudi zaupamo. Zato je vsak pomislek povsem odveč, da je to nepomembno in da gre za poseg v neke civilne sfere. Pomembno sporočilo za vse državljane je, da gre za varnost naših ljudi v naši državi. Zato bom aktiviranje oziroma sklep za aktiviranje 37.a člena podprl, ker sem odgovoren do državljanov in državljanek Republike Slovenije za varnost kot poslanec. In to od vseh nas poslancev, mislim, da pričakujejo in terjajo vsi državljani, ne oziraje se na politično pripadnost. Podprl bom tudi amandma kolegov iz SDS, kajti menim ... Ta amandma, naj ga ... Da ne bo nejasnosti, kaj govori. Da bo Vlada Republike Slovenije o izvajanju izjemnih pooblastil Slovenske vojske pri širšem varovanju državnih meja sproti seznanila pristojni delovni telesi Državnega zbora, tako za obrambo kot za notranje zadeve, in sicer s prvim poročilom v roku enega meseca po danem pooblastilu in uveljavitvi tega sklepa in z drugim poročilom po prenehanju veljavnosti tega sklepa. Zato mislim, da je to današnje soglasje, katerega bomo dali, izjemnega pomena. Mislim, da je prav, da državljani danes, vsi ki spremljajo, da bodo pozorni, kdo bo glasoval proti, kar pa pomeni, da ne želi zaščititi naših državljanov in da mu ni mar za varnost državljanov, naših ljudi in njihov premoženje. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravita naj se gospoda Igor Zorčič in Dušan Radič.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, drage kolegice in kolegi!

Že nekaj mesecev, morda let se ukvarjamo z Evropo in dovolite zelo kratek pogled na Evropo. Evropa v preteklosti ni bila le zibelka izjemnih humanističnih ter tehničnih in znanstvenih dosežkov. Bila je na žalost tudi osrednje prizorišče kar dveh največjih morij v človeški zgodovini. In prav druga svetovna vojna z več kot 30 milijoni žrtev in 20 milijoni pregnancev je bila povod za novo varnostno arhitekturo Evrope. Kakšna je, gospe in gospodje, danes varnostna arhitektura Evrope? Pa pojdemo domov, kakšna je danes varnostna arhitektura Republike Slovenije? To je danes ključno vprašanje. Gospa ministrica, jaz bom podprl ta predlog sklepa, je povsem logično, saj sem podprl tudi novelo Zakona o obrambi. Ampak ta sklep in novela Zakona o obrambi, gospe in gospodje, je stvar normalnosti, pravzaprav niti tega ne bi bilo treba pisati ne v sklep in ne v zakon. Zakaj pravim stvar normalnosti? Zato, ker je, poglejte, vsaka država opredeljena tudi s svojo površino, z svojim območjem. Slovenija, njena površina 20 tisoč 273 kvadratnih kilometrov, približno. Slovenska vojska ima nalogo, da brani vsak kvadratni centimeter te površine. In naloga vojske je, da brani tisti osnovni element, s katerim je država opredeljena, ali enega izmed osnovnih elementov, torej to je območje, to je površina. Ampak zdaj se pa vprašajmo, ko govorimo o Slovenski vojski; poglejte, lahko imamo mi še tako idealne zakone, še tako idealne sklepe in tako naprej, vprašajmo se pa zdaj o čisto človeško, ali imamo mi danes maksimalno motivirane slovenske vojake? In naprej, ali imamo mi danes maksimalno motivirane slovenske policiste? Je motiviran delavec, ki štrajka? In komunikacija Vlada – lokalne skupnosti, ali je sploh mogoča?

Spomnimo se na sprejemanje proračuna, na Zakon o izvrševanju proračunov, spomnimo se na povprečnino, spomnimo se na župane, ki so tukaj na galeriji sedeli, se pogajali z ministrom za finance, niso uspeli. Dobili so za letošnje in naslednje leto dodatne obremenitve, kar pa zadeva financ pa bi jih morali dobiti, če ne drugače po Evropski listi lokalne samouprave, po Zakonu o financiranju občin, po Zakonu o lokalni samoupravi, po metodologiji bi jih morali dobiti, pa jih ne dobijo. Kako vendarle potem naj steče iskrena, pristna komunikacija na relaciji Vlada – občine? Poglejte, to je problem in seveda je problem tudi v tem, da je Vlada 17. 2. sprejela Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije za obdobje 2016–2020. Tukaj se finančna sredstva praktično v tem ne povečujejo, praktično se ne povečujejo. Jaz vem, da je gospa ministrica hendikepirana in bi ji privoščil, da bi v Vladi imela večjo politično podporo ... Hendikepirana glede denarja iz državne blagajne. In tukaj je problem, zato je na

mestu predlog, da se mi začnemo jutri pogovarjati o rebalansu državnega proračuna.

Zaključujem. Še enkrat, podprl bom ta sklep in seveda tudi amandma kolegic in kolegov Slovenske demokratske stranke. Hvala lepa, gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravita naj se gospoda Dušan Radič in Saša Tabaković.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Zdaj se moram takoj odzvati na besede kolega Horvata. Motivacija v policiji, motivacija v vojski; jaz bi tako rekel, vsak sme biti nezadovoljen, motivacija pa ne sme biti vprašanje. Tudi kirurg ne sme reči, ne vem, "nimam dovolj visoke plače, nisem motiviran". Lahko je slabe volje, ampak za motivacijo se nekako odločimo, ko si izberemo poklic. In jaz verjamem, da so vsi, ki so vstopili v ta poklic, torej tako policisti kot vojska, temu ustrezno tudi motivirani. Sploh ko so pred nami izzivi, kot je ta migrantski val. Jaz verjamem napovedim Vlade in ostalih služb, da je lahko ta situacija v mesecu marcu, aprilu, maju precej pestra. Iz medijev smo vsi obveščeni, da vojna v Siriji še poteka, ne samo to, jaz mislim, da se še komplicira. Govora je o nekakšni možni kopenski invaziji Turčije in Savdske Arabije. Govora je o tem, da bo padel, kot se nekateri izrazijo Alep in nas oziroma Turčijo v prvi vrsti čaka tudi iz tega mesta velik migracijski val. Prav je, da se v tej smeri primerno tudi pripravimo na ta val v Republiki Sloveniji.

Veliko je govora v političnem prostoru, ali smo pri teh ukrepih pravočasni ali nismo. Jaz sem zaenkrat prepričan, da smo bili pri vseh ukrepih pravočasni. Tudi v zvezi s tem ukrepom, ki ga danes sprejemamo, to so ta dopolnilna pooblastila vojske, pa že prejšnja pooblastila, ki smo jih dali vojski. Ne vem, lani sredi poletja to enostavno ne bi bilo smiselno. Tudi dandanes, v ponedeljek 22. vojska teh pooblastil še ne potrebuje, ampak v naslednjih dneh, v naslednjih mesecih bi jih pa lahko potrebovala in vse to kaže na to, da je ta odziv popolnoma pravočasen, tako kot vsi ostali.

V političnem prostoru je zadnje čase veliko debate tudi o nekem vzbujanju strahu. Jaz se pridružujem tem, ki pravijo, da morda politika tudi sama preveč vzbuja določen strah. Prav je, da opozorimo na situacijo. Ne smemo niti približno tiščati glave v pesek. Prav je, da opozorimo, ampak moramo biti pri tem previdni. Zaradi tega, ker niti ne vemo čisto točno, kaj se bo zgodilo, ne vem, v mesecu marcu, mesecu aprilu. Pripravljeni smo na nek črn scenarij, ampak sedaj vzbujati neko nezadovoljstvo ob že nekem splošnem – že marsikdo ni zadovoljen, bodisi zaradi nizke pokojnine ali pa zaradi tega, ker je brezposeln – jaz mislim, da je to nepotrebno. Nepotrebno je tudi vzbujati nekakšen strah v krajih, kjer naj bi se uredili neki

namestitveni centri. Vsi ste bili seznanjeni s tem, da naj bi šlo za centre, ki bi sprejemali te migrante nekako začasno, in nobene bojazni ni, da bodo tam nastala nekakšna naselja, prav nasprotno. S tem se bo bistveno pripomoglo tistim krajem v primeru nekega večjega vala, ki takšne nastanitvene ali sprejemne centre že imajo. S tega vidika bi bilo povsem solidarno do teh krajev, ki se že ukvarjajo s to krizo, da prevzamej delo tega bremena tudi ostali. Seveda, poudarjam, ne zato da bodo ti ostali tam večno, ampak zaradi tega, da se razbremenijo Slovenija in da vsi nosimo enakomerno breme.

Danes je bilo govora tudi o tem, da naj bi, ne vem, stranke koalicije vse sprejemale naknadno, da je bil takšen primer KZ; to preprosto ne drži. Tudi na Odboru za pravosodje, kjer smo obravnavali direktivo o preprečevanju terorizma pred kratkim, je bilo nekako dognano in spoznano, da imamo, kar se tega tiče, povsem moderno zakonodajo, ki vprašanje, če jo je sploh treba v čemerkoli spreminjati. Skratka, vsi ti parametri, ki so pomembni tako zakonodajni so v okviru, ki nam zagotavlja, da bomo prihodnost pričakali lahko mirno. Seveda pa ne smemo v tem času zaspiti. Če spremljate danes novice iz Madžarske, poročajo, da so jim že večkrat pretrgali mejo oziroma tisto ograjo, da so na drugi strani ograje, torej na madžarski že prejeli preko tisoč migrantov in beguncev. Velik pritisk se ustvarja tudi na makedonski meji in pravzaprav bo izziv za vse te države, v prvi vrsti za Makedonijo, mi se bomo pa iz tega lahko morda kaj naučili pa kaj spoznali, kako pravzaprav to živo silo zadržati, če se bodo odločili, da bodo na nek, recimo temu prisilen način želeli prečkati to mejo med Grčijo in Makedonijo.

V zadnjih mesecih je bilo veliko govora tudi o naši ograji. Danes smo slišali predstavnike Združene levice. Jaz moram reči, da jih ne razumem povsem, ni mi jasno, ali imajo uvid v dejansko stanje ali ne ali je to pač neka drža. Rad bi pa to poudaril – tudi mi se lahko še vedno najdemo pred situacijo, ko tudi ta naša ograja pa tudi živa sila ne bosta dovolj. In v tej luči je morda, bom rekel, spet veliko politiziranja, kaj vse Slovenija, kaj bi vse lahko naredila, pa morda ni. Hočem povedati to, da to da imamo mi toliko in toliko migrantov na naših mejah, ni odvisno samo od naše države, ni odvisno samo od naše politike. Marsikomu, če ne večini teh migrantov je bistveno bližje, če probajo v Evropo vstopiti, ne vem, na kakšni drugi ograji, na primer na madžarski, ampak so bili pač pripeljani do slovenske takrat meje, sedaj ograje. Iz tega izhaja, da se bodo morda ti tokovi vendarle obrnili drugam in da je toliko manj na mestu, da se ustvarja nek vtis v politiki, češ, če bi bilo pa to pa to, pa teh migrantov ne bi bilo. To preprosto ne drži. Ti migranti so, tudi če zgradimo Kitajski zid, lahko bodo hodili sem, lahko jih bodo sosednje države vozile na našo mejo, lahko pa jih ne bodo. Tako da glede na dane okoliščine

menim, da Vlada povsem ustrezno reagira in da je na pravem mestu tudi ta današnji ukrep oziroma sklep, ki ga sprejemamo, in ga bom tudi brez vsakršnega zadržka podprl. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Dušan Radič, pripravita naj se gospoda Saša Tabaković in Andrej Čuš.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

Zelo rad se ukvarjam s statistiko. Tudi tokrat se bom. V 28 državah članicah Evropske unije je do 1. januarja leta 2015 živel 20 milijonov muslimanov, kar je približno 6 % celotne populacije. Lani bi jih naj v Evropo prišlo še milijon. Torej jih je zdaj 21 milijonov. 4,7 % muslimanov je prebivalcev Nemčije. Poglejmo Francijo. Slednja je s 7,5 % muslimanskega prebivalstva, članica z največjo muslimansko skupnostjo v zahodni Evropi. Neverjeten pa je razkorak med percepcijo prebivalcev Evropske unije in realnostjo uradnih podatkov, koliko muslimanov je v državah Evropske unije. In na kaj so naleteli anketarji? Večina državljanov Evropske unije ima popolnoma zgrešeno podobo o dejanskem stanju v lastnih državah. V anketah so Francozi odgovorili, da je muslimanov v Franciji ena tretjina. V resnici jih je 7,5 %. V Nemčiji so ljudje odgovarjali, da je muslimanov 19 %, s tistim milijonom od lani jih je zdaj 6 %. Najbolj islamofobni so gotovo Belgijci, ki so navajali, da je muslimanov v Belgiji 30 %, čeprav jih tam živi manj kot 6 %. V Veliki Britaniji so bili zmernejši in verjeli v podatek, da je 21 % Britancev muslimanov, v resnici jih je manj kot 5 %. Italijani verjamejo, da je muslimanov 20 % v Italiji, za razliko od uradnih 4 %. Pa naj končam s Španijo. Španci so mislili, da je vsak šesti Španec musliman, v resnici pa je le vsak 50. prebivalec Španije musliman.

Sami si naredite zaključke, koga je strah pred kom. Torej lani se je 20 milijonom muslimanom pridružil milijon le-teh. Skleпам, da če do sedaj tem 20 milijonom že živečih muslimanov v Evropski uniji ni uspelo uničiti evropske kulture in identitete, potem tudi tem 21 milijonom to ne bo uspelo. V zadnjih letih so Evropo preplavile knjige, v katerih nekdanja ultra sovražnika, kot sta to bila Sovjetska zveza in komunist, sedaj zamenjujejo muslimani. Bo Evropa s temi ljudmi še sploh ostala Evropa? Če se spomnite, Evropejci na svojih ulicah vidijo trikrat več muslimanov, kot jih je v resnici.

Za konec pa še nekaj o tako opevani madžarski ograji. Že prej je kolega Zorčič povedal – jaz imam še natančnejše podatke, Igor – v zadnjih 20 dneh je skozi srbsko-madžarsko mejo, skozi ograjo ali tehnično oviro prešlo več kot 1200 migrantov. Tako, kot vidimo na primeru Madžarske, te tehnične ovire ali kot Združena levica rezilna žica rada uporablja, same po sebi niso dovolj. Za usmerjevalni učinek in preprečevanje razpršenosti je potrebno fizično varovanje in zadostne kadrovske

kapacitete. Predlog sklepa o izvajanju pooblastil Slovenske vojske pri širšem varovanju državne meje pa vsekakor podpiram. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Saša Tabaković, pripravita naj se gospoda Andrej Čuš in Matjaž Nemeč.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovano ministrstvo, poslanke in poslanci!

Dejstvo je, da smo bili danes ponovno priča polarizaciji reševanja begunsko-migrantskega vprašanja; ponovno smo imeli na eni strani seveda politiko popolnega sprejemanja in na drugi strani tudi politiko, enostavno kako bi temu rekel, neprebojnega zidu. Vmes je Vlada Republike Slovenije, ki na nek sorazmeren način uspešno kompenzira obe v resnici skrajnosti. Zakaj? Slovenija ni samostojen otok sredi neskončnega morja, ki si seveda lahko privoščiti nekako indiferenten odnos do sveta, ki jo obkroža. Nasprotno, Slovenija je najmanjša država na migracijski poti in kot taka neposredno vpeta v trenutno mednarodno politično situacijo. Lahko smo ugotovili, da Slovenija ima omejene možnosti oziroma ima omejene nastanitvene kapacitete in seveda tudi omejene kapacitete, kar se tiče integracije. Poudarjam omejene, kar pa seveda ne pomeni, da jih nikakor nima. Hkrati pa smo državljani že večkrat pravzaprav v preteklosti pokazali, da imamo neko določeno sposobnost empatije in da se znamo seveda organizirati in tudi pomagati tistim, ki jim je pomoč potrebna. Konec koncev je bila z zadnjim sklicem Državnega zbora tudi oblast s strani državljanov zaupana liberalni politiki, ki ima glede države do človekovih pravic prejel progresiven odnos kot pa konservativen. Tako da vse to so dejstva, ki jih je ta vlada razumela in spoštovala. Pri begunsko-migrantskem vprašanju je torej Vlada Republike Slovenije dovzetna tako za varnostno kot humanitarno ravnino. Vlada je že mesec pred prihodom večjih skupin migrantov izoblikovala modele različnih scenarijev, ki jih je nato seveda glede na dejanski potek dogodkov tudi dosledno izvajala. Če samo pogledamo notranjepolitične poteze, ki jih je Vlada vlekla ob tem vprašanju, ko deluje enostavno z različnimi deležniki, tako kar se tiče lokalnih skupnosti kot kar se tiče nevladnih humanitarnih organizacij, s katerimi seveda sodeluje zelo inkluzivno. In če pogledamo, kakšno je zunanjepolitično delovanje, kjer smo seveda deležni večjih pohval ne samo s strani držav članic severno od nas, ampak tudi širše. Kar pa je seveda še posebej pomembno, da smo deležni pohval tudi Visokega komisariata Združenih narodov za begunce, kjer je gospa Caroline van Buren bila dejansko zadovoljna z načinom pristopa Slovenije k reševanju begunskega vprašanja, še posebej zato, ker gospa s svojo ekipo nas spremlja že pet tednov v Sloveniji, tako da verjetno lahko rečemo, da je delo Vlade odzivno

in učinkovito. V Poslanski skupini SMC seveda razumemo, da gre pri tem členu za pomemben stopnjevalni ukrep, ki je v resnici namenjen zaščiti tako državljanov kot seveda tudi migrantov, in da je obravnava tega člena enostavno posledica zaostrovanja azilne zakonodaje in tudi neke vrste "zapiranja meja" v ciljnih državah na severu.

Slovenija se še vedno uspešno sooča s spreminjajočimi razmerami na terenu in aktivacija tega člena izhaja ravno iz zavedanja o omejenih kadrovskih in drugih kapacitetah, o katerih sem govoril že prej. Do danes je Slovenija od lanskega oktobra prešlo slabih pol milijona migrantov. Slabih pol milijona posameznikov, ki smo jih več kot skrbno oskrbeli, pri tem pa da je državni sistem vertikalno navzdol deloval in še vedno deluje nemoteno. Res pa je, da so marsikateri deležniki v policijskih vrstah enostavno utrujeni in potrebujejo pomoč, tako da se mi zdi, da je v tem smislu tudi skrajni čas, da se vojska aktivneje vključi v sam proces obravnavanja tega vprašanja. Razumem pomisleke, ki so bili danes tudi izrečeni, ampak bodimo natančni. Seveda ne gre za splošno represiven, neutemeljen ukrep; to priča dejstvo, da je ta ukrep časovno omejen, da potrebuje za aktivacijo enostavno tako glasove koalicije kot opozicije in to, kar se meni osebno zdi bistveno in kar je bilo tudi že obrazloženo na seji odbora, da bo vojska enostavno smela uporabljati orožje izključno v silobranu. Zato tudi ta stopnjevalni ukrep, o katerem se danes pogovarjamo, ne pomeni, da Republika Slovenija ni humanitarno naravnana država in da bi to pomenilo, da ne bomo nudili znotraj kapacitet zatočišče tistim, ki ga zares potrebujejo. Neprimerno bi bilo, da bi današnji ukrep razumeli izključno v luči ksenofobije. Politika se mora tudi in predvsem pri sprejemu tega ukrepa zavedati, da smo v naši družbi še vedno odprti, da so naši horizonti odprti in da seveda v naši družbi ni prostora za sovražni govor ali pa kakršno koli sovražno ravnanje do tistih, ki vstopajo v našo državo. To pomeni, da moramo biti strpni do tistih, ki zares potrebujejo mednarodno zaščito, seveda kot to pomeni, da moramo biti strpni tudi do tistih, ki samo enostavno iščejo boljšo priložnost oziroma boljše življenje. Človeško življenje kot takšno seveda mora biti v vseh sferah obravnavano dostojanstveno.

Zato se bom tudi sam obregnil ob dogodek v Šenčurju, o katerem je danes že tekla beseda. Gre za dogodek, kjer je določena skupina ljudi javno izražala svoja stališča, svoje mnenje, kar je do neke mere legitimno. Vseeno pa moram poudariti, da se sprašujem, glede na to, da smo v Državnem zboru imeli sejo odbora o sovražnem govoru in njegovi definiciji ... To pomeni, da smo se zedinili nekako, kaj sovražni govor je, in da smo se tudi v tem smislu zedinili, kaj sovražni govor ni, kar pomeni tudi, da seveda razumemo, kaj je neprimeren govor in kaj je primeren govor. In glede na to, da smo se

vse poslanske skupine strinjale, da politika pri različnih vprašanjih, ki so za družbo še posebej delikatna, mora delovati kritično, hkrati pa mora delovati tudi povezovalno, dajem v tem smislu v razmislek, ali je primerno, ali je primerno, da se v času nekih določenih mednarodnih pretresov vidnejši predstavniki stranke oziroma poslanci Državnega zbora enostavno slikajo pred replikami domobranskega plakata. Takšne geste se meni osebno zdijo neprimerne, nedržavotvorne in se mi zdi, da niso v duhu nekega povezovanja, o katerem je bilo danes slišati veliko besed. Zato se od takšnih gest tudi sam politično popolnoma distanciram. Če si dejansko želimo prosperitete državljanov, potem moramo tudi ob tako prelomnih vprašanjih, kot je današnje, poskrbeti za higieno javnega diskurza, sploh če se seveda vse poslanske skupine strinjamo, da je ta danes nujno potrebna. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Andrej Čuš, pripravi ta naj se gospod Matjaž Nemeč in dr. Dragan Matić.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, drugi predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Tokrat se spet pogovarjamo v Državnem zboru o migrantski krizi, o problemih, ki so seveda s tem prišli. Gre seveda za dogajanje, ki se je napovedovalo že v preteklosti. Jaz ocenjujem, da ko se pogovarjamo o migrantski krizi in pa seveda tudi s tem povezani problematiki, da se bomo o tem pogovarjali še veliko časa. Namreč, ravno danes nam v enem izmed slovenskih tednikov prebral tudi neke napovedi in analize, da se namerava v prihodnjih nekaj letih na pot v Evropo odpraviti precej več ljudi, kot se jih je odpravilo do danes; govori se celo o nekih številkah okoli 600 milijonov ljudi. Gre seveda za veliko številko in sam si niti približno ne morem predstavljati, kako bo to izgledalo v prihodnje.

Sam sem že razpravljal tudi na prejšnji točki seje Državnega zbora, ampak ker sem imel zgolj 15 sekund, bi vseeno rad nekoliko podrobneje predstavil, o čemer sem govoril pred tem. Dobrega pol leta nazaj sami vidite, kako so preventivno ravnale takrat države Višegradske skupine in kako so ravnale druge države. Potem pa smo lahko seveda pogledali, kako se je v kateri državi preživel praznični čas, kako se je preživelo novo leto, silvestrski večer. Marsikje so odpovedali slavlja, ognjemete, proslave kot po tekočem traku, medtem ko pa v nekaterih državah, kjer so pa seveda njihovi voditelji in pa tudi državniki pravočasno opozarjali na probleme, ki seveda tudi prihajajo, in na varnostni vidik, pa ni bilo nobenih težav in nobenih problemov.

Žal moram ugotoviti, da tudi Slovenija, predvsem tukaj mislim Vlado, ni ravnala pravočasno in ustrezno. V petek smo imeli tudi sejo Odbora za obrambo. Tam sem tudi sam

povedal, da se o tem ukrepu, o katerem se pogovarjamo danes, pogovarjamo prepozno. Sam predlog, podoben je bil na mizi že mesec dni nazaj. Takrat je bilo kar nekaj poslank in poslancev koalicije, ki so rekli, da to ni potrebno, da je v Sloveniji vse v redu. Ampak danes pa vidimo – en mesec je minil in se o tem pogovarjamo. In to smo takrat tudi v naši poslanski skupini napovedovali, da bo seveda do tega prišlo.

Menim, da mora država zagotavljati občutek varnosti. Varnost, da se lahko ljudje sprehajajo po ulicah, po mestih brez strahu. Sami vidite, kaj se dogaja v sosednjih državah, recimo v Avstriji, kjer v Linzu, Salzburgu nekako organizirajo že lokalno prebivalstvo, vaše straže ali pa spremljevalne skupine, ki spremljajo mlajše, tudi starejše čez dan, predvsem pa seveda ob večerih, ko gredo ti na sprehod v mesto.

Nekako se moram sam, ko se pogovarjamo o migrantski krizi, dotakniti tudi aktivnosti, ki jih izvaja Ministrstvo za notranje zadeve, vezano seveda predvsem na, bom rekel, vzpostavljanje migrantskih centrov. Le-to je seveda med ljudmi zbudilo veliko strahu in nezaupanja. Imamo predstavnike Ministrstva za notranje zadeve, ki govorijo oziroma so do nedavnega govorili, da je treba vse ukrepe, vse migrantske centre in njihovo vzpostavljanje dogovoriti v soglasju z lokalnimi skupnostmi, z lokalnim prebivalstvom, župani, nato pa se je v prejšnjem tednu zgodil en preobrat, ko se je v bistvu državni sekretar gospod Šefic postavil v vlogo sončnega kralja in začel govoriti, da bo ignoriral voljo ljudi in da se Ministrstvo za notranje zadeve več ne bo oziralo na mnenje in pa stališče ljudi.

To nekako seveda zbuja občutek strahu, nezaupanja. Spomnite se, kaj je govoril predsednik Vlade ob začetku migrantske krize, kaj se dogaja danes. Sam bi tudi rad povedal, da se mi tudi ne zdi primerno, da Ministrstvo za notranje zadeve ne obvešča ljudi, ne obvešča županov, kje se kaj načrtuje, kje se kaj dogaja, zato gre Vladi velika nezaupnica. Po drugi strani pa je problematično tudi to, da je pa vseeno del uslužbencev Ministrstva za notranje zadeve, ki pa so nekako toliko za Slovenijo, da povedo informacije, ki se pretakajo po prostorih Ministrstva za notranje zadeve in obveščajo javnost, kje se načrtuje vzpostavljanje migrantskih centrov po državi. Zadnja informacija, ki sem jo takrat tudi sam dobil, šlo je za sedem migrantskih centrov po državi. Nekateri se še sicer v ozadju dogovarjajo, ampak nekako ne smemo pozabiti, kaj se je zgodilo v Kidričevem in v Šenčurju, kjer mislim, da so se lokalni prebivalci in nasploh državljanke in državljani uprli takšni politiki skrivanja, prikrievanja informacij, zavajanja. In prav je, da slovenska vlada pride do ljudi in jim pove, kje se kaj načrtuje. Sam sem bil tako v Kidričevem kot tudi v Šenčurju to soboto. Prepričan sem, ko se pogovarjam z ljudmi, da bodo ljudje organizirali

še več podobnih zborovanj. V končni fazi, že za petek napovedano eno v Lenartu. Nekako se moramo začeti zavedati, tudi Vlada se mora začeti zavedati, da se bo treba začeti pogovarjati z ljudmi, ne pa da vsak dan na novinarski konferenci nekdo reče, "tu bo migrantski center, vas ne bomo upoštevali", in nekako ignorirajo voljo ljudi. Jaz mislim, da to ni prav, to tudi ni neka nova moralno etična politika, edino če so pač mogoče to ti standardi, o katerih je govoril predsednik Vlade.

Problematično se mi zdi tudi to, da je ekipa Ministrstva za notranje zadeve z nekaterimi izbranimi nevladnimi organizacijami začela v zadnjem obdobju nagovarjati migrante, da začno vlagati zahteve oziroma vloge za azil v Sloveniji. V zadnjih dneh se je število vlog za azil močno povečalo. Tudi na Odboru za obrambo sem naslovil na Vlado pobudo oziroma prošnjo, če bi lahko Vlada vsak dan objavila podatke, številke, koliko je teh vlog, koliko je bilo odobrenih in kaj se bo dogajalo v prihodnje, ker menim, da Vlada nima kaj skrivati pred ljudstvom.

Povedal bi tudi, da smo Slovenci v tej migrantski krizi sami. Sam spremljam medije, tudi nemške in druge iz tujine, in pred dnevi je bila objavljena tudi izpoved ene izmed migrantk, ki je dejala: "Želeli smo zaprositi za azil na Hrvaškem, pa so nam rekli, da moramo naprej na vlak." Torej, marsikatero državo držijo figo v žepu, se obnašajo v nasprotju z neko zakonodajo, z nekimi mednarodnimi pravili. Tu bi morali urgirati. Problematično je tudi to, da je schengen po mojem mnenju padel. Dva tedna nazaj so v Beljaku pridržali štiri državljane Republike Slovenije, to soboto pa so dvema državljanoma Republike Slovenije zavrnili vstop v Avstrijo. Torej vidite, kako približno ravnajo nekatere države, in meje se zapirajo. Schengna dobesedno ni in to ni dober obet za prihodnost.

Dogovor s Turčijo, ki je nekako izposlovala oziroma izpogajala 3 milijarde evrov ter številne bonitete na poti pristopnih pogajanj v EU, ne prinaša želenih učinkov oziroma tistih stvari, za katere so se dogovorili, obvezali. Tu dolgoročno bo veliko težav, ker Turčija enostavno ne bo ravnala tako, kot se je zavezala, tako da mora seveda tudi vrh Evropske unije razmisliti, kako bo v prihodnje nastopal v pogajanjih do Turčije.

Zakaj pa sam tudi ne zaupam aktivnostim Vlade, ki se dogajajo? Za to sta predvsem dva razloga. Prvič, verjetno se spomnite, ko je bilo novinarsko vprašanje predsedniku Vlade, koliko migrantov bomo sprejeli v Slovenijo. Takrat je predsednik Vlade dejal, da bomo sprejeli tam med 15 do 20 migrantov. Potem je, dnevi so šli, tedni so šli, meseci tudi. Danes smo konec februarja in smo v situaciji, ko se že pogovarjamo o 14 tisoč migrantih. To je precej več kot 15 do 20 migrantov in tukaj je ... Ne vem, zakaj bi potem zaupal seveda predsedniku Vlade in pa ministrski ekipi, če pa vidimo, da stvari niso pod kontrolo.

Drugič, zakaj ne zaupam? Problematiciram tudi to, da smo se zavezali zvezi Nato, da bomo ohranili proračun za obrambo vsaj na nivoju prejšnjih let. Ampak kot je seveda tudi na Odboru za obrambo bilo predstavljeno, v bistvu bodo sredstva še naprej padala. Poglejte, težko mi računamo, da bomo od vojske nekaj imeli, če pa nimajo za osnovno opremo. In jaz vem, da je tu ministrica v težki situaciji, ker je to trend nekaj let. Ampak v končni fazi smo mi tisti, ki sprejemamo proračune, ki postavljamo prioritete, in zagotovo bo treba v letošnjem letu razmisliti o kakšnem rebalansu proračuna ter nameniti več sredstev za obrambo. Mi smo na to vedno opozarjali in nekako v luči teh dogodkov, ki se dogajajo po Evropi, bi bilo seveda to še kako prav.

Kot zadnje, s čimer pa sem se seveda tudi seznanil na terenu; marsikateri zaposlen v vojski ali pa tudi policiji ... V bistvu so ljudje zaskrbljeni, ker niso zadostno usposobljeni. Zaradi tega tudi mnogi policisti na svoje lastne stroške hodijo na dodatna usposabljanja po slovenskih streliščih. Moram povedati, da kolikor sem seznanjen, se je to število obiskov močno povečalo v zadnjem obdobju. Namreč strah jih je, da niso primerni usposobljeni, ko bi prišlo do kakšnih konfliktov ali pa kakšnih obračunov. In tukaj je seveda treba biti previden in poskrbeti, da bodo vsi primerno usposobljeni.

Za zaključek pa mogoče bi vseeno povedal, da je današnja razprava spet pokazala to, da v bistvu so tisti, ki imajo sami sebe za najbolj strpne, prav ti so najbolj nestrpni. Jaz kot poslanec spoštujem mnenje kolegov in kolegic. Ampak ko pa gledam, kakšno smejanje, delanje norca ali pa kakšne druge očitke poslušam, pa si tudi sam ustvarim svoje mnenje o posameznikih in seveda o tem, kaj se dogaja v Državnem zboru. Žalostno je, da je prišlo do tega tudi danes, ko nekako mora slovenska politika stopiti skupaj. Potrebuje se dvotretjinsko večino in brez problema ali pa verjetno bi kdo bil tak, ki bi rekel, da bo nagajal, ampak nam to ni problem. Imamo hrbtenico in tudi kar debelo kožo, tako da bom seveda tudi sam podprl ta sklep in upam, da bo prejel zadostno podporo, ker gre za Slovenijo. In prav je, da na tem področju stopimo skupaj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Matjaž Nemeč, pripravita se naj gospoda Ljubo Žnidar in Marko Ferluga.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsednik. Dober večer vsem skupaj!

5 ur 30 minut za predlog sklepa o izvajanju pooblastil Slovenske vojske, pri čemer se s tem vprašanjem strinja šest sedmin parlamenta, ampak vseeno vidimo, da smo deležni široke in, bom rekel, kar zelo obsežne razprave na temo, s katero se strinjamo večinoma vsi, razen ene stranke. Kolikor sem razumel, se razhajamo predvsem vsebinsko. Ta ista stranka na nek način, če sem prav razumel,

pa ponavljam ... Okrog 200 tisoč beguncev bi za njih bilo sprejemljivo. Za vse ostale pa vseeno različno od stranke, različno od odgovornosti; nekateri zelo oportunistično, nekateri odgovorno. Ampak velja povedati, da na današnji dan je 320 migrantov, beguncev, kakor želite, v naši državi. To omenjam predvsem zaradi tega, da razumemo dimenzijo težav, ki jih imamo v Sloveni v primerjavi z ostalimi državami severno, južno, zahodno, vzhodno od nas. Moram reči, da zaradi krize, ki se nas je dotaknila, ki je največja, kar jo pomnimo, se spreminjajo države, filozofije države, vodstva držav. Slovenci pa smo, roko na srce, kljub temu da je minilo šest mesecev, le obdržali nek svoj obraz, smo zelo korektni do sosednjih, nihče nam nima kaj očitati, ne migranti ne sosednje države. Mislim, da smo eni od redkih Evropejcev, ki smo obdržali čist obraz pri tej krizi. Ampak ne glede na to nekateri želijo ustvarjati izredne razmere kar naprej, in mi smo tisti, ki moramo kar naprej poudarjati, "ne, imamo vse pod kontrolo". Ljudje ne vidijo dejansko pred očmi, da kriza je, ampak politika vseeno jim predstavlja ogledalo, v katerem vidimo, kot je bilo rečeno danes ničkolikokrat: napetost, strah, zaskrbljenost, krizo ali pa nezaupanje. Se pravi, da velikokrat, ko ponavljamo te besede, ustvarjamo neko podobo, neko sliko o naši državi, ki ni realna. Kljub vsemu, karkoli si mislimo – lahko smo kritični, lahko opozarjamo –, ampak do današnjega dne smo zadeve opravili relativno dobro. Ne sprejemam raznoraznih laži, manipuliranja o stanju, v katerem živimo, kajti naša zaveza in naša odgovornost je, da nismo odgovorni samo do samega sebe, ampak predvsem do državljanov. Zato, ker sem omenil prej, da se šest sedmin poslanskih skupin strinja s predlogom zakona, ki se dotika predvsem pomoči ljudem, ki nudijo pomoč v obliki humanitarne pomoči ali pa varnostne pomoči. Govorim o naših policistih, govorim o naših vojakih. Z današnjim sklepom oziroma z našo potrditvijo 37.a člena bomo implementirali zakon oziroma del zakona, ki bo omogočal neko pomoč na meji, ki bo ob morebitnem večjem prihodu lahko zagotavljali tisto, kar si vsi želimo, bom rekel mir, ne samo med Slovenci, ampak tudi med migranti. Moramo biti iskreni do tega.

Nekdo je rekel, "danes Gorenjska, jutri Slovenija". To pa govorijo tisti, zaradi katerih je do takih protestov prišlo. To so močne besede, zato sem sedaj provokativen. Ampak predvsem bi pa, ko terjamo odgovornost sedanje Vlade, vprašal, kakšni so pa morebitni scenariji, če bi se resnično drastično spremenile naše razmere? Ali to pomeni, da bomo umaknili besedo in bodo dobila prosto pot dejanja? Kakšna dejanja pa to bodo, bomo gradili meje? V redu. Kaj se bo dogajalo z mejo? Kdo bo prevzemal te odgovornosti? Ali pa še hujše, kam bomo dali te ljudi, ki bodo ostali tukaj? Nenehno govorimo o tem, kje ne smejo biti, nihče pa ne pove, kje pa so lahko. To bi pričakoval od tistih, ki so

modrejši od nas, na nek način. Danes pričakujemo in najverjetneje bo dvotretjinska podpora. Ampak pogledajte, strinjamo se o tem, o čemer bomo danes glasovali, ampak vseeno izkoriščamo vsak trenutek našega medijskega prostora, da poskušamo pokazati tisti vtis našim volivcem, da je naše mnenje najboljše. Na nek način pa ne iščemo skupaj tistih pravih rešitev, ki se ne bi dotaknile samo varnostnega, ampak predvsem humanitarnega in kasneje še tudi ekonomskega vidika, kajti tudi do tega bomo morali priti in te razprave so dandanes več kot potrebne. Zato bi jaz na tem mestu na nek način vseeno se rad vrnil in poudaril pomen današnje seje in se poskušal tudi v naprej omejiti na tisto tematiko, zaradi katere smo danes tukaj, in se izognil nekemu hujskaštvu, kljub temu da ta beseda mi ni najbolj pri srcu, ampak predvsem včasih je treba reči bobu bob in povedati take besede, da te ne ljudje samo poslušajo, ampak da te tudi slišijo. Delujmo odgovorno, vseeno bodimo odgovorni do ljudi, prikažimo realno sliko, ne podrejjamo naše vsebine govorov volji volivcev, ampak predvsem podajajmo ljudem realno sliko z vso odgovornostjo, ki jo imamo kot, bom rekel, predstavniki ljudstva, zato da bomo v primeru, ko bo prišlo do prenosa oblasti – in prej ali slej bo prišel –, lahko vseeno vsi govorili enak jezik, ne pa da bomo potem obračali ploščo, ko bo nekdo drug v drugem položaju, kot smo mi sedaj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar, pripravita naj se gospoda Marko Ferluga in Bojan Podkrajšek.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala predsedujoči. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Jaz sem danes zelo zadovoljen, ker je Vlada se končno zavedala resnosti migrantske krize. Da je Vlada končno spoznala, da je treba slovensko ozemlje zavarovati pred vdorom migracijskih tokov. Kajti dva meseca nazaj je bila retorika tu povsem drugačna: "tega Slovenija ne potrebuje, te problematike ne bo", in tako dalje. Tako da iz tega naslova sem zadovoljen, da je tu v Vladi viden napredek. Seveda sam podpiram dajanje pooblastil po 37. členu Zakona o obrambi, ampak danes so bila ta pooblastila podrobno predstavljena. Sam osebno menim, da so ta pooblastila izjemno, izjemno omejena. Nič zato. Skratka, sam menim, da bomo prej kot v dveh mesecih prišli po dodatna pooblastila. Ali je to, bi rekel, slaba zakonodaja ali je to slaba ocena Vlade, da pride s tako omejenimi pooblastili, to dejansko niti ne bo važno. Pomembno bo, da bo slovenska policija in Slovenska vojska zavarovala slovensko mejo in zavarovala slovensko ozemlje. Ampak ker sem iz tehnične stroke, me pa bolj zanima, s kakšnimi sredstvi pa bo slovenska policija in Slovenska vojska zavarovala ozemlje? Kajti vemo, da je oprema na obrambnem področju ... Dejansko nismo kondicijsko najboljše opremljeni. Seveda je vse to vezano na proračunska

sredstva. Vsled tega sprašujem ministrico – kajti vsak dan zadnje dni prehitevam ali srečujem češke kamione, ki vozijo hummerje in ostalo vojaško opremo –, ali gre tu za solidarnost Češke Republike ali gre tu za najem vojaške opreme? Konec koncev pa me dejansko tu zanima, kakšni bodo tu stroški. Ali je to povezano s kakšnimi stroški, ali gre tu za, bi rekel, vojaško sopomoč, vojaško izmenjavo sredstev za uporabo? Tako da bi želel tu en odgovor, kajti mislim, da to ne gre za vojaško tajnost. Prevozi se odvijajo, bi rekel, dnevno z odprtimi prevozi, tako da so ti premiki zelo opazni. Seveda sam pa bom tudi podprl ta sklep za dajanje pooblastil, ki bo obvaroval slovensko mejo in s tem tudi slovensko ozemlje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marko Ferluga. Pripravita naj se gospoda Bojan Podkrajšek in Jani Möderndorfer.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Dober večer ministrici in ekipi iz notranjih zadev!

Torej še enkrat, kot že ničkolikokrat do sedaj je treba še enkrat povedati, da Slovenija ima omejene resurse, še enkrat je treba povedati, da Slovenska vojska pomaga slovenski policiji, še enkrat je treba povedati, da je glavno sporočilo oziroma glavna zadeva pri tem sklepu, ki ga bomo danes upam da podprli vsi – razen pač Združene levice, ki ima tukaj še veliko večje probleme kot ostali –, v tem, da dejansko damo Slovenski vojski tista določena pooblastila, ki imajo določen časovno omejen rok trajanja in seveda z našo podporo, tako da so vse varovalke v vsemu temu nekako zaokrožene. Treba je povedati, da imamo nekako 670 kilometrov meje s Hrvaško, ki je zelo razgibana. Na določenih delih je bila postavljena ta ograja, ampak vsi vemo, da te zelene meje ne glede na to, da imamo enote za nadzor državne meje v policiji, niso dovolj. Niso dovolj zaradi tega, ker mora tudi policija opravljati svoje notranje naloge, ki jih ima v notranjosti države, in zato je ta člen izredno pomemben, da dejansko Slovenska vojska varuje to zeleno mejo. In s tem delamo dejansko neko podlago, da razbremenimo policijo, da enostavno se potem ona ukvarja s tem glavnim migrantskim tokom, kjer je treba imeti tako glede nadzora, glede jemanja odtisov, glede zavračanja vstopa določenim ljudem in vseh ostalih opravil, od varnostnih pregledov in vsega ostalega ... In potem ima vojska torej nalogo, da to zeleno mejo, ki jo je, kot sem že rekel, težko varovati, nekako s svojo navzočnostjo ima pregled in nadzoruje.

Govoriti o tem, ali imamo zaupanje v Vlado ali nimamo zaupanja v Vlado je odvisno od tega, iz katere stranke smo oziroma kako gledamo na to zadevo. Glede na to, da smo mi iz Stranke modernega centra, zaupamo jasno svoji vladi in zaupamo tudi v temu, da ima

določeno količino informacij in zato sama predlaga te omejene postopne ukrepe, ki so nedvomno potrebni, da ne eskaliramo v neka stanja, ki so nepotrebna. Že tako in mediji in določeni segmenti družbe podpihujejo to nestrpnost, neko strahovladje brez neke velike potrebe, če vemo, da v veliki večini Slovenije niti ni bila občutena ta migrantska kriza in ta prehod ljudi čez naše prostore. Enim je prav, da so šli hitro, enim ni prav, da so šli hitro in da so bili premalo pregledani ... To je zdaj tako – ali hočeš imeti na kupu nekje na enem mestu in jih hitro spraviti ali pa, ne vem, vsakega posebej gledaš. Pomembno je to, da ni bilo razpršenih prihodov migrantov, in zato vsa čas še enkrat in policiji in Slovenski vojski in Civilni zaščiti in vsem, ki so delali pri tem projektu.

Če govorimo o problematiki, kako Avstrija nastopa do Slovenije, moramo povedati tudi to, da Avstrija enako dela na italijansko-avstrijski meji; da ima kontrolne točke, vstopne točke in, hočete ali nočete, dela po celotni se pravi tej južni avstrijski meji.

Zato je ključno pri tem, da vemo, še enkrat, da je ta sklep za aktivacijo tega 37. člena pomemben toliko, da Slovenska vojska pomaga slovenski policiji in pod slovensko policijo tudi deluje. In treba je še enkrat povedati, da je treba, da so vsi ti ukrepi postopni in strpni, ker drugače eskaliramo v neke takšne sfere, da jih ne bomo mogli omejiti. In še eno je treba povedati, da Slovenija ima omejene resurse, tako pri slovenski policiji in pri Slovenski vojski. In zato je treba izredno racionalno pri vsem skupaj postopati in ukrepati in da imamo v tem nekako neko nadaljevanje in da vidimo nek konec.

In če zaključim. Se pravi, treba je zagotoviti to, da se ljudje v Sloveniji počutijo varno, in s tem bomo dodali spet enega od elementov, na katerem lahko nagradimo neko varnostno kulturo. Ne glede na to, da naši sodelavci, kolegi iz Združene levice vidijo to kot čisto neko svojo vizijo tega, ampak dejansko te razmere današnje v svetu kažejo na neko dialektiko, kjer se iz dneva v dan spreminja in število in fluktuacija migrantov in tudi način prehodov. Kot so že moji sodelavci in gospod Radič povedali, dejansko tudi vsa žičnata ograja, ki je postavljena, ki je dejansko dražja in cenovno zahtevnejša in tudi za postavljanje je bila tehnično zahtevnejša, ni pomagala, da ti migranti ne iščejo tudi pot skozi tisto stran. Se pravi, z neko zmernostjo in neko umirjenostjo, jaz mislim, da naša vlada pokaže nek resen odnos do vseh teh resnih zadev, ki so pri nas. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravita naj se gospoda Jani Möderndorfer in dr. Vinko Gorenak.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Cenjene

ministrice, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi, lep dober večer tudi v mojem imenu!

Danes ves popoldan govorimo o migrantski krizi, tako v Republiki Sloveniji in v Evropi in svetu. Pod to točko, pri kateri smo zdaj, odklepamo ta 37.a člen in nobenega dvoma ni, da za to ne bi glasoval in ga tudi podprl. Seveda sem pa trdno prepričan, da o tem zakonu govorimo mnogo prepozno, na drugi strani pa delamo prevelike zgodbe iz tega. V Slovenski demokratski stranki, če se prav spomnim, smo to predlagali že v jesenskem času, pa smo takrat bili neslišani, zasmehovani, pa tudi kakšna beseda je padla, da smo mogoče nestrpni do ljudi, ki prihajajo nelegalno skozi schengen, vstopajo v našo državo in odidejo naprej v Avstrijo. Seveda me tudi moti, da danes ves ves popoldan poslušamo, da nekateri v tej državi pozivajo ljudi na shode. S tem se ne morem strinjati. Pa tudi nekje sem zasledil po mediju, da je predsednik Vlade bil danes kar malo nejevoljen na vse tiste, ki so se zbrali v soboto, pa tudi tiste, ki so se sestajali nekaj časa nazaj, in seveda tudi na vse tiste, ki se bodo v prihodnje. Prav gotovo je te ljudi, ki prihajajo na te shode, strah prihodnosti. Tudi če poslušajo današnjo razpravo, velikokrat slišijo razpravo neodločno, predvsem neodločno za našo prihodnost. Ko govorimo o ljudeh, o shodih, naj spomnim, da so ti shodi bili tudi v letu 2012, seveda z veliko razliko. Takrat se je dejansko ljudi pozivalo, da pridejo na ulice, obešali so lutke, pozivali so jih tisti, ki so se bali za neupravičene pokojnine, ki so se bali, da ne bo več pritekalo iz bank, in še česa so se bali. Zdajšnji predsednik Vlade je bil v mesecu decembru leta 2012 osebnost meseca, mislim, da na radiu Val 202. O protestih pa je zapisal tako, da so protesti logična posledica načetih moralnih in pravnih načel. To je bilo leta 2012, 17. decembra. Danes je slika bistveno drugačna. V Sloveniji in Evropi je zelo težka situacija in vsi tisti, spoštovane kolegice in kolegi, cenjene ministrice, državni sekretar, ki mislite, predvidevate, da se bo ta migrantska kriza zaključila letos spomladi, v letu 2016 ste prav gotovo v zmoti. Nikoli več ne bo, kot je bilo, in ta migrantska kriza bo prav gotovo trajala leta. To pa pomeni, da bomo morali v Republiki Sloveniji dati veliko več poudarka na varnost, v mislih imam vojsko in policijo.

Ko govorimo o tej težki situaciji, imamo – jaz mislim, da policija še vedno stavlja – tudi zelo slabo stanje v vojski. Ko govorimo o tem 37.a členu ... seveda bi bilo veliko bolj pomembno, to bi že moralo biti v lanskem letu sprejeto, da bi že danes sedel v tem Državnemu zboru minister za finance in seveda predlagal rebalans proračuna za leto 2016, ki bi dal dodatna sredstva tako za vojsko in policijo. To bi bili odločni koraki za našo skrb in za varnost državljanov Republike Slovenije.

Skratka, sam bom to podprl, me pa skrbi, ker smo prevečkrat neodločni, to se prenaša na poslanke in poslance, nimamo dosti

informacij, ne vemo, kakšni bodo ukrepi Vlade Republike Slovenije v prihodnje. Če poslanci nimamo teh podatkov, potem se to prenaša tudi na državljane Republike Slovenije, in jaz mislim, da je ta politika preveč neodločna in seveda posledično je tudi neodločno stanje, kar se tiče varnosti v Republiki Sloveniji, pa tudi širše. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se dr. Vinko Gorenak.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Dober dan vsem skupaj!

Kljub pozni uri še vedno razpravljamo o zadevah, o katerih v resnici smo razpravljali že tri mesece nazaj. Jaz priznam, da sem malo presenečen, ker so nekateri šele danes spoznali, kakšna pooblastila je v resnici vojska dobila. Če pa smo o tem zelo natančno in zelo podrobno odločali takrat, ko smo šli v spremembo zakona, in smo prav tako imeli ure in ure seanse, najprej na odborih, potem smo imeli tukaj notri v tej dvorani, in na koncu podprli spremembo zakona. Danes pa nekateri poslanci priznajo, da so po natančni razlagi ministrice zdaj končno ugotovili, kakšna so pooblastila. In še zraven ugotavljajo, da so premajhna. Ja, kako ste pa glasovali potem? Ali niste vedeli, o čem glasujete? Ne, ne, gospod Gorenak, vaš kolega je to rekel, nič kazati tja, tamle ... Ampak dobro, saj to je vaša stalna, bom rekel, pripravljenost iz zasede.

Tisto, kar je pomembno, da danes spregovorimo, je predvsem to, da 37.a člen je, kar se tega vprašanja tiče, zelo jasen. Imamo pa en drug problem, ki se v resnici rojeva danes z današnjo razpravo, in moram reči, da sem presečen, da predvsem mladi iz SDS tako zelo junaško – ne vem, ali so dobili domačo nalogo, da morajo to reklamo delati – izkoriščajo današnjo razpravo, da povedo, kje se bomo še dobili v petek pa ne vem kje še vsepovsod, in pozivajo ljudstvo k nekim shodom. To se mi zdi skrajno res neokusno.

Istočasno tudi ne razumem razmerij; po eni strani imate vojsko radi, po drugi strani pravite, da mora iti na mejo, po tretji strani pa razlagate, da v resnici sploh ne veste, kaj bo tam iskala, ker je premalo oborožena oziroma nima dovolj osnovnih sredstev ... Enostavno prihajate sami s sabo v kolizijo, ker več ne veste kaj bi več ponavljali. Vsaj usedite se pa si naredite ene črtice, da boste konsistentni v svojih razpravah.

Veste kaj je danes govoril kolega Čuš? Mimogrede, Urad za mladino je leta 2014 rekel naslednje – jaz sem mislil, da se ga je malo prijel, pa vidim, da se ga nič ni –, "bodimo nestrpni do vseh nestrpnosti". On je pa danes izrazil en drug stavek, "tisti, ki so polni", kako je rekel, "polni strpnosti, so v resnici navidezno strpni", nekako, saj me bo verjetno popravil,

čprav ga zdaj ni v dvorani, "navidezno strpni so v resnici najbolj nestrpni". Zdaj se jaz samo še sprašujem, v kateri skupini je gospod Čuš – v skupini tistih, ki so strpni ali tistih, ki so "strpni". Ker v resnici tudi danes iz razprave se ni videlo nič o strpnosti. To se mi zdi malo neodgovorno, pa čeprav od mladega poslanca. Kajti mladi poslanec se mora ene stvari zavedati: kadar pošiljamo in sprejemamo takšne ukrepe, če kdo, Vlada in parlament ne more sejati strahu, da sme sejati strahu.

Jaz verjamem, da opozicija seveda bo vedno uporabila vse instrumente in logiko za to, da pač, bom rekel, samo sebe bilda in v smislu opozarja, češ, "govorili smo, opozarjali smo, pa nič, pa nič, pogledajte, pa še to, danes smo veseli, da bomo sprejeli, ampak pogledajte, če bi poslušali nas, bi bilo to že pred pol leta", in tako naprej. Ja kako? Saj nimajo orožja, saj niso dovolj opremljeni. V resnici, pa če ste iskreni, sosedje Avstrijci so šele včeraj poslali vojsko ali pa danes – 450 vojakov, 22. 2. Prej so jih imeli pa tisoč, ampak ne pozabiti, njih je 7 milijonov, nas pa samo 2 milijona. Tako da bomo imeli kakšno sorazmernost pa tako naprej pa vse ostalo. In tisto, kar je še bolj pomembno, tudi Avstrijci so se odločili za postopne korake glede na situacijo. Glede na situacijo, ki se odvija.

Seveda bodo zopet nekateri rekli, "ja, zakon smo sprejeli pod ne vem kakšno nujno, spremembo, potem se pa ni zgodilo nič. Jaz sem prepričan tisoč procentno, da če bi bili na oblasti iz SDS in še kateri, bom rekel, njihovi partnerji, bi ravnali skorajda podobno. Skorajda podobno. Ne bi strašili in govorili, kako ne bomo odpirali tistih centrov in ne vem kaj še vse. Moram reči, da sem bil neverjetno presenečen nad včerajšnjim ali predvčerajšnjim prispevkom, ko se je dogajalo v Šenčurju zborovanje. Vsi so nekaj zborovali, da so proti temu centru in da je nevarno, nevarno nevarno, na koncu pa novinar le izusti in pove, da je že pred kratkim, že pred tem zborovanjem ministrstvo ocenilo, da ta objekt sploh ni varnostno primeren in, kar je še bolj pomembno, da v resnici so že zdavnaj sporočili, da tam ne bo nič. Torej čemu to zborovanje? Bojim se, da zaradi enega in istega razloga, ki ga poslušam danes s te strani. Strah, strah, strah in še enkrat strah. Da ja ne bo kdo zadovoljen preveč. In to se mi zdi tisto, kar je neodgovorno. In če smo pred dnevi govorili o sovražnem govoru; pogledajte, zdaj imate prizorišče strahu, mešanico sovražnega govora, da ne govorim, kdo vse se tam ni zbiral in kakšne transparente smo gledali in, bom rekel, ščuvali ljudi, da je treba biti v strahu in tako naprej. To, moram reči, kolegice in kolegi, je nedostojno. Skrb, nezaupanje z vso pravico, vendar odgovornost nosi pa izvršna oblasti, mi je prav žal. In upam, vsaj sodeč po vaših izjavah vodij poslanskih skupin, ki so napovedali, kakšne bodo odločitve ... Hvala bogu, tudi te odločitve ne more koalicija sama sprejeti, lahko jo sprejme samo z dvotretjinsko večino prisotnih, za katero smo se dogovorili lansko leto, da se

takšen sklep aktivira. Kar pomeni, da nosimo vsi odgovornost za ta dejanja. Sam osebno pa razumem to zgolj kot pomoč in zgolj kot razbremenitev. To, kar smo ves čas hoteli.

Seveda bojo nekateri rekli, da je zopet veliko pretiravanja. Na koncu naj povem še eno stvar. Danes sem videl, slišal kar nekaj števil. Najprej številke... 600 milijonov ljudi bo prišlo sem. Jaz ne vem, po kakšnih ... Ne vem, kdo vam je to izračunal in kako ste vi to lahko fenomenalno vnaprej predvideli, da bo 600 milijonov. Ko to sliši stara mama iz ne vem kje, ki sploh ne spremlja tega, ona si še milijon ne predstavlja, da bi jih prišlo, kaj šele 600 milijonov. In seveda, ko reče nekdo 600 milijonov in če se bomo šli telefončke, boste jutri govorili, da jih bo že milijardo prišlo. Potem kolega Čuš reče 14 tisoč, gospod Nemeč reče 300, pa kaj naj zdaj verjamem?! Mislim, to so številke, ki preprosto ne gredo skupaj. In dajte, lepo vas prosim, nehaite strašiti. Nehajte strašiti prebivalstvo, ker smo na Odboru za obrambo skupaj zelo jasno ugotovili in nihče ni nasprotoval – razen tistih, ki vas ni bilo prisotnih na odboru in danes govorite druge stvari –, da seveda obstajajo razlike in pogledi, kako bi kdo kakšno stvar reševal, ampak 99 % Slovencev ni občutilo begunske krize in normalno živi in vsi normalno hodimo še vedno ponoči po ulicah in noben ni bil, bom rekel, napaden od ne vem koga in kaj jaz vem, kakšne teorije vse, bom rekel, strašijo Slovence, kaj vse se bo zgodilo. Vam povem nekaj – jaz bi rad slišal, če bi vsakič nekdo dvignil glas, tudi takrat kadar Slovenec Slovenko posili ali Slovenec Slovenca napade in okrade; tudi tega imamo veliko, pa nihče nič ne komentira. Nikoli ne moremo dovoliti nobenega nasilja, ampak ne moremo pa neke mitološke nasiine zgodbe, ki se niso zgodile, vnaprej pričarati in enačiti s številkami od 600 milijonov in naprej. Ne vemo, ne vemo, kaj bo čez 3 mesece. Zato je to varnostni ukrep, ki je nujen, in hvala bogu se vsaj na tej točki strinjamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak, pripravi naj se gospod Ivan Škodnik.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Moram reči, da sem zelo vesel vsakega nastopa gospoda Möderndorferja, imam pa malo težav; najprej moram pogledati, kje sedi, glede na to da se preseda, ampak v končni fazi pa le ugotovim, kje ste.

Zelo dober nastop, vam moram čestitati. Malo prej sem gledal tule oziroma bom doma še kaj drugega počel za fakulteto, in zdaj vidim, da ste torej sprejemni izpit opravili pri gospe Kustečevi, tako da je vse v redu, vse je na svojem mestu. Tudi v naslednjem mandatu vas bom pogrešal, ker jaz ne bom več tukaj, ker ne bom kandidiral; če boste vi slučajno noter prišli ali pač, ne vem. V redu, pa to ni tema.

Gremo po vrsti. Gospod Tabaković je tukaj. Ja. Vi ste priporočili, da naj poslanci ne bi hodili na tovrstna zborovanja, kakršna so bila. Glejte, leta 2012 se ni zbralo tisoč ljudi, se ni zbralo 3 tisoč ljudi, ampak se je zbralo enkrat – mislim, da je bil 9. ali 8. marec leta 2013 – celo 20 tisoč ljudi; mediji so rekli 30, ker se boljše sliši. No in takrat sem jaz zaznal, da je bilo tam pol Möderdorferjeve vojske, a veste. On je takrat bil general, on je imel 36 vojakov. In glejte, vsaj pol sem jih videl, tam okoli so hodili in so tako ploskali, da je bilo kar veselje. Potem je bilo videti vse tiste, ki tam na Združeni levici sedijo, tisti pa so sploh bili glasni; veste, kako so vpili. Jaz stanujem tam blizu in sem jih slišal. /oglašanje iz dvorane / Tako to je, tako da ni tu nobeno vprašanje. Vsak državljan ima pravico do svobode zbiranja, poslanci pa smo tudi državljani in ne vem, zakaj bi bilo to nam prepovedano, levi strani pa dovoljeno in zaželeno. Tako da to morava razčistiti.

Pa še nekaj. Kolega je prej citiral vašega predsednika. Leta 2012 je on bil profesor na Pravni fakulteti, v Državnem zboru je še 2 jurja in 900 dobil tako za zraven, za pravne nasvete. Vaš predsednik Cerar je rekel takole, "protesti so logična posledica načetih moralnih in pravnih načel", to je že gospod Podkrajšek citiral. Jaz sem zdaj naredil eno malo analizo, objavljeno tudi na moji spletni strani. Ali ni to zanimivo, glejte, s temi načeli moralnimi in pravnimi je prišel na oblast. Sicer tam konec junija na sestankih njihove stranke še ni bilo nič kaj o vladi, ampak o tem, da bi notri prišli, bi bilo fino, so pa zmagali. Na osnovi moralnih in pravnih načelih je bilo. Pravna načela; odvzem mandata? Nezakonito, ne pa pravna načela. Moralna načela; Marija hergeben v vaši stranki, mislim na honorarje. Ali je to pravno, je to moralno, porkaduš? Potem pa ministra zaščitite. To je pa sploh moralno in pravno, tistega ministra, ki je na nemoralen način denar dobival. Ampak pogledajte, danes je pa to nov predsednik Vlade. Veste kaj je pa danes rekel? Danes je pa rekel takole: "Zelo sem zaskrbljen, ko nekdo hujska državljane k nestrpnosti tam, kjer ni razloga. Nekaterim političnim akterjem bi ustrezalo stanje nereda in kaosa, da bi lahko v tem stanju prišli na oblast ali dosegli svoje cilje." Na to ne bom pristal. Ja, saj ga ne bo nobeden vprašal. Saj ga bo ljudstvo zamenjalo. Vidite to dvojno moralo. Leta 2012 ga ni nič motilo, in natanko vemo, da so bile demonstracije leta 2012 uperjene izključno v rušenje Janševe vlade. To je priznal pesnik Zajc, to je povedal novinar Petrovčič, tisti iz Mladine, ki je bil celo tam pri koritu zraven teh demonstracij. Torej, tisto je bilo v redu, to pa ni v redu, ko sta dva naša poslanca pač tam v Šenčurju zraven bila. Dajmo malo moralo zvagati. Seveda je šlo za miren protest. Veste, gospod Tabaković, tu je šlo za miren protest. Jaz sem videl samo slovenske zastave in slovenske pesmi. Veste, kaj sem pa čutil tu pred parlamentom? Eno našiganje, vpitje, dretje in nasilje. Jaz sem pred

parlamentom videl jugoslovanske zastave, jaz sem pred parlamentom takrat videl napis "Politike v Barbara rov", kar je tožilstvo kasneje razglasilo, da ni kaznivo dejanje, kaj šele kaj drugega. To ni kaznivo, čeprav je policija človeka prijela, identificirala. In tisto je bilo nasilno. 92 policistov je bilo telesno poškodovanih. Eni imajo še danes posledice. Tisto je bilo v redu, ali kako? Šenčur je pa problem. Hudič, pa dvojna morala.

37. člen, gospe in gospodje. A, seveda. Jaz sem že takrat, ko smo ta člen sprejemali, zelo jasno rekel, da ne rabimo spremembe zakona, ker je 37. Člen, zadnji odstavek normalno to omogočal – angažiranje vojske, o čemer danes govorimo, na meji. V čem je problem? Problem je v tem, da ste se na Vladi skregali. Na Vladi so takrat sodelovali ali blizu Vlade bili vsaj štirje veliki pravni strokovnjaki, poznavalci policijskih pooblastil, med njimi tudi generalni sekretar, ki je bil nekoč kriminalist. In ni bil možen dogovor med notranjo in obrambno ministrico, ker je po mojih podatkih notranja ministrica nasprotovala kakršnemukoli angažiranju vojske. In pogledajte, kaj ste potem spesnili – 37.a člen, ki je veste kako invaliden? Tetraplegik je, ne invaliden člen. 37.a člen bi moral imeti kaj? Moral bi imeti klasična natanko določena policijska pooblastila, ki so jasna, ki veljajo že 50 let ali 70 let in jih stroka pozna, jih zna analizirati in ve, kaj to pomeni. Napisano pa je v zakonu kaj?

To, da lahko vojaki opozarjajo, je za mene sprejemljivo, ker je to enako policijskemu klasičnemu pooblastilu, ki se imenuje opozarjanje. In kaj je opozarjanje, ve vsak policist, ki ga v šoli to naučijo. Tudi začetnik mora to vedeti. In to je v redu, tu ni težav. Napotujejo. Kaj je to – napotujejo? Kakšen pravni pojem je to? Veste, kaj je to? Nič ni to. Nič. To pomeni nevarnost za te vojake in policiste, ki bodo, domnevno bodo policisti vodje patrolj. Saj ne vedo, kaj je to – napotujejo. Je kdo razložil jim, kaj je to – napotujejo? V zakon bi rajši napisali – ukazujejo, amen, gotovo. Ker je ukaz policijsko pooblastilo, ki ga razume vsak policist.

Naprej – začasno omejijo gibanje. Ja kaj zdaj naredijo!? Kaj to je? Ali priklenejo koga za kakšno drevo, ali ga zaprejo v kakšno uto ali kaj naredijo? In zakaj ne bi v zakonu napisali – pridržijo? Saj to tudi policisti počno in je to klasično policijsko pooblastilo. Ne, mora biti nekaj umetnega – začasno omejijo gibanje.

Naprej – sodelujejo pri varovanju množic; to je pa sploh umetnina pravne sorte. Kaj to je – sodelujejo pri varovanju množic? Zakaj ne bi pisali da "sodelujejo s policijo pri varovanju javnega reda in miru"? Pa bi vsi vedeli, kaj to je. Jaz osebno – sem se tisti dan posvetoval tudi z gospodom Dobovškom in smo tudi amandma vložili – bi jim dal še nekaj policijskih pooblastil, ker jih potrebujejo. In vsa ta policijska pooblastila je možno, to gospa Tatjana natanko ve kot človek od policije, je možno teh

nekaj pooblastil naučiti v petih urah. Pet ur treninga, pa jih imaš usposobljene in lahko delujejo. Ampak, to je narobe, ker se ne morete v Vladi nič zmeniti, sploh pa dve ženski. Tisti, ki bi pa moral po mizi udariti pa reči, "tako bo", pa nekaj nima ...

Gre mo naprej. Poglejte to dvoličnost, ta dvoličnost mene resnično moti. Mi smo danes že slišali zgodbo okoli uspešnega predsednika Vlade Republike Slovenije ki ga poslušala celo Evropa. Mater, to pa moraš biti ponosen nanj ... Namreč, v Evropo je lansiral tezo, da moramo pomagati Makedoniji tam doli varovati, da ne bodo gor prišli migrantje ... Pa idealna ideja, zaploskajte no, prosim. Ampak, ni njegova, Janševa je. To je Janša povedal, veste kdaj, 18. novembra mu je v pismu to napisal. En mesec prej, 28. oktobra mu je pa v pismu napisal koliko? sedem, osem predlogov. Veliko večino danes izvajate. Namesto ograje rečete tehnična ovira, ker je nerodno, ker je Janša rekel ograja, vi pa rečete tehnična ovira. Neumnost.

Potem govorite, kako je treba skupaj stopiti ... Ja zaboga, ta zakon je dvotretjinski, brez naših glasov ni nič. Oni so rekli ne, Združena levica. Pa pravite državotvorni, pa pravite ustvarjalni, sodelovalni in ne vem kaj vse ... Ja saj mi smo; pogledajte, to bomo podprli danes kljub težkim napakam, ki jih delate, bomo pa vseeno podprli.

Seveda dva, tri stavke moram reči še na naslednjo temo. Če bi vi to delali, kar danes počnete lani maja, vam bi verjetno v opoziciji zaploskali. Takrat se je bilo treba pripravljati na te ukrepe, takrat je bilo treba to delati, pa ta zakon pa Zakon o nadzoru državne meje pa še kakšen zakon pa proračun, kot smo že danes slišali, proračun verjetno danes. In čisto vso podporo imate, to sem tudi javno rekel zadnjič v Tarči. Vse kar boste prinesli na mizo in bo šlo v korist varovanja južne meje, torej naše meje naše državne meje, bomo, vsaj kar se tiče nas tukaj, podprli. Ali nimate dobre opozicije? Prav krasno opozicijo imate. Ampak to bi morali narediti lani, to vam pa očitamo. In namesto teh ograj – ki predstavljajo pravzaprav kaj, mreže za zajce loviti pa zapravljanje denarja – bi morali kaj drugega postaviti pa varovati južno mejo na drugačen način.

Problem, ki ga imate ali imamo vsi v tej državi v tem trenutku, je naslednji. Jaz sem septembra na Odboru za notranjo politiko mislim da rekel naslednje: "Verjetno bodo na Gregorčičevi zmolili očenaš, da gredo čim prej v Avstrijo." No, vidite, in to se danes dogaja. Čim več jih gre naprej v Avstrijo, tem bolj srečni smo. Problem, ki ga imamo pa za jutri, je pa kateri? Je pa ta, da nismo sposobni sami zavarovati južne meje. Pa kljub temu, kar ministrica govori, obe lahko vidve to govorita. Ampak s to silo, ki jo mi imamo, vidve obe skupaj spravita recimo skupaj, če se zelo potrudita, 10 tisoč ljudi če vse pošljeta, kar imata na razpolago, več ne moreta, rabita pa jih 24 tisoč, če hočeta na sto metrov postaviti enega. Saj to vesta, ne? In spet smo

torej odvisni od juga, od Hrvaške, Srbije, Makedonije in ne od naše pametne vladajoče politike. Zdaj lahko molite očenaše, da ne bodo gor hodili, ker sami jih ne boste zadržali.

Pa še nekaj čisto za zaključek, kot nekaj zadnjih stavkov. Tukaj je tudi državni sekretar, ki je v nekaterih zadevah govoril. Poglejte, mi imamo zadnje dni v medijih popolno zmešnjavo kaj, kje, kdo, koliko kaj stane. Pustimo mi tistih 400 tisoč in toliko, ki so prišli in odšli, skoraj 500 tisoč jih je že. Za tiste smo dali 20 milijonov. Okej, nekaj bomo dobili od Evrope, gotovo. Oni ne dobijo nič. Kar se tiče pa prosilcev za azil, ki vztrajno ponavljate, kako malo jih je – mimogrede, samo ta mesec jih je 90, samo ta mesec, prej jih je bilo pa v celem letu recimo 50 ali pa 100 – za njih je pa zadeva popolnoma jasna. V javnosti je zaokrožil podatek, zlasti včeraj na nacionalni televiziji, da en prosilec za azil, govorim o prosilcu za azil, da ne bo narobe kaj, ki je v azilnem domu, stane državo 12,50 evrov na dan ali zaokrožite 380 evrov, je včeraj poročala nacionalna televizija. Oprostite, če mi znate pojasniti, od kod ta znesek, ki je povsem netočen. Ta znesek predstavlja zajtrk, kosilo, večerjo, adijo. Kje je stanovanje, kje so plače za 28 zaposlenih v azilnem domu, kjer so plače za zunanje pravne svetovalce, za zunanje prevajalce, če želite in vse ostale? Kje je ogrevanje, kjer je vsa ostala oskrba, kje je zdravstveno zavarovanje, kje je brezplačno šolanje? Če pa to upoštevate zraven, pa imate seveda na razpolago magnetogram seje, 21. september, kjer je Dušan Mramor, finančni minister povedal, da en prosilec za azil stane 10 tisoč evrov na leto ali 833 evrov na mesec. Neto. Notranja ministrica pa je v poslanskem vprašanju povedala, da en prosilec za azil stane 50 evrov na dan. To bi pa pomenilo tisoč 500 evrov na mesec. Katerikoli podatek je točen, ni važno, pomemben je samo še en podatek: da penzionist za polno penzijo za 40 let delovne dobe dobi pa 434 evrov. Te stroške je treba klatiti navzdol. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Hvala.

Gospod kolega Gorenak, zakaj je padla vlada Janeza Janše? Jaz vam na to ne morem dati nobenega odgovora. Mene takrat v Državnem zboru ni bilo niti se nisem politično udeleževal, tako da to je vaša bolečina, pri kateri jaz seveda ne morem vam nikakor pomagati. Ni res, da sem dejal, da javno zborovanje ni legitimno. Lahko si preberete magnetogram. To ni res, kar sem jaz rekel. Jaz sem samo rekel oziroma sem postavil vprašanje, ali je primerno, da v teh časih se nek veljak stranke fotografira pred repliko domobranskega plakata. Jaz sem se na tem mestu od tega dejanja, od takšnega političnega diskurza javno distanciral. Vi ne. To je vse. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Škodnik, pripravi naj se gospod Žan Mahnič. Izvolite gospod Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljeni ministrici, ostali predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

Ko danes govorimo o predlogu sklepov, o izvajanju pooblastil Slovenske vojske pri širšem varovanju državne meje, se vprašamo, kdaj lahko aktiviramo izjemna pooblastila vojske, ki so določena v 37. členu dopolnjenega Zakona o obrambi. Seveda, to je takrat, ko Vlada oceni, da so take varnostne razmere, da je pač to potrebno. In zdaj je Vlada ocenila, da je to potrebno; če se seveda meje zaostrejuje oziroma zapirajo ali pa nadzirajo na severnem delu Slovenije, bo seveda to treba storiti tudi na južnem delu Slovenije. Seveda je pa to začasen ukrep, ki velja tri mesece, sigurno pa se lahko kasneje tudi ponovi po istem postopku, ki pač za to velja. Danes je bilo veliko govora, ali imamo dovolj vojske. Jaz mislim, da Vlada je očitno ocenila, da vojske imamo zaenkrat dovolj. Kje in kako ju bo aktivirala in kje bodo vojake razporedili v sodelovanju s policijo, bodo pa seveda se dogovorili znotraj Ministrstva za obrambo in seveda znotraj Ministrstva za notranje zadeve.

Jaz bi pa seveda nocoj rad še nekaj vendarle, najnovejše zadeve prebral kolegom, ki so bili prej zgovorni, da naša Vlada nič ne dela, z današnje novinarske konference – nekaj povzetkov, ki jih je podal predsednik Vlade. Ja pa bo hvala, če dobro delajo, zakaj pa jih ne bi hvalili? Premier Miro Cerar je podal svojo pobudo o pomoči Grčiji in dodatni nadzor na makedonsko-grški meji. Obenem je pozval k strpnosti, ponavljam k strpnosti v slovenski družbi pri soočanju z begunsko krizo in poudaril začasnost nastanitve beguncev v Sloveniji. Tudi tukaj včasih naredimo nekaj iz tega, da pravzaprav te begunce, ko jih nastanimo, da bodo naredili ne vem kaj, in kakšno breme je, ki ga Slovenija ne bo mogla prenesti. Za pobudo je prejel podporo tako evropskih voditeljev, voditeljev Višegradske skupine in Nizozemske kot predsedujoče Evropski uniji. Dr. Cerar je zunanjo mejo EU med Grčijo in Turčijo označil kot ključno za zajezitev iregularnih migracij. Izpostavil je sporazum Evropska unija-Turčija, ki se še ne izvaja, čeprav bi se že moral, tako je bilo dogovorjeno. Namen je zavarovati schengensko območje, če se začnejo meje zapirati, kot se že začinjajo. To vodi v hude gospodarske izgube, lahko pa pomeni tudi razkroj schengenskega območja in dezintegracijo EU in do konfliktov na Balkanu, ki se jim moramo izogniti, je še opozoril premier. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na sklepni del. Besedo ima gospa Andreja Katič, ministrica za obrambo. Izvolite.

ANDREJA KATIČ: Hvala.

Želela bi v bistvu odgovoriti samo na nekaj vprašanj, ki so mi bila dana v razpravi.

Kar se tiče pooblastil in usposabljanj. Ja, sama sem opozorila na to in tudi podrobno prebrala, za kakšno vrsto pooblastil gre. Gre za po našem mnenju izredno omejena pooblastila in pooblastila, specificirana s Pravili službe v Slovenski vojski tako, da je nedvoumno jasno, kakšna pooblastila lahko vojaki in vojakinje na terenu izvajajo. In, kot sem rekla, ne gre za neko novo angažiranje pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, temveč gre za obstoječe naloge, ki jih bodo lahko izvajali z dodatnimi pooblastili, za katera menim, da s pravili so specificirana. In ocena vsebine; kot sem povedala, Slovenska vojska deluje na podlagi načrtov policije, usklajenih s Slovensko vojsko na podlagi pravil delovanja. In s strani Ministrstva za notranje zadeve je podana ocena, da takšen nivo sodelovanja zadostuje za to, da se uspešno soočamo z reševanjem migrantske, begunske krize, kar smo do sedaj že tudi izkazali. In sama zatrjujem, da policija, Slovenska vojska, vsi ostali, Civilna zaščita, ki so vključeni v reševanje migrantske in begunske krize, izredno dobro opravljajo svoje delo.

Bilo je podano vprašanje, kakšni so stroški sodelovanja tujih vojska pri reševanju migrantske problematike. Trenutno ne sodelujejo pripadniki nobene druge vojske. V preteklosti so in v bistvu naš strošek je bil to, da smo jim zagotovili nastanitev, prehrano. To, kar je teh stroškov. To, kar pa je bilo do zdaj opaženo po Sloveniji, gre pa za konvoj s strani Češke, ki sodeluje in na Kosovu in v Bosni in Hercegovini. Tako da če ste opazili večji prehod njihovih pripadnikov, je šlo v bistvu samo za prehod češke vojske. So pa sodelovali pri nas z Role in tudi s tehničnimi sredstvi pri sodelovanju pri postavljanju začasnih ograje na meji. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na razpravo o točki dopolnjenega predloga sklepa in vloženem amandmaju.

V razpravo dajem 2. točko dopolnjenega predloga sklepa in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Nihče, hvala lepa.

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo. Odločanje o amandmaju in o predlogu sklepa v celoti bomo opravili čez 15 minut.

S tem prekinjam 2. točko dnevnega reda in prekinjam tudi 28. izredno sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali čez 15 minut, to je ob 22.50.

(Seja je bila prekinjena ob 22.36 in se je nadaljevala ob 22.50.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje, nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo predloga sklepa o izvajanju pooblastil slovenske vojske pri širšem varovanju državne meje.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. točki predloga sklepa.

Obveščam vas, da je skladno s prvim odstavkom 37.a člena Zakona o obrambi za sprejem amandmaja ter kasneje tudi sklepa v celoti potrebna dvotretjinska večina navzočih poslancev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala gospod predsednik. Gospa ministrica, poslanke, poslanci!

V Slovenski demokratični stranki smo ta amandma predlagali samo z namenom, ker kot je ministrica že prej povedala, je edino ta pomanjkljivost v tem 37.a členu, ki bi jo morali še kasneje potem tudi dodati, da se doda neko poročanje. Nismo hoteli, da se pač poroča samo enkrat, niti nismo želeli, da se vsak mesec. Ampak glede na to, da izvajamo ukrep, ki bo imel posledice tako za policijo kot tudi za Slovensko vojsko kot tudi za državljanke in državljane in nenazadnje tudi za državni proračun ... Da Vlada Odboru za obrambo in pa potem tudi Odboru za notranje zadeve prvič po 30 dneh poroča, kaj se je dogajalo v teh 30 dneh, da nekako dobimo poročilo, kakšni so ti ukrepi. Potem pa seveda, ko je ukrep končan, po 3 mesecih vemo, da lahko še ponovno za 3 mesece predlagamo ponovno ta ukrep, če je to potrebno – glede na to, kako se zadeva odvija, verjamem, da to bo potrebno – po teh 3 mesecih dobimo nekako končno poročilo. Ravno zaradi tega nismo predlagali pač, da se sklicuje celoten Državni zbor samo zaradi te tematike, ampak da pač pristojna odbora to obravnavata. Jaz upam, da boste ta sklep podprli, ker mislim, da je prav, da se poslanci vendarle seznanimo, kljub temu da smo dobili obrazložitve, kakšne so naloge Slovenske vojske. Nenazadnje, mogoče bomo ravno v teh poročilih dobili tudi smernice za naprej, ali bomo ta 37.a člen mogoče popravljali, mogoče dopolnili v tej smeri, kot smo v Slovenski demokratični stranki že predlagali, da se doda še kakšno varovanje premoženja in tako naprej. Skratka, v Poslanski skupini SDS bomo ta amandma podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC, dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC):
Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora, kolegi in kolegi!

Tudi v Poslanski skupini Stranke modernega centra ocenjujemo ta predlagani amandma Poslanske skupine SDS kot konstruktiven amandma in kot še eno dodatno varovalko v primeru aktivacije tega 37.a člena Zakona o obrambi, in zaradi tega ga bomo tudi enotno podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 68, proti pa jih je bilo 5.

(Za je glasovalo 68.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa v celoti. Obveščam vas, da me Vlada oziroma Zakonodajno-pravna služba nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora predlog sklepa neusklajen. Ponovno vas obveščam tudi, da bo v skladu s prvim odstavkom 37.a člena Zakona o obrambi sklep sprejet, če bosta zanj glasovali vsaj dve tretjini navzočih poslancev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici bomo glasovali proti. Proti bomo glasovali zato, ker predlagani ukrep izhaja iz napačnih opredelitev problema s katerim se soočamo. Izhaja iz opredelitve, da imamo varnostni problem v vprašanju beguncev, ampak to niti ne drži. Število beguncev je najmanjše, odkar se je begunska kriza začela. Postopki so utečeni, kadri so utečeni in zato ogroženost ne beguncev in ne naših ljudi v nobenem pogledu ni povečana.

Naprej. Od nasilnega zaustavljanja beguncev imajo korist v resnici samo tihotapci z ljudmi. Sredstva je treba nameniti raje kot za to za organiziran sprejem in nastanitev, ne pa za lovljenje ilegalnih pribežnikov, za katere bi pa konec koncev itak morali in bi bilo treba zanje poskrbeti.

In naprej. Ne nazadnje v Sloveniji praktično nimamo begunca. In v danih razmerah to ni normalno. Normalno je, da bi jim podali roko in da bi v Sloveniji zagotovili zaščito ljudem, ki to zaščito nedvomno potrebujejo. In tukaj se mora Vlada odločiti, ali bo izhajala iz zahtev nekaj sto nahujskanih protestnikov, ki begunca od blizu niso niti videli, ali bo rajši izhajala iz dobre prakse več tisoč prostovoljcev in

aktivistov, iz prakse policistov, medicinskega osebja in tako naprej, ki dnevno s svojim delom dokazujejo, da je Slovenija zmožna pomoči in solidarnosti.

In v Združeni levici vsekakor ne bomo izhajali iz rasnih predsodkov ampak iz pozitivnih praks in zato pritisnili na tipko "proti". Nasploh je pa velik problem, da se politični razred spravlja v celoti nad begunce z represijo, medtem ko direktno in indirektno podpira tuje bombe, tuje vojske in okupacije Bližnjega vzhoda. Veste, za to obstaja v slovenščini en izraz, temu se reče hinavščina. Samo da je ta hinavščina precej usodna za narode med Marokom in Iranom in za seboj potegne krvave posledice. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 69, proti pa 5.

(Za je glasovalo 69.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z obravnavo predloga Priporočila v zvezi z načrti Vlade za reševanje migrantske krize.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 1. točki predloga priporočila.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Predlog amandmaja, ki predvideva, da se 1. točka sklepa črta, je milo rečeno čuden.

Kontrolna pravica Državnega zbora je zapisana v Ustavi in vi se ji s takšnim sklepom odrekate, torej se odrekate nečemu, kar je ne samo vaša pravica, ampak tudi vaša dolžnost. Poleg tega je treba nekaj vedeti; če se pusti ljudi brez ustreznih informacij, potem se odpre prostor za strah. S tem Vlada in vladajoča koalicija pustita odprt prostor za radikalizacijo, za vse mogoče manipulacije, za vse tisto, kar potem sami perfidno očitajo vsem drugim.

Pravica do korektne, celovite informacije je tudi ustavna pravica, izrecno zapisana v slovenski ustavi. Poleg tega gre še za nekaj drugega; že Orwell je dejal, "v totalitarnem sistemu postane resnica sovražni govor", in danes trdim, da je bitka za resnico, za svobodo javne besede, za pravico do celovite informiranosti bitka za obstoj samostojne države Slovenije in celotne mednarodne skupnosti. Kajti če tega ne bo, se bodo krepile tiste sile, ki bodo raztrgale Evropsko unijo, se bodo krepile tiste sile, zaradi katerih bo na koncu Slovenija res prepuščena zgolj in samo še sama sebi. In preprosto ne morem razumeti te neodgovornosti vladajoče koalicije, da napoveduje s tem amandmajem, da se odpoveduje sistemu, kar ji

narekuje sama slovenska ustava, to je pravica ljudi do obveščenosti. Kajti po Ustavi je oblast na strani ljudstva; tako izvršilna kot zakonodajna kot sodna veja oblasti so samo oblika uresničevanja te oblasti. In oni imajo vso pravico vedeti vse relevantne informacije, ki so pomembne za njihovo odločanje, za njihovo življenje, za njihovo blaginjo. Vi jim s takšnim sklepom to odrekate. Zakaj? Očitno zato ker tisto, kar bi morali predstaviti, ni dobro in je tako slabo, da vas je to sram predstaviti javnosti, ampak potem je javnost upravičeno strah. Ravno s tem dopuščate prostor za manipuliranje, za strah, za radikalizacijo, za vse tisto, kar v slovenski družbi do zdaj ni imelo svojega prostora. In nikar ničemur in nikomur več tega ne očitajte – če boste tak sklep sprejeli, je krivda zgolj in samo vaša.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC, dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC):

Hvala lepa, predsednik.

Obrazložitev našega glasu, poslanske skupine Stranke modernega centra je sledeča: Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb je sprejela predlog priporočila v zvezi z načrti Vlade za reševanje migrantske krize, in sicer dva takšna predloga oziroma dve priporočili, tudi to prvo priporočilo, za katerega smo potem koalicijske poslanske skupine predlagale, da ga ni treba posebej tu še dodatno izglasovati, ker za to ni ustreznih zakonskih podlag oziroma že obstajajo tako poslovniške kot tudi zakonske možnosti, da Vlada poroča dosledno Državnemu zboru v zvezi s svojimi aktivnostmi pri naslavljanju katerekoli od njenih aktivnosti. Iz tega razloga smo se odločili, da ni dodatne potrebe po tem, da potrjujemo tak sklep, ki je dejansko že zapisan in natančno in poslovniško in zakonsko definiran, ni ga treba še enkrat potrjevati oziroma na ta način sprejemati. Vsekakor pa bomo potrdili priporočilo, da Državni zbor poziva Vlado, da si pri oblikovanju rešitev za temeljna varnostna vprašanja prizadeva iskati najširši konsenz vseh političnih institucij, in sicer že v času oblikovanju možnih rešitev, saj gre pri tem za temeljna vprašanja obstoja in razvoja naše države. To pa je nekaj, za kar verjamemo, da je in da mora biti sestavni del odgovorne demokratične politične kulture današnjega časa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Glejte, če je kaj problem te vlade in vladajoče koalicije, ko gre za soočanje z največjim varnostnim izzivom modernega sveta, to je z migrantsko krizo, je to njegovo polovičarstvo. In to glasovanje, ki ga napovedujete, je krasen primer tega. V isti sapi

pravite, boste zavrnili pravico, ki je ustavna pravica do celovite obveščenosti celo Državnemu zboru, po drugi strani pa pravite, boste iskali konsenz. Ja kako pa boste iskali konsenz brez predhodnega celovitega in korektnega informiranja o načrtih Vlade, o problematiki, o vseh dejstvih, ki so relevantna za obravnavo tega problema? Ne morete. Se pravi, če boste prvi sklep zavrnili, drugega pa sprejeli, je to neko polovičarstvo, ki spet ne vodi nikamor. In to je ves problem tega dogajanja z migrantsko krizo v Sloveniji. Zato smo danes izpostavljeni potencialno zelo škodljivim posledicam, ker se je več mesecev zamujalo, ker se je več mesecev ravnalo narobe, ker se je več mesecev šlo na "ilegalne migrante ekspres" in je bila važna samo pretočnost, ni se pa spoštovalo predpisov Evropske unije, ki urejajo schengensko področje. In zato, gospe in gospodje, ima danes gospodarstvo in občani in občanke, državljani in državljanke težave, ko hočejo iti v sosednjo državo. Ker schengena ni več, ker ni več prostega prehoda meje. To je posledica tega polovičarstva. In zato bi bilo še kako treba spoštovati ustavno pravico do obveščenosti in seveda iskati konsenz, kar naredijo vse demokratične države, ko gre za temeljna vprašanja. In varnost je zagotovo tista, ki mora biti na prvem mestu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasovali pa boste proti.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 18.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju. Prehajamo na odločanje o predlogu priporočila v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Še enkrat povem, da bo sedaj tole precej zanimivo glasovanje. Sedaj je kot sklep predlagano samo iskanje konsenza. Kako ga boste iskali, če ste se odpovedali celovitemu informiranju, tistemu, kar je ustavna pravica in dolžnost, če ste to dolžnost odvezali celo slovenski vladi, kar je mimogrede tudi protistavno po mojem osebnem mnenju. Ampak to vas očitno prav nič ne bremeni. Če bo ta konsenz vsaj na eni osnovi, upam, da bo obrodil sadove. In ta osnova je ena sama – spoznanje, da ima ustavno pravico vsaka državljanka in vsak državljan, da živi varno, da so spoštovane njegove človekove pravice in da mora biti dosledno spoštovana njegova osebna integriteta. In da nobena pravica tujca in nobena pravica neke tuje države ali mednarodne skupnosti ne mora biti nad to pravico. Če je to spoznanje, ki bo osnova za iskanje konsenza, potem bom za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti 5.

(Za je glasovalo 68.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je priporočilo sprejeto.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 28. izredno sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 22. februarja 2016 ob 23.07.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BREZNIK, FRANC 31, 58

Č

ČUŠ, ANDREJ 32, 65

D

DOBOVŠEK, DR. BOJAN 16

DOLINŠEK, MARJAN 27, 60

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR 20

F

FERLUGA, MARKO 68

G

GORENAK, DR. VINKO 70

GRIMS, MAG. BRANKO 6, 17, 21, 25, 34, 37, 42, 43, 75, 76

GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA 8, 22, 35, 41, 42

H

HAN, MATJAŽ 26, 48, 54

HORVAT, DR. MITJA 32

HORVAT, JOŽEF 62

J

JANŠA, JANEZ (IVAN) 11

JURŠA, FRANC 35, 47

K

KATIČ, ANDREJA 57, 73

KAVČIČ, MAG. ALEKSANDER 31

KOPMAJER, BENEDIKT 13

KORDIŠ, MIHA 49, 74

KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA 56

KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA 9, 53, 74, 75

L

LAJ, FRANC 29

M

MAHNIČ, ŽAN 28, 43, 44, 74

MÖDERNDORFER, JANI (JANKO) 69

MURGEL, DR. JASNA 30

N

NEMEC, MATJAŽ 13, 66

P

PODKRAJŠEK, BOJAN 68

PRIKL, UROŠ 32

R

RADIČ, DUŠAN 63

Š

ŠKODNIK, IVAN 73

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ 14, 33

TABAKOVIČ, SAŠA 64, 72

TONIN, MAG. MATEJ 15, 52

V

VEBER, JANKO 30, 60

VRTOVEC, JERNEJ 55

Z

ZORČIČ, IGOR 62

Ž

ŽNIDAR, LJUBO 67

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Združena levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**